

**Konsolideeritud
majandusaasta
aruanne 2022**

Bigbank AS

2022. aasta konsolideeritud majandusaasta aruanne

Äriniimi Bigbank AS

Register Eesti Vabariigi Äriregister
Äriregistri kood 10183757
Kande kuupäev 30. jaanuar 1997

LEI kood 5493007SWCCN9S3J2748

Adress Riia 2, 51004 Tartu, Eesti
Telefon 737 7570
Elektronpost info@bigbank.ee
Koduleht www.bigbank.ee
Aruande periood 1. jaanuar 2022 – 31. detsember 2022
Juhatuse esimees Martin Länts
Põhitegevusala Laenude andmine ja hoiuste kaasamine
Audiitor KPMG Baltics OÜ

Bigbank AS-i kontserni majandusaasta aruanne koosneb juhatuse esimehe pöördumisest, tegevusaruandest, sotsiaalse vastutuse ja jätkusuutlikkuse aruandest, ühingujuhtimise aruandest, raamatupidamise aastaaruandest, millele on lisatud sõltumatu vandeaudiitori aruanne, riski- ja kapitalijuhtimise aruanne ja kasumi jaotamise ettepanek. Majandusaasta aruanne koosneb 146 leheküljest.

Aruandevaluutaks on euro.

Majandusaasta aruandega saab tutvuda Bigbank AS-i kodulehel www.bigbank.ee. Ingliskeelse versiooni leiab www.bigbank.eu.

Hoolivus

Kulame, mõistame ja toetame
oma kliente ning teineteist.

Mirjam Peetsmann
Kliendikogemuse juht

SISUKORD

Bigbank kontserni lühitutvustus.....	6	Lisa 10. Laenuõuete allahindlused	96
Juhatuse esimehe pöördumine.....	9	Lisa 11. Muud nõuded.....	99
Tegevusaruanne.....	12	Lisa 12. Ettemakstud kulud ja maksud	99
2022. aasta majandustulemused	17	Lisa 13. Materiaalne põhivara	99
2023. aasta väljavaated	19	Lisa 14. Kinnisvarainvesteeringud	101
Peamised majandusnäitajad ja suhtarvud	20	Lisa 15. Immateriaalne põhivara.....	102
Bigbank kontserni kirjeldus.....	22	Lisa 16. Müügiks hoitavad müügigrupid ja lõppevad tegevused	102
Aktsionärid.....	23	Lisa 17. Võlgnevus pankadele	104
Kohtuvaidlused	23	Lisa 18. Klientide hoiused.....	105
Töötajad.....	23	Lisa 19. Allutatud võlakirjad	105
Sotsiaalse vastutuse ja jätkusuutlikkuse aruanne.....	28	Lisa 20. Rendikohustus.....	106
Kliendid.....	28	Lisa 21. Ettemakstud tulud ja maksuvõlad	107
Bigbank kui vastutustundlik tööandja.....	30	Lisa 22. Muud kohustised	107
Vastutustundlik tegevus.....	32	Lisa 23. Omakapital.....	107
Majandustegevus.....	32	Lisa 24. Tütarettevõtted.....	108
Keskfond	33	Lisa 25. Tegevussegmentid.....	108
Vastutustundlik maksustamine.....	34	Lisa 26. Intressitulu.....	111
Kogukond ja ühiskond.....	34	Lisa 27. Intressikulu	111
Sponsorlus ja heategevus.....	34	Lisa 28. Muud tegevustulud.....	111
Kuulumine organisatsioonidesse	36	Lisa 29. Muud tegevuskulud.....	112
Ühingujuhtimise aruanne.....	38	Lisa 30. Palgakulud.....	112
Kontserni raamatupidamise aastaaruanne	47	Lisa 31. Halduskulud.....	112
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	47	Lisa 32. Puhaskasum aktsia kohta.....	113
Konsolideeritud koondkasumiaruanne	48	Lisa 33. Tulumaks	113
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	50	Lisa 34. Rendid.....	114
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	51	Lisa 35. Panditud varad.....	115
Kontserni raamatupidamise aruande lisad	52	Lisa 36. Potentsiaalsed kohustised.....	115
Lisa 1. Aruandev üksus	53	Lisa 37. Täiendav teave rahavoogude kohta.....	115
Lisa 2. Aruande koostamise alused ja vastavuse kinnitus.....	53	Lisa 38. Tehingud seotud osapooltega	116
Lisa 3. Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud.....	54	Lisa 39. Äriühendused.....	117
Lisa 4. Vigade korrigeerimine.....	55	Lisa 40. Peamised arvestuspõhimõtted	118
Lisa 5. Riski- ja kapitalijuhtimine	56	Lisa 41. Seni veel jõustumata standardid	134
Lisa 6. Varade ja kohustiste õiglane väärtus.....	86	Lisa 42. Emaettevõtte põhjaruanded	135
Lisa 7. Nõuded pankadele	92	Juhatuse allkirjad majandusaasta aruandele.....	139
Lisa 8. Võlaväärtpaberid.....	93	Sõltumatu audiitori aruanne.....	140
Lisa 9. Nõuded klientidele	94	Kasumi jaotamise ettepanek.....	145

Lihtsus

Püüdleme lihtsuse poole oma lahendustes ja kliendikogemustes.

Jonna Pechter
Eesti äriüksuse juht

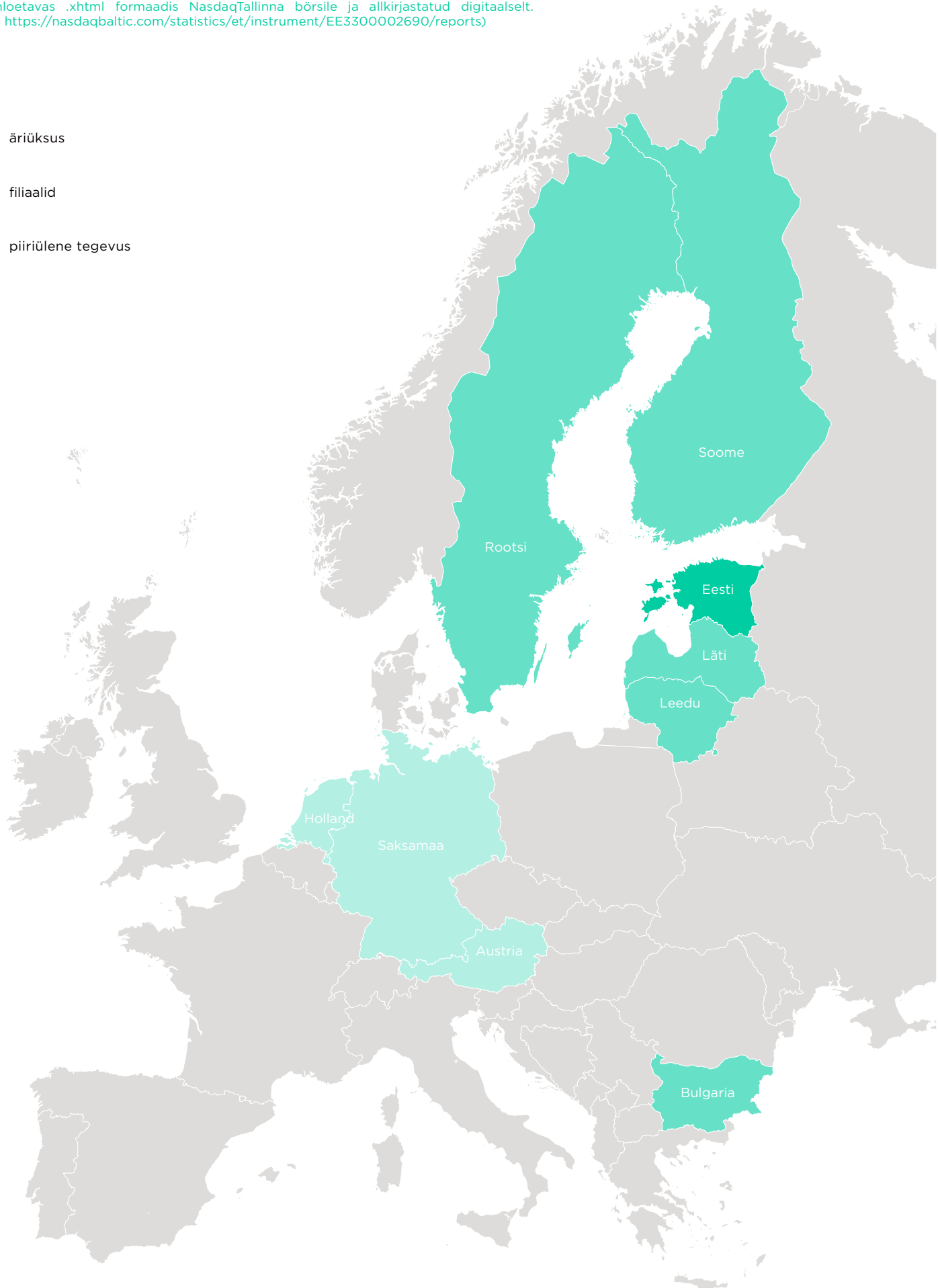
Bigbank kontserni lühitutvustus

BIGBANK VÄÄRTUSED

Ühingu konsolideeritud majandusaasta aruanne .pdf formaadis Euroopa ühtse elektroonilise aruandlusvormingu (ESEF) märgistusega. Originaaldokument on esitatud masinloetavas .html formaadis NasdaqTallinna börsile ja allkirjastatud digitaalselt. (Link: <https://nasdaqbaltic.com/statistics/et/instrument/EE3300002690/reports>)

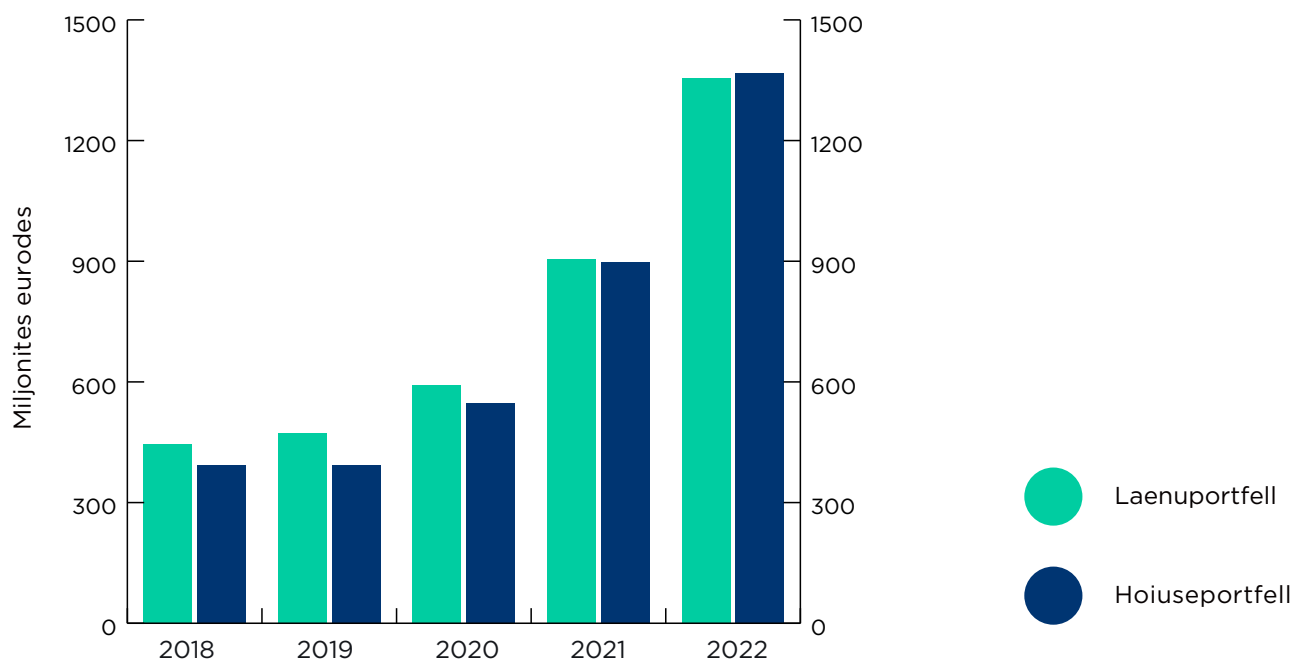
- äriüksus
- filiaalid
- piiriülene tegevus

Tegevusriigid

	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Rootsi	Bulgaaria	Kokku
Tegevuse algus	1992	1996	2007	2009	2012	2021	
Laenuportfell, mln eurodes*	540,4	208,5	441,0	103,9	55,0	7,0	1 355,8
Laenulepingute arv, tuhandetes*	24	31	42	15	8	1	121
Hoiuseportfell, mln eurodes*	1 212,8	25,7	-	65,5	62,6	1,2	1 367,6
Hoiuselepingute arv, tuhandetes*	46,7	1,1	-	1,9	2,0	-	51,7
Töötajate arv*	295	76	83	15	8	8	485

* seisuga 31. detsember 2022

**Juhatuse
esimehe
pöördumine**

Väljakutsete- ja võituderohke aasta

Kui viimastel aastatel vapustas maailma ja globaalset majandust tervishoiukriis, siis 2022. aasta tõi täiesti teistsuguse kriisi – Venemaa täiemahulise sõja Ukraina vastu. Nii minu isiklik kui ka kogu Bigbanki kontserni vankumatu seisukoht on, et igasugune sõjaline agressioon on lubamatu ning riikide suveräänsust tuleb austada. Loodan südamest, et sõjategevus peagi lõpeb ning Euroopasse saabub taas rahu.

MILJARDI EURO PIIRID ÜLETATUD!

2022. aasta oli keeruline kogu maailma ja nii ka Bigbanki jaoks, ent sellele vaatamata pakkus see meile ka palju õnnestumisi ja suuri võite.

18. märtsil ületas Bigbanki laenuportfell miljardi euro piiri ning juba 23. märtsil jõudis miljardi euro verstapostini ka hoiuseportfell. Lisaks sellele ulatus Bigbanki puhaskasum 2022. aastal 33,7 miljoni euronile ning omakapitali tootlus oli 17%.

Tugevate finantstulemuste kõrval toimus suur edasimineku ka klienditeeninduses, mis on meie jaoks sama oluline – meie soovitusindeksi (NPS) tulemus kerkis rekordilise 52 punktini.

Suur tänu Bigbanki meeskonnale! Olen tänulik selle eest, millise pühendumise ja innuga te töötate iga päev selle nimel, et pakkuda järjest paremaid pangateenuseid. Oleme võitnud oma klientide südamed – ja sel aastal võitsime ka börsiinvestorite südamed oma eduka võlakirjaemissiooniga Nasdaq Balti börside võlakirjanimekirjas. Tahan tänada ka meie kliente ja investoreid usalduse eest ja meie koostööpartnereid jätkuva toetuse eest!

LAENUPORTFELLI 50% AASTAKASV

Bigbanki brutolaenuportfell ulatus 2022. aasta lõpus 1,36 miljardi euronile, mis tähendab aasta varasemaga võrreldes 50% kasvu. Erasisikute laenu moodustasid portfelist 66% ja äriklientide laenu 34%.

KODULAENUD ON VÕITNUD KLIENTIDE SÜDAME

Meie klientide südame on võitnud kodulaenu. Bigbanki erasisikulaenu, sh kodulaenu, ulatusid 2022. aasta lõpus 884,1 miljoni euronile, olles aastaga kasvanud 31%. Eriti kiiresti kasvas kodulaenuportfell, jõudes 2022. aasta lõpuks 224,7 miljoni euronile. Aastaga suurenes kodulaenuportfelli maht enam kui kolmekordselt. Kuna Bigbank pakub nüüd kodulaene kõigis kolmes Balti riigis, oleme avanud ukse täiesti uuele kliendisegmendile. Mul on rõõm tõdeda, et Bigbanki oma kodu rahastajaks valinud klientide arv ületab kaugelt meie algseid ootusi ning aina suureneb.

ETTEVÕTETE PANGANDUSE EDULUGU JÄTKUB

Kodulaenu kõrval on Bigbanki kiireima kasvuga tooteks äri-laenu. Ettevõtete panganduse valdkond saavutas suure läbimurde juba 2021. aastal ning ka 2022. aastal nägime muljet avaldavaid tulemusi. Kõigis kolmes Balti riigis tegutses ettevõtete panganduse valdkonnas antud äri-laenu ulatusid 2022. aasta lõpus 472,7 miljoni euronile. Balti riikides väljastatud äri-laenu ja -liisingute brutoportfell kasvas aastaga 244,5 miljoni euro võrra ehk 107%.

HOIUSTE 52% AASTAKASV

Bigbanki hoiuseportfell ulatus 2022. aasta lõpus kokku 1,37 miljardi euronile, mis teeb aastakasvuks 52%. Hoiustest 621,8 miljoni eurot moodustasid aasta lõpu seisuga säästuhoiused, mis kasvasid aastaga 82%. Tähtajalised hoiused, mis ulatusid 2022. aasta lõpu seisuga 746 miljoni euronile, kasvasid aasta varasemaga võrreldes 34%.

Ehkki Bigbank kaasab hoiuseid pea kõigis oma tegevusriikides, tahan 2022. aastal eriti esile tõsta meie piiriüleste teenuste meeskonna tööd – 10. augustiks 2022. aastal jõudis piiriüleste hoiuste portfelli miljardi euronile. Täna meie kolleegi nende suurte pingutuste eest ja samuti Saksamaa, Austria ja Hollandi kliente usalduse eest, mis on teinud sellise suurepärase tulemuse võimalikuks.

NASDAQ TERVITAS BIGBANKI BALTI VÕLAKIRJADE NIMEKIRJAS

Bigbanki eesmärk on pakkuda tihedat konkurentsi Balti riikides tegutsevatele suurtele universaalpankadele tarbimis-, kodu- ja ärialaensektoris, kasvatades kasumlikult oma tegevusmahte ja turuosa. Tagamata allutatud võlakirjade esimene avalik märkimisvoor andis hea stardi Bigbanki võlakirjaprogrammile, mis ulatub kokku 35 miljoni euroni. Emissiooniga kaasati 1 610 investorilt 20 miljonit eurot kapitali, mis toetab meie kasvu eespool kirjeldatud valdkondades. Selle tulemusena noteeriti Bigbanki võlakirjad 22. septembril 2022 Nasdaq Tallinn börsil Balti võlakirjade nimekirjas. Minu jaoks on see ilmne märk sellest, et paljud investorid kõigis Balti riikides usaldavad Bigbanki ja meie ärimudelit.

TÖÖTAJATE KAASAMINE

Bigbanki töötajatele suunatud väärtuspakkumise lahutamatuks osaks on koolitusvõimalused ja pidev enesetäiendamine. Aastatega on Bigbank välja töötanud väga põhjaliku uue töötaja sisseelamisprogrammi, mida me kohandame iga töötaja vajadustega sõltuvalt nende taustast ja töökohustustest. 2022. aastal jätkasime programmi optimeerimist. Jätakuvalt oli Kontserni personalimeeskonna ja juhatuse prioriteediks ka juhtide kompetentsimudel ja seda toetav arenguprogramm. Kaasame ja hoiame talente läbi kõrge juhtimiskvaliteedi ning personaalse kasvu toetamise. Arendame müügile ja äriale suunatud organisatsiooni, kus on heal tasemel teadmised pangandusest. Kasutame LEAN protsesse ja tehnoloogiat, et arendada protsesse, mis tagavad hea kliendi- ning töötajakogemuse, et saavutada eesmärged kõikides tooteliinides. Valitud strateegia on osutunud õnnestunuks, kuivõrd iga-aastaselt läbi viidud uuringu kohaselt hindavad töötajad arenguvõimalusi Bigbankis kõrgelt.

BIGBANKI UUE STRATEEGIAPERIOODI 2022-2026 ESIMENE AASTA

Bigbanki uue strateegia üheks nurgakiviks on sisenemine igapäevapangandusse. Mul on rõõm öelda, et esimene samm selle eesmärgi saavutamiseks tehti 2022. aasta detsembris, kui Bigbank

tõi turule oma esimese krediitkaardi. Praegu pakume krediitkaarti Eesti klientidele, kuid varsti saavad seda kasutada ka kliendid meie teistes tegevusriikides. Ja nagu öeldud, on see alles esimene samm meie ambitsioonikate eesmärkide poole – juba lähitulevikus on oodata veel palju muid uudiseid.

TULEVIKUPLAANID

Ebakindlale keskkonnale vaatamata võin kinnitada, et Bigbanki finantsseis on tugev ja stabiilne. See võimaldab meil jätkata oma ambitsioonikate plaanide elluviimist ja samas keskenduda meie jaoks kõige tähtsamale: luua väärtust oma klientidele.

Bigbank on 30-aastase kogemuspagasiga pank. Meie järjest suurenev turuosa tõendab, et pakume oma klientidele teenuseid headel tingimustel, ja meie omakapitali tootlus näitab, et teeme seda väga efektiivselt.

Bigbankil on tehnoloogiline eelis, mis aitab meil jätkuvalt areneda ja saavutada 2022.–2026. aasta strateegias seatud eesmärgid. Me ei proovi teha kõike korraga, vaid kasvada orgaaniliselt ja tulemuslikult. Jätkame seda teed koos!

Soovin kõigile edukat 2023. aastat!

Martin Länts

Juhatuse esimees

Tegevusaruanne

MAJANDUSKESKKOND

Venemaa sõda Ukraina vastu on kestnud terve aasta, ilma et sõjategevus raugeks, rääkimata rahumeelsest lahendusest. Sõda on põhjustanud Ukrainas kirjeldamatuid kannatusi ja hävingut ning mõjutab nii otseselt kui ka kaudselt EL-i ja selle liikmesriikide julgeolekut ja majanduslikku heaolu. Maailma majandust, mis võitles veel pandeemiakriisi majanduslike tagajärgedega, tabas energia-, toiduainete ja toormehindade survele järsk inflatsiooni kiirenemine. Geograafilise läheduse tõttu sõjale ja küll kahaneva, aga siiski suure sõltuvuse tõttu fossiilkütuste import on EL-i majandus üks haavatavamaid. Kuigi inflatsioon hakkas pandeemiajärgse euforia toel pead tõstma juba enne sõda, jätkus SKP reaalkasv 2022. aastal enamikus EL-i riikides. Piirangute leevenedes hakkasid tarbijad taas tegema välisreise, külastama restorane ja hotelle ning kasutama muid vahetatud kontakti eeldavaid teenuseid, vallandades suure tarbimispeo. Suve lõpus hakkas tarbimine aga taas aeglustuma. Kui taasavamisega kaasnev elevus vaibus, seisis tarbijad silmitsi elukalliduse tõusu karmi reaalsusega. Kõrged energiahinnad ja hiiliv inflatsioon viisid aasta lõpuks majapidamiste ostujõu järsku langusesse, mille mõjul tarbijate kindlustunne alanes kiiresti. Selle tagajärjel pöördus SKP kasv EL-is 2022. aasta lõpus ja 2023. aasta alguses negatiivseks.

Vaatamata SKP langusele neljandas kvartalis, kergitasid 2021. aastast püsinud hoog ja esimese poolaasta tugev kasv SKP reaalkasvu 2022. aastal tervikuna 3,3%-le, nagu oli prognoositud Euroopa Komisjoni 2022. aasta sügisprognoosis. Inflatsioon jätkas samuti üllatamist tõususuunal. Kiirenev ja laienev hinnasurve nihutas oodatava inflatsiooni tipu neljandasse kvartalis ja tõstis aastase inflatsioonimäära EL-is 9,3%-le ja euroalal 8,5%-le. Koguinflatsiooni kiirendasid jätkuvalt peamiselt energiahinnad ning ka toiduainete hinnad tõusid jõudsalt. Teisel poolaastal kandus surve üha enam edasi alusinflatsiooni komponentidesse.

Pärast sõjast ja sanktsioonidest tingitud tarnehäireid leidsid EL-i riigid edukalt võimalusi Venemaa gaasitarnete asendamiseks ja moodustasid saabuvaks talveks küllaldase puhvri, kuigi see suurendas hinna- ja inflatsioonisurvet. Kuna energia on peamine sisend suurele osale majandustegevusest, kandus energiahindade tõus edasi ka inflatsiooni muudesse komponentidesse. Euroopa Komisjoni prognoosi kohaselt tipneb alusinflatsioon selle tagajärjel 2023. aasta esimeses kvartalis ja hakkab seejärel tasapisi aeglustuma. Majapidamiste ja ettevõtete kaitsmiseks kõrgete energiahindade eest võtsid EL-i valitsused kasutusele eelarvemeetmed. Meetmete erinev kohaldamisala ja ulatus põhjustasid aga riikide lõikes suurt ebaühtlust, mida võimendas riikide erinev kokkupuude sõjast tingitud vapustustega. Seetõttu on EL-i riikide majanduskasvu ja inflatsiooni näitajad 2022. aastal ja edaspidi väga erinevad, võrreldes COVID-19 pandeemiast põhjustatud vapustustega, mis olid homogeensemad.

Kuigi praegu on reaalne oht võimalikuks majanduslanguseks, toetab EL-i majandust aastakümnete tugevaim tööturg. Töötuse määr on rekordiliselt madal ning tööturul osalemise ja tööhõive määr rekordiliselt kõrged. Seda toetavad ka kõrge vabade töökohtade määr ja töäjõupuuus. Edaspidi hakkab aga majandusaktiivsuse vähenemine eeldatavasti peegelduma ka töäjõu nõudluses. Seega kasvab Euroopa Komisjoni prognoosi kohaselt aasta keskmine töötuse määr rekordmadalalt 6,2%-lt 2022. aastal vaid marginaalselt 6,5%-le 2023. aastal ning langeb seejärel 6,4%-le 2024. aastal. Vaatamata pingelisele tööturu olukorrale ja kiirele tarbijahindade inflatsioonile, on palgakasv püsinud seni mõõdukas, kuid kogu 2022. aasta arvestuses oli palgade kasvutempo keskmisest kiirem ning püsib 2023. aastal ootuse kohaselt tugevana, kuid on inflatsioonist aeglasem.

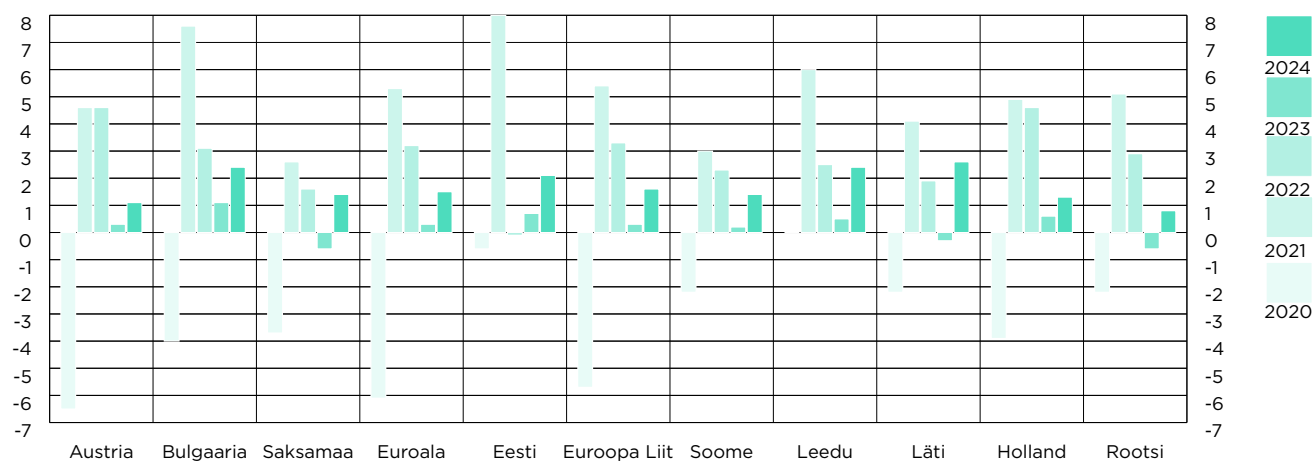
Kiire inflatsiooni püsimine on sundinud ka Euroopa Keskpanga eeldatust jõulisemalt

rahapoliitikat karmistama. Pärast baasintressimäärade tõstmist 50 baaspunkti võrra juulikuus tõsteti septembris määrasid 75 baaspunkti võrra ja oktoobris taas 75 baaspunkti võrra, millele järgnes 50 baaspunkti suurune tõus detsembris. Peamiste refinantseerimisoperatsioonide intressimäär tõusis seega detsembriks 2,5%-ni. Lisaks intressimäärade tõusule muudeti suunatud pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide (TLTRO) tingimusi, et kiirendada kõrgemate intressimäärade ülekandumist pankade rahastamiskuludesse ja pankade antavate laenude intressimääradesse. Kuue kuu Euribor ehk peamine baasmäär, millega on indekseeritud eluaseme- ja äri-laenude intressimäärad, tõusis selle tulemusena aasta lõpuks 2,8%-le. Viimased seitse aastat on see olnud negatiivne. Ehkki kõrgemad intressimäärad suurendavad vähemalt lühiajaliselt pankade puhasintressimarginaale, vähendavad need teisalt nõudlust laenude järele. Intressimäärade tõusu, tarbijate kindlustunde nõrgenemise ja eluasemeturu olukorra halvenemise tõttu hakkas majapidamiste nõudlus eluasemelaenude

järele EL-is oluliselt vähenema juba 2022. aasta lõpus.

Ettepoole vaadates on Euroopa Komisjoni hinnangul 2023. aastal peamised riskid endiselt seotud geopoliitiliste pingetega. Kahjuks ei ole kadunud võimalus, et Venemaa sissetung Ukrainasse võib põhjustada häireid ka edaspidi. Lisaks sõja edasise eskaleerumisega seotud ohtudele on suurimaks majandusohuks ebasoodsad arengud gaasiturul ja oht, et enne järgmist talve võib veel gaasipuudust ette tulla. Samuti jääb oluliseks ohuteguriks palgakasvu ja hinnatõusu spiraali tekkimine, mis hoogustab kiiret inflatsiooni veelgi, samuti võimalikud tõrked finantsturgude kohanemisel uue kõrgete intressimäärade keskkonnaga. Suurenevad laenukasutuse kulutused võivad süvendada jae- ja korporatiivkliientide majanduslikke riske ja põhjustada pankadele ettenägematut kahju. Pandeemiaga seotud terviseriskid püsivad, kuigi need mõjutavad EL-i kaudselt pakkumise ja nõudluse kanalite kaudu. Kliimamuutuste negatiivsed mõjud suurendavad ilmselt riski EL-i ja maailma majandusele.

SKP AASTAKASV (%)

Allikas: Euroopa Komisjon

BALTI RIIGID – EESTI, LÄTI JA LEEDU

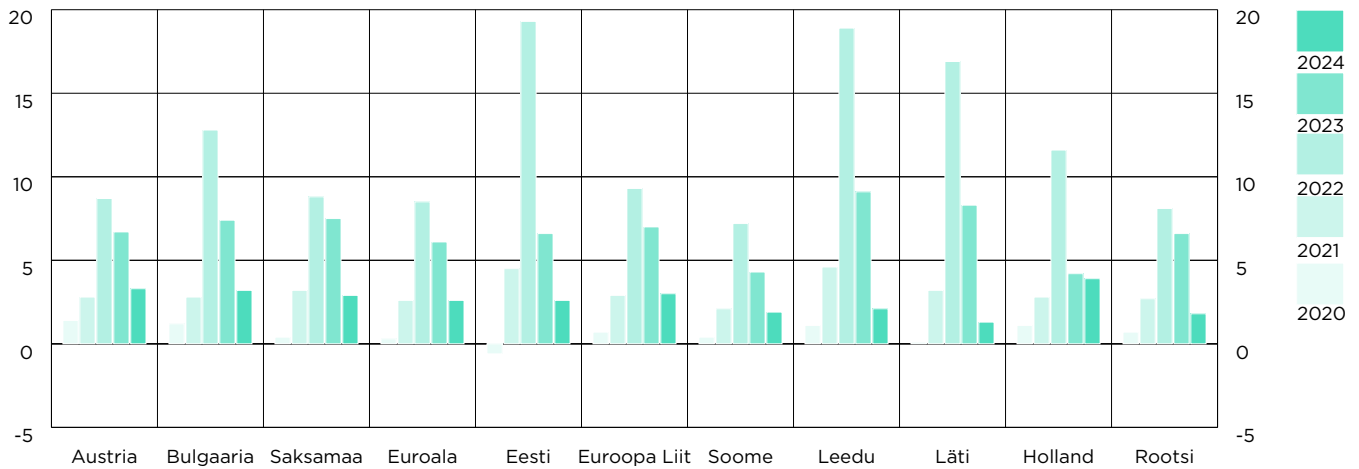
Eesti reaalne SKP pidurdus pärast 2021. aasta tugevat kasvu ja oli 2022. aastal napilt languses (-0,1%). Eeldatavasti tasakaalustab eratarbimise ja netoekspordi kasvu immateriaalsesse põhivarasse tehtavate välisinvesteeringute ajutine vähenemine. 2023. aastaks prognoositakse kasvu taastumist inflatsioonisurve leevenemise ja investeeringute taastumise mõjul, kuigi vaid 0,7%-le. Seejärel jätkub kasv mõõdukas tempos. Tarbijahindade inflatsioon kiirenes 2022. aastal 19,3%-le energia, toiduainete ja tööstustoodete märkimisväärsete hinnatõusude toel. Elektri hinnalagi ja muud poliitikameetmed alandavad stabiilselt koguinflatsiooni – 2023. aastal 6,6%-le ja 2024. aastal 2,6%-le. Tööhõive kasvas 2022. aastal endiselt märkimisväärselt, kuna varasem SKP kasv kandus üle uute töökohtade loomisse. 2022. aasta lõpus on töötuse määr hinnanguliselt 6,1% ja 2023. aastal 6,6% ning hakkab uuesti langema 2024. aastal.

Läti kiire kasvu 2022. aastal peatas inflatsiooni järsk kiirenemine ja maailma majanduse aeglustumine. Energiahindade kahekordistumine talvise kütteperioodi eel sundis majapidamisi tarbimist vähendama, mis tõi aasta lõpus kaasa negatiivse SKP kvartalikasvu. Euroopa Komisjoni sügisprognoosis oodati esimese poolaasta tugeva kasvu taustal 2022. aastaks SKP kasvu 1,9%. 2023. aastal peaks tarbimine osaliselt taastuma, kui kütteperiood lõpeb. Prognoositakse aga, et selleks ajaks avaldab Läti ekspordile negatiivset mõju aeglustunud väliskeskond ning 2023. aastal peaks SKP kasv langema -0,3%-le ning tõusma 2024. aastal taas 2,6%-le. Energiahindade tõus tipneb prognoosi kohaselt 2022. ja 2023. aasta vahetusel ning prognoosiperioodil hakkavad järk-järgult inflatsiooni mõjutama kõige enam teenuste hinnad. Tarbi-

jahindade harmoneeritud indeksi põhine (THHI) inflatsioon jõuab 2022. aastal tervikuna hinnanguliselt 16,9%-ni. Energiahinnad püsivad ootuse järgi kõrged kogu 2023. aasta vältel ja koos energeetikaga mitteseotud hindade mõjuga on inflatsioon prognoosi kohaselt 2023. aastal üsna kiire 8,3% tasemel. Teenustesektori hilinev taastumine pandeemiaga seotud piirangutest suurendab eeldatavalt tööhõivet ega lase palgakasvul raugeda.

Leedu SKP reaalkasv on Euroopa Komisjoni 2022. aasta sügisprognoosi kohaselt 2022. aastal vaid 2,5% ja 2023. aastal 0,5% tulenevalt ebakindluse suurenemisest, kaubanduspartnerite väljavaadete halvenemisest ning sisendkulude ja tarbijahindade tõusust. Seetõttu on Euroopa Komisjoni hinnangul reaalne THHI inflatsioon 2022. aastal 18,9% ning hakkab järgnevatel aastal oluliselt alanema. Venemaa sissetung Ukrainasse on toonud kaasa ebakindluse, sisendite tarnetega seotud suured tõrked ning ekspordi märkimisväärse vähenemise Venemaa, Valgevene ja Ukraina suunal. Samal ajal mõjutas eratarbimist negatiivselt tarbijahindade tugev kasv, mis ületas majapidamiste kasutada olevate sissetulekute kasvu. Energia- ja muude sisendkulude järsk suurenemine vähendas mõnede majandusharude konkurentsivõimet ja aeglustas investeeringute tegemist. Selle tulemusena kahaneb SKP reaalkasv Euroopa Komisjoni prognoosi kohaselt 0,5%-le. Vaatamata majanduse väljavaadetega seotud suurenenud ebakindlusele, oli tööga hõivatud inimeste arv 2022. aastal jätkuvalt kasvutrendis ning töötuse määr vähenes. Ukrainast põgenenud inimeste sissevool on aidanud lahendada tööjõupuudust, kuid vabade töökohtade määr püsib endiselt kõrge.

TARBIJAHINDADE HARMONEERITUD INDEKSI AASTANE MUUTUS (%)

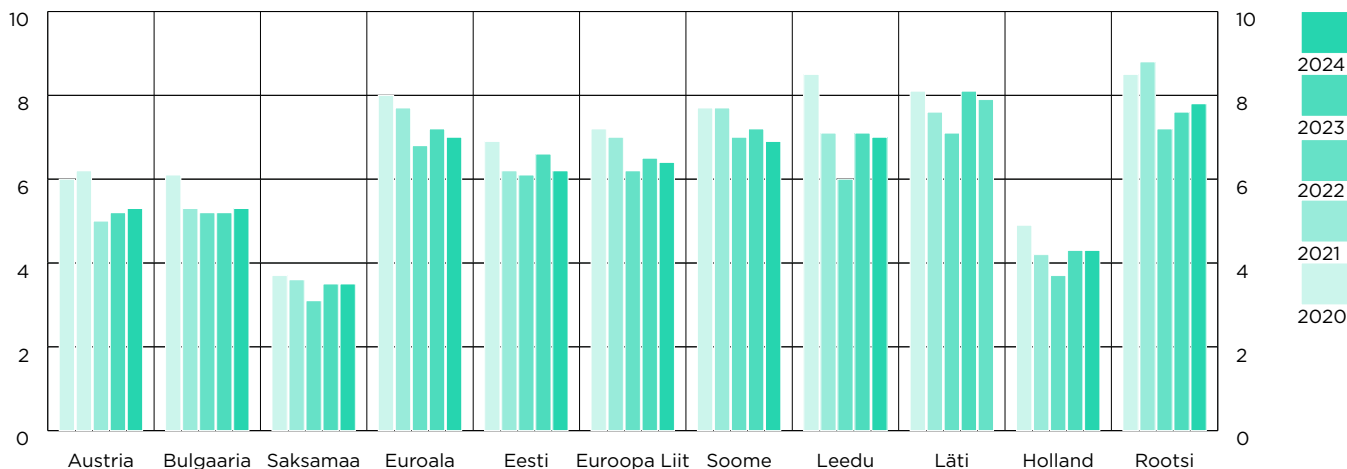
Allikas: Euroopa Komisjon

PÕHJAMAAD - SOOME JA ROOTSI

Soome majandus jätkas 2022. aasta esimeses pooles kiiret kasvu, mida toetasid suurenenud nõudlus teenuste järele, investeeringud ja varude kasv. Teisel poolaastal hakkasid majanduskasvu mõjutama rekordiliselt kõrged hinnad ja inflatsioon koos rangemate rahastamistingimustega ja nõrgenenud väliskeskkonnaga. Esimese poolaasta tugeva majandustulemuse abil kujunes kogu aasta SKP kasvuks siiski 2,3%. Suuremad energiaarved mõjutavad majapidamiste finantsseisundit, mis on hakanud tugevale tööturule vaatamata eratarbimist piirama. Selle tagajärjel prognoositakse, et kasv muutub peagi negatiivseks. Üldises plaanis aeglustub SKP reaalkasv prognoosi kohaselt 2023. aastal 0,2%-le. Tööturg püsib tugevana ning Euroopa Komisjoni sügisprognoosi kohaselt oli aastane töötuse määr 2022. aastal 7,0% võrreldes 2021. aasta 7,7%-ga. Majandustingimuste nõrgenemine, mida on juba näha vabade töökohtade arvu vähenemises, osutab töötuse määra ajutisele suurenemisele 2023. aastal. THHI inflatsioon, mis saavutas tipptaseme 2022. aasta kolmandas kvartalis, jääb prognoosi kohaselt 2022. aastal keskmiselt 7,2% tasemele. Majandusaktiivsuse nõrgenemine ja madalamad energiahinnad aeglustavad prognoosi järgi inflatsiooni 2023. aastal 4,3%-le ja 2024. aastal 2% lähedale.

Rootsi majandus eeldatavasti kahaneb vähesel määral 2023. aastal, kuna kiire inflatsioon, majapidamiste võlateenindamise kulude kasv ja ebakindlus avaldavad survet majapidamiste tarbimisele ja investeeringutele. Reaalne SKP, mille kasv oli 2022. aastal ligi 3%, kahaneb prognoosi kohaselt 2023. aastal 0,6%, kuna erasektori sisenõudlust survestavad suuremad sisendkulud ning kõrgemad tarbijahinnad ja intressimäärad. Prognoos näitab eratarbimise vähenemist rangemate finantseerimistingimuste, tarbijate kindlustunde järsu vähenemise, eluasemehindade languse ja väiksema kasutada oleva sissetuleku tõttu. Palgatõusu surve jääb prognoosi järgi mõõdukaks kooskõlas kasvava töötusega. Koos toorme- ja veohindade alanemise ning tarneraskuste leevenemisega aitab see kaasa inflatsiooni aeglustumisele prognoosiperioodil, toetades järkjärgulist taastumist alates 2023. aasta teisest poolest. 2022. aasta lõpus tipnes THHI inflatsioonimäär umbes 10% juures. Toormehindade langus, tarnetingimuste normaliseerumine ja eeldatav mõõdukas palgakasv loovad soodsad tingimused inflatsiooni alanemiseks 2024. aastal tasemele veidi alla 2%.

TÖÖTUSE MÄÄR (%)

Allikas: Euroopa Komisjon

KESK-EUROOPA JA BENELUXI RIIGID – AUSTRIA, SAKSAMAA JA HOLLAND

Kui Saksamaal olid tarneahelatega seotud probleemid leevenemas, hakkasid hüppeliselt tõusnud energiakulud avaldama survet sissetulekutele ja toodangu kasvule. Koos laenuraha kallinemisega hakkasid need mõjutama ka investeerimisaktiivsust. Edasine ostujõu vähenemine seoses kiire inflatsiooniga kahandab eeldatavasti eratarbimist, vaatamata osalise leevendusele, mida poliitikameetmed pakuvad. Euroopa Komisjoni hinnangul kasvab Saksamaa SKP 2022. aastal 1,6%, kuid langeb 2023. aastal -0,6%-le ning taastub 2024. aastal 1,4% tasemele. THHI inflatsioon jõudis 2022. aastal 8,8% tasemele tulenevalt energiahindade tõusust, sisendkulude suurenemisest ja teenidussektori palgatõusudest. Energia hulgihindade järkjärguline ülekandumine ja pingeline tööturu olukord toovad kaasa vaid mõõduka inflatsioonimäära alanemise 7,5%-le 2023. aastal. Saksamaa tööhõive olukord püsib stabiilne, kuna töötuse määr langeb 2022. aastal ajalooliselt madalale 3,0% tasemele ning 2023. aastal märkimisväärselt tõusu ei oodata.

Austria majandus aeglustus pärast 2022. aasta tugevat esimest poolaastat. Aeglustumise põhjuseks olid kõrged energiahinnad ning ettevõtjate ja tarbijate kindlustunde vähenemine. Sellest olenemata oli tugeva esimese poolaasta mõjul 2022. aastal kasv 4,6%. Raskuste ületa-

mine toimub prognoosiperioodil ootuste kohaselt järk-järgult ning majandusaktiivsus aeglustub 2023. aastal 0,3%-le ja kasvab 2024. aastal vaid 1,1%. THHI inflatsioon tõusis 2022. aastal märkimisväärselt 8,7%-le ja püsib 2023. aastal eeldatavasti kõrgel 6,7% tasemel, alanedes alles 2024. aastal 3,3%-le. Töehõive püsib prognoosi kohaselt endiselt tugev ning töötuse määr tõuseb 2022. aasta 4,8%-lt 2023. aastal vaid 5,0%-le ja 2024. aastal 5,1%-le.

Hollandi majandus kasvas 2022. aasta esimeses pooles tugeva ekspordi ja investeringute kasvu toel. Aasta teises pooles tõid majapidamiste realsissetulekute vähenemine, finantstingimuste karmistumine ja Venemaa sissetungist Ukrainasse põhjustatud ebakindlus kaasa majandusaktiivsuse kerge languse. Sellest olenemata saavutati 2022. aastal tervikuna SKP kasv 4,6%, mida toetas tugev kasv esimesel poolaastal. Raskused püsivad ootuste kohaselt nii 2023. kui ka 2024. aastal ning aastane kasv aeglustub 0,6% ja 1,3% tasemele. Kõrgete energiahindade mõjude leevendamiseks on valitsus kuulutanud välja meetmete paketi, mis eeldatavalt toetab sisenõudlust ja hoiab ära edasise SKP kasvu aeglustumise. Energiaindude tõusu tõttu on THHI inflatsiooni ootus 2022. aastaks 11,6%. Hollandi valitsus on teatanud elektri ja gaasi hinnale hinnalae kehtestamisest; see jääb kehtima 2023.

aasta lõpuni ja aeglustab 2023. aastal inflatsiooni 4,2% tasemele. Tööturu olukord jääb prognoosi kohaselt pingeliseks, kuid töötuse määr, mis on 2022. aastal 3,7%, tõuseb eeldatavasti ülemaailmse nõrkuse tõttu 2023. aastal 4,3%-le ja 2024. aastal 4,3%-le.

BULGAARIA

Bulgaaria majanduskasv on alates 2022. aasta teisest poolest aeglustunud ning hakkab ootuse kohaselt tugevnema 2024. aastal. 2022. aasta 3,1% suurune SKP kasv aeglustub 2023. aastal 1,1%-le sise- ja välisnõudluse vähenemise tõttu ning tõuseb 2024. aastal välistingimuste paranedes 2,4%-le. Hinnatõusud ja laenukasutuse kulutuste suurenemine on hakanud mõjutama majapidamiste tarbimist. Ekspordi kasv aeglustub prognoosi kohaselt kooskõlas vähenenud välisnõudlusega kuni 2023. aasta lõpuni ja taastub siis 2024. aastal. EL-i rahastuse suurem kasutamine peaks toetama koguinvesteeringuid. Aastainflatsioon langeb 2022. aasta 12,8%-lt 2023. aastal 7,4%-le ning seejärel 2024. aastal 3,2%-le. Nii toiduainete kui ka energiahindade inflatsioon peaks tasapisi aeglustuma. Nii 2022. kui ka 2023. aastal jääb ootuste kohaselt tööturu olukord pingeliseks ja töötus püsib 5,2% tasemel.

2022. AASTA MAJANDUSTULEMUSED

2022. aastal algas Bigbank AS-i (edaspidi: Bigbank või Kontsern) uue äristrateegia periood, mis kestab 2026. aastani. Uue äristrateegia järgi on Bigbank kasvusuunitlusega kliendikeskne pank, mille eesmärk on omakapitali 20% tootlus. Seda eesmärki aitab saavutada keskendumine järgmistele fookuspunktiledele:

- **laenuportfelli kasv peamiselt eluaseme- ja ärialaenude toel** aitab suurendada pikaajalist intressitulu ja efektiivsust;
- **laenuportfelli hea kvaliteet** võimaldab rakendada krediidiriski kapitalinõuete täitmisel sisetistel riskireitingutel põhinevat (IRB) meetodit;
- **kinnisvarainvesteeringud** toetavad kapitali kasvu ja loovad sünergiaid;

- **sisenemine igapäevapangandusse** seob kliente, tõstab turundusefektiivsust ning tagab soodsama finantseerimise.

2022. aasta oli Bigbanki jaoks kasvuaasta, kus laenuportfell kasvas kooskõlas esimese fookuspunktiga enim just eluaseme- ja ärialaenude osas. Kogu brutolaenuportfell kasvas aastaga rekordilise 1,36 miljardi euroni, suurenedes 452 miljoni võrra (+50%). Eluasemelaenude portfell kasvas üle kolme korra, 72 miljonilt eurolt 2021. aasta lõpus 225 miljoni euroni. Ärialaenude portfell enam kui kahekordistus, 228 miljonilt eurolt 2021. aasta lõpus 473 miljoni euroni.

Uute fookustoodete kõrval jätkas Kontsern edukalt ka tarbimislauende väljastamist, kuid selles tootekategoorias olid muutused tegevusriikide lõikes erinevad. Kontsernis kokku kasvas tarbimislauende portfell aastaga 56 miljonit eurot 659 miljoni euroni.

Baltikumis oli tarbimislauende väljastamises edukas aasta, suurimat kasvu näitas absoluutarvudes Leedu 39 miljoni euroga (+20%), järgnesid Eesti 24 miljoni euroga (+26%) ja Läti 12 miljoni euroga (+9%).

Soomes vähenes kogu tarbimislauende brutolaenuportfell aastaga 2 miljonit eurot (-2%). Soomes on Bigbanki peamiseks tooteks üha jõudsamalt kujunemas klassikalise tarbimislauenduse asemel kohaliku turuga kohandatud auto järeilmaks. See kuulub küll tarbimislauenduse hulka, kuid erineb teistest tarbimislauendust selle poolest, et toode on tagatud sõidukiga, mille ostmiseks klient laenu võtab. Auto järeilmaksu portfell kasvas aastaga üle ootuste tugevalt ehk 18 miljonit eurot, jõudes aasta lõpuks 30 miljoni euroni. Bigbank ongi Soomes keskendumas üha rohkem just sellele tootele.

Rootsi ja Bulgaaria filiaalides otsustas Bigbanki juhtkond tarbimislauende väljastamise peatada vastavalt alates 1. septembrist 2022 ja 1. novembrist 2022. Selle põhjuseks on asjaolu, et need tooted ei suutnud seal näidata piisavalt tugevat pikaajalist kasumlikkust. Nii Rootsi kui ka Bulgaaria filiaal jätkavad olemasoleva laenuportfelli teenindamist ja ühtlasi pakuvad endiselt klientidele tähtjalisi hoiuseid.

Aasta lõpuks oli kõikide toodete koondarvestuses suurim laenuportfell Eestis: 541 miljonit eurot (40%), järgnesid Leedu 441 miljoni euroga (33%) ja Läti 209 miljoni euroga (15%).

Laenuportfelli tugevat kasvu aitas finantseerida hoiuseportfelli kasv. Bigbank pakub kahte hoiusetoodet: tähtjalist ja säästuhoiust. Säästuhoiuse saab klient soovi korral välja võtta mõne päeva jooksul. Säästuhoiuseid pakub Bigbank piiriülese teenusena Saksamaal, Hollandis ja Austrias. Suuremat kasvu näitaski klientide seas järjest enam populaarsust koguv säästuhoius, mis kasvas aastaga 281 miljonit eurot (+82%), 622 miljoni euroni. Tähtjaliste hoiuste portfelli kasvas aastaga 189 miljonit eurot (+34%), 746 miljoni euroni. Aasta lõpu seisuga on säästuhoiuse portfellis suurima osakaaluga Saksamaa (50%), järgneb Holland (48%). Tähtjaliste hoiuste portfellis on suurima osakaaluga Saksamaa (38%), järgnevad Holland (32%) ja Soome (9%). Hoiuseportfell kokku kasvas aastaga rekordilised 469 miljonit eurot, 1,37 miljardi euroni.

Kontserni puhaskasum ulatus 2022. aastal 33,7 miljoni euroni. Võrreldes 2021. aasta parandatud tulemustega kasvas puhaskasum 0,6 miljoni euro ehk 2% võrra. Kõige olulisemaks teguriks oli seejuures intressitulude kasv, mis oli 21,8 miljonit eurot (+29%). Intressitulude kasvu põhjustasid nii laenuportfelli rekordkasv kui ka aasta teises pooles alanud kiire Euribori tõus, mis mõjutas just Euriboriga seotud tooteid nagu eluase- melaenud ja äri-laenud.

Ehkki üldine intressitaseme tõus kergitas ka intressikuluseid, mis tõusid 2021. aastaga võrreldes 5,4 miljonit eurot ehk 69%, mõjus üldine intressitõusu keskkond netointressituludele kokkuvõttes positiivselt. Netointressitulud kasvasid 83,3 miljoni euroni; kasv võrreldes 2021. aastaga oli 16,4 miljonit eurot (+25%).

Intressitulude võrdlust 2021. aastaga mõjutas ka lepingutasude ning otseselt lepingute sõlmimisega seotud kulude arvestuspõhimõtete korrigeerimine kolmandas kvartalis. Korrigeerimise tagajärjel lähtutakse lepingutasude kajastamisel varade sisemisest intressimäärast, nagu on intressi iseloomuga tuludele kohane. Lepingute sõlmimisega otseselt seotud kulud kapitalisee-

ritakse ja amortiseeritakse vastavate lepingute kehtivusaja jooksul. Korrigeerimise tulemusena vähendati seisuga 31. detsember 2021 intressituluseid, nõudeid klientidele ja jaotamata kasumit summas 2,8 miljonit eurot.

Laenuõuete allahindluskulu kasvas aastaga 4,1 miljoni euro võrra (+36%), kuid peamiselt saab seda seletada laenuportfelli suure kasvuga. Aasta lõpu seisuga jäi 3. etapi ehk mittetoimivate laenude osakaal 1,7%-ni kogu laenuportfellis, mis on Bigbanki jaoks ajalooliselt väga madal tase. Laenuportfelli kvaliteet oli 2022. aasta lõpus hea, mis loob tugeva aluse ka järgmisteks perioodideks.

Palgakulud kasvasid aastaga märgatavalt, 3,6 miljoni euro võrra 21,3 miljoni euroni. Vaatamata turbulentsse väliskeskkonnale ei olnud Kontsernis põhjust töötasusid kärpida. Tugevat kasvu aitas saavutada just Bigbanki personal ja seega on 20% suurune palgakulude kasv ka igati õigustatud.

Kaaluka osa Kontserni kasumist annab ka kasumikinnisvarainvesteeringutest. Bigbanki tütarettevõtete poolt 2022. aastal tehtud kinnisvarainvesteeringute maht jäi küll äärmiselt väikeseks, kuid varasemate aastate investeeringute õiglase väärtuse muutuse tõttu saadi kinnisvarainvesteeringutest siiski 6,2 miljoni euro suurune kasum. 2021. aastal oli vastav kasum 0,2 miljonit eurot suurem.

Rekordilised kasvunumbrid tähendasid Bigbanki jaoks ka survet kapitalile. Eelnevatel aastatel kogutud vaba kapitalipuhver võeti rekordilise kasvu käigus kasutusse ja aasta jooksul kaasas Kontsern täiendavalt kokku 25 miljonit eurot teise taseme omavahendeid, millest 20 miljonit eurot moodustas tagamata allutatud võlakirjade avalik emissioon 2022. aasta septembris. Täiendavad tagamata allutatud võlakirjade emissioonid tagasid Kontsernile aasta lõpuks ka piisava kapitaliseerituse.

Bigbanki omakapital kasvas aasta lõpuks 213,4 miljoni euroni ehk kõigi aegade rekordtasemele. Omakapitali tootlus (ROE) oli 17,0%. Omakapitali tootluse vähenemist põhjustas ühelt poolt

rõhuasetus portfelli kasvule, mille vilju saaks järgmistel perioodidel lõigata, kuid ära tuleb märkida ka asjaolu, et 2021. aastal teenis Kontsern negatiivse firmaväärtuse kasumist ja firmaväärtuse allahindluse kahjumist kokku 3,9 miljonit eurot täiendavat kasumit, mida 2022. aastal ei olnud vastu panna.

Kokkuvõttes olid Bigbanki 2022. aasta majandustulemused head. Venemaa Ukraina-suunalisele agressioonile, kiirele inflatsioonile ja turbulentssele intressikeskkonnale vaatamata lõpetas Kontsern aasta rekordiliste laenu- ja hoiuseportfellidega ning kõigi aegade suurima puhaskasumiga.

2023. AASTA VÄLJAVAATED

2023. aasta töötab väliskeskonda arvestades tulla vähemalt sama heitlik kui 2022. aasta. Venemaa Ukraina-suunaline agressioon jätkub. Energiahinnad ja üldine inflatsioonitase näitavad küll teatavaid alanemise märke, kuid kindlust nende pikaajaliste keskmiste tasemeteni jõudmise suhtes ei ole. Eeldatavasti tõusevad intressitasemed veel 2023. aasta keskpaigani, mil oodatakse nende stabiliseerumist, kuid ka siin peitub võti inflatsioonis: kui seda kontrolli alla ei saada, tõusevad ka intressimäärad tõenäoliselt oodatust rohkem.

See kõik paneb lõpptarbijad ja nende väljaminekud järjest suurema surve alla. Bigbanki laenuportfelli hea kvaliteet aga annab põhjust eeldada, et kuigi nii majapidamiste kui ka ettevõtete jaoks tuleb 2023. aasta kindlasti keeruline, ei toimu laenude teenindamisel suurt tagasilangust. Seda eelkõige põhjusel, et laene väljastades analüüsitakse alati põhjalikult kliendi maksevõimet piisava intressitõusu varuga. Laenuallahindluste kulu olulist suurenemist võib eeldada ainult sel juhul, kui tööjõuturul toimuvad kardinaalsed muutused ja töötuse määr Bigbanki koduturgudel tõuseb hüppeliselt. Seda ei pea Bigbanki juhtkond siiski kuigi tõenäoliseks.

Strateegilises vaates jätkab Bigbank kasvamist eelkõige eluasemelaenude ja äri-laenude valdkonnas. Mõlemad tooteliinid saavad tuge kõrgetest intressimääradest ja mastaabiefektist. Mida

suuremaks nende laenude portfellid kasvavad, seda efektiivsemalt saab Kontsern neid opereerida. Samuti jäävad nende toodete eeldatavad krediitkahjud isegi allapoole Bigbanki niigi madalat 2022. aasta lõpu eeldatavat keskmist laenukahjude taset.

Teiseks tähtsaks suunaks saab olema edasi liikumine igapäevapanganduse arendustega. 2022. aasta detsembris tõi Bigbank Eestis turule krediitkaardi ja kuigi toote maht jäi 2022. aastal veel marginaalseks, on siiski oodata selle tuntavat kasvu 2023. aastal. Lisaks tähendab krediitkaardi olemasolu sisuliselt vahesammu arvelduskontode ja makseteenuse pakkumiseni. Mõlemas valdkonnas on 2023. aastal plaanis teha pikk samm edasi. Igapäevapanganduse teenustega turule tulemise oluliseks põhjuseks on soov pakkuda oma klientidele võimalikult laia valikut pangandusteenuseid, mis aitab meil ka keerulistel aegadel koos oma klientidega jõudsalt edasi liikuda.

Kinnisvarainvesteeringutelt Kontsern 2022. aastaga sarnast kasumlikkust ei eelda ja ka kinnisvaraportfelli täiendavate investeeringute tegemist ei ole olulisel määral ette näha. Olemasolev kinnisvaraportfell siiski aitab kontsernil teatavat kasumit teenida ja ühtlasi tekitab sünergiat, sest tänu sellele oleme me põhjalikult kursis ka kinnisvaraturu arengutega.

Kontsern panustab jätkuvalt oma töötajatesse. Ka 2023. aastalt ootab Bigbank kasvu, mis küll ei ulatu protsendimääralt 2022. aasta tasemele, kuid tuleb absoluutarvudes plaani kohaselt siiski märkimisväärne. See nõuab ka personalilt jätkuvat pühendumust, mida Kontsern plaanib tunnustada konkurentsivõimeliste töötasudega ja muude hüvedega, millest olulisemad on töötajate igakülgne arendamine ja eeskujuliku juhtimisteenuse pakkumine.

PEAMISED MAJANDUSNÄITAJAD JA SUHTARVUD

Finantsseisundi näitajad (miljonites eurodes)	31.12.2022	31.12.2021*
Varad	1 646,4	1 148,4
Nõuded klientidele	1 349,8	893,5
sh laenuportfell	1 355,8	903,9
sh intressinõuded	21,0	16,2
sh allahindlused	-27,0	-26,6
Klientide hoiused	1 367,8	898,3
Omakapital	213,4	183,4
Kasumiaruande näitajad	2022	2021
Intressitulu	96,5	74,7
Intressikulu	-13,2	-7,8
Kogutulud	109,5	84,0
Neto tegevustulud	89,1	71,1
Tegevuskulud	-41,9	-35,1
sh palgakulu	-21,3	-17,6
sh halduskulud	-17,0	-14,2
sh põhivara kulum	-3,6	-3,3
Laenuõuete ja finantsinvesteeringute väärtuse muutus	-15,5	-11,4
Puhaskasum	33,7	33,1
Näitajad aasta kohta	2022	2021
Keskmine omakapital	198,4	169,8
Keskvised varad	1 397,4	953,1
Keskvised intressitootvad varad	1 306,8	888,9
Keskvised intressikandvad kohustised	1 174,4	761,5
Suhtarvud	2022	2021
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	13,6%	16,4%
Esimese taseme omavahendite suhtarv	13,6%	16,4%
Koguomavahendite suhtarv	16,7%	18,0%
Finantsvõimenduse määr	10,5%	12,5%
Likviidsuskattekindaja (LCR)	217,6%	258,0%
Stabiilse netorahastamise suhtarv (NSFR)	134,0%	130,0%
Omavahendite ja kõlblike kohustiste miinimumnõue (MREL)	16,7%	18,0%
Vara puhasrentaabilus (ROA)	2,4%	3,5%
Omakapitali tootlus (ROE)	17,0%	19,5%
Puhastulukus (PM)	30,8%	39,4%
Laenuportfelli tulusus	8,6%	9,8%
Vara tootlikkus (AU)	7,8%	8,8%
Hinnavahe (SPREAD)	6,3%	7,4%
Kulude ja tulude suhe (CIR)	47,0%	49,6%
Omakapitali kordaja (EM)	7,0	5,6
Tulu aktsia kohta (EPS), eurodes	422	414
Intressitulu suhe	7,4%	8,4%
Intressikulu suhe	1,1%	1,0%

* Mõned eelmise perioodi näitajad on korrigeeritud. Üksikasjalikku teavet täpsustuste kohta leiab Kontserni raamatupidamise aruande lisadest.

SUHTARVUDE SELGITUS

Keskmsed finantsseisundi näitajad (omakapital, varad) leitakse vastavate finantsseisundi aruande näitajate aritmeetilise keskmisena, st eelmise aruandeperioodi aruandepäeva väärtus + käesoleva majandusaasta aruandepäeva väärtus / 2

Keskmsed intressitootvad varad leitakse finantsseisundi aruandes kajastatud intressitootvate varade aritmeetilise keskmisena, st eelmise aruandeperioodi intressitootvate varade väärtus + käesoleva aruandeperioodi intressitootvate varade väärtus / 2

Keskmsed intressikandvad kohustised leitakse finantsseisundi aruandes kajastatud intressikandvate kohustiste aritmeetilise keskmisena, st eelmise aruandeperioodi intressikandvate kohustiste väärtus + käesoleva aruandeperioodi intressikandvate kohustiste väärtus / 2

Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (%) = esimese taseme põhiomavahendid / koguriskipositsioon * 100

Esimese taseme omavahendite suhtarv (%) = esimese taseme omavahendid / koguriskipositsioon * 100

Koguomavahendite suhtarv (%) = koguomavahendid / koguriskipositsioon * 100

Finantsvõimenduse määr (%) = esimese taseme omavahendid / finantsvõimenduse määra koguriskipositsioon * 100

Likviidsuskattekindaja (LCR, %) = kõrge kvaliteediga likviidsed varad / raha netoväljavool 30 päeva jooksul * 100

Stabiilse netorahastamise kindaja (NSFR, %) = stabiilne rahastamine / nõutav stabiilne rahastamine * 100

Omavahendite ja kõlblike kohustiste miinimumnõue (MREL, %) = (koguomavahendid + kõlblikud kohustised) / koguriskipositsioon * 100

Vara puhasrentaablus (ROA, %) = puhaskasum / keskmised varad * 100

Omakapitali tootlus (ROE, %) = puhaskasum / keskmine omakapital * 100

Puhastulukus (PM, %) = puhaskasum / kogutulud * 100

Laenuportfelli tulusus = intressitulu laenuportfelliilt / keskmine laenuportfell

Vara tootlikkus (AU) = kogutulud / keskmised varad

Hinnavahe (SPREAD) = intressitulu / intressitootvad varad - intressikulu / intressikandvad kohustised

Kulude ja tulude suhe (CIR) = tegevuskulude suhe netotuludesse

Omakapitali kindaja (EM) = keskmised varad / keskmine kapital

Tulu aktsia kohta (EPS) = puhaskasum / aruandeperioodi keskmine aktsiate arv

Kogutulud = intressitulu + teenustasutulu + muud tegevustulud + netotulem õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetud finantsvaradest

Intressitulu suhe = intressitulud / keskmised intressitootvad varad

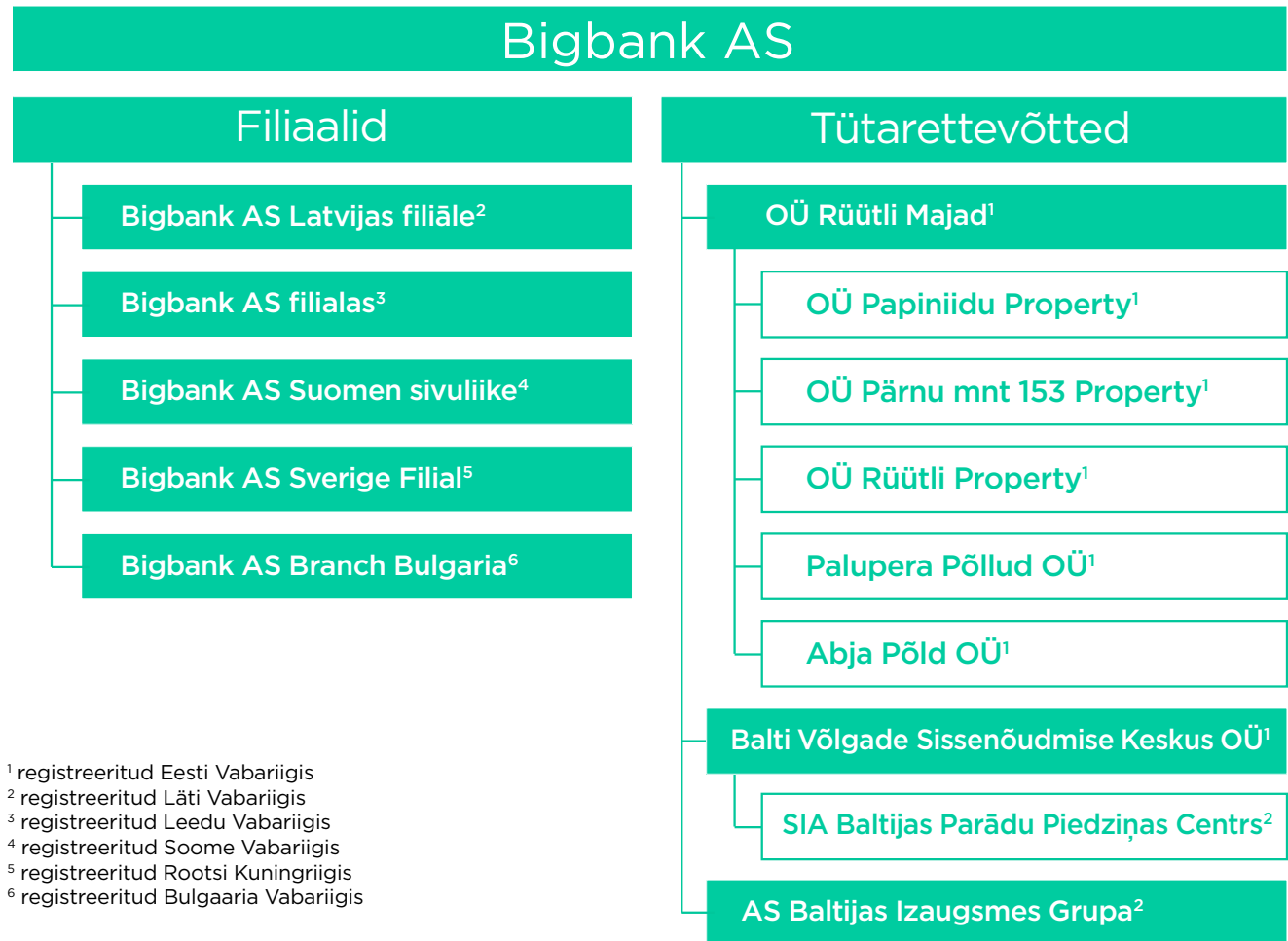
Intressikulu suhe = intressikulud / keskmised intressikandvad kohustised

BIGBANK KONTSERNI KIRJELDUS

Bigbank AS asutati 22. septembril 1992. aastal. Krediitiasutuse tegevusluba anti Bigbank AS-ile

27. septembril 2005. aastal. Bigbank on spetsialiseerunud laenude väljastamisele ning hoiuste kaasamisele.

KONTSERNI STRUKTUUR ARUANDEKUUPÄEVAL:

Läti, Leedu ja Soome filiaalid pakuvad emaettevõtjaga sarnaseid laenuteenusi. Lisaks pakuvad emaettevõtte ja Läti, Soome, Rootsi ning Bulgaaria filiaalid ka hoiustamisteenuseid. Bigbank AS osutab piiriüleseid hoiustamisteenuseid Saksamaal, Hollandis ning Austrias. Rootsi filiaal peatas uute laenude väljastamise alates 1. septembrist 2022 ja Bulgaaria filiaal alates 1. novembrist 2022.

OÜ Rütli Majad ja tema tütar-ettevõtte OÜ Papiniidu Property ning OÜ Pärnu mnt 153 Property põhitegevus on kinnisvara haldamine ning tütar-ettevõtte OÜ Rütli Property ja

Baltijas Izaugsmes Grupa AS tegelevad põllumajandusmaade haldamisega. Tütar-ettevõtte OÜ Abja Põld OÜ ja Palupera Põllud OÜ on põllumajandusettevõtte, mis tegelevad teraviljakasvatuse, piimatootmise ja piimakarjakasvatusega. Balti Völgade Sissenõudmise Keskus OÜ-l puudub aktiivne tegevus. Aruandekuupäevaseisuga on tütar-ettevõtte OÜ Abja Põld OÜ, Palupera Põllud OÜ ja SIA Baltijas Parādu Piedziņas Centrs likvideerimisel.

AKTSIONÄRID

Seisuga 31. detsember 2022 jagunesid Bigbank AS-i aktsiad võrdses osas kahe eraisikust aktsionäri vahel:

Aktsionär	Aktsiate arv (tk)	Osalus
Parvel Pruunsild (nõukogu esimees)	40 000	50%
Vahur Voll (nõukogu liige)	40 000	50%

Bigbank AS-i aktsiad on registreeritud Eesti Väärtpaberite Keskregistris. Aktsiatest tulenevat hääleõiguse kasutamist ei ole piiratud. Ettevõtte puuduvad andmed aktsionäride omavahelestest lepingutest, mille kohaselt aktsionärid rakendaksid ettevõtte juhtimisel ühist poliitikat kooskõlastatud hääletamise teel või piiraksid muul moel hääleõiguse kasutamist. Muud ettevõtte üle kontrolliõigust andvad väärtpaberid Bigbank AS-il puuduvad.

KOHTUVAIDLUSED

Kontsernil ei olnud seisuga 31. detsember 2022 olulist tähendust omavaid kohtuvaidlusi.

TÖÖTAJAD

Kontserni viimaste aastate kasvu ja märkimisväärse arengu taga on ligi 500 töötajast koosnev pühendunud ja professionaalne meeskond.

ÜLEVAADE TÖÖTAJATEST RIIKIDE LÖIKES SEISUGA 31. DETSEMBER 2022

Riik	Töötajate arv	Mees-töötajate arv	Nais-töötajate arv	Mees-töötajate osakaal	Nais-töötajate osakaal	Keskmine tööstaaz	Keskmine vanus
Eesti	295	138	157	47%	53%	51 kuud	36 aastat
Soome	15	9	6	60%	40%	60 kuud	39 aastat
Läti	76	14	62	18%	82%	70 kuud	34 aastat
Leedu	83	32	51	39%	61%	55 kuud	33 aastat
Rootsi	8	3	5	38%	62%	33 kuud	35 aastat
Bulgaaria	8	5	3	62%	38%	17 kuud	37 aastat
Kokku	485	201	284	41%	59%	54 kuud	35 aastat

Aruandekuupäeval oli meil 485 töötajat, 2021. aasta lõpus oli 468 töötajat. Eespool esitatud tabel ei hõlma põllumajandusettevõtteid, mis

olid aruandekuupäeva seisuga liigitatud lõppevate tegevuste hulka.

PERSONALISTRATEEGIA FOKUSPUNKTID OLID JÄRGMISED:

- Bigbank on atraktiivne tööandja ja me järgime väärtustel põhinevaid värbamispoliitilisi eesmärke.
- Pakume suurepärase tuge uutele ja organisatsiooni sees töökohti vahetavatele töötajatele.
- Pakume töötajatele suurepärase juhtimisteenust.
- Meie tasustamissüsteem toimib hästi.
- Tagame äri seisukohast oluliste ametikohtade ja ülesannete täitmiseks nii lühiki- kui ka pikaajalised asendustöötajad.
- Meie töökeskkond ja -vahendid aitavad töötajatel teha tööd hästi ja tõhusalt ning olla terved.

Peamised tulemused 2022. aastal fookuspunktide kaupa olid järgmised:

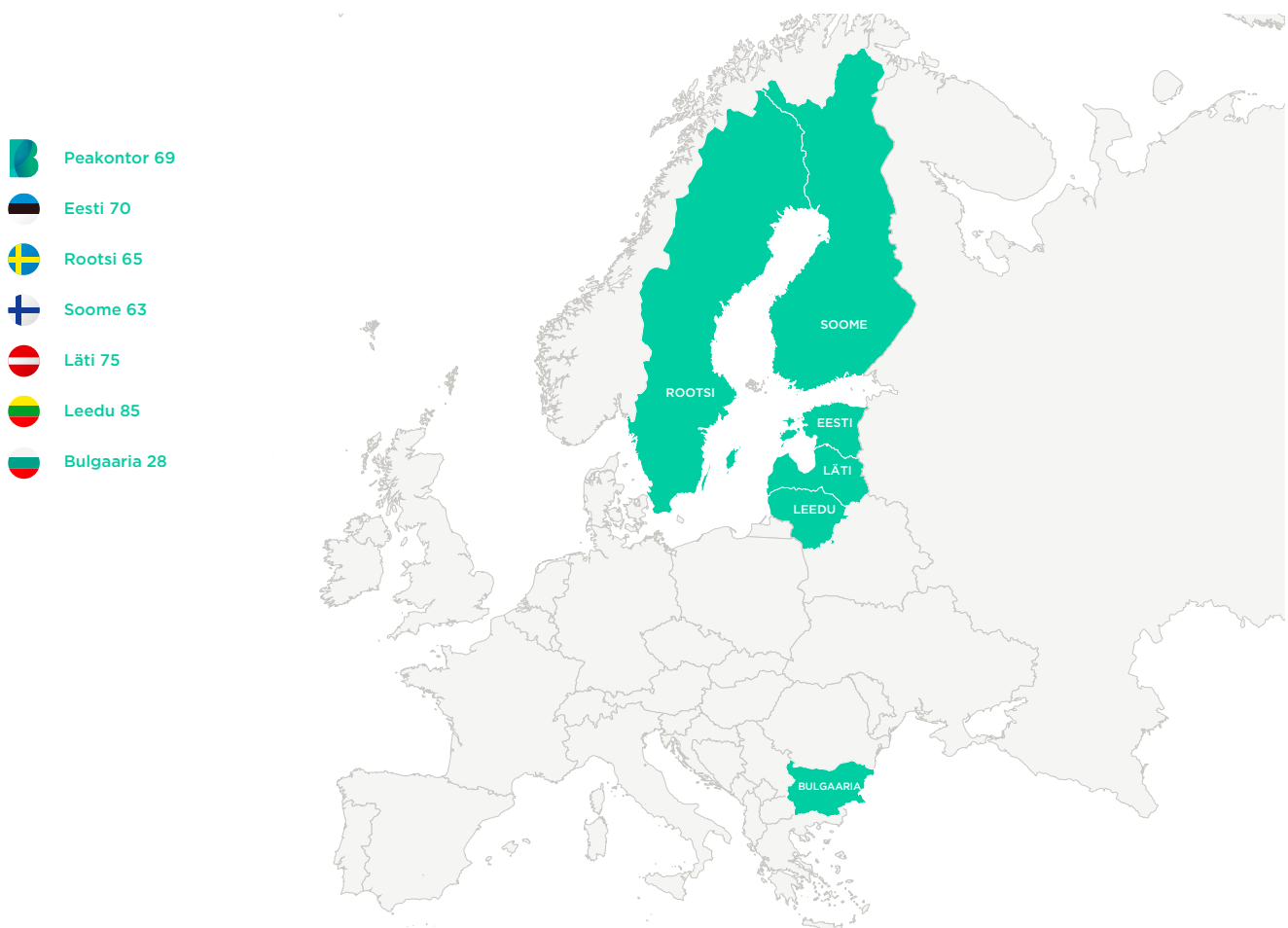
Fookus 1. Bigbank on atraktiivne tööandja ja me järgime väärtustel põhinevaid värbamis- põhimõtteid.

Tööjõu vabatahtlik volavus oli turul endiselt suur ning palgasurve tööandjatele tugev. Ettevõtetel polnud lihtne häid töötajaid leida ja hoida ning üha olulisemaks sai eristumine. Töötaja otsis ettevõtet, mis sobiks tema elustiiliga ja pakuks paindlikkust. 2022. aasta viimasel veerandil toimus tööturul mõningane muutus, kuna majanduslanguse tingimustes leidsid paljudes ettevõtetes aset koondamised, mis mõjutas ka üldises plaanis töötajate julgust töökohta vahe-

tada. Muutsime värbamisprotsessi veelgi paindlikumaks ja kiiremaks. Värbamisel suurenes juhi roll.

Töötajakogemuse mõistmiseks ja regulaarseks jälgimiseks kogume igas kvartalis töötajate tagasisidet kõikides linnades, kus pangal on kontor ja töötajad. Lisaks viime igal aastal läbi põhjaliku töötajate rahulolu uuringu, mis katab kõik olulisemad teemaplokid. 2021. aasta tulemused olid viimase viie aasta parimad kõigis mõõdetud aspektides ning 2022. aasta tulemused jäid Kontserni vaates samale tasemele. Töötajates suurenes teadmine, et nende arvamus loeb, mistõttu vastajate arv tõusis rekordiliselt, jõudes 89%-ni.

TÖÖTAJATE RAHUOLUINDEKS

Vabanenud ametikohtadele värbame töötajaid esmajärjekorras ettevõtte seest. Ka 2022. aastal täideti oluline osa filiaalide ja kontserniüleste üksuste võtmekohtadest pangasiseselt, mis

andis võimekatele töötajale võimaluse liikuda nii eri juhtimistasemete ja valdkondade kui ka riikide ja linnade vahel. Oleme uhked, et leiame suure osa kandidaatidest oma töötajate soovi-

tuste kaudu ja et järjest rohkem mujale läinud töötajaid tuleb meie juurde tagasi.

Tegelesime teadlikult panga töökultuuri ja töötajate kogemuste tutvustamisega oma tulevastele töötajatele. Jätkasime töötajate edu- ja kogemuslugude jagamist kõigis suuremates sotsiaalmeedia kanalites, tunnustades seeläbi oma töötajaid ning ilmestades oma väärtuspakkumist reaalse kogemustega. Esitlesime oma ametlikel lehtedel (nt Lifeatbigbank Instagramis) pilte ja lugusid sellest, mis määrab meie tänase kultuuri ja olemuse. Meie töötajad jagasid oma #bigbankwow-kogemust fotode ja kommentaaridega erinevates kanalites.

Fookus 2. Pakume suurepäraselt tuge uutele ja organisatsiooni sees töökohti vahetavatele töötajatele.

Bigbankil on aastatega välja töötatud väga põhjalik sisseelamisprogramm, mille sisu kohandame iga töötaja vajadustega sõltuvalt tema

tööülesannetest ja taustast. 2022. aastal jätkasime sisseelamisprogrammi optimeerimist. Paljud koolitused, mis varem toimusid koolitaja käe all, viisime üle iseõppimis- või hübriidformaati, mis võimaldab neid läbida paindlikumalt ja määrgulisemalt. Eriti suurt rõhku panime seadusest tulenevate kohustuslike koolituste ümberkuundamisele iseseisvaks veebiõppeks. Meie programmi oma varasemate tööandjate omadega võrreldes kiitsid uued töötajad selle töötajakeskust, läbimõeldust ja head korraldust. Samuti sai täiesti uue formaadi klienditeeninduse koolitusprogramm.

Fookus 3. Pakume töötajatele suurepäraselt juhtimisteenust.

Jätkuvalt oli 2022. aastal üheks Kontserni personalimeeskonna ja juhatuse prioriteediks juhtide kompetentsimudel ja seda toetav arenguprogramm.

TIPPTASEMEL JUHTIMISTEENUS

Pidades silmas just sinu omadusi ja vajadusi, koostab sinu juht sulle isikliku

sisseelamisprogrammi, et Bigbankiga liitumine oleks **lihtne** ja sujuv.

Tehes sinuga koostööd, aitab sinu juht sul jõuda seatud eesmärkideni ja keskenduda **tulemustele**.

Märgates sinu edusamme, **julgustab** sinu juht sind võtma vastu uusi väljakutseid ja ennast professionaalselt täiendama.

Olles nõudlik ja toetav, **hoolib** sinu juht sinu käekäigust ja edust.

Kasutades oma teadmisi ja kogemusi, aitab sinu juht sul oma karjääri **arendada** ja saada tipptalendiks.

Juhtimine kui osa Bigbanki väärtuspakkumisest

Juhtimiskvaliteedi tõstmiseks jätkame mitmete algatustega kõigil juhtimistasanditel.

- Igal aastal hindame juhtide juhtimiskompetentse.
- 2022. aastal oli meil mitu mentorit, kes toe-

tasid meie tippjuhte nende jaoks kõige keerulisemates töötajate ja juhtimisega seotud küsimustes.

- Juhid osalesid pangavälistel koolitustel vastavalt oma arengueesmärkidele.

- Arendame kõigi tasemete juhte Juhtide Akadeemia raames, mis on üheksakuuline kontsernisene õppeprogramm, kus kord kuus toimuvatel õppepäevadel on lektoriteks meie enda kogenud juhid.
- Algasime juhtide järelkasvu programmi, mille raames kaardistame potentsiaalsed tulevased juhid ning loome nende individuaalsetele tugevustele ja nõrkustele tuginevad arenguprogrammid.
- Käivitasime rahvusvahelise Bigbanki juhtide kogukonna. Kord kuus toimuvad juhtide kogukonna koosolekud, kus fookuses on olulised juhtimist puudutavad ja juhte arendavad teemad. Juhtidele on loodud ka spetsiaalsed suhtluskanalid kogemuste vahetamiseks ja üksteise toetamiseks.
- Kuna kaht viimast aastat mõjutasid tugevalt COVID-iga seotud piirangud, on kodukontoris töötamine muutunud uueks normaalsuseks. See aga vajab uut juhtimisstiili ja kaugtöö juhtimise kompetentside arendamist. Seetõttu kaasati juhid kaugtööga seotud küsimuste arutellu nii seaduste tundmise kui ka inimekäitumise teemadel, samuti uute vajalike kokkulepete tegemisse töötajatega.
- Kord kvartalis toimuvad tippjuhtkonna seminarid, kus lisaks finantstulemustele käsitletakse ka kliendi- ja töötajakogemuse teemasid; juhtimiskompetentside arendamisel keskendutakse peamiselt muutuste juhtimisega seotud oskustele ja teadmistele.

Töötajate rahulolu uuringust saime kinnitust, et aasta jooksul läbiviidud tegevused täitsid eesmärgi, kuna rahulolu juhtimise ja üldise meeskonnavaimuga on eelmiste aastatega võrreldes märgatavalt kasvanud. Juhtimisoskuste parandamine jääb tähtsaks kohale ka meie 2023. aasta tegevusplaanides.

Fookus 4. Meie tasustamissüsteem toimib hästi.

Tasustamispoliitika ja -põhimõtetes 2022. aastal suuri muudatusi ei olnud. Töötajate hinnang meie tasustamissüsteemile on endiselt üle keskmise ning „konkurentsivõimeline palk, huvitav töö ja suurepärased enesearenguvõimalused“

on meie töötajate jaoks jätkuvalt üks peamisi Bigbanki tugevusi.

Fookus 5. Tagame äri seisukohast oluliste ametikohtade ja ülesannete täitmiseks nii lühi- kui ka pikaajalised asendustöötajad.

Lühi- ja pikaajalise asendamise teemaga oleme tegelema alates 2018. aastast. See on Bigbanki järjepideva toimimise tagamise ja töötajakogemuse paremaks muutmise seisukohast üks olulisemaid tegureid. 2022. aastal vaatasime läbi majasisese järelkasvu põhimõtted, et tagada äri seisukohalt oluliste ametikohtade hõivatus ka tänase tööturu keerulistes tingimustes.

Fookus 6. Meie töökeskkond ja -vahendid aitavad töötajatel teha tööd tõhusalt ning olla terved.

Jälgime töötajate rahulolu töökeskkonnaga ning küsime selle kohta regulaarselt tagasisidet nii riigi-, linna- kui ka kontoripõhiselt. 2022. aastal keskendusime jätkuvalt vaimse tervise teemadele, pakkudes töötajatele ja juhtidele võimalust osaleda sellealastel kursustel ja koolitustel. Lisaks jagasime asjakohast infot ettevõtte siselehes ning kutsusime töötajaid kaasa lööma mitmesugustes tervislikke eluviise toetavates programmides. Hakkasime kõikides riikides pakkuma töötajatele ettevõtte kulul võimalust pöörduda vajadusel psühholoogi poole.

Aasta jooksul toimusid mitmesugused sportlikud kampaaniad (näiteks sammude ja kilomeetrite kogumine), milles töötajad aktiivselt kaasa löid. Näiteks läbisid meie inimesed aastaga erinevate väljakutsete raames jalgsi või rattaga 13 416 kilomeetrit.

Algasime uue traditsioonina terviseteeisipäevad, mil pakume töötajatele värsked puuvilju, et vältida ebatervislikke snäkke puhkehetkedel.

Arengule suunatus

Areneme, et luua homme
suuremat väärtust kui täna.

Mart Veskimägi

Riskijuhtimise valdkonna juht, juhatuse liige

Sotsiaalse vastutuse ja jätkusuutlikkuse aruanne

Bigbanki sotsiaalse vastutuse ja jätkusuutlikkuse aruande aluseks on globaalse aruandlusalgatuse (*Global Reporting Initiative*, GRI) G4 säästva arengu aruandluse suunised (G4 suunised). G4 suunised pakuvad säästva arengu aruande koostamiseks kahte võimalust: koostada kõigile nõuetele vastav aruanne või põhinõuetele vastav aruanne. Bigbank on koostanud põhinõuetele vastava sotsiaalse vastutuse ja jätkusuutlikkuse aruande.

KLIENDID

Bigbanki jaoks on tähtis pakkuda oma klientidele väga head kliendikogemust panga toodete ja teenuste kasutamisel. Seepärast uurime klientidelt regulaarselt, mida saaksime teha paremini, et meie pakutav kliendikogemus vastaks ootustele või ületaks neid ning annaks põhjust soovitada Bigbanki lähedastele, sõpradele ja tuttavatele.

Bigbankile läheb korda, kuidas kliendid end Bigbanki teenuseid kasutades tunnevad ning mida nad pangast mõtlevad ja räägivad. Klientidelt saadud tagasisidet loevad regulaarselt nii panga juhtkond kui ka valdkondade juhid ja äriüksuste töötajad. Iga kliendi kogemus on pangale väga oluline.

Bigbanki kliendid asuvad Baltikumis, Soomes, Rootsis, Bulgaarias, Saksamaal, Austrias ja Hollandis. Bigbanki missioon on luua inimestele võimalusi parandada oma elu sujuvate finants-teenuste abil.

Viimase kuue aasta jooksul oleme tegelenud süsteemselt kliendikogemuse parandamisega. Klientide usalduse ja lojaalsuse kasvu kinnitab klientidelt saadud positiivne tagasiside: kiidetakse teenindust, protsesside kiirust ja mugavust ning üha rohkemad kliendid soovivad Bigbanki oma lähedastele ja tuttavatele.

Bigbank hoolib oma klientidest ja täiustab klien-

dikogemust ühtse meeskonnana: igal Bigbanki töötajal on aastas vähemalt üks põhieesmärk, mis on seotud kliendikogemuse täiustamisega. Nii suudame klientidele pakkuda erakordselt head kogemust, millest nad saavad rääkida positiivseid lugusid.

KLIENDIKOGEMUSE JUHTIMINE

Soovime, et kliendi ootused täituksid alates hetkest, mil ta hakkab meie toote või teenuse vastu huvi tundma, kuni hetkeni, mil ta lõpetab selle aktiivse kasutamise.

Bigbanki äristrateegia keskendub jätkusuutlikule kasvule, mis eeldab muu hulgas kliendikogemuse pidevat täiustamist. 2022. aastal keskendusime järgmisele:

- Kodulaenuklientidelt saadud tagasiside põhjal täiustasime oma tööprotsesse kogu Baltikumis ning laenuotluse protsessi soovitusindeks tõusis 43%. Kliendid kiitsid meie töötajaid ja protsesse ning tunnustasid meie pangast saadud kogemust.
- Parandasime kliendikogemust mitmes kokku puutepunktis: negatiivse laenuotsuse edastamisel (klientide soovitusindeks tõusis 2022. aastal 28%), ühe aasta möödumisel lepingu allkirjastamisest (+7%), võlamenetluses (+13%), klienditeeninduses (+5%) ning iseteeninduskanalis (+12%).
- Jätkasime analüüsi, kui paljud kliendid jõuavad täna meieni sõbra või tuttava soovitusel: Balti riikides, kus panka juba hästi tuntakse, on see näitaja 2021. aastaga võrreldes jäänud samale tasemele. Kontserni kogutulemus on aga tõusnud 5%.
- Jätkasime korrapäraselt klientide tagasiside ja sellekohase statistika jagamist kõigi Bigbanki töötajatega. Seejuures selgitasime, kuidas oleme kliendile rohkem väärtust pakkunud ning mida saaksime teha veel paremini.

- Jätkasime kliendisuhtluse kvaliteedi hindamist – nii kvaliteedihindamise tulemused kui ka klientide tagasiside kinnitavad, et meie suhtlus kliendiga on professionaalne, meeldiv ja toetav.
- Täiustasime meie digitaalse iseteeninduskanali funktsionaalsust: Bulgaaria kliendid saavad iseteeninduskeskkonnas taotleda ja allkirjastada hoiuselepinguid; Leedu kliendid taotleda lepingu muutmist; Läti kliendid näha oma hoiuselepingu detaile; Läti, Eesti, Bulgaaria, Hollandi, Austria ja Saksamaa kliendid muuta oma isikuandmeid.
- Võtsime kasutusele uue koolitusloogika ja juurutasime selle oma tööpraktikasse. Balti riikides ja Soomes tegutsevad nüüd koolituskeskused, mis pakuvad töötajale mitmekülgseid arenguvõimalusi. Samal ajal pöörame endiselt suurt

tähelepanu kvaliteedi tõstmisele ja kulusäästlike (*lean*) töömeetodite rakendamisele.

- Korraldasime taaskord ülepangalise kliendikogemuse superstaaride konkursi, et tunnustada ja tänada kolleege, kes iga päev pakuvad meie klientidele erakordset kliendikogemust. Tihtidas konkurents osutusid äriüksustes võitjateks Ruth Pajoste Eestis, Diāna Zaiceva Lätis, Ieva Šimkienė Leedus ja Topi Rihtniemi Soomes. 2022. aasta kliendikogemuse konkursi üldvõitja oli Ieva Šimkienė Leedust.
- Saavutasime Eestis tehnilise valmisoleku uue kliendikõnede hindamise lahenduse kasutuselevõtuks. See annab kliendile võimaluse kohe pärast kõnet hinnata meie töötaja professionaalsust. Lisaks saavad hoiuse- ja kodulaenukliendid end nüüd videosilla teel tuvastada.

Ieva Šimkienė

Ruth Pajoste

Diāna Zaiceva

Topi Rihtniemi

KLIENDIKOGEMUSE JÄLGIMINE JA MÕÕTMINE

Jälgime klientide tagasisidet regulaarselt ja süstemaatiliselt. Nii tuvastame meie teenuste tugevused ja nõrkused ning mõistame, kas meie poolt pakutav vastab kliendi ootustele. Tagasisidet analüüsides saame teada, mis meie klientide lojaalsust suurendab ja mis mitte. Klientide rahulolu ja lojaalsuse suurendamine on oluline ka meie koostööpartneritele.

Kliendikogemuse mõõtmiseks:

- küsime klientidelt soovitusindeksi ja probleemi lahendamise efektiivsusindeksi kaudu regulaarselt tagasisidet kliendi ja panga erinevate

kokkupuutepunktide kohta (sarnaselt varasemate aastatega oli ka 2022. aastal umbes 3000 vastajat kuus);

- mõõdame kliendisuhtluse efektiivsust kõnekeskuse statistika põhjal ning hindame töötajate individuaalset suhtlus kvaliteeti;
- uurime iga-aastase brändiuuringu abil Bigbanki brändi üldist positsiooni ja panga kuvandit kõigil turgudel, kus me tegutseme, ja võrdleme tulemusi konkurentidega (esinduslikus valimis osaleb umbes 1000 vastajat igas riigis);

- analüüsime klientide tagasisidet nende telefoni- ja meilisuhtlusele pangaga.

Nende meetoditega katame eri kliendigruppide klienditeekonna kõik peamised kokkupuutepunktid ja saame väärtuslikku tagasisidet meie klienditeeninduse, toodete ja hinnastamise kohta.

KLIENDIKAEBUSED BIGBANKIS

Meile on tähtis iga klient. Tegelesime aruandeperioodil iga kaebusega ja analüüsisime, mida saame teha paremini, et sarnase sisuga kaebus ei korduks. Kliendikaebusi esines kõikides Bigbanki üksustes ja neid menetleti eelkõige eesliinis. Kaebused, mille vältimine tulevikus eeldab suuremat tehnoloogilist arendustööd, edastatakse valdkonna juhile, kes otsustab edasise tegevuskava üle.

VASTUTUSTUNDLIK KLIENDITEENINDUS

Vastutustundlik klienditeenindus on kvaliteetse kliendisuhte alus. See väljendub eelkõige kuues aspektis.

1. Suhtleme kliendiga proaktiivselt – teavitame klienti enne tootelepingu sõlmimist sellega kaasnevatest kohustustest ja võimalikest riskidest.
2. Tagame väga hea klienditeeninduse kvaliteedi – kontrollime kliendisuhtluse kvaliteeti kehtestatud kvaliteedimudeli ja teenindusstandardi alusel. Oma töötajate teadmiste parandamiseks korraldame neile koolitusi, pakume arenguvõimalusi ning kontrollime regulaarselt nende teadmisi.
3. Uurime ja analüüsime süstemaatiliselt kliendikogemust – klientide tagasiside põhjal saame ennetada potentsiaalseid probleeme.
4. Hoiame kaebustel ja probleemidel pidevalt silma peal – järgime kaebuste käsitlemise

protseduuri ja vajadusel teeme oma toodetes, teenustes ja protsessides muudatusi.

5. Täidame klientidele antud lubadusi ja jagame tõhusalt informatsiooni – reageerime klientide küsimustele ja vajadustele kiiresti.
6. Anname laenu vastutustundlikult – jagame piisavalt informatsiooni ja ennetame koos kliendiga tema võimalikku makseraskustesse sattumist.

KLIENDIKOGEMUSE PEEGELDUS KLIENTIDE TAGASISIDEST

Panga strateegia elluviimisel oleme teinud palju tööd parema kliendikogemuse pakkumiseks ja kliendilojaalsuse suurendamiseks. Jätkasime kliendikeskseid tegevusi ka 2022. aastal ning meie klientide lojaalsus ja usaldus tõusis taas kord kõrgemale tasemele kui kunagi varem.

Kogusime klientidelt regulaarselt tagasisidet meie teenuste ja toodete kohta. Nagu varemgi, kiitsid kliendid meid enim järgmiste märksõnadega: professionaalsus, sõbralikkus, kiirus, mugavus ja head lepingutingimused.

Kliendikogemust hindame soovitusindeksi mõõdiku abil, mis näitab klientide lojaalsust ettevõtte suhtes. Üldine soovitusindeks taas tõusis: võrreldes 2021. aasta keskmise tulemusega tõusis 2022. aasta keskmine tulemus pangas kokku 4%. Riikide lõikes tegi 2022. aastal suurima tõusu soovitusindeks Hollandis (+18%), Saksamaal (+15%) ja Lätis (+7%). Klientide lojaalsuse tase on endiselt kõrgeim vahetult pärast lepingu allkirjastamist.

Bigbanki visioon on olla enim soovitud digitaalse finantsteenuse pakkuja oma tegevusriikides. 2022. aastal klientidelt saadud tagasiside põhjal saame järeldada, et oleme astunud selle visiooni elluviimisele jälle sammu lähemale. Aitäh kõikidele Bigbanki töötajatele ja klientidele!

BIGBANK KUI VASTUTUSTUNDLIK TÖÖANDJA

Bigbanki üks olulisim strateegiline eesmärk on hoida ja arendada head mainet ettevõtte ja tööandjana nii Kontserni siseselt kui ka väliselt.

Peame Kontsernis väga tähtsaks inimõiguste austamist, mida toetavad meie väärtused, eetikakoodeks ja vihjeliin.

- Väärtused: üks meie väärtusi on hoolivus – kuulame, mõistame ja toetame üksteist.
- Vihjeliin: see on Bigbanki halduskultuuri osa, mille eesmärk on toetada Bigbanki väärtusi ja kokkulepitud käitumisreegleid ning soodustada avatust ja kaastöötajatega arvestamist.
- Eetikakoodeks: lisaks eelnimetatule hõlmab eetikakoodeks ettevõtte sotsiaalset vastutust, Bigbanki rolli vastutustundliku ettevõttena, kes järgib seadusi kõigis riikides, kus me tegutseme; töötajate kohustust kohelda kõiki kolleege ja kliente võrdselt ja hoiduda inimeste diskrimineerimisest rahvuse, soo, rassi, nahavärvi, välimuse, usu või veendumuste, puude, vanuse või seksuaalse sättumuse tõttu.

Väärtuste, vihjeliini ja eetikakoodeksi tutvustamine ja läbiarutamine on iga juhi ülesanne ning kõigi uute töötajate sisseelamisprogrammi kohustuslik osa.

Lisaks eetikakoodeksile on töötajate õigused reguleeritud peale töölepingu ka töösisekorra eeskirjas ning tasustamispoliitika ja tasustamis- põhimõtete sisekordades.

- Töösisekorra eeskiri: sisaldab teavet ületunnitöö, töölt puudumiste, puhkuse, tööreiside, tervise ja heaolu, töökeskkonna turvalisuse ja muude töötaja õigusi puudutavad teemade kohta.
- Tasustamispoliitika: loob raamistikku töö õiglaseks ja läbipaistvaks tasustamiseks Kontsernis. 2021. aastal täiendasime Kontserni tasustamispoliitikat kontrollmeetmetega, mille eesmärgiks on tagada, et järgitakse sooneutraalsuse põhimõtet ja et mees- ja naistöötajatele makstakse palka kriteeriumide alusel, mis on seotud töötaja või materiaalsete riskide võtja võimete, pädevuse, kvalifikatsiooni, kogemuste ja teadmistega.

- Tasustamis- põhimõtted: annavad selged juhised töö õiglaseks ja läbipaistvaks tasustamiseks Kontsernis. Muu hulgas on tasustamis- põhimõtete sisekorras määratletud panga poolt pakutavad hüved, millele on õigus kõigil meie töötajatel.

Oleme veendumusel, et sooline võrdõiguslikkus pole mitte ainult põhiline inimõigus, vaid ka rahuliku, jõuka ja jätkusuutliku maailma alus. Uuele töökohale kandideerija sobivuse hindamisel lähtume sisekorras sätestatust, sh kandidaadi haridusest, oskustest ja varasemast töökogemusest.

2022. aastal suurendasime oma meeskonna mitmekesisust, tasakaalustades muu hulgas eri vanuserühmade osakaalu. Töötajate töö- ja eraelu tasakaalustamiseks pakume vajadusel paindlikku võimalust töötada kodukontorist ja/ või osaleda töökohtumistel videokonverentsi kaudu. Sellega seoses sõnastasime uued kokkulepped ka protseduurireeglites, et suurendada selgust ja vältida ebakindlust töötajate jaoks.

ÜRO tegevuskava 2030 näeb ette tööohutuse tagamise kõigile töötajatele. 2022. aastal pöörasime taas rohkem tähelepanu töötajate terviseteadlikkuse tõstmisele. Jagasime teavet selle kohta, kuidas töötajad saavad ennast kaitsta viirushaiguste vastu, ning nägime palju vaeva, et pakkuda teavet ja tuge töötajatele kodukontoris optimaalsete töötingimuste loomiseks ning teadvustada vaimse tervise eest hoolitsemise olulisust.

ÜRO tegevuskava 2030 seab eesmärgi saavutada suurem majanduslik tootlikkus, kasutades mitmekesisust ja tehnoloogia uuendamist. Aastatel 2017–2020 lansseerisime oma uue infosüsteemi Nest. Lisaks kasvuplaanidele toetab uus infosüsteem tarkade töökohtade loomist, ettevõtetlust, loovust ja innovatsiooni ning aitab teha finantsteenused kättesaadavamaks. Kui algul oli Nesti kasutusmugavuse tõstmisel fookuses klient, siis nüüd keskendume just oma töötajale.

Bigbankis vastutab töötajatele pakutavate tee-

nustega seotud Kontserni tasandi regulatsioonide kehtestamise ning nendega seotud järelevalve ja aruandluse eest tugiteenuste valdkonna juht.

2022. aasta lõpu seisuga oli Bigbankis 485 töötajat, sh 295 Eestis, 76 Lätis, 83 Leedus, 15 Soomes, 8 Rootsis ja 8 Bulgaarias. Aasta keskmine täistööajaga töötajate arv oli 461.

VASTUTUSTUNDLIK TEGEVUS

Viimastel aastatel oleme teadlikult juhtinud oma vastutustundlikku tegutsemist, analüüsid peamisi sidusrühmi, suurendades oma tegevuse ühiskondlikku kasu, arendades panga töötajaid ja töökeskkonda ning juhtides panka lähtuvalt väärtustest, mis on olulised meie peamistele sidusrühmadele. Usume, et jätkusuutlikkusest lähtuv mõtteviis, plaanid ja tegutsemine toovad edu tervele ühiskonnale.

Bigbank väärtustab kõrgelt sotsiaalset panust ja eetilist käitumist ning tegutseb lähtuvalt vastutustundlikkuse põhimõttest kooskõlas seaduste ja hea tavaga. Nende väärtuste rakendamiseks Bigbanki igapäevatooses oleme koostanud eri valdkondade poliitikad ning protseduurireeglid, millest lähtutakse töökorralduses ja juhtimisotsuste vastuvõtmisel.

Järgime oma äritegevuses kõiki laenamisega seotud reegleid, juriidilisi nõudeid ja häid tavasid, sh vastutustundliku laenamise põhimõtteid. Nii tagame, et väljaantav krediit vastab meie kliendi vajadustele ning oleme selle kujundanud sellisel viisil, et klient suudab laenu kokkulepitud tingimustel tagastada.

Meie eesmärk on tõsta tarbijate teadlikkust krediitoodete olemusest ning laenamisega kaasnevatest riskidest. Nii saab tarbija teha teadlikke ja vastutustundlikke otsuseid ning valida pakumise, mis võtab arvesse tema personaalseid eelistusi ning vajadusi. Rõhutame alati, et laenamise ei tohi suhtuda kergekäeliselt ning laenuvajadus tuleb hoolikalt läbi kaaluda. Samuti soovime klientidel alati võtta laenupakkumine mitme teenusepakkuja käest, et leida enda jaoks parim võimalus. Läheneme igale kliendile personaalselt ning püüame leida just talle sobiva

lahenduse – ka siis, kui klient on laenu tagasimaksetega raskustesse sattunud.

Vastutustundlik laenamine, selle teadvustamine ja üldine finantshariduse edendamine on meile esmatähtis. Koostöös teiste Eesti juhtivate pankadega panustame sellesse Eesti Pangaliidu finantsharidus- ja kommunikatsioonitoimkonna igapäevase tegevuse kaudu. Näiteks on saanud traditsiooniks, et meie juhttöötajad esinevad rahatarkuse päeval koolides finantskasvatuse ja rahatarkuse ning vastutustundliku laenamise teemadel. Igal aastal pakume praktikantidele võimalust osaleda meie ettevõtte igapäevatoos ning toetame seeläbi ülikoolides pakutava finantshariduse kvaliteedi tõstmist. Samuti osaleme FinanceEstonia liikmena aktiivselt Eesti finantsteenuste keskkonna kujundamisel ja finantstehnoloogia arendamisel. Osaleme selles organisatsioonis, sest soovime, et finantsteenuste turul oleksid mitmekesised teenused ja mõistlik regulatsioon.

Veel üheks Bigbanki prioriteediks kliendi teenindamisel on rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine ning kõikide asjakohaste nõuete rakendamine, eesmärgiga vähendada Eesti finantssektori kuritegelikul eesmärgil ärakasutamise tõenäosust ja süsteemseid riske ning suurendada finantssektori stabiilsust, usaldusväärsust ja läbipaistvust.

MAJANDUSTEGEVUS

Bigbank on Eesti kapitalil põhinev rahvusvaheline krediitiasutus, mille missioon on pidevalt parandada inimeste elujärge, pakkudes neile sujuvaid finantsteenuseid. Seda soovime teha kaasaegse, automatiseeritud ja konkurentsivõimelise tooteportfelli abil, mis on aasta-aastalt laienenud ja mida laiendame ka edaspidi.

Bigbanki strateegiline eesmärk on olla kasvule orienteeritud ja klientidest hooliv pank, mille omakapitali tootlus (ROE) on 20%.

Käimasoleva viieaastase strateegiaperioodi (2022–2026) esimene aasta oli Kontserni jaoks edukas. 20% omakapitali tootlust küll esimesel aastal saavutada ei õnnestunud, kuid vaatamata keerulise väliskeskkonnaga aastale õnnestus nii

laenu- kui ka hoiuseportfelli kasvatada rekordtasemele, teenida läbi aegade suurim puhaskasum, hoida ja tugevdada Bigbanki võimekat meeskonda ja teha juba ka esimesed sammud igapäevapanganduse valdkonnas: aasta lõpus väljastasime Eesti turul krediitkaardi.

Tugev kasvuaasta oli Bigbanki jaoks märgiline veel kahes aspektis:

1. juulil 2022 väljastas reitinguagentuur Moody's Bigbankile pikaajalise investeerimisjärgu reitingu Baa3 ja lühiajalise reitingu Prime-3 välis- ja kohalikus vääringus pangahoiustele. Kinnitatud pikaajaliste hoiuste reitingute väljavaade on reitinguagentuuri hinnangul stabiilne. Ka Moody'se raportis on välja toodud, et reitingud kajastavad Bigbanki tugevat kapitaliseeritust koos tugeva kasumlikkusega.

22. septembril 2022. aastal noteeriti Nasdaq Balti börside võlakirjanimekirjas Bigbanki tagamata allutatud võlakirjad. Võlakirjaemissiooni maht oli 20 miljonit eurot, kusjuures esialgne pakkumise kogumaht oli 10 miljonit eurot ja kokku märgiti võlakirju 22,8 miljoni euro eest. Ühe võlakirja nimiväärtus on 1000 eurot ning aastane intressimäär 8%, mis makstakse välja kvartaalselt. Võlakirjade lunastamistähtaeg on 21. september 2032. Ka seda emissiooni saab pidada oluliseks verstapostiks Bigbanki ajaloos. Esiteks teenis Bigbank üle 1600 investori usalduse ja vaatamata keerulisele makromajanduslikule olukorrale kujunes emissioon väga edukaks. Teiseks algas noteerimise hetkest Bigbanki jaoks uus ajajärk börsiettevõttena, mis tähendab ka varasemast suuremat avalikku huvi ja Bigbanki olulise info jagamist börsiteadetes. Bigbank on läbipaistvust ja nõuetekohast aruandlust alati tähtsaks pidanud, kuid tänu börsile jõudmisele on nüüd ka igal võlakirjainvestoril võimalus end Bigbanki tegemistega lähemalt kursis hoida. Avalike aruannete koostamisel lähtume alati põhimõttest, et lugeja peab saama neist selge, piisava ja kasuliku info.

Oleme kehtestanud hangete ja allhangete korraldamiseks vajalikud sisekorraeskirjad ning valime hoolikalt oma äri- ja koostööpartnereid, sh tarnijaid ja teenusepakkujaid.

Bigbanki dividendipoliitika näeb ette, et dividendide väljamaksmise eeltingimuseks on kõigi regulatiivsete tingimuste täitmine. Kontsern võib maksta igal kalendriaastal auditeeritud puhaskasumist dividendidena välja 25% puhaskasumist, kuid mitte rohkem kui 6 miljonit eurot. Dividendisumma, mis maksti välja 2021. aasta eest, oli 6 miljonit eurot ja 2022. aasta eest planeeritakse samuti maksta välja 6 miljonit eurot.

KESKKOND

Teeme pidevaid pingutusi, et leevendada oma tegevuse mõju looduskeskkonnale. Ka uue strateegiaperioodi üheks põhimõtteks on, et Bigbank võtab kliimanetraalsuse eesmärgi mitte piirangu, vaid võimalusena. See tähendab, et järgmise viie aasta jooksul on Kontsernilt oodata samme kliimanetraalsuse poole püüdellemisel ja kestliku maailmavaate edendamisel oma tegevuse ja tooteportfelli kaudu.

Selleks, et jõuda õige mõtteviisini, alustame oma töötajate mõtteviisi muutmise, et laiendada seda siis suuremas mastaabis väljapoole. 2022. aastal liitus Bigbank Rohetiigri projektiga, et tõsta töötajate teadlikkust keskkonna säästmisest. Projekti raames toimuvad regulaarsed kohtumised ning üheskoos leitakse võimalusi tegevuse muutmiseks keskkonnasõbralikumaks ning lepatakse kokku ka reaalses jätkutegevustes. 2022. aastal algatati Rohetiigri projekti raames järgmised tegevused:

- Pakume oma töötajatele kontori kööginurkades puuvilju, mille kogused on hoolikalt läbi mõeldud, et vältida toidujäätet. Juhul, kui reede õhtuks on veel puuvilju järel, soovitame töötajatel need koju viia.
- Ettevõtte võimaldab töötajatel kasutada kontoris kättesaadavaid korduskasutatavaid toidukarpe, et vältida poest ostetavatest ühekordsetest karpidest tekkivaid plastijäätmeid.
- Tõstame töötajate teadlikkust seoses patareide utiliseerimisega. Pakume võimalust tuua kasutatud patareid kontoris ja võtame nende utiliseerimise kohustuse töötajalt enda peale.

- Tegeleme Bigbanki Tallinna uue kontori kavandamisega keskkonnasäästlikumaks.

Lisaks Rohetiigri projektiga seotud algatustele kajastub keskkonnast hooliv suhtumine ka järgnevas:

- Kõikides kontorites on nõudepesumasinaid, et vältida liigset veekulu.
- Kõikides kontorites sorteerime prügi.
- Julgustame töötajaid kasutama ühistransporti ja liikuma jalgrattaga. Meie Eesti kontorites on turvaline rattaruum, kuhu saab ratta tööpäevaks jätta.
- Kasutame riistvara võimalikult kaua ja hoiame selle energiakulu kontrolli all. Näiteks on töötajate lauaarvutitesse paigaldatud programm, mis vähendab oluliselt masinate elektritarbimist öisel ajal ja nädalavahetusel, kui neid keegi ei kasuta. Anname võimaluse töötajatel viia koju erakasutusse meie ettevõtte mõistes vanad arvutid või utiliseerime oma vanad arvutid koostööpartnerite abil, kes annavad arvutitele uue elu.
- Osaleme tiimidega „Teeme ära!“ projekti raames puhastusaktioonides.

Oma igapäevases majandustegevuses lähtub Kontsern võimalikult väikese keskkonnajalajälje põhimõttest. Digitaalse pangana kasutame järjest vähem paberit. Meie jaoks on oluline paberivaba laenude väljastamine, mistõttu kasutame kuni lepingu allkirjastamiseni elektroonilisi kanaleid. Eestis ja Bulgaarias kasutame videotuvastamist. Nii era- kui ka äriklientidega toimuvad meie halduritel videokohtumised.

Pakume soodsama intressiga laenu päikesepaneelide ostuks, et võimaldada päikesepaneelide laialdasemat kasutuselevõttu.

Tegeleme jätkuvalt protsesside optimeerimisega peamiselt kolme meetodika abil:

- agiilne arendus: tagab lühikesed arendustsüklid ja pideva parenemise;
- LEAN: vähendab raiskamist, aitab protsesse

standardida ja kliendile suurimat väärtust pakuda;

- „The 4 Disciplines of Execution“ (4 reeglit eesmärkide elluviimiseks): aitab kogu organisatsioonil eesmärkidele keskenduda.

VASTUTUSTUNDLIK MAKSUSTAMINE

Eesti Maksumaksjate Liidu (EML) liikmena oleme maksumaksjate huvide ja õiguste eest seisnud juba alates 1995. aastast. EML-i liikmeks olemine aitab tagada, et oleme maksuteemadega alati kursis. Toetame EML-i tegevust, aidates jälgida, et maksuseadused oleksid õiglased ja arusaadavad, et maksukoormus oleks optimaalne, et maksuhaldur tegutseks ausalt ja professionaalselt ja et maksumaksja raha kasutataks sihipäraselt.

Tegutseme filiaalide kaudu viies Euroopa riigis, kus oleme kohaliku maksumaksjana registreeritud ja maksame kõikides oma tegevusriikides kõiki meile kohalduvaid makse korrektselt ja õigeaegselt ning järgime seadusi.

KOGUKOND JA ÜHISKOND

Usume Bigbankis, et igaüks meist saab aidata ümbritsevat maailma paremaks muuta. Järgime oma igapäevases tegevuses vastutustundliku laenamise põhimõtteid, panustame aktiivselt finantshariduse edendamisse kõikidel oma tegevusturgudel ning toetame ühiskondlikult olulisi ettevõtmisi sponsoraluse ja heategevuse kaudu.

Mõistame ja tunnetame panga rolli kogukonnas ning püüame seda võimalikult hästi täita. Tähtsustame tervislikke eluviise, vaimu harimist ja kogukonna jätkusuutlikkust. Seetõttu toetame heategevus- ja sponsoralusprojektidega juba aastaid kultuuri, sporti ja noori ning paljulapselistele peredele suunatud tegevusi.

SPONSORLUS JA HEATEGEVUS

Bigbanki olulisemad ja silmapaistvamad toetus- tegevused 2022. aastal:

Võrkpalli toetamine. Alates 2012. aastast on Bigbank Eesti **Bigbank Tartu** võrkpallimeeskonna nimisponsor ning alates 2018. aastast ka naiskonna **Tartu Ülikool/Bigbank** nimisponsor. 2021. aastal pikendasid Bigbank AS ja võrkpalliklubi SK Duo koostööd, sõlmides uue kolmeaastase sponsorlepingu summas 500 000 eurot.

Meie aastaid kestnud koostöö eesmärk on panustada võrkpalli ja Eesti spordi arengusse. Oleme uhked, et just nendel aastatel on Eesti võrkpallis toimunud tohutu areng. Selle aja jooksul on Eesti rahvusmeeskond mitmel korral kvalifitseerunud Euroopa meistrivõistlustele.

2022. aastal tuli Bigbank Tartu teist aastat järjest Eesti meistriks. Esikoht saavutati ka Balti meistrivõistlustel ja Eesti karikavõistlustel, millega tagati endale koht eurosarjas.

Tartu Ülikooli/Bigbanki naiskond tuli samuti võitjaks nii Eesti karikavõistlustel kui ka Eesti meistrivõistlustel ning jõudis Balti meistrivõistlustel auväärsel teisele kohale. Naiskonna edu tunnustas autasuga ka Tartu linnavalitsus.

Bigbanki suurperepäev. Alates 2005. aastast teeme koostööd Eesti Lasterikaste Perede Liiduga, et pakkuda nelja või enama lapsega suurperedele võimalust veeta üks eriline ja lõbus päev. Lisaks tunnustame igal aastal aasta suurpere tiitli ning 10 000-eurose preemiaga ühte tublit ja tegusat Eesti peret, kes on olnud kogukonnale heaks eeskujuks. 2022. aastal valiti aasta suurpereks viielapseline perekond Kubjas Saaremaalt.

Bigbank Eesti juhi Jonna Pechteri sõnul on 10 000-eurose auhinna eesmärk aidata teha teoks suure pere väikesed või ka suuremad unistused – näiteks võimaldab see lastel tegeleda soovitud huvitegevusega. „Tänavune aasta suurpere on väga kokkuhoidev ja töökas, paindlikult on suudetud ühitada argipäeva kohustused ja kõikide pereliikmete unistused. Nende positiivne eeskuju tugevdab kogukonnatunnet, millesse nad lõputu energiaga vabatahtlikult panustavad.

Nad on eeskujuks ka teistele lastega perekondadele,“ tunnustas Eesti Lasterikaste Perede Liidu president Aage Õunap seekordset aasta suurperet.

Aasta suurpere kuulutati 2022. aastal välja juba kolmeteistkümnendat korda. Tänavu osales konkursil 64 peret üle Eesti.

Kingitud Elu. Sellel aastal otsustasid Bigbank Eesti töötajad annetada kõik koos raha Hille Tänavsuu Vähiravifondile Kingitud Elu. Fond alustas tegevust 2014. aasta veebruaris ja on nüüdseks aidanud juba enam kui 1200 abivajajat. Lisaks vähiravipatsientide aitamisele soovib fond ravida ka Eesti ühiskonda, propageerides annetamist kui elustiili ning õhutades Eesti rahvast hoolima oma inimeste eludest.

Kiire abi transpordiga. Organisatsioon Toidame Lätit („Paēdušai Latvijai“) kutsus üles kohalikke inimesi osalema nende algatatud heategevuskampanias. Nad olid kogunud toitu, et aidata erinevaid sihtrühmi, nagu liikumispuudega inimesed, pensionärid, põgenikud Ukrainast ja vähekindlustatud inimesed. Abi oli vaja toidu kiire abivajajatele kättetoimetamisega. Õnneks kuulsid üleskutset Bigbank Läti töötajad, kes asusid kohe ka tegutsema. Vaatamata rasketele ilmaoludele ja muudele katsumustele jõudsid kõik pakid õigeaks ajaks kohale ja soojendasid paljusid südameid.

Ühe vana on teise uus. Leedu filiaali kontoris on remonditööde käigus välja vahetatud suures koguses mööblit ja köögitehnikat. Kuna enamik sellest oli heas korras, otsustati mööbel ja tehnika annetada kohalikele koolidele. Mikrolaineahi, külmkapp ja nõudepesumasin annetati organisatsioonile Caritas, kes on just rajamas uut laste päevakeskust. Uue külmiku sai ka Punane Rist.

Loome tänavalastele võimalusi. Bigbanki Leedu filiaal annetas sihtasutusele Aita Tänavalapsi 5000 eurot. Programm toimib ennetustööna varases eas suitsetamise, alkoholitarbimise ja alaealiste kuritegevuse vastu, hoides noori tegevuses ja suunates neid tervislikuma eluviisi poole.

Sihtasutus toetab üksikvanemaid, mitme lap-

sega peresid, sotsiaalselt haavatavate perede ja asenduskodude lapsi, aga ka Ukrainast pärit sõjapõgenikke, kutsudes lapsi osalema jalgpallitreeningus, võistlustel ja laagrites erikoolituse läbinud treenerite juhendamisel. Programmi eesmärgiks on, et lapsed veedaksid aktiivsemalt ja kvaliteetsemalt aega koos vanemate või eestkostjatega, teeksid koos sõpradega sporti, õpiksid looma ja hoidma kogukonnas kvaliteetseid sotsiaalseid suhteid ning tegema meeskonnatööd ja arendaksid oma sotsiaalseid oskusi.

Jõulukingitus turundustiimilt. Sel aastal otsustas Leedu turundusosakond teha ühise jõuluringi, mis tõesti loob väärtust. Koostööpartnereile tavapärase jõulukinkide saatmise asemel annetasid nad kingitusteks mõeldud raha sihtasutusele Päästke Lapsed. Nii aitab nende kingitus toetada peresid ja laste päevakeskusi ning kaitsta laste õigusi.

Loomade varjupaiga heategevuskampaania. Üheksandat aastat järjest korraldasime Lätis heategevusliku sotsiaalmeediakampaania #Bigbankannetab. Projekti eesmärk on suurendada ühiskonna teadlikkust loomade heaolust ja pakkuda äärmiselt vajalikku tuge kohalikule loomade varjupaigale Labās Mājas. Kutsusime sotsiaalmeedia kasutajaid sotsiaalvõrgustikes Facebook ja Instagram üles avaldama pilte endast koos oma lemmikloomadega ja kasutama seejuures teemaviidet #Bigbankannetab. Iga postitatud pildi eest toetasime varjupaika ühe euroga. 2022. aastal kogusime 5000 eurot, mis kulus varjupaiga ligi 1000 m² suuruse ala küttekulude katmiseks talveperioodil.

Vabatahtlik töö Päästearmee annetuskampanias. Kampaania „Jõulupada“ on Soome Päästearmee iga-aastane korjandus vähekindlustatud perede toetamiseks ja abistamiseks. Pajakujulised anumad tänavatel on olnud abistamise sümboliks kogu Päästearmee pea 130-aastase ajaloo vältel ning sellest on saanud Soome jõulutradsioonide silmapaistev osa. Annetuspajad asuvad kõikjal üle Soome. Lisaks rahale kogutakse ka riideid ja mänguasju. Meie Soome filiaali töötajad löid kampanias kaasa, aidates annetusi vastu võtta viiel jõulueelsel päeval mitmes vahetuses.

KUULUMINE ORGANISATSIOONIDESSE

Bigbanki strateegia kohaselt on meie eesmärk saavutada hea rahvusvaheline maine ja tuntus väärtusliku finantspartnerina. See tähendab ka osalemist kutseorganisatsioonide tegevuses ja panustamist nende töösse.

Bigbank on Eesti Kaubandus-Tööstuskoja ja FinanceEstonia pikaajaline liige. Bigbank on ka Eesti Pangaliidu liige ja osaleb aktiivselt liidu töörühmade tegemistes. Lisaks kuulub Kontsern Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liitu ja Eesti Liisingühingute Liitu.

Bigbanki osaleb arveldussüsteemis SWIFT (üleilmne pankadevahelise finantstelekommunikatsiooni ühing) ja eurosüsteemi piiriüleses arveldussüsteemis TARGET2 (üleeuroopaline automatiseeritud reaalaegne kiirmaksete arveldussüsteem). Bigbank on liitunud kaudse osalejana SEPA (ühtse euromaksete piirkonna) maksete ja välkmaksete süsteemiga.

A professional portrait of Ingo Pöder, a middle-aged man with short brown hair, wearing a dark blue suit, white shirt, and purple tie. He has his arms crossed and is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is a plain, light-colored wall.

Tulemuslikkus

Oleme jätkusuutlikult tulemuslik tänu oma pühendumusele, teadmistele ja professionaalsusele.

Ingo Pöder

Ettevõtete panganduse valdkonna juht,
juhatuse liige

Ühingujuhtimise aruanne

Bigbank AS lähtub oma tegevuses proportsionaalsuse põhimõtet järgides Finantsinspektiooni soovituslikust juhendist „Hea ühingujuhtimise tava“ (edaspidi HÜT), mis on mõeldud eelkõige börsiettevõtetele ning laia aktsionäride ringiga ettevõtetele.

Krediidiasutusena allub Bigbank AS Finantsinspektiooni järelevalvele. Lisaks muudele õigusaktidele reguleerib Kontserni tegevust krediidiasutuste seadus, kus on sätestatud nõuded Kontserni juhtkonnale, juhtimisele ning aruandlusele. Kontserni juhtorganid on aktsionäride üldkoosolek, nõukogu ja juhatus.

Allpool on antud ülevaade Bigbank AS-i juhtimisest ning toodud välja HÜT-i soovitused, mida praegu ei järgita, koos vastavate selgitustega. Enamik selgitusi on seotud Bigbank AS-i aktsionäride struktuuri ning sellest tulenevate iseärasustega.

ÜLDKOOSOLEK

Aktsionäride üldkoosolek on Bigbank AS-i kõrgeim juhtimisorgan. Üldkoosoleku pädevus tuleb õigusaktidest ja Bigbank AS-i põhikirjast.

Üldkoosoleku kutsub kokku juhatus. Korralisest üldkoosolekust tuleb teatada aktsionärile vähemalt kolm nädalat enne üldkoosolekut ning erakorralisest üldkoosolekust vähemalt üks nädal enne üldkoosolekut. Teade üldkoosoleku kohta saadetakse aktsionäridele tähitud kirjaga aktiaraamatusse kantud aadressil. Üldkoosoleku teate võib edastada ka lihtkirjaga, elektrooniliselt või faksi teel, kui kirjale või faksile on lisatud teatis dokumendi kättesaamise kinnituse viivitamatu tagastamise kohustuse kohta. Bigbank AS-i aktsionäridel on õigus otsuseid vastu võtta ilma üldkoosolekut kokku kutsumata.

2022. aastal toimus üks korraline ja kaheksa erakorralist aktsionäride üldkoosolekut. Koosolekut kokku kutsumata võeti vastu üks otsus.

Bigbank AS ei täida HÜT-i punkti, mis soovitab üldkoosoleku kokkukutsumise teates näidata

aadressi, kuhu aktsionär saab saata küsimusi päevakorras nimetatud teemade kohta (punkt 1.1.1). Samuti ei täida Bigbank AS HÜT-i punkte, mis soovivad üldkoosoleku kokkukutsumise teate avaldada veebilehel (punkt 1.2.1), esitada üldkoosoleku kokkukutsumisel põhjendused ja selgitused nende päevakorras olevate teemade kohta, mille sisuks on olulised muudatused (punkt 1.2.2), avaldada üldkoosoleku päevakorraga seotud oluline teave veebilehel (punkt 1.2.3) ning avaldada nõukogu ja aktsionäride ettepanekud päevakorras olevate teemade kohta veebilehel (punkt 1.2.4).

Eespool mainitud nõuded ei ole Kontserni jaoks asjakohased, kuna sel on vaid kaks aktsionäri, kes kuuluvad mõlemad nõukogusse ja on seeläbi jooksvalt kursis Kontserni tegevusega.

Bigbank AS täidab osaliselt HÜT-i punkti 1.3.2., mille kohaselt osalevad üldkoosolekul juhatuse liikmed, nõukogu esimees ning vajadusel nõukogu liikmed. Nimetatud isikute osalemine üldkoosolekul sõltub koosolekul otsustatavatest küsimustest. Bigbank AS ei tee üldkoosoleku jälgimist võimalikuks sidevahendite kaudu (punkt 1.3.3), kuna kõigil aktsionäridel on võimalik hääletada päevakorras olevates küsimustes elektrooniliselt.

JUHATUS

Bigbank AS-i juhatuse ülesanded on reguleeritud Bigbank AS-i põhikirja, äriseadustiku ja krediidiasutuste seadusega. Bigbank AS-i juhatus teeb igapäevaseid juhtimisotsuseid, võttes arvesse panga ja aktsionäride huve, ning tagab ettevõtte jätkusuutliku arengu vastavalt püstitatud eesmärkidele ja nõukogu poolt kinnitatud strateegiale.

Juhatus liikmed valib ning juhatuse esimehe nimetab nõukogu. Juhatus liikmete sobivuse hindamisel lähtub Bigbank AS sisekorras sätestatust, seal hulgas juhtorganite liikmete haridusest, oskustest ja varasemast töökogemusest. Juhatus liikme ametisse nimetamisel määratleb nõukogu tema vastutusvaldkonna ja volitused

juhatuse liikmega sõlmitavas ametilepingus. Juhatusel on kolm aastat ja lubatud on juhatuse liikme tagasivalimine. Juhatus töötab välja Bigbank AS-i strateegia ja eelarve, mis esitatakse nõukogule kinnitamiseks.

Bigbank AS-i juhatus on alates 15. märtsist 2022 viieliikmeline (vastavalt põhikirjale kolm kuni viis liiget):

- **Martin Länts** – juhatuse esimees
- **Mart Veskimägi** – juhatuse liige
- **Argo Kiltsmann** – juhatuse liige
- **Ingo Pöder** – juhatuse liige
- **Ken Kanarik** – juhatuse liige

Juhatusel on Sven Raba volitused lõppesid tähtaegselt 14. märtsil 2022.

Juhatusel on esitatud kord aastas majanduslike huvide deklaratsiooni. Seisuga 31. detsember 2022 on Kontserni emaettevõtte juhatuse liikmed esindatud tütarvõtte juhtorganites järgmiselt:

- Argo Kiltsmann – Baltijas Izaugsmes Grupa AS-i nõukogu esimees
- Martin Länts – Baltijas Izaugsmes Grupa AS-i nõukogu liige
- Mart Veskimägi – Baltijas Izaugsmes Grupa AS-i nõukogu liige

Juhatusel on esitatud kord aastas majanduslike huvide deklaratsiooni. Seisuga 31. detsember 2022 on Kontserni emaettevõtte juhatuse liikmed esindatud tütarvõtte juhtorganites järgmiselt:

Juhatusel on esitatud kord aastas majanduslike huvide deklaratsiooni. Seisuga 31. detsember 2022 on Kontserni emaettevõtte juhatuse liikmed esindatud tütarvõtte juhtorganites järgmiselt:

Juhatusel on esitatud kord aastas majanduslike huvide deklaratsiooni. Seisuga 31. detsember 2022 on Kontserni emaettevõtte juhatuse liikmed esindatud tütarvõtte juhtorganites järgmiselt:

NÕUKOGU

Bigbank AS-i nõukogu tegevus on reguleeritud Bigbank AS põhikirja, äriseadustiku ja krediidiasutuste seadusega, kus on sätestatud nõukogu liikmetele, nõukogu ja juhatuse koostööle ning nõukogu kehtestatud kontrollimehhanismidele.

Nõukogu ülesandeks on Bigbank AS-i juhatuse tegevuse korrapärane kontrollimine. Nõukogu annab juhatusele tegevusjuhiseid Bigbank AS-i juhtimise korraldamisel ja osaleb oluliste Bigbank AS-i tegevust puudutavate otsuste tegemisel. Nõukogu tagab koostöös juhatusega panga tegevuse pikaajalise planeerimise. Nõukogu töö korraldab nõukogu esimees, kelle valivad nõukogu liikmed endi hulgast.

Nõukogu liikmed valib üldkoosolek kaheks aastaks. Bigbank AS-i nõukogu on viieliikmeline (vastavalt põhikirjale viis kuni seitse liiget):

- **Parvel Pruunsild** – nõukogu esimees
- **Vahur Voll** – nõukogu liige
- **Andres Koern** – nõukogu liige
- **Juhani Jaeger** – nõukogu liige
- **Raul Eamets** – nõukogu liige

2022. aastal toimus viis korralist nõukogu koosolekut ja 23 korral võeti otsused vastu elektrooniliselt. Kõik nõukogu liikmed on 2022. aastal osalenud vähemalt pooltel koosolekutel.

Üldkoosolek otsustab nõukogu tasustamise. Nõukogu liikmete tasu koosneb põhitasust. Bigbank AS ei pea vajalikuks HÜT-i punkti 3.2.5. kohaselt avaldada üksikasjalikku teavet igale nõukogu liikmele määratud tasu suuruse kohta, kuna nõukogu tasude mõju Kontserni finantstulemustele ei ole oluline. Tehingud seotud osapooltega on esitatud lisa 38.

Bigbank AS-i nõukogu viiest liikmest kaks on aktsionärid, kellest kumbki omab 50% aktsiatest. Bigbanki hinnangul ei too see seotus siiski kaasa märkimisväärset riski huvide konflikti tõttu Bigbank AS-ile kahjulike otsuste tegemiseks

ning tagatud on nõukogu sõltumatus. Ülejäänud nõukogu liikmed on HÜT-i punkti 3.2.2. kohaselt sõltumatud.

AUDITIKOMITEE

Auditikomitee on nõukogu poolt moodustatud tööorgan, kelle ülesandeks on nõustada nõukogu raamatupidamise, auditeerimise, riskijuhtimise, sisekontrolli ja siseauditi, eelarve koostamise ja tegevuse seaduslikkuse küsimustes. Komitee jälgib ettevõtte majandusaasta aruande ja konsolideeritud finantsaruannete kohustusliku auditi protsessi ja välisaudiitori sõltumatust. Auditikomiteesse kuulub kaks liiget: komitee esimees on Raul Eamets ja liige Parvel Pruunsild. Komitee liikmed tasu ei saa.

2022. aastal toimus viis auditikomitee koosolekut.

Bigbank AS ei avalikusta veebilehel nõukogu loodud komiteede olemasolu, ülesandeid, koosseisu ega kohta organisatsioonis (HÜT-i punkt 3.1.3). Arvestades, et auditikomitee on määratud nõukogu poolt, kuhu kuuluvad ka aktsionärid, ning et auditikomitee liikmed on valitud nõukogu liikmete hulgast, ei ole vastava informatsiooni avalikustamine veebilehel aktsionäride ega investorite huvides vajalik.

JUHATUSE JA NÕUKOGU KOOSTÖÖ

Juhatus ja nõukogu teevad Bigbank AS-i huvide parima kaitsmise eesmärgil tihedat koostööd. Koostöö aluseks on eelkõige avatud arvamustevahetus nii juhatuse ja nõukogu vahel kui ka juhatuse ja nõukogu sisest. Bigbank AS-i juhatuse liikmed osalevad vähemalt kord kvartalis nõukogu koosolekul, kus nõukogu vaatab muu hulgas üle Kontserni majandustulemused. Juhatuse liikmed on üldjuhul kutsutud ka muudele nõukogu koosolekutele, kus arutatakse Kontserni tegevusega seotud küsimusi.

Nõukogu ja juhatuse omavahelist tööjaotust on kirjeldatud Bigbank AS-i põhikirjas. Põhikirjas käsitlemata juhtudel lähtutakse Bigbank AS-i juhtimises eelkõige äriseadustiku sätetest. Bigbank AS-i juhtimise ja tegevusega seotud olulistest sündmustest teavitab juhatuse nõukogu ka väljaspool koosolekuid, et tagada nõukogule

vajaliku või olulise informatsiooni operatiivne edastamine. Teabe, mis eeldab otsuse tegemiseks piisavat ajavaru (nt aruannete heakskiitmisel), edastab juhatuse nõukogu liikmetele enne nõukogu koosolekut. Juhatuse lähtub Bigbank AS-i juhtimisel nõukogu antud strateegilistest juhistest ja arutab nõukoguga regulaarselt strateegilisi juhtimisküsimusi.

MITMEKESISUSE JA KAASAMISE POLIITIKA

Bigbank AS ei rakendanud 2022. aastal mitmekesisuse poliitikat, kuna peab nii juhtide kui ka töötajate valikul alati silmas Kontserni parimaid huve, lähtudes sh juhtorganite liikmete valimisel krediidasutuste seaduses juhtorgani liikmetele sätestatud nõuetest ja valimiskorrast. Juhtorganite sobivuse hindamisel lähtub Bigbank AS vastavast sisekorrast, võttes muu hulgas arvesse juhtorganite liikmete haridust, oskusi ja varasemaid töökogemusi. Sobivuse hindamisel võetakse arvesse ka kandidaadi reputatsiooni, kogemusi, pädevusi ja oskusi, juhtimiskogemusi, juhtimisega seotud muid kriteeriume ning muid olulisi teadaolevaid asjaolusid. Samas järgib Kontsern põhimõtet hoiduda kandidaatide soolisest või muust diskrimineerimisest.

TEABE AVALDAMINE

Bigbank AS kohtleb kõiki aktsionäre võrdselt ja teavitab aktsionäre kõikidest olulistest asjaoludest, kasutades selleks eelkõige e-posti. Bigbank AS avalikustab aruanded oma veebilehel. Kontserni majandusaasta aruanded ja vahearuanded avalikustatakse eesti ja inglise keeles, järgides seaduses sätestatud tähtaegu.

Bigbank AS ei avaldanud 2022. aastal finantskalendrit (HÜT-i punkt 5.2.), kuna aruandluse regulaarsus tuleneb muu hulgas krediidasutuste seadusest. Samuti ei avaldanud Bigbank AS oma veebilehel analüütikute ja aktsionäride küsimustele antud vastuseid (punkt 5.5.) ega analüütikute, investorite ja pressiga kohtumiste aegu (punkt 5.6.), kuna see ei ole Bigbank AS-i tegevust, aktsionäride informeeritust ja nende kitsast ringi arvestades tarvilik.

FINANTSARUANDLUS JA AUDITEERIMINE

Bigbank AS avalikustab igal aastal majandusaasta aruande ja majandusaasta jooksul kvartaalsed vahearuanded, mis on avalikult kättesaadavad Bigbank AS-i kodulehel. Bigbank AS-i majandusaasta aruanne auditeeritakse.

Bigbank AS esitab aktsionäride üldkoosolekule juhatuse allkirjadega majandusaasta aruande. Erinevalt HÜT-i soovitusel nõukogu liikmed majandusaasta aruannet ei allkirjasta. Nende seisukoht sisaldub nõukogu kirjalikus aruandes majandusaasta aruande kohta ning aruanne kiidetakse heaks nõukogu otsusega (HÜT-i punkt 6.1.1.). Samuti ei osale majandusaasta aruande kinnitamisel Bigbank AS-i audiitor (punkt 6.1.1.).

Audiitori nimetab aktsionäride üldkoosolek. Audiitori valikul arvestatakse audiitori pädevuse ja varasemate kogemustega finantsteenuste valdkonnas. Audiitor valitakse kuni viieks aastaks. Bigbank AS järgib audiitorite rotatsiooni põhimõtet. KPMG Baltics OÜ (registrikood 10096082) nimetati 3. juunil 2020 tehtud aktsionäride otsusega Kontserni audiitoriks 2020.–2022. aasta majandusaasta aruannete auditeerimiseks. 27. detsembril 2022 pikendati aktsionäride otsusega lepingut KPMG Baltics OÜ-ga 2023. aasta majandusaasta aruande auditeerimiseks. Juhtivaudiitor on Eero Kaup.

Aruandeperioodil ei informeerinud audiitor nõukogu talle teatavaks saanud olulistest asjaoludest, mis võivad mõjutada nõukogu tööd ja Kontserni juhtimist. Lisaks kohustuslikule auditile osutas audiitor aruandeaastal auditiväliseid teenuseid, mis on audiitoritegevuse seadusega lubatud, sh tõlke- ja koolitusteenused ja muud teenused nagu tulumaksudeklaratsiooni täitmise konsultatsioon Rootsis.

RISKIDE JUHTIMINE JA KONTROLL

Kontserni nõukogu teostab lõplikku järelevalvet Kontserni tegevuse üle. Nõukogu kehtestab üldised riskijuhtimise põhimõtted ja strateegia, mis on vajalikud Kontserni riskikorralduse nõuetekohaseks toimimiseks ja loob tingimused Kontserni vajadustele vastava sisekontrollisüsteemi kehtestamiseks.

Sisekontrollisüsteem on juhtimise abivahend, mida kasutatakse Kontserni kõigis tegevusvaldkondades ja mis on Kontserni sisemiste protsesside lahutamatu osa. Juhatuse vastutab tõhusa riskijuhtimise ja sisekontrollisüsteemi kehtestamise ja toimimise eest.

Kontserni sisekontrollisüsteem peab tagama toimingute efektiivsuse ja tulemuslikkuse, äritegevuse usaldusväärsuse, riskide nõuetekohase tuvastamise, hindamise ja maandamise, asutusesiseselt ja -väliselt jagatava finantsteabe ning muude andmete usaldusväärsuse, haldus- ja raamatupidamistava nõuetekohasuse, kooskõla õigusaktide, eeskirjade ja järelevalvenõuete ning Kontserni sise-eeskirjade, protsesside, normide ja otsustega. Sisekontroll hõlmab kõiki konsolideeritud üksusi, geograafilisi asukohti ja tegevusi ning tagab, et poliitikate, protseduuride ja piirangute rikkumistest ja nendest erandite tegemisest teatatakse õigeaegselt asjakohasele juhtimistasandile.

Riskijuhtimise peamine eesmärk on Kontserni finantstugevuse kaitsmine. Kontsern kontrollib riske, et piirata võimalike negatiivsete sündmuste mõju Kontserni kapitalile, likviidsusele ja finantstulemustele. Juhatuse teavitab nõukogu regulaarselt, vähemalt kord kvartalis, Kontserni riskipositsioonis toimunud muutustest.

Kontsern kasutab kolme kaitseliini mudelit, kus esimeseks kaitseliiniks on äriüksused ja filiaalid, kes vastutavad oma vastutusala riskide võtmise ning igapäevase riskijuhtimise eest, kehtestades ja rakendades vastavad protseduurid ja kontrollid ning tagades nende toimimise. Kõikide tasandite juhid vastutavad oma üksuse, filiaali ja valdkonna riskijuhtimise ja kontrollimehhanismide tõhusa toimimise eest. Teiseks kaitseliiniks on üksused, mis teevad Kontserni riskijuhtimise üle järelevalvet eesmärgiga tagada, et esimene kaitseliin ja kontrollid on nõuetekohaselt välja töötatud ja toimivad eesmärgipäraselt ning riske juhitakse ja neist antakse aru vastavalt nõuetele. Teise kaitseliini kuuluvad vastavuskontrolli, riskijuhtimise ja krediidiriski valdkonnad. Kontserni siseauditi üksus annab sõltumatuid kindlustandvaid hinnanguid kogu organisatsioonile ja moodustab kolmanda kaitseliini.

Vastavuskontrolli valdkonna ülesandeks on teha järelevalvet selle üle, et Kontsern täidaks kõigi talle kohalduvate õigusaktide nõudeid, sest õigusnormide eiramine võib kaasa tuua järelevalveorganite sanktsioone (sh äritegevuse piirangud, trahvid või täiendava aruandluse esitamise kohustus) ning finants- ja/või mainekahju, rakendades selleks ennetavaid meetmeid (teavitab, annab nõu, kontrollib, teeb järelkontrolli). Vastavuskontrolli üksus allub vahetult juhatusele ning annab regulaarselt ülevaate Kontserni vastavusriskist.

Krediidiriski valdkond on osa riskijuhtimise funktsioonist, mis vastutab krediidiriski juhtimise eest kogu laenuprotsessis ning on teiseks kaitseliiniks krediidiriski võtmisel, et tagada krediidiotsuste korrektne rakendamine ja otsustusõiguste järgimine ning Kontserni krediidiriski vastavus riskiisule. Krediidiriski valdkonna juht annab regulaarselt juhatusele aru Kontserni krediidiriski profiilist ja muutustest riskitasemetes.

Riskijuhtimise valdkonna ülesandeks on arendada ja rakendada Kontserni riskijuhtimise raamistikku; aidata riski omanikke ja juhtkonda riskide juhtimiseks ja hindamiseks vajalike protsesside ja kontrollimehhanismide väljatöötamisel; toetada ja jälgida riski omanike tegevust riskijuhtimise meetmete rakendamisel; sõltumatult tuvastada, hinnata ja jälgida riske ning esitada riskiaruandeid; anda riskijuhtimisalast nõu ja pakkuda töötajate riskiteadlikkuse suurendamiseks vajalikke koolitusi; tuvastada riskidega seotud probleeme. Riskijuhtimise valdkond annab regulaarselt kord kvartalis juhatusele ülevaate Kontserni riskiprofiilist oluliste riskide lõikes ja riskitasemete muutustest.

Kontserni juhatus on moodustanud riskikomitee, mille eesmärk on toetada juhatust riskijuhtimise ülesannetes ning pakkuda platvormi operatsiooniriske (sh infoturbe- ja vastavusriske) puudutavate strateegiliste küsimuste arutamiseks, kooskõlastamiseks ja kokkuleppimiseks. Komiteesse kuuluvad nii 1. kui ka 2. kaitseliini esindajad, et oleks tagatud esindatus ning riskialane kooskõlastamine ja teabevahetus Kontsernis. Riskikomitee liikmed ja eeskirja kinnitab juhatus.

Lisas 5 on täpsemalt kirjeldatud riskijuhtimise eesmärgid ja põhimõtteid.

Siseauditi üksus on Kontserni struktuuriüksus, mis allub vahetult Kontserni nõukogule ja on seetõttu sõltumatu Kontserni juhatusest. Üksuse koosseisus töötab kaks siseaudiitorit ja siseauditi üksuse juht. Siseaudit on sõltumatu, objektiivne ja kindlustandev nõustamistegevus, mis on mõeldud selleks, et lisada Kontserni tegevusele väärtust ja muuta seda paremaks. Siseauditi üksus hindab süstemaatiliselt ja plaanipäraselt riskijuhtimise, valitsemise ja kontrolliprotsesside tõhusust ja tulemuslikkust. Siseaudit lisab väärtust, kui see on kooskõlas Kontserni strateegiliste eesmärkidega, keskendub olulistele äririskidele, tegutseb ennetavalt ja oskuslikult ning vastab sidusrühmade ootustele. Siseauditi üksus tegutseb Kontserni nõukogu poolt kinnitatud põhimääruses sätestatud korra alusel. Siseauditi üksuse põhimääruses on kirjeldatud nõudeid siseauditi üksuse töötajate sõltumatusele ja professionaalsusele, nende volitusi, ülesandeid ja tegevuse ulatust ning kvaliteedi tagamise põhimõtteid. Siseauditi tööplaani kinnitab Kontserni nõukogu.

KREDIIDIKOMITEE

Krediidikomitee on nõukogu moodustatud tööorgan, mille eesmärk on tagada, et krediidiotsused tehakse kooskõlas Kontserni sisemiste protseduuridega ja et Kontserni laenugevus on kooskõlas Kontserni krediidiriski poliitikaga, krediidiriski limiitide, peamiste riskinäitajate, riskiisu ja krediidistrateegiaga.

VIHJELIIN

Vihjeliin on osa Kontserni halduskultuurist ja selle eesmärk on toetada Kontserni väärtuste kandmist ja kokkulepituid käitumisreegleid, soodustada avatust ja kaastöötajatega arvestamist.

Töötajatel on võimalus teavitada pangasisesest ebasobilikust tegevusest, milleks võib olla nii vastuollu minemine Kontserni poolt kehtestatud üldiste käitumisreeglitega, sisemist töökorraldust reguleerivate protseduuridega kui ka seaduse rikkumised ja panganduse hea tava põhimõtete eiramine.

Vihjeliini haldab siseauditi üksuse juht, kes annab vahetult aru Bigbank AS-i nõukogule.

JUHATUSE LIIKMETE JA TÖÖTAJATE TASUSTAMISE PÕHIMÕTTED

Kontserni tasustamise poliitika kinnitab nõukogu ja selle eesmärgiks on tagada õiglane ning läbipaistev tasustamine, mis on kooskõlas kaalutletud ja tõhusate riskijuhtimispõhimõtetega ja aitab saavutada Kontserni pikaajalist eesmärki – saada klientide poolt enim tunnustatud finantsteenuse pakkujaks, kellel on tõhus riskijuhtimine ning kõrge maine tööandjana. Eesmärgiks on, et tasustamisotsused tagaksid jätkusuutliku väärtuse kasvu kõigi Bigbanki oluliste sidusrühmade, sh klientide, aktsionäride ja töötajate jaoks; edendada soovitud produktiivsust ja väärtuspõhist käitumist ning tagada, et tasustamisviis ei takista töötajaid ausalt, õiglaselt, läbipaistvalt ja professionaalselt käitumast, võttes arvesse klientide õigusi ja huve, ning hoida ära riski, et töötasu põhjustab liigset riskivõtmist ja huvide konflikt. Tasustamissüsteem tagab töötajate võrdse kohtlemise, sest tasustamisel lähtutakse töötaja aasta vältel saavutatud tulemustest ja tööalasest arengust.

Nõukogu kinnitab Kontserni tasustamispoliitika ja vaatab selle üle iga aasta neljandas kvartalis või vastavalt vajadusele sagedamini. Poliitika kohaselt kinnitab juhatus tasustamispõhimõtted, sh põhimõtted, millega kehtestatakse aasta tulemuslikkuse võtmenäitajad, hinnatakse töötajate tulemusi ja vaadatakse üle fikseeritud töötasu. Tasustamispõhimõtted sisaldavad ka filiaali või üksuste tasandi tulemustasu kehtestamiseks vajalikke juhiseid. Filiaalide ja valdkondade töötajaid puudutavaid tasustamisotsuseid teevad filiaalide ja valdkondade juhid kooskõlas Kontserni poliitika ja reeglitega. Juhatus jälgib tasustamispõhimõtete rakendamist ja küsib töötajatelt tagasisidet vähemalt kord aastas detsembris.

Tasustamise süsteemi keskseks põhimõtteks on tasakaal individuaalsete ja meeskondlike tulemuste saavutamise ning kvaliteetse riskijuhtimise vahel, mis arvestab kapitali piisavust, vajalikku likviidsust ning majanduskeskkonnas toimuvaid arenguid.

Kontserni poolt makstav tasu koosneb kahest osast:

- Fikseeritud tasu, sh
 - töölepingus fikseeritud igakuine põhitasu, mille suurus arvestab töötaja tööülesandeid ja pädevust ning mis vaadatakse üle kord aastas, võttes arvesse töötaja töötulemusi ja asukohariigi tööjõuturul valitsevaid trende;
 - Kontserni kõigile töötajatele kõikides riikides ja samal määral tagatud hüved, nagu näiteks sporditoetus, tasustatud vaba aeg tervise eest hoolitsemiseks, sünnitoetus jmt;
 - asukohariigi õigusaktidest või kollektiivlepingutest tulenevad tasud ja hüved.
- Muutuvtasu, sh
 - töötajaga eelnevalt kokku lepitud põhimõtetest ja Kontserni pikaajaliste eesmärkide saavutamisest sõltuv tulemustasu, mille saamine eeldab asjakohaste, mõõdetavate ja tasakaalustatud kriteeriumide täitmist;
 - objektiivsetest asjaoludest tulenev ja üldjuhul ühekordne tulemustasu, mis põhineb erakordsetel tulemustel ja / või töötaja kaasamisel, konkreetsete projektide ja muude sarnaste olukordade õigeaegse täitmise korral;
 - lahkumistasu, mida makstakse töölepingu lõpetamisel. Kohaldatavates kohalikes õigusaktides sätestatud summade ületamine peab olema vastavuses töötaja töö tulemuslikkusega töösuhte ajal ja tasustada ei tohi põhjendamatu riskivõtmist. Lahkumishüvitise maksimise peab Kontsern olema võimeline selgitama lahkumishüvitise põhjuseid, summa sobivust ja selle määramiseks kasutatud kriteeriume, sealhulgas seda, et see on seotud aja jooksul saavutatud tulemustega ja et sellega ei premeerita ebaõnnestumisi või väärkäitumist.

Tagamaks, et sisekontrolli töötajaid tasustatakse sõltumatult tegevustest, mille üle nad järelevalvet teevad, sätestab Kontserni tasustamispoliitika, et kontrollifunktsiooni täitvate töötajate tulemustasu põhineb kontrollitegevuse eesmärkide saavutamisel ega sõltu tema kontrolli all oleva valdkonna majandustulemustest.

Kontserni tasustamispoliitika näeb ette, et Kontsernil on õigus vähendada olulise riski võtjale makstavat tulemustasu või peatada tulemustasu väljamaksmine või nõuda väljamakstud tulemustasu osalist või täielikku tagastamist, kui

- Kontserni üldised finantstulemused on võrreldes eelmise perioodiga märkimisväärselt halvenenud;
- oluline riskivõtja ei täida enam tulemuslikkuse kriteeriume või ei vasta krediitiasutuse juhatuse liikme või olulise riskivõtja suhtes õigusaktidega kehtestatud nõuetele;
- Kontsern ei täida enam usaldatavusnõudeid või kontserni riskid ei ole Kontserni omavahenditega piisavalt kaetud;
- tulemustasu on makstud andmete alusel, mis on hiljem osutunud märkimisväärses ulatuses ebatäpseks või valeks;
- oluline riskivõtja on osalenud krediitiasutusele kahju tekitamises või vastutab tekkinud kahju eest.

Erandid on lubatud juhul, kui need on ette nähtud kohalike õigusaktidega.

Kontsern ei ole Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 4 lõike 1 punktis 146 mõistes määratletud suur krediitiasutus ning kohaldab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL artikli 94 lõike 3 punktis a sätestatud erandit kõikide töötajate tasustamisele.

Eraldi tasustamiskomitee loomine ei ole vajalik ja töötasukomitee rolli täidab Bigbanki nõukogu, kelle kohustuste hulka kuulub Kontserni tasustamispoliitika kinnitamine ja järelevalve ning juhatuse liikmete, siseauditi töötajate ja oluliste riskivõtjate tasustamisega seotud otsuste tegemine. Nõukogu vaatab tasustamispoliitika üle vähemalt kord aastas. Poliitika ja sellega seotud kontserniüleste reeglite ettevalmistuse eest vastutab tugiteenuste valdkonna juht, kes esitab muudatusettepanekud Kontserni juhatusele, kes esitab asjakohased ettepanekud kinnitamiseks Kontserni nõukogule. Kontserni siseauditi üksus hindab iga-aastaselt tasustamise süsteemi

rakendamist ja tutvustab tulemusi Kontserni nõukogule.

2021. aastal täiendasime Kontserni tasustamispoliitikat kontrollmeetmetega, mille eesmärgiks on tagada, et järgitakse sooneutraalsuse põhimõtet ja et mees- ja naistöötajatele makstakse palka kriteeriumide alusel, mis on seotud töötaja või materiaalsete riskide võtja võimete, pädevuse, kvalifikatsiooni, kogemuste ja teadmistega.

Vastavalt seadusele on Bigbank AS määratlenud olulised riskivõtjad, kelleks on tippjuhtkond (nõukogu ja juhatuse liikmed); kontrollfunktsioonide eest vastutavad isikud; töötajad, kellel on oluline mõju Kontserni riskiprofiilile; ja ametikohad, kelle tasu on võrdne Kontserni juhatuse liikmete madalaima töötasuga või ületab seda. Enesehindamine toimub konsolideeritud tasemel, hõlmates kõiki panga filiaale ja tütarettevõtteid. Oluliste riskivõtjate nimekirja vaadatakse üle vähemalt kord aastas või kui toimuvad Kontserni struktuurimuutused või luuakse uusi ametikohti, mis mõjutavad oluliste riskivõtjate nimekirja. Kontserni nõukogu kinnitab oluliste riskivõtjate nimekirja vähemalt kord aastas vastavalt juhatuse poolt esitatud ettepanekule. 2022. aastal oli nimekirjas 31 olulist riskivõtjat. Oluliste riskivõtjate fikseeritud tasu põhimõtted on samad, mis ülejäänud Kontserni töötajatel. Tulemustasu osakaal aasta kogutasust võib olla maksimaalselt 100% aasta jooksul teenitud fikseeritud tasust, mis tagab hoolikalt kaalutletud riskivõtmise. Kui muutuvtasu ületab 100% aasta jooksul teenitud põhipalgast, lähtutakse Eesti krediitiasutuste seaduse nõuetest. Kontsernil on õigus kas osaliselt või täielikult loobuda tulemustasu maksmisest, vähendada selle suurust või nõuda välja makstud tulemustasu osalist või täielikku tagastamist juhul, kui Kontserni tulemused ei vasta seatud eesmärkidele.

2022. aastal oli Kontserni ja selle tütarettevõtete olulistele riskivõtjatele makstud töötasu (arvestamata sotsiaalmakse) summas 3,1 miljonit eurot, millest põhitasu moodustab 2,1 miljonit eurot ja tulemustasud 0,9 miljonit eurot. Lahkumishüviti maksti aruandeaastal kahele riskivõtjale summas 0,1 miljonit eurot. Tulemustasud, mis võtavad arvesse töötulemusi 2022. aastal, makstakse rahas ja määratakse järgneva

finantsaasta esimese kvartali lõpus ning juhtkonna hinnangul on selleks moodustatud reserv 31. detsembri 2022 seisuga piisav. Määratud, ent

väljamaksmata tulemustasusid, mis võtaksid arvesse töötulemusi 2022. aastal, aastalõpu seisuga ei olnud.

A portrait of Targo Raus, a middle-aged man with short brown hair and a beard, wearing a dark blue suit, white shirt, and a patterned tie. He is sitting on a yellow chair against a light-colored wood-paneled wall.

Julgus

Tervitame väljakutseid, võtame initsiatiivi, teeme nutikaid otsuseid ja oleme vastutustundlikud.

Targo Raus
Äriarenduse valdkonna juht

Kontserni raamatupidamise aastaaruanne

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

<i>(miljonites eurodes)</i>	Lisa	31.12.2022	31.12.2021 korrigeeritud*
Varad			
Nõuded keskpankadele	7	151,1	78,7
Nõuded pankadele	7	22,3	37,2
Õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid	8	19,2	45,3
Nõuded klientidele	9, 10	1 349,8	893,5
Muud nõuded	11	2,4	2,7
Ettemakstud kulud ja maksud	12	2,9	1,5
Materiaalne põhivara	13	18,3	20,9
Kinnisvarainvesteeringud	14	46,5	41,6
Immateriaalne põhivara	15	30,0	27,0
Müügiks hoitavad varad	16	3,9	-
Varad kokku		1 646,4	1 148,4
Kohustised			
Võlgnevus pankadele	17	9,2	36,5
Klientide hoiused	18	1 367,8	898,3
Allutatud võlakirjad	19	40,1	15,0
Rendikohustis	20	1,2	1,8
Eraldised		0,4	0,3
Ettemakstud tulud ja maksuvõlad	21	1,7	1,9
Muud kohustised	22	11,6	11,2
Müügiks hoitavate varadega seotud kohustised	16	1,0	-
Kohustised kokku		1 433,0	965,0
Omakapital	23		
Aktsiakapital		8,0	8,0
Kohustuslik reservkapital		0,8	0,8
Muud reservid		3,4	1,1
Jaotamata kasum		201,2	173,5
Omakapital kokku		213,4	183,4
Kohustised ja omakapital kokku		1 646,4	1 148,4

* Mõned eelmise perioodi summad on vea parandamiseks korrigeeritud. Üksikasjalikku teavet nende täpsustuste kohta leiab lisadest. Lisad lehekülgedel 52 kuni 138 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE

<i>(miljonites eurodes)</i>	Lisa	2022	2021 korrigeeritud*
Jätkuvad tegevused			
Intressitulu	26	96,5	74,7
Intressikulu	27	-13,2	-7,8
Neto intressitulu		83,3	66,9
Teenustasutulu		7,7	6,7
Teenustasukulu		-0,3	-0,2
Neto teenustasud		7,4	6,5
Kahjum õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetud võlaväärtpaberite müügist		-1,3	-0,2
Netotulem õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande mõõdetud finantsvaradest		0,9	-
Netokahjum vahetuskursi erinevustest		-0,4	-0,1
Netokahjum finantsvaradelt		-0,8	-0,3
Netokahjum mittefinantsvara kajastamise lõpetamisest		-0,1	-
Muud tegevustulud	28	4,4	2,6
Muud tegevuskulud	29	-5,1	-4,6
Neto tegevustulud kokku		89,1	71,1
Palgakulud	30	-21,3	-17,6
Halduskulud	31	-17,0	-14,2
Põhivara kulum ja väärtuse langus	13, 15	-3,6	-3,3
Tegevuskulud kokku		-41,9	-35,1
Eraldiste kulu		-0,1	1,2
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest tulenev kasum	14	6,2	6,4
Firmaväärtuse allahindluse kahjum	39	-	-0,7
Negatiivse firmaväärtuse kasum	39	-	4,6
Kasum enne allahindluste kulu		53,3	47,5
Neto laenuõuete ja finantsinvesteeringute allahindlused	10	-15,5	-11,4
Kasum enne maksustamist		37,8	36,1
Tulumaks	33	-3,5	-3,0
Aruandeaasta jätkuvate tegevuste kasum		34,3	33,1
Kahjum lõppenud tegevustest	16	-0,6	-
Aruandeaasta kasum		33,7	33,1

Lisad lehekülgedel 52 kuni 138 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE (JÄTKUB)

<i>(miljonites eurodes)</i>	Lisa	2022	2021 korrigeeritud*
Muu koondkasum	23	2,3	-
Muu koondkasum, mida võib tulevikus ümber liigitada kasumisse või kahjumisse		-0,5	-0,2
<i>Välismaiste äriüksuste ümberarvestamise kursivahed</i>		0,4	0,1
<i>Õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaberite omakapitali kantud hindamise tulem</i>		-0,9	-0,3
Muu koondkasum, mida ei liigitata tulevikus ümber kasumisse ega kahjumisse		2,8	0,2
<i>Maa ja ehitiste ümberhindlus</i>		2,8	0,2
Aruandeaasta koondkasum		36,0	33,1
Tava puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	32	422	414
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	32	422	414

* Võrdlusandmed on korrigeeritud vigade parandamise tõttu, vt lisa 4, ja need on uuesti esitatud seoses tegevuse lõpetamisega, vt lisa 16.

Lisad lehekülgedel 52 kuni 138 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

<i>(miljonites eurodes)</i>	Lisa	2022	2021
Rahavoog äritegevusest			
Laekunud intressid		89,4	73,2
Makstud intressid		-7,8	-6,7
Tasutud palga-, haldus- ja muud kulud		-52,0	-42,0
Muud laekunud tegevustulud ja teenustasud		20,4	11,3
Laekunud lootusetud nõuded ja portfelli müügist laekunud tasud		8,0	8,7
Laekunud muu vara eest		0,3	0,8
Väljaantud laenud		-857,0	-615,2
Laenude tagasilaekumised		384,2	299,4
Keskpankade kohustusliku reservi ja intressinõude muutus	7	-4,4	-2,4
Laekumised hoiustamisest		1 155,9	710,7
Makstud hoiuste lunastamisel		-684,2	-359,1
Makstud tulumaks		-4,6	-2,1
Rahavoog äritegevusest kokku		48,2	76,6
Rahavoog investeerimistegevusest			
Soetatud materiaalne ja immateriaalne põhivara	13, 15	-6,0	-4,5
Soetatud kinnisvarainvesteeringud	14	-3,4	-29,3
Laekunud kinnisvarainvesteeringute müügist		1,0	0,1
Tähtajaliste hoiuste muutus		-0,1	-
Äriühendusega seoses tasutud summad	39	-	-7,3
Äriühenduse käigus saadud raha	39	-	0,3
Makstud väärtpaperite soetamisel	8	-7,7	-4,6
Laekumised väärtpaperite lunastamisest	8	31,9	5,2
Rahavoog investeerimistegevusest kokku		15,7	-40,1
Rahavoog finantseerimistegevusest			
Laekumised võlakirjaemissioonist	19	25,0	10,0
Makstud allutatud võlakirjade intressid	37	-1,2	-0,3
Tagasimakstud laen keskpangale	17, 37	-36,3	-
Saadud negatiivsed intressid keskpanga laenult	17, 26, 37	-	0,5
Võetud laenud krediidasutustelt	17	9,3	-
Tagasimakstud laenud krediidasutustele	17	-0,2	-
Tagasimakstud muud laenud	39	-	-1,7
Makstud rendikohustiste põhiosa	20, 37	-0,8	-0,7
Tasutud dividendid	23, 32	-6,0	-6,0
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku		-10,2	1,8
Valuutakursi muutuse mõju		-0,8	-0,2
Raha ja selle ekvivalentide muutus		52,9	38,1
Raha ja selle ekvivalendid aasta alguses	7	111,8	73,7
Raha ja selle ekvivalendid aasta lõpus	7	164,7	111,8

Lisad lehekülgedel 52 kuni 139 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

<i>(miljonites eurodes)</i>	Aktiivkapital	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 01.01.2021	8,0	0,8	1,1	146,4	156,3
Aruandeaasta kasum	-	-	-	35,9	35,9
Muu koondkasum					
Valuutakursimuutuste reserv	-	-	0,1	-	0,1
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaperite õiglasest väärtuse muutus	-	-	-0,3	-	-0,3
Maa ja ehitiste ümberhindlus	-	-	0,2	-	0,2
Kokku muu koondkasum	-	-	-	-	-
Kokku aruandeaasta koondkasum	-	-	-	35,9	35,9
Makstud dividendid	-	-	-	-6,0	-6,0
Tehingud omanikega kokku	-	-	-	-6,0	-6,0
Saldo 31.12.2021	8,0	0,8	1,1	176,3	186,2
Vea korrigeerimine	-	-	-	-2,8	-2,8
Korrigeeritud saldo 31.12.2021	8,0	0,8	1,1	173,5	183,4
Saldo 01.01.2022	8,0	0,8	1,1	173,5	183,4
Aruandeaasta kasum	-	-	-	33,7	33,7
Muu koondkasum					
Valuutakursimuutuste reserv	-	-	0,4	-	0,4
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaperite õiglasest väärtuse muutus	-	-	-0,9	-	-0,9
Maa ja ehitiste ümberhindlus	-	-	2,8	-	2,8
Kokku muu koondkasum	-	-	2,3	-	2,3
Kokku aruandeaasta koondkasum	-	-	2,3	33,7	36,0
Makstud dividendid	-	-	-	-6,0	-6,0
Tehingud omanikega kokku	-	-	-	-6,0	-6,0
Saldo 31.12.2022	8,0	0,8	3,4	201,2	213,4

Vt lisa 23.

Lisad lehekülgedel 52 kuni 138 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Kontserni raamatupidamise aruande lisad

KOOSTAMISE ALUSED

Lisa 1. Aruandev üksus	53
Lisa 2. Aruande koostamise alused ja vastavuse kinnitus.....	53
Lisa 3. Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud.....	54
Lisa 4. Vigade korrigeerimine.....	55

RISKIDE ÜLEVAADE JA ÕIGLANE VÄÄRTUS

Lisa 5. Riski- ja kapitalijuhtimine	56
Lisa 6. Varade ja kohustiste õiglane väärtus	86

VARAD

Lisa 7. Nõuded pankadele	92
Lisa 8. Võlaväärtpaberid	93
Lisa 9. Nõuded klientidele	94
Lisa 10. Laenuõuete allahindlused	96
Lisa 11. Muud nõuded.....	99
Lisa 12. Ettemakstud kulud ja maksud	99
Lisa 13. Materiaalne põhivara	99
Lisa 14. Kinnisvarainvesteeringud.....	101
Lisa 15. Immateriaalne põhivara.....	102
Lisa 16. Müügiks hoitavad müügigrupid ja lõppevad tegevused.....	102

KOHUSTISED JA OMAKAPITAL

Lisa 17. Võlgnevus pankadele	104
Lisa 18. Klientide hoiused.....	105
Lisa 19. Allutatud võlakirjad	105
Lisa 20. Rendikohustis.....	106
Lisa 21. Ettemakstud tulud ja maksuvõlad	107
Lisa 22. Muud kohustised	107
Lisa 23. Omakapital.....	107

KONTSERNI KOOSSEIS

Lisa 24. Tütarettevõtted.....	108
-------------------------------	-----

AASTA TULEMUS

Lisa 25. Tegevussegmentid.....	108
Lisa 26. Intressitulu.....	111
Lisa 27. Intressikulu	111
Lisa 28. Muud tegevustulud.....	111
Lisa 29. Muud tegevuskulud.....	112
Lisa 30. Palgakulud.....	112
Lisa 31. Halduskulud	112
Lisa 32. Puhaskasum aktsia kohta.....	113

TULUMAKS

Lisa 33. Tulumaks	113
-------------------------	-----

MUU INFORMATSIOON

Lisa 34. Rendid.....	114
Lisa 35. Panditud varad	115
Lisa 36. Potentsiaalsed kohustised.....	115
Lisa 37. Täiendav teave rahavoogude kohta.....	115
Lisa 38. Tehingud seotud osapooltega.....	116
Lisa 39. Äriühendused.....	117
Lisa 42. Emaettevõtte põhjaruanded	135

ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Lisa 40. Peamised arvestuspõhimõtted	118
Lisa 41. Seni veel jõustumata standardid	134

LISA 1. ARUANDEV ÜKSUS

Bigbank AS on Eestis registreeritud krediidasutus. Äriühingu registrijärgne asukoht on Riia 2, Tartu, Eesti Vabariik. Käesolevasse raamatupidamise aastaaruandesse on konsolideeritud Bigbank AS (edaspidi ka „emaettevõtte”) koos Lätis, Leedus, Soomes, Rootsis ja Bulgaarias asuvate filiaalidega ning Eestis ja Lätis asuvad tütarettevõtted AS Baltijas Izaugsmes Grupa, OÜ Rütli Majad, OÜ Rütli Majade tütarettevõtted OÜ Rütli Property, OÜ Papiniidu Property,

OÜ Pärnu mnt 153 Property, Abja Põld OÜ ja Palupera Põllud OÜ ning Balti Võlgade Sissenõudmise Keskus OÜ ja Balti Võlgade Sissenõudmise Keskuse OÜ tütarettevõtte SIA Baltijas Parādu Piedziņas Centrs (edaspidi koos nimetatud „Kontsern”).

Kontserni peamine äritegevus on laenude andmine ja hoiustamisteenuste pakkumine, tütarettevõtted tegelevad kinnisvara ja põllumajandusmaade haldamisega.

LISA 2. ARUANDE KOOSTAMISE ALUSED JA VASTAVUSE KINNITUS

VASTAVUSE KINNITUS

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Raamatupidamise Standardite Nõukogu (IASB) poolt väljatöötatud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus (IFRS EL). Kirjeldatud arvestus- ja aruandluspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigile aruandes esitatud perioodidele, välja arvatud juhul, kui on kirjeldatud teisiti.

Juhatuse poolt koostatud ning nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruande, mis sisaldab ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, kinnitab Eesti Vabariigi äriseadustiku nõuete kohaselt aktsionäride üldkoosolek. Aktsionäridel on õigus juhatuse poolt koostatud ja esitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist.

Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab lisaks nõutud osale, mis on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus, emaettevõtte põhjaruandeid (vt lisa 42), kuna seda nõuab Eesti raamatupidamise seadus, ja regulatiivsetel eesmärkidel omakapitali suhtarve (vt lisa 5), mis on koostatud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 575/2013 krediidasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta. Valuutade netopositsioonid, likviidsusriski suhtarvud, omavahendite kogusumma, omavahendite suhtarvud ja

koguriskipositsioon on kajastatud järelevalvelise aruandlusgrupi tasemel: ettevõtted AS Baltijas Izaugsmes Grupa, OÜ Rütli Property, OÜ Papiiniidu Property, OÜ Pärnu mnt 153 Property, Palupera Põllud OÜ ja Abja Põld OÜ on kapitalinõuete määruse kohaselt konsolideeritud kapitaliosaluse meetodil, mitte finantsaruandlusstandardite kohaselt täieliku konsolideerimise meetodil. Emaettevõtte põhjaruanded ei vasta eraldiseisvatele finantsaruannetele IAS 27 mõistes.

Bigbank AS-i juhatus on koostanud käesoleva konsolideeritud majandusaasta aruande ja allkirjastas selle 10. märtsil 2023. Juhatuse kinnitatud konsolideeritud majandusaasta aruande kinnitavad nõukogu ja aktsionärid. Aktsionäridel on õigus jätta konsolideeritud majandusaasta aruanne kinnitamata, kuid nad pole seda kunagi teinud ja pole põhjust eeldada, et seda edaspidi tehakse.

KOOSTAMISE ALUSED

Arvnahtajad on esitatud miljonites eurodes.

Konsolideeritud aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse meetodist, välja arvatud:

- teatud varad ja kohustised (õiglasest väärtusest läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtuspaberid, hübriidinstrumendi tunnustega laenuete nõuded klientidele ja kinnisvarainvesteeringud) – mõõdetakse õiglasest väärtusest;
- maa ja ehitised – mõõdetakse ümberhindluse meetodil, millest on maha arvatud hilisem amortisatsioon ja väärtuse langus;

- müügiotel varad – mõõdetakse õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud müügikulud, ja
- osa bioloogilisi varasid – mõõdetakse õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud müügikulud.

Kontserni üksused kasutavad ühesuguseid arvestuspõhimõtteid. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud peamised arvestuspõhimõtted on toodud lisas 40.

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele esitatakse emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded (st finantsseisundi aruanne,

koondkasumiaruanne, rahavoogude aruanne ja omakapitali muutuste aruanne) konsolideeritud aruande lisades. Bigbank AS-i konsolideerimata põhjaruanded on esitatud lisas 42 „Emaettevõtte põhjaruanded”. Need aruanded on koostatud konsolideeritud aruandega samu arvestuspõhimõtteid ja hindamisaluseid kasutades, välja arvatud tütar- ja sidusettevõtetesse tehtud investeeringud, mida on emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes kajastatud soetusmaksumuses.

LISA 3. OLULISED JUHTKONNAPOLSED OTSUSED JA HINNANGUD

IFRS EL-iga kooskõlas oleva raamatupidamise aastaaruande koostamine nõuab juhtkonnapoolset eelduste kujundamist, hinnangute langetamist ja otsuste tegemist, mis mõjutavad rakendatavaid arvestuspõhimõtteid ja kajastatud varasid ja kohustisi ning tulusid ja kulusid. Hinnangud ja nendega seotud eeldused tuginevad ajaloolise kogemusele ning mitmetele muudele faktidele, mis arvatavasti on asjakohased ning lähtuvad asjaoludest, mis kujundavad põhimõtted varade ja kohustiste väärtuse hindamiseks, mis ei tulene otseselt muudest allikatest. Tegelikud tulemused võivad olla hinnangutest erinevad.

EELDATAVA KREDIIDIKAHJU ALLAHINDLUSED

Juhtkonna hinnangud avaldavad kõige suuremat mõju laenude ja intressinõuete allahindlustele. Korrigeeritud soetusmaksumuses ja õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate finantsvarade eeldatava krediidikahju katteks moodustatavate allahindluste mõõtmine eeldab olulisi hinnanguid ning meetodika, mudelite ja sisendite valikut. Eeldatava krediidikahju mõõtmismetoodika on avalikustatud lisas 40 (vt punkti „Finantsvarad“), lisas 5 (vt punkti „Krediidirisk“) ja allahindlused on esitatud lisades 9 ja 10. Eeldatava krediidikahju katteks moodustatavatele allahindlustele avaldavad suurt mõju järgmised tegurid: makseviivituse määratlus, krediidiriski olulise suurenemise kriteeriumid, makseviivituse tõenäosus, riskipositsioon makseviivituse hetkel ja makseviivitusest tingitud kahjumäär, sarnaste finantsvarade rühmitamine eeldatava krediidikahju mõõtmise eesmärgil ja makromajanduslike stsenaariumite mude-

lid. Mudeleid ja mudelite sisendeid vaadatakse üle ja kontrollitakse regulaarselt, et vähendada erinevusi eeldatava krediidikahju hinnangute ja tegelike krediidikahjude vahel. Kontsern kasutab eeldatava krediidikahju mõõtmiseks tõendatavat tulevikku suunatud informatsiooni, eelkõige Kontserni enda makromajandusliku prognoosimudeli tulemusi.

ÕIGLASES VÄÄRTUSES MUUTUSTEGA LÄBI KASUMI VÕI KAHJUMI MÕÕDETAVAD NÕUDED KLIENTIDELE

Hübriidinstrumendi tunnustega laenud sisaldavad põhilepingu (mittetuletisvara) ja alusvara komponenti. Juhtkond liigitab hübriidinstrumendi tunnustega laenud õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi kajastatava finantsvara mõõtmiskategooriasse (vt lisad 6, 9 ja 40). Hübriidinstrumendi eesmärk on saada lisaks põhiosa- ja intressimaksete rahavoogudele võimalikku täiendavat rahavoogu alusvara müügikasust lepingu lõpus. Lähtuvalt ärimudelist ja rahavoogudest ei vasta hübriidinstrument üksnes põhiosa- ja intressimaksetest koosnevate lepinguliste rahavoogude nõudele ega liigitu müügiks hoitavaks instrumendiks. Seetõttu ei mõõdetata seda korrigeeritud soetusmaksumuses ega õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi.

Hübriidinstrumendi tunnustega laenude õiglast väärtust mõjutab kõige enam alusvara väärtus. Alusvara õiglast väärtust lastakse hinnata kord aastas kinnisvaraekspertidel. Vara väärtuse kasv kajastatakse kogu lepingu kehtivuse ajal lineaarselt, võttes arvesse kaasneda võivaid riske. Kui

alusvara turuväärtus oleks kas 10% suurem või väiksem, oleks vara väärtuse kasv aruandeperioodil olnud vastavalt ligi +3,3/-0,3 miljonit eurot.

MATERIAALSE PÕHIVARA VÄÄRTUS

Finantsseisundi aruandes kajastatud põhivara väärtust arvestatakse kehtestatud amortisatsiooninormide alusel. Amortisatsiooninormid leitakse põhivara eeldatava kasuliku eluea alusel (vt lisa 40 punkti „Materiaalne põhivara“). Maa ja ehitised võetakse esialgselt arvele soetushinnas ning kajastatakse edaspidi ümberhindluse meetodil. Juhatuse õiglase väärtuse hinnangu aluseks on vajadusel sõltumatu eksperdi poolt antud hinnang objekti turuväärtusele (vt lisa 6).

Äriühenduste käigus saadud varade ning kohustiste õiglased väärtused on leitud ostuanalüüsiga. Maade ja ehitiste õiglase väärtus (vt lisad 6 ja 39) põhineb kinnisvarahindaja hindamisaruandel.

KINNISVARAINVESTEERINGUTE VÄÄRTUS

Kinnisvarainvesteeringute õiglast väärtust hinnatakse igal aastal ning vajadusel korrigeeritakse raamatupidamisväärtust, et see peegeldaks turuhindade muutusi (vt lisa 40 punkti „Kinnisvarainvesteeringud“ ja lisasid 6 ning 14).

IMMATERIAALSE PÕHIVARA VÄÄRTUS

Finantsseisundi aruandes kajastatud immateriaalse põhivara väärtust arvestatakse kehtestatud amortisatsiooninormide alusel. Amortisatsiooninormid leitakse immateriaalse põhivara eeldatava kasuliku eluea alusel (vt lisa 40 punkti „Immateriaalne vara“), mis on tavaliselt 5 aastat.

Iga aruandeperioodi lõpus hindab juhtkond, kas on märke immateriaalse põhivara väärtuse lan-

guse kohta. Selliste asjaolude esinemise korral määrab juhtkond vara eeldatava kaetava väärtuse.

Kontsern kapitaliseerib info- ja pangasüsteemi Nest arendamise kulusid. Kulude esmane kapitaliseerimine põhineb juhtkonna hinnangul, et tehnoloogiline ja majanduslik teostatavus on kindel, mis tavaliselt antakse siis, kui arenduses on jõutud mõne projektijuhtimismudelil kindlaksmääratud verstapostini. Kapitaliseeritavate summade kindlaksmääramine põhineb juhtkonna eeldustel projekti tulevaste rahavoogude, rakendatavate diskontomäärade ja eeldatava kasuperioodi kohta, mis Nesti puhul on 15 aastat. Kui vara kasuperiood oleks 5 aastat nagu ülejäänud tarkvaradel, oleks immateriaalse põhivara väärtus aruandekuupäeva seisuga 16,0 miljonit eurot (47% võrra väiksem) ja 2022. aasta kulumi kulu oleks 6,5 miljonit eurot (170% võrra suurem).

MAKSUKÄSITLUSED

Kuna Kontsern tegutseb keerulises rahvusvahelises keskkonnas, kaalus juhtkond, kas võib olla ebakindlaid maksupositsioone, eriti seoses siirdehindadega. Bigbanki ja selle eri jurisdiktsioonides asuvate filiaalide ning tütarettevõtete maksudeklaratsioonid hõlmavad siirdehindadega seotud mahaarvamisi ja maksuhaldurid võivad rakendatud maksukäsitusi vaidlustada. Juhtkond peab Kontserni maksukuulekuse ja siirdehinna-tamise põhimõtete alusel tõenäoliseks, et maksuhaldurid aktsepteerivad Kontserni maksukäsitusi (sealhulgas filiaalide omi), juhul kui Kontsernil on oma lähenemise põhjendamiseks nõuetekohane siirdehinnadokumentatsioon.

Hinnangud ja nende aluseks olevad eeldused vaadatakse perioodiliselt üle. Raamatupidamislike hinnangute ülevaatamisest tulenev mõju kajastatakse hinnangute muutmise perioodil.

gute sõlmimisega seotud kulud kajastati kohe lepingu sõlmimisel kasumiaruandes, ei andnud enam piisavalt täpset tulemust. Korrigeerimise tulemusena kajastatakse lepingutasusid, lähtudes varade sisemisest intressimäärast, nagu on

intressi iseloomuga tuludele kohane. Otseselt lepingute sõlmimisega seotud kulud kapitaliseeritakse ja amortiseeritakse vastavate lepingute kehtivusaja jooksul. Viga parandati tagasiulatuvalt 2021. aasta konsolideeritud finantsaruannetes, vea mõju varasematele perioodidele hinnati ebaoluliseks. Kuna 2021. aastale eelnenud perioode tagasiulatuvalt ei korrigeeritud, ei ole ka finantsseisundi aruandes esitatud korrigeeritud eelmise perioodi algbilanssi.

Korrigeerimise tulemusena vähendati seisuga 31. detsember 2021 jaotamata kasumit ja nõudeid klientidele summas 2,8 miljonit eurot. Samavõrra vähenesid 2021. aasta intressitulu ja kasum, mis olid varem ülehinnatud. Viga parandati, korrigeerides finantsaruannete ridu eelmiste perioodide mõju osas järgmiselt:

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

	31.12.2021 varem kajastatud	Vea korrigeerimise mõju	31.12.2021 korrigeeritud
Varad			
Nõuded klientidele	896,2	-2,8	893,5
Varad kokku	1 151,1	-2,8	1 148,4
Omakapital			
Jaotamata kasum	176,2	-2,8	173,5
Omakapital kokku	186,1	-2,8	183,3
Kohustised ja omakapital kokku	1 151,1	-2,8	1 148,4

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

	2021	Vea korrigeerimise mõju	2021 korrigeeritud
Intressitulu	77,5	-2,8	74,7
Aruandeaasta kasum	35,9	-2,8	33,1
Aruandeaasta koondkasum	35,9	-2,8	33,1
Tava puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	449	-35	414
Lahustatud puhaskasum aktsia kohta (eurodes)	449	-35	414

LISA 5. RISKI- JA KAPITALIJUHTIMINE

RISKI- JA KAPITALIJUHTIMISE PÕHIMÕTTED

Risk on võimalik kahjude, tulude või varade väärtuse ootamatu muutus, mida saab kirjeldada tõenäosusjaotusega.

Efektiivne riski- ja kapitalijuhtimine on oluline osa Kontserni juhtimisest, kuna see avaldab mõju pikaajalistele tulemustele ja ärimudeli jätkusuutlikkusele. Riski- ja kapitalijuhtimise eesmärgiks on hallata finantstulemuste volatiilsust ning säilitada klientide, aktsionäride

ja järelevalveasutuste usaldus.

Riski- ja kapitalijuhtimises juhendatakse järgmistest eesmärkidest:

- **Hästi tasakaalustatud portfell.** Kontsernil on hästi hajutatud laenuportfell ja Kontsern võtab finantsturgudel piiratud riske. Kuna ebakindlad muutused mistahes üksikus positsioonis võivad tõsiselt mõjutada Kontserni üldist riskipositsiooni, siis väldib Kontsern liigset sõltumist üksikutest tehingupartneritest ja riskide kontsentreerumist.

- **Riskiprofiil oluliste riikide ja tooterühmade lõikes.** Laenuportfell on erinevate tegevusriikide ja toodete vahel mõistlikult tasakaalus. Juhatus kehtestab vähemalt kord aastas tegevusriikidele ja olulistele toodetele maksimaalsed riskilimiidid. Iga kord, kui soovitud riskiprofiili muudetakse, tuleb arvestada kehtestatud limiitide ja võimalike mõjudega. Tegelikku riskiprofiili hinnatakse regulaarselt kehtestatud limiitide alusel.
- **Varade kvaliteet.** Iga soovitud riskiprofiili muutust, mis võib oluliselt mõjutada varade kvaliteeti, analüüsitakse ja hinnatakse enne muutuse tegemist.
- **Tugev likviidsuspositsioon.** Kontsern hoiab pidevalt konservatiivset likviidsusriski profiili ja piisavat likviidsete varade portfelli. Kontsern väldib rahastamise ja likviidsete varade kontsentreerumist.
- **Piisavad omavahendid.** Kontsern hoiab tugevat ja pigem konservatiivset kapitalisatsioonitaset (kapitali adekvaatus). Kontsern veendub, et tal on riskide katmiseks, regulatiivsete nõuete (Pillar 1) ja sisemiste kapitalinõuete (Pillar 2) ning ka minimaalse kapitalinõude järgimiseks piisavad omavahendid. Kapitalinõuete üksikasjad on esitatud käesoleva lisa punktis „Omavahendid ja kapital”.
- **Mõistlik riskitase.** Kontsern ei võta ebamõistlikult suuri riske isegi mitte siis, kui riski võtmisel teeniks Kontsern erakordselt suure kasumi. Kontsern väldib riske, mida ei saa piisavalt hinnata või juhtida või mille jaoks Kontsernil ei ole piisavalt kogemusi või teadmisi.
- **Madal taluvus teatud riskitüüpide suhtes.** Kontsernil on madal taluvus teatud riskitüüpide suhtes, mis on määratletud vastavates riskipoliitikates. Kontsern väldib riskiprofiile, mis selliseid riske suurendavad.
- **Usaldusväärne finantsseisundi aruande struktuur ja finantsvõimenduse tase.** Kontsern peab hoidma finantsseisundi aruande struktuuri, mis toetaks tugevat likviidsuspositsiooni ja piisavat kapitalisatsiooni ning aitaks vältida liigset finantsvõimendust. Kontsern hindab hoolikalt iga riskiisu muudatust, mis võib finantsseisundi aruande struktuuri või finantsvõimenduse taset oluliselt mõjutada.

Riskijuhtimise peamine eesmärk on kaitsta Kontserni finantsseisundit ja piirata võimalike negatiivsete sündmuste mõju Kontserni kapitalile, likviidsusele ja finantstulemustele.

Bigbank AS-i nõukogu on kinnitanud riskipoliitika, mis sätestab Kontserni riskijuhtimise põhimõtted. Riskide võtmine on Kontserni äritegevuse vältimatu osa ning riskijuhtimine toetab äritegevust ja otsuste langetamist, pakkudes võimalikult selget teavet erinevate valikute riski ja tulu suhte kohta. Riskijuhtimine on strateegiliste ja igapäevaste äriotsuste langetamise protsessi lahutamatu osa. Riskijuhtimise eesmärgiks on tagada, et riskivõtmise tulemused on kooskõlas Kontserni strateegiate ja riskiisuga ning et riski ja tulu vahel on sobiv tasakaal.

Peamine risk, mille Kontsern on oma tegevuses tuvastanud, on krediidirisk, mis kaasneb laenude andmisega klientidele. Muud olulised riskid on tururisk (sh kauplemisportfelliväline intressirisk), likviidsusrisk, operatsioonirisk, reputatsioonirisk, äri- ja strateegiline risk. Riskide katmiseks on Kontsernil ettenägematuteks olukordadeks olemas kapitalipuhver ja likviidsusreservid. Kontsern hindab ja tuvastab riske sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi (ICAAP) ja sisemise likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessi (ILAAP) abil.

RISKIJUHTIMISE RAAMISTIK

Bigbank AS-i nõukogu on kehtestanud Kontserni riskijuhtimise raamistiku, mis on sätestatud Kontserni riskipoliitikas. Kontserni riskijuhtimise raamistiku neli põhielementi on 1) riskikultuur, 2) riskijuhtimise korraldus, 3) riskiisu ja 4) riskijuhtimine.

Joonis. Riskijuhtimise raamistik

Riskikultuur

Riskikultuur tähendab riskiteadlikkuse, riskivõtmise ja riskijuhtimisega seotud norme, hoiakuid ja käitumismustreid ning kontrolli, mis kujundab Kontsernis riskiotsuseid. Riskikultuur mõjutab juhtkonna ja töötajate igapäevatoos tehtavaid otsuseid ning avaldab mõju nende poolt võetud riskidele. Tugev ja järjepidev riskikultuur on Kontserni tõhusa riskijuhtimise põhielement, mis võimaldab teha põhjendatud ja teadlikke otsuseid. Riskikultuuri arendatakse poliitikate, teabevahetuse ja töötajate koolitamise kaudu Kontserni tegevuse, strateegia ja riskiprofiili valdas. Töötajad peaksid olema täielikult teadlikud oma vastutusvaldkondadest seoses riskijuhtimisega. Riskijuhtimine ei piirdu riskivaldkonna töötajate või sisekontrolli funktsioonidega. Äriüksused vastutavad esmajoones igapäevase riskijuhtimise eest, mis on kooskõlas Kontserni poliitikate, eeskirjade ja kontrollidega, võttes arvesse Kontserni riskiisu ja riskitaluvust.

Tugev riskikultuur hõlmab järgmist.

- Juhtkonna eeskuju – juhatus vastutab Kontserni põhiväärtuste ja ootuste kehtestamise ja neist teavitamise eest. Kontserni juhtkond, sealhulgas olulistel ametikohtadel töötavad isikud aitavad töötajaid põhiväärtustest ja ootustest teavitada.
- Vastutus – kõikide tasandite asjaomased töötajad peavad teadma ja mõistma Kontserni põhiväärtuseid ning oma rolli jaoks vajalikul määral Kontserni riskiisu ja riskivõtmisusuutlikkust. Nad peavad olema võimelised täitma oma ülesandeid ja olema teadlikud oma vastutusest seoses riskivõtmistegevusega.
- Tõhus teabevahetus ja arvamuste avaldamine – tugev riskikultuur aitab edendada avatud teabevahetuse keskkonda, mille puhul otsustusprotsessid toetavad eri seisukohtade ärakuulamist, võimaldavad katsetada kehtivaid tavasid, stimuleerivad konstruktiivset kriitilist suhtumist töötajate seas ning edendavad avatud ja konstruktiivse kaasamise keskkonda Kontsernis.
- Stiimulid – asjakohased stiimulid omavad

olulist rolli riskivõtmisega seotud käitumise kohandamisel Kontserni riskiprofiili ja tema pikaajalise huviga.

Riskijuhtimise korraldus

Kontserni riskijuhtimise korraldust iseloomustab see, et keskendutakse peamistele riskide võtmise ja järelevalvega seotud ülesannetele.

Üldine riskijuhtimise korraldus põhineb kolme kaitseliini mudelil. Selle kohaselt vastutavad riskijuhtimise eest kõik Kontserni töötajad, kuid kõigil on oma kindel roll ja vastutus. Funktsioonid jagunevad kolmeks kaitseliiniks alljärgnevalt:

- **esimene kaitseliin** – funktsioonid, mille täitjad omavad ja juhivad riske (riski omanikud);
- **teine kaitseliin** – funktsioonid, mille täitjad teostavad riskide üle järelevalvet (riskijuhtimise ja vastavuskontrolli funktsioonide täitjad);
- **kolmas kaitseliin** – funktsioonid, mille täitjad annavad sõltumatu kinnituse (siseauditi üksus ja auditikomitee).

Igal kaitseliinil on riskide juhtimisel ja kontrollimisel kindel roll ja kindlad kohustused.

Joonis. Kolme kaitseliini mudel

Esimene kaitseliin, operatiivjuhtimine (kõik äri- ja tugiüksused) vastutab riskide juhtimise eest oma vastutusalasse kuuluvates valdkondades (riski omanikud). Äri- ja tugiüksusel lasub esmane vastutus igapäevase riskijuhtimise eest oma vastutusalas. Riski omanike fookus on operatiivtegevusel, nad integreerivad riskijuhtimise raamistiku ja tõhusad riskijuhtimise praktikad standardseteks tegevusprotseduurideks, jälgivad riskijuhtimise toimivust ja vastutavad selle efektiivsuse eest.

Teine kaitseliin hõlmab riskijuhtimise ja vastavuskontrolli funktsioonide täitjaid. Nemad peavad tagama, et esimene kaitseliin on õigesti kavandatud, toimib ettenähtud viisil ja riskid on nõuetekohaselt juhitud.

Kolmas kaitseliin on siseauditi üksus, mis annab sõltumatu kinnituse, kontrollib esimest kahte kaitseliini ja riskijuhtimise praktikate tulemuslikkust, kinnitab vastavuse taseme, teeb soovitusi muudatusteks ja rakendab vajadusel parandusmeetmeid.

Kontsernil on kolm peamist tasandit, kus tehakse riskijuhtimise otsuseid:

- 1) nõukogu;
- 2) juhatus;
- 3) krediitkomiteed.

Vastavalt nendel tasanditel langetatud otsustele ja saadud volitustele, teevad igapäevaseid riskijuhtimisalaseid otsuseid riskide omanikud ja äriüksused. Kontsern hoiab riskijuhtimise, riskijuhtimisalaste otsuste tegemise ja järelevalve protsessid üksteisest võimalikult lahus ja sõltumatutena. Kontserni suuruse tõttu võivad mõned nimetatud funktsioonidest kattuda, kuid Kontserni organisatsiooniline struktuur on loodud nii, et see hoiab operatiiv- ja järelevalve-/kontrollfunktsioonid huvide konflikti vältimiseks lahus.

Nõukogu määratleb soovitud riskiisu äristrateegia alusel, kinnitab riski- ja kapitalijuhtimise poliitika ning poliitika oluliste riskide juhtimiseks.

Juhatus vastutab Kontserni kõigi oluliste too-

det, tegevuste, protsesside ja süsteemide riskijuhtimise protseduuride, protsesside ja süsteemide rakendamise ja säilitamise eest ja selle eest, et need oleksid kooskõlas Kontserni riskiisu ja -taluvusega. Selleks, et riskid oleksid jälgitud ja kontrollitud, tuvastab juhatus kõik Kontserni tegevusega kaasnevad riskid ja hindab neid regulaarselt. Juhatus vastutab sisekontrollisüsteemi ja riskilimiitide süsteemi rakendamise ning sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsessi (ICAAP) ja sisemise likviidsuse adekvaatsuse hindamise protsessi (ILAAP) tõhusa toimimise eest.

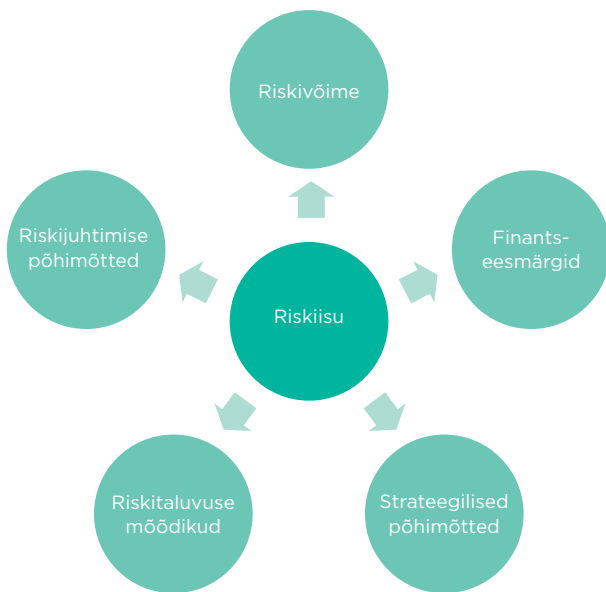
Krediitkomiteede süsteemi moodustavad Kontserni krediitkomitee ja selle alamkomiteed (riigipõhised krediitkomiteed). Lisaks on väiksemate laenude väljastamisel kasutusel lihtsus-otsustuspädevused ja automaatsed otsustumudelid. Kontserni krediitkomitee on kõrgeima tasandi otsuseid tegev organ, mis teostab järelevalvet alamkomiteede üle ja teeb otsuseid üle 3 miljoni euro suuruste laenulimiitide kohta. Kontserni krediitkomitee liikmed määrab ametisse nõukogu, alamkomiteede liikmed määrab Kontserni krediitkomitee.

Riskikomitee eesmärk on toetada juhatust riskijuhtimise ülesannetes: komitee arutab konkreetselt operatsiooniriske (sh infoturbe- ja vastavusriske) puudutavaid strateegilisi küsimusi ning kooskõlastab ja sõlmib kokkuleppeid. Komiteesse kuuluvad nii esimese kui ka teise kaitseliini esindajad, et tagada piisav esindatus ja riske puudutav koordineerimine ning kommunikatsioon Kontsernis. Riskikomitee liikmed ja reglemendi kinnitab juhatus.

Riskiisu

Riskiisu väljendab kõigi riskide agregeeritud taset, mida Kontsern on kooskõlas oma ärimudeliga valmis riskitaluvuse piires strateegiliste eesmärkide saavutamiseks võtma.

Kontsern on määratlenud riskiisu kõigi peamiste tuvastatud riskitüüpide suhtes ja kehtestanud protsessid ja meetmed tegeliku riskiprofiili hindamiseks ja juhtimiseks. Riskiisu on tulevikku suunatud, lähtub strateegilise planeerimise perioodist ja seda vaadatakse korrapäraselt üle.

Joonis. Riskiisu komponendid

Riskiisu koosneb alljärgnevatest komponentidest:

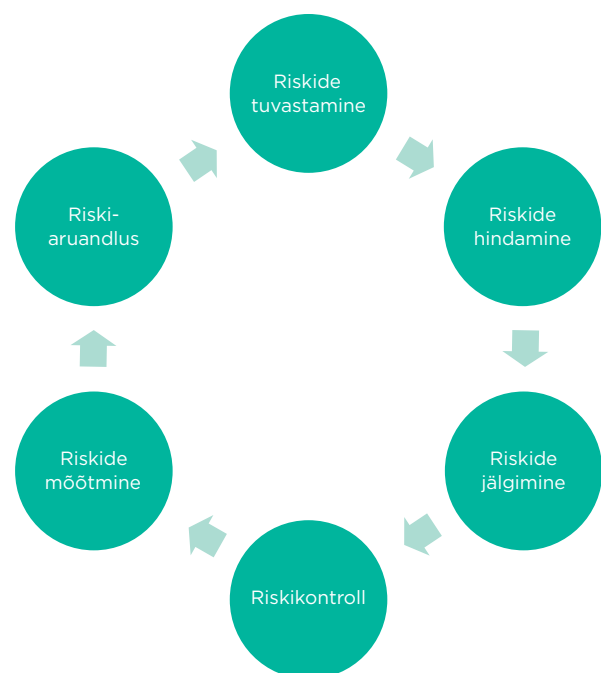
- **Finantseesmärgid.** Riskijuhtimise ülesanne on toetada finantseesmärkide saavutamist eeldusel, et need näevad ette ka tulude jätkusuutlikku kasvu, Kontserni riskiprofiili jaoks piisava kapitalitaseme hoidmist ning rahaliste vahendite tagamist, mis on vajalikud, et täita finantskohustused õigeaegselt ja mõistliku hinnaga.
- **Strateegilised põhimõtted.** Riskistrateegia ja soovitud riskiprofiil põhinevad üldisel strateegial, riskijuhtimine ja -võime on aga strateegia protsessiga olemuslikult seotud. Kontserni strateegia võtab arvesse nii riske ja kapitali, kui ka riskistrateegiat. Kontserni strateegiat vaadatakse korrapäraselt üle ja uuendatakse vastavalt strateegilistes kavades tehtud muudatustele.
- **Riskitaluvuse mõõdikud.** Riskitaluvus on maksimaalne riskitase, mida Kontsern saab aktsepteerida konkreetses riskikategoorias, võttes arvesse kapitali, juhtimist ning riskikontrolli võimekust ja seadusest tulenevaid piiranguid. Riskitaluvus kehtestatakse kvantitatiivsete näitajate alusel.

- **Riskijuhtimise põhimõtted.** Kehtivad välised regulatsioonid, head tavad ja riskijuhtimise põhimõtted, mis on sätestatud Kontserni sise-eeskirjades, moodustavad riskitaluvuse raamistiku kvalitatiivse aluse. Riskijuhtimise põhimõtteid ei ole lubatud äriliste vajaduste ettekäändel eirata.
- **Riskivõime.** Riskivõime on maksimaalne risk, mida Kontsern saab nii tavalises kui ka stressiolukorras võtta enne, kui rikub regulatiivseid piiranguid ja sidusrühmade ees võetud kohustus.

Riskijuhtimine

Riskijuhtimise muudavad tulemuslikuks meetmed, mis juhivad riskiraamistikust ja on integreeritud Kontserni strateegiatesse ja äriplaneerimise protsessi. Riskijuhtimisprotsess koosneb alljärgnevatest põhitegevusest:

- riskide tuvastamine;
- riskide hindamine;
- riskide mõõtmine;
- riskide jälgimine;
- riskikontroll;
- riskiaruandlus.

Joonis. Riskijuhtimise protsess

Riskide tuvastamine. Riskide tuvastamine on regulaarne protsess Kontsernil oluliste riskide kindlaksmääramiseks. Riskide tuvastamine peab olema põhjalik ning arvesse peab võtma nii normatiivseid kui majanduslikke perspektiive.

Riskide hindamine. Uute toodete ja süsteemide riskianalüüs tuleb läbi viia enne nende rakendamist. Kohaldatakse proportsionaalsuse ja tõhususe põhimõtteid - hindamise ulatus peab olema kooskõlas riski võimaliku mõju ja tähtsusega Kontserni agregeeritud riskiprofiilis. Tegelikult riskiprofiili hindamine Kontserni riskiisu suhtes viiakse läbi regulaarselt.

Riskide mõõtmine. Riskijuhtimise valdkond vastutab asjakohaste riskimõõtmistehnikate väljatöötamise ja säilitamise eest, et toetada erinevate ärivaldkondade (riskiomanike) tegevust ning kapitali adekvaatsuse mõõtmist Kontsernis. Kõiki olulisi riske mõõdetakse kvantitatiivsete näitajate alusel ja neid jälgitakse korrapäraselt. Juhatus vaatab riskide mõõtmise põhimõtted läbi kord aastas ja kiidab need heaks.

Stressitendid, tundlikkusanalüüs ja stsenaariumianalüüs on ennetavad meetmed, mida kasutatakse riskiprofiili ja vastavat kapitalivajadust mõjutavate tegurite mõju hindamiseks. Stressitendid on osa Kontserni riskijuhtimisraamistikust ja kapitali adekvaatsuse hindamise protsessist, mis võimaldavad hinnata asjaomaste äri- ja strateegiliste otsuste võimalikku mõju. Oluliste riskide stressiteste tehakse vähemalt kord aastas või sagedamini ning nende tulemustest teavitatakse juhatust ja nõukogu.

Riskide jälgimine. Korrapärane jälgimissüsteem tagab, et äritegevus toimub heakskiidetud limiitide ja määruste kohaselt ning on kooskõlas Kontserni strateegiate ja soovitud riskiprofiiliga. Asjaomase üksuse juht peab limiitide või määruste võimalikest rikkumistest teatama viivitamata kõrgemale juhtkonnale, komiteedele, juhatusele ja/või nõukogule olenevalt limiidist või sise-eeskirjast. Kontsernil on olemas riskinäitajate süsteem (sh eskalatsioonitasemed), mis käsitleb kõiki tuvastatud olulisi riskikategooriaid ning regulaarset peamiste finants- ja mittefi-

nantsriski näitajate jälgimist, et tuvastada muutusi Kontserni finantstingimustes ja riskiprofiilis.

Riskikontroll. Riskijuhtimise oluline osa on riskikontroll – sisekordade, protsesside ja limiitide raamistik. Sise-eeskirjade vajadus tuleneb asjakohase riskijuhtimise vajadustest ja regulatiivsetest miinimumnõuetest. Kõik tuvastatud olulised riskid ja seonduvad protsessid on hõlmatud sise-eeskirjade, limiitide ja kontrollisüsteemiga. Kõik sise-eeskirjad juhinduvad Kontserni üldistest riskijuhtimispõhimõtetest ja soovitud riskiprofiilist ning nendega kehtestatakse limiidid ja kontrollid, mille piires Kontsern võib tegutseda. Sise-eeskirjade väljatöötamist koordineeritakse aktiivselt Kontserni tasandil, samas iga valdkonna, filiaali ja tüdarettevõtte juht vastutab täielikult kohalikele õigusnormidele vastavuse eest oma vastutusvaldkonnas või tegevusriigis. Kõik sise-eeskirjad peavad olema koostatud kooskõlas Kontserni sise-eeskirjade kehtestamise põhimõtetega.

Peamised riskipoliitikad ning üldised riskijuhtimise strateegiad, põhimõtted, juhtimiskorralduse ja üldised limiidid kiidab heaks nõukogu. Juhtkonna tasandil üldised riskikorrad kiidab heaks juhatuse. Riskijuhtimise poliitikad vaadatakse üle ja uuendatakse kord aastas.

Riskiaruandlus. Riske jälgitakse ja neist antakse aru kõikide oluliste riskitüüpide, toodete ja filiaalide kaupa. Riskijuhtimise valdkonna juht vastutab asjakohaste töökorralduste, tegevuspõhimõtete, kordade ja süsteemide rakendamise eest, et tagada riskide mõõtmine, hindamine, koondamine ja analüüsimine ning regulaarne aruandlus juhatusele. Juhatusesimees ja riskijuhtimise valdkonna juht informeerivad nõukogu üldisest riskiolukorra arengust ning muudest riskidega seotud küsimustest kord kvartalis.

RISKIISU JA SOOVITUD RISKIPROFIIL

Soovitud riskiprofiil (riskiprofiil, mida Kontsern soovib hoida) põhineb riskiisul ja annab ülevaate sellest, missuguse tasemega ja mis liiki riske on Kontsern oma riskivõimet ja ärimudelit arvestades nõus strateegiliste eesmärkide

saavutamiseks võtma. See sisaldab iga olulise tuvastatud riski olemuse ja taseme kirjeldust. Soovitud riskiprofiili koostamine ja uuendamine on eelarveprotsessi käigus toimuva iga-aastase strateegilise planeerimise lahutamatu osa.

Kontsern kasutab neljaastmelist skaalat riskiisu tasemete määratlemiseks:

- madal (1) – Turvalised ja proovitud lahendused. Madal risk ja minimaalne tulu;
- mõõdukas (2) – Reaktiivne hoiak. Mõõdukas riskitase ja tõenäoliselt madalam tulu;
- üle keskmise (3) – Proaktiivne hoiak. Riski suurus on üle keskmise, kuid oodata võib suurt kasumit. Otsused tehakse riski ja tulu suhte põhjal;
- kõrge (4) – Prioriteediks on ärivajadused. Suur kahjumi saamise risk, mida saab aktsepteerida vaid siis, kui on oodata väga suurt kasumit.

Kontserni tegelikku riskiprofiili hinnatakse ja võrreldakse soovitud riskiprofiiliga vähemalt kord kvartalis. Hindamistulemused edastatakse juhatusele ja nõukogule regulaarsete riskiraportite koosseisus.

KREDIIDIRISK

Krediidirisk on risk, et tehingu vastaspool ei suuda või ei soovi oma lepingulisi kohustusi täita ning pank saab krediidikahju. Krediidiriski raames on Kontsern tuvastanud järgmised alamriskid.

- **Kontsentratsioonirisk** – risk, mis tuleneb riskipositsioonist ühe vastaspoole või seotud vastaspoolte suhtes ja/või riskipositsioonidest, kus riski mõjutavad ühised riskitegurid või tugeva positiivse korrelatsiooniga riskitegurid.
- **Maarisk** – risk, mis tuleneb selle riigi majanduslikust, poliitilisest või sotsiaalsest olukorrast, kus vastaspool asub, või sellise (nt keskkonnavõi poliitilise) sündmuse toimumise tõenäosusest, mis võib viia maksejõuetuseni suure hulga võlgnikke (kollektiivvõlgniku risk).
- **Tagatiserisk** – tehingu tagatisest tulenev risk,

sh täiendav juriidiline risk või tagatise turuhinna risk.

Krediidirisk tuleneb Kontserni vahetust laenu-tegevusest ja Kontserni investeerimistegevusest, kus vastaspooltel on Kontserni ees tagasimakse- või muud kohustused. Kontsern eristab krediidiriski, mis tuleneb (i) laenuportfellist (sh finantsseisundi aruande väliselt kajastatud varad), (ii) rahaturuoperatsioonidest ja (iii) võla-kirjaportfellist.

Laenuportfelli krediidirisk on Kontserni kõige olulisem risk ja riskiga kaalutud varade kõige olulisem mõjutegur. Kontsern määrab laenuportfelli krediidiriski tasemed lähtuvalt portfelli eeldatava krediidikahju hinnangust. Eeldatava krediidikahju hinnangud on jagatud nelja rühma: madal, mõõdukas, üle keskmise ja kõrge risk.

Kontserni krediidiriskiisu on mõõdukas, sh võib laenuportfelli alamprofiilide riskiisu olla madal kuni kõrge, vastavalt sellele, missugused on Kontserni strateegilised eesmärgid.

Laenu andmisel keskendutakse ainult krediidi-võimelistele eraklientidele ja ettevõtetele, kelle maksevõimet on võimalik adekvaatselt hinnata, järgides vastutustundliku laenamise põhimõtteid, head pangandustava ja kõrgeid eetikastandardeid. Kontsern veendub, et tema tegevus ei riku üldtunnustatud eetilisi, keskkonnavalaseid ja õiguslikke põhimõtteid. Kontsern ei sõlmi tehinguid vastaspooltega, kelle eetilised või moraalsed vaated on küsitavad.

Rahaturuoperatsioonide krediidirisk tuleneb Kontserni makseteenustest ja rahaturu tegevusest, mille tõttu Kontsernil tekivad nõuded teiste krediidasutuste vastu. Makseteenuste krediidiriski põhjustavad likviidsete varade hoidmine ja Kontserni põhitegevuste toetamiseks loodud makselahendused.

Selleks et vastaspoolte makseviivituse tõenäosus oleks võimalikult madal, juhitakse riski erinevate vastaspoolte valiku, kõrgete krediidireitingu standardite, vastaspoole riskipositsiooni limiitide ja regulaarse järelevalve/ülevalvatusel abil.

Rahaturuoperatsioonide krediidiriski juhitakse Kontserni tasandil. Kõik filiaalid ja tütarettevõt-

ted järgivad Kontsernis kehtivaid põhimõtteid, eeskirju ja limiite. Finantsüksused on rahaturu krediidiriski juhtimisel esimene kaitseliin, riskijuhtimise üksused aga teine kaitseliin.

Võlakirjaportfelli krediidirisk tuleneb Kontserni võlaväärtpaberitest. Võlakirjaportfelli krediidiriski strateegia ja soovitud riskiprofiil kehtestatakse, juhitakse ning jälgitakse likviidsus- ja tururiski juhtimise koosseisus. Finantsüksused on võlakirjaportfelli krediidiriski juhtimisel esimene kaitseliin. Riskijuhtimise valdkond tegutseb teise kaitseliinina.

Kontsentratsioonirisk

Kontsern käsitleb kontsentratsiooniriski juures ühe vastaspoole, seotud vastaspoole, krediiditoodete ja asukohariigiga seotud klientide kohustusi. Kontserni laenuportfelli kontsentratsiooniriski strateegia on vältida üksiku vastaspoole makseviivituse olulist mõju hästi hajutatud laenuportfelliga, kus enamik üksikute või omavahel seotud klientide kontsentratsioonidest moodustavad kogu laenuportfellist alla 0,1%.

Kontsern on kehtestanud järgmised kontsentratsiooniriski limiidid:

- maksimaalse laenusumma piir ühe vastaspoole või seotud vastaspoole suhtes;
- maksimaalsed laenusumma piirid krediiditoodete lõikes;
- riigi maksimaalne osakaal Kontserni laenuportfellis

Riskide kontsentreerumiseks loetakse kliendi või omavahel seotud klientide suhtes võetud riskipositsiooni, mis võrdub 10%ga või ületab 10% Kontserni esimese taseme omavahenditest. Seisuga 31. detsember 2022 olid sellised positsioonid seotud 10 kliendigrupiga summas 242,4 miljonit eurot (seisuga 31. detsember 2021 olid sellised positsioonid seotud 4 kliendigrupiga summas 82,7 miljonit eurot). Omavahendite kohta vt punkti „Omavahendid ja kapital“.

Maarisk

Kontserni strateegia kohaselt peab Kontsernil olema hästi tasakaalustatud portfelli riikides, kus tegevus toimub. Kontsern väldib liigse kontsentratsiooni tekkimist ühte riiki sellega, et seab limiidid kõigi tegevusriikide positsioonidele, uutele müükidele ja portfelli krediitkvaliteedile. 31. detsembri 2022 seisuga oli ühe riigi maksimaalse osakaalu lävendiks seatud 55% laenuportfellist.

Tagatiserisk

Tagatiserisk tuleneb eelkõige tagatise turuväärtuse võimalikust langusest, aga ka muudatustest seadusandluses või tagatise realiseerimise korras. Kontsern piirab teadlikult tagatiseriski ning valib krediteerimise viisi ja mahud nii, et oleks tagatud tõhusam krediidiriski maandamine kui tagatise vastuvõtt ja tagatisest tulenevad rahavood. Kontsern jälgib tagatise turuväärtuse kõikumisest tingitud mõjusid.

Tagatiseriski juhtimine toimub järgmiste riskimaandamise meetodite abil.

- Nõuded laenude tagatistele sõltuvad laenuühikust. Kinnisvara- ja äri-laenud peavad reeglina olema tagatud füüsiliste tagatistega (asjaõiguslikud tagatised, nt hüpoteek kinnisasjale), eluasemelaenud tagatakse täielikult kinnisvaraga ning osaliselt ka riiklike garantiidega. Väiksemad äri-laenud võivad olla tagatud erasisiku käendusega, tarbimislaenudele üldjuhul tagatise ei nõuta. Kontsern ei tugine finantseerimisotsuste tegemisel üksnes tagatistele, vaid eelkõige vastaspoole võimele oma rahavoo-gude või sissetulekute arvelt laenu teenindada.
- Suurematele äri-laenudele seatakse lepingulised piiravad eritingimused kliendi finantsseisundi või tagatiste kohta.
- Vastuvõetava asjaõigusliku tagatise või muu tagatise piisavuse ja väärtuse hindamisel lähtutakse selle hetkeväärtusest ning arvestatakse selle muutumisega ajas. Tagatise väärtuse hindamisel kasutatakse vajadusel erialaeksper-tide (nt kinnisvarahindajad) abi.

- Kontsern aktsepteerib väljastatavate laenude tagatisena vaid neid kinnisasju, mille kohta on väljastatud kirjalik eksperdihinnang vastava kvalifikatsiooniga kinnisvarabüroo ja eksperdi poolt; lisaks kinnisvarabüroode koostatud eksperdihinnangutele toimub tagatiseriski subjektiivne hindamine Kontserni poolt.
- Kinnisvara tagatisel antavate laenude väljastamiseks on kehtestatud maksimaalsed laenusumma ja laenu tagatise turuväärtuse suhte (*loan-to-value*) piirmäärad. Piirmäärade seadmisel on arvesse võetud kinnisvara seisundit ja asukohta.
- Valdavaks Kontserni poolt aktsepteeritavaks asjaõiguslikuks tagatiseks on I järjekoha hüpoteek kinnistusraamatus, et tagatise turuväärtuse languse korral oleks tagatud Kontserni nõude täielik rahuldamine.
- Asjaõigusliku tagatise tagatisvara peab laenu kestuse jooksul olema kindlustatud Kontserni poolt aktsepteeritud kindlustusseltsis vähemalt vara taastamisväärtuse ulatuses.
- Kehtestatud on maksimaalne kinnisvaraga tagamata äri-laenude osakaal Kontserni äri-laenude portfellis.

Tabelis on toodud üle- ja alatagatud laenude jaotus tagatise liikide kaupa. Tarbimislaenud on üldjuhul väljastatud ilma tagatiseta.

Laenud ja nende tagatised seisuga 31. detsember 2022

	Ületagatud laenud		Alatagatud laenud		Kokku	
	Raamatu- pidamis- väärtus	Tagatise õiglane väärtus	Raamatu- pidamis- väärtus	Tagatise õiglane väärtus	Raamatu- pidamis- väärtus	Tagatise õiglane väärtus
Tagatiseta laen	-	-	609,0	-	609,0	-
Laen käenduse tagatisel	0,6	2,2	-	-	0,6	2,2
Laen kinnisvara tagatisel	662,2	1 212,4	17,6	10,5	679,8	1 222,9
Laen muu tagatisega	39,1	84,8	27,3	18,9	66,4	103,7
Kokku					1 355,8	1 328,8

Laenud ja nende tagatised seisuga 31. detsember 2021

	Ületagatud laenud		Alatagatud laenud		Kokku	
	Raamatu- pidamis- väärtus	Tagatise õiglane väärtus	Raamatu- pidamis- väärtus	Tagatise õiglane väärtus	Raamatu- pidamis- väärtus	Tagatise õiglane väärtus
Tagatiseta laen	-	-	583,9	-	583,9	-
Laen käenduse tagatisel	45,1	272,6	-	-	45,1	272,6
Laen kinnisvara tagatisel	246,8	470,6	1,2	1,1	248,0	471,7
Laen muu tagatisega	15,8	52,6	11,1	7,8	26,9	60,4
Kokku					903,9	804,7

Kontsern pandib oma varasid ainult juhul, kui see on vajalik rahastamislepingute täitmiseks.

Krediidiriski poliitika ja juhtimine

Kontserni riskipoliitika, sh riskiisu ning krediidiriski limiidid ja võtmeriskiindikaatorid kinnitab panga nõukogu, vastavad riigipõhised limiidid ja indikaatorid kinnitab juhatus. Kontsern mõõdab riskiisu eeldatava krediidikahju kaudu (*Expected Loss*). Riskiisu määramisel lähtub Kontsern oma kapitali tootlusele seatud strateegilisest eesmärgist ja stressitesti tulemustest.

Kontsern juhib krediidiriski vastavalt krediidasutuste seaduses, Eesti Panga presidendi, Finantsinspeksiooni ja muude (nii Eesti kui ka teiste Kontserni tegevusriikide) reguleerivate asutuste määrustes ning Kontserni krediitipoliitikas sätestatud põhimõtetele.

Krediidiriski kapitalinõuete arvutamisel lähtub Kontsern standardmeetodist.

Kontserni krediidiriski juhitakse Kontserni tasandil, kasutades riikide sisendeid ja teadmisi kohaliku turu kohta.

Tarbimislauende väljastamisel kasutatakse krediidiriski hindamiseks statistilisi mudeleid. Mudeleid uuendatakse vastavalt vajadusele, kuid vähemalt kord aastas. Kontserni eesmärk on muuta võimalikult paljude krediidiotsuste tegemine täisautomaatseks. Kinnisvara- ja äri-laenu andmisel lähtub pank laenu taotleja maksevõimest, mida analüüsitakse ja hinnatakse iga laenu taotleja puhul eraldi. Laenuanalüüsis kasutatakse nii kliendi poolt esitatud informatsiooni kui ka avalikest andmebaasidest ja registritest saadavaid andmeid. Laenuanalüüs, maksevõime ja tagatiste hindamine ning krediidikomiteede otsustuspädevused on kirjeldatud protseduuridega, mille on kinnitanud panga nõukogu või juhatus. Krediitipoliitikat ja asjakohaseid laenuanalüüsi ja laenuandmise protseduur vaadatakse regulaarselt üle ja uuendatakse, võttes arvesse muutusi majanduskeskkonnas, Kontserni krediidiriskiisu ja vastaspoolte makse dissipliinis. Krediidiotsuseid teevad ühiselt kas krediidikomiteed või vastavate volitustega töötajad, kes järgivad seejuures Kontserni nõukogu ja juhatuse poolt kehtestatud limiite ja piirmäärasid.

Protseduuridega on reguleeritud aktsepteeritavad tagatiste liigid, maksimaalsed lubatud tagatisväärtused ning muud tagatisele seatud

nõuded. Kontsern omistab tagatisväärtuse üksnes nendele varadele, millel on olemas reaalne järelturg ning tagatise on võimalik mõistliku aja jooksul ilma oluliste kuludeta realiseerida. Põhilised tagatised on elamu- ja ärikinnisvara sh ehitusjärgus olevad hooned ning metsa- ja põllumaa. Liisingfinantseerimise tagatiseks on liisitatav vara. Lisaks aktsepteerib Kontsern tagatise ka eraisikute poolt antud käendusi ning juriidiliste isikute poolt antud garantiisid, kuid neile tagatisväärtust ei omistata. Vähesel määral on lisatagatisena arvesse võetud ka aktsiapandid ettevõtete puhul, millel on olemas reaalne turuväärtus ja seda on võimalik hinnata.

Iga filiaal ja äriüksus vastutab täielikult laenuanalüüsi tegemise ja iga tehingu krediidiriski hindamise eest isegi siis, kui lõplik otsus võetakse vastu kõrgemal tasandil. Krediidikomiteid, personaalse otsustuspädevusega töötajaid, müügipersonali, kes on seotud krediidiotsuste tegemisega, ning filiaalide juhte käsitatakse esimese kaitseliinina; Kontserni krediidiriski üksus on teine kaitseliin. Krediidikontroller kontrollib regulaarselt sisemiste protsesside ja otsustuspädevuste nõuetekohast täitmist töötajate poolt.

Kontserni krediidiriski profiili oluline komponent on riskimaandamine hästi hajutatud laenuportfelli kaudu. Kontsern väldib seejuures ühe vastaspoole, üksiku toote või riigiga seotud riskide kontsentratsiooni ja kontrollib riskide võtmist ning riskiprofiili muutusi. Suuri tagatiseta riskipositsioone välditakse, tagatisena aktsepteeritakse likviidseid ja tüüpilisi varasid, mida on lihtne realiseerida.

Kontserni krediidipoliitika lähtub järgmistest riskijuhtimise põhimõtetest:

- Kontsern on oma majandustegevuses orienteeritud füüsiliste isikute ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete teenindamisele; seejuures selgitatakse välja ettevõtete tegelikud kasusaajad ja seosed teiste ettevõtetega läbi omandi ja kontrollsuhete.
- Kontsern jälgib krediidiriski koondumist ühe mõjuri suhtes, vajadusel piirates krediidiriski sellise mõjuriga seotud või sellest mõjutatud klientide grupi suhtes.
- Ühele vastaspoolele või seotud vastaspooltele

suuremate laenulimiitide kehtestamisel jälgitakse, et finantseeritavad projektid ja laenude teenindamine oleksid üksteisest sõltumatu või tagatud madala riskiga varadega (nt metsa- või põllumaad).

- Krediidiriski juhtimine toimub tsentraalselt Kontserni tasandil. Asjakohaste krediidilimiitide ja mõõdikute seadmisel rakendatakse filiaalide ja kohaliku krediidiriski juhi teadmisi, kuid filiaalidel puudub otsustusõigus riigipõhiste limiitide ja mõõdikute seadmiseks.
- Kõikide toodetega seotud riskiisu on riigipõhiselt selgelt määratletud. Tegelik tulemuste vastavust seotud riskilimiitidele ja mõõdikutele jälgitakse regulaarselt ning sellest antakse aru Kontserni juhatusele ja nõukogule.
- Kontsern on seadnud makseviivituse tõenäosuse ülempiiri, millest alates kliendile laenu ei väljastata.
- Kontserni eesmärk on hajutada krediidiportfelli selliselt, et ükski krediidiportfelli osa ei ohustaks negatiivsete sündmuste korral kogu Kontserni jätkusuutlikkust.
- Krediidilimiite üle 500 000 euro käsitatakse oluliste limiitidena ning neid jälgitakse kõrgendatud tähelepanuga.

Viivisportfelli haldamisel on Kontsern aktiivselt kasutanud viivisportfellide müümist, seda nii jooksvate lepingutega (*forward-flow*) kui ühekordsete tehingutena. 2022. aasta jooksul müüdi jooksvate lepingute alusel viivisnõudeid kokku 10,8 miljoni euro eest ja ühekordsete tehingutena 5,9 miljoni euro eest.

Krediidiriski limiidid

Krediidiriski limiitide ja võtmeriskiindikaatorite rohelise (soovitud) taseme korral peab eelduslikult olema tagatud Kontserni strateegilise eesmärgi saavutamine. Punase taseme korral ei saavuta Kontsern strateegilist omakapitali eesmärki olulises osas, kuid see tase ei ületa Kontserni riskivõimekust. Kollane tase tagab piisava ajavaru, et viia indikaatorid enne punasele tasemele jõudmist tagasi soovitud tasemele.

Kontsern on kehtestanud järgmised krediidiriski limiidid:

- tagamata tarbimislaenude eeldatav krediidi-

kahju ja maksimaalne makseviivitusest tingitud kahjumäär (*Loss Given Default, LGD*);

- kinnisvaraga tagatud laenude maksimaalne laenu-tagatisvara turuhinna suhe (*Loan-to-Value, LTV*);
- makseviivituses klientide osakaal äriliinide lõikes;
- kontsentratsiooniriski limiidid ühe ja seotud vastaspoole, riigi ja krediitoodete suhtes;
- maksimaalne laenuperiood krediitoodete lõikes;
- viivisportfelli osakaal koguportfellis ja viivisportfelli osakaal tagamata tarbimislaenude portfellis;
- viivisportfelli netokasv eurodes;
- maksimaalne võimalik laenu tagamata osa;
- viivisportfelli laenukahjude reservi minimaalne osakaal tarbimislaenudele;
- Herfindahl-Hirschmani vastaspoole indeks.

Kõik filiaalid ja tütarettevõtted peavad järgima Kontserni poliitikat ning kinnitatud krediidiriski limiite ja võtmeriskiindikaatoreid. Krediidiriski limiitide ja võtmeriskiindikaatorite ületamisest riikide tasemel tuleb viivitamatult teatada riigi krediidikomiteele, kes kinnitab tegevused riskipositsiooni viimiseks soovitud tasemele. Krediidiriski limiitide ja võtmeriskiindikaatorite ületamisest Kontserni tasemel tuleb viivitamatult teatada juhatusesele koos tegevuskavaga riskipositsiooni viimiseks soovitud tasemele. Kontserni tasemel limiitide ületamisest tuleb teatada panga nõukogule.

Krediidiriski mõõtmine ja liigitamine

Kontserni kogu laenuportfelli riskidest ülevaate saamiseks jälgib krediidiriski valdkond laenuportfelli arengut, klientide maksekäitumist ja krediidiriski.

Laenuklientide krediidiriski mõõdetakse Kontserni sisemiste hindamismudelite (krediidi väljastamise hetkel) ja reitingumudelite (krediidi eluea jooksul) abil. Kliendi krediidireiting on integreeritud Kontserni riskijuhtimise süsteemi ja seda kasutatakse kliendi maksevõime ja makseviivituse tõenäosuse hindamisel, allahindluste moodustamisel, laenupiirangute rakendamisel, nõuete hindamisel, samuti krediidiriski jälgimise sageduse ja põhimõtete kindlaksmääramisel.

Krediidireiting on tehingu vastaspoolt või nõude krediidiriski iseloomustav hinnang, mille alusel järjestatakse kliendid või nõuded reitingute põhjal vastavalt krediidiriski suurusele. Krediidireitingute süsteem eristab kliente ja nõudeid vastavalt nende riskiastmele, lähtudes makseviivituse tõenäosusest, võttes arvesse kliendi majanduslikku olukorda, krediidivõimelisust, tagatise väärtust ja realiseeritavust (tagatus) ning teisi asjaolusid, mis võivad mõjutada kliendi kohustuste täitmist panga ees.

Krediidireiting määratakse igale kliendile kliendi laenuaotluse läbivaatamise või krediidiriski aluseks olevate asjaolude muutumise seire käigus. Asjaolude tuvastamine toimub igakuiselt, reitingu muutmise sagedus sõltub nõuete grupi iseärasustest ja nõude laenuklassist. Äriühingute puhul ajakohastatakse reiting iga kord, kui on alust arvata, et laenusaaaja krediidirisk on muutunud, kuid mitte harvemini kui kord aastas, mittetoimivate nõuete puhul kord kvartalis. Laenu nõuete reitingud ajakohastatakse iga kord, kui laenusaaaja krediidirisk on oluliselt muutunud.

Krediidiriski paremaks hindamiseks jaotab Kontsern nõuded riskihinnangu järgi viide suuremasse reitinguklassi lähtuvalt Kontserni sise-reitingute süsteemist:

- Väga hea. Kliendi maksevõime ja tegelik maksekäitumine on väga head. Puuduvad asjaolud, mis viitaksid nõrkuste tekkimise võimalustele.
- Rahuldav. Kliendi hinnanguline maksevõime ja maksevalmidus ning tegelik maksekäitumine on heal tasemel. Nõude kohta ei ole ilmnenud asjaolusid, mis võiksid põhjustada nõude mittelaekumist vastavalt kokkulepitule ning kliendi krediidirisk on madal või mõõdukas.
- Nõrk. Kliendi finantsseisus on selgelt tuvas-tatavad nõrkused, kui klient teostab kokkulepituid makseid. Kliendil võib esineda kuni 90 päevaseid makseviivitusi, mistõttu võib olla vajalik nõude restruktureerimine. Kliendi krediidirisk on üle keskmise.
- Ebapiisav. Mittetoimivad nõuded, millel on makseviivitus üle 90 päeva või on tehtud nõude restruktureerimisi, ilma milleta oleks klient makseviivituses, või on leping üles öeldud. Kogu nõude tagasimaksmine on ebatõe-

näoline, kui olukord ei muutu.

- Lootusetu või pankrotis. Klient on maksejõuetu, laekumine ebarealistlik ja Kontsernil

puuduvad majanduslikult tõhusad meetmed nõude sissenõudmiseks. Nõue on lootusetu ja kliendi pankrot on välja kuulutatud.

Laenuportfelli jaotus sisemiste reitinguklasside lõikes

	31.12.2022	31.12.2021 korrigeeritud
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad laenud		
Väga hea	787,1	560,6
Rahuldav	376,6	239,5
Nõrk	130,9	80,3
Ebapiisav	22,8	23,0
Lootusetu või pankrotis	0,6	0,5
Kokku	1 318,0	903,9
Õiglasest väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad laenud		
Rahuldav	13,6	-
Nõrk	24,2	-
Kokku	37,8	-
Laenuõuded klientidele kokku	1 355,8	903,9

Allahindluste jaotus

Allahindluste põhimõtteid on detailselt kirjeldatud aastaaruande lisas 40. Kontsern moodustab laenuõuete väärtuse vähenemise riski katmiseks allahindlusi. Maksekäitumise riskide maandamiseks ja kahjumite katmiseks on Kontsern moodustanud laenudele allahindlusi, mis seisuga 31. detsember 2022 moodustasid kokku 25,6 miljonit eurot ehk 1,9% laenuportfelist (31. detsember 2021: 25,0 miljonit eurot ehk 2,8%). Kontserni lae-

nunõuded klientidele kasvasid enam äri-laenude ja eraisiku kodulaenude osas. Need laenud on tagatud kinnisvaraga, mistõttu allahindluste kasv võrreldes laenujäägi kasvuga on väike. Samuti vähendas allahindluskulu laenuportfelli paranenud kvaliteet. Täiendav info laenuõuete allahindluse kohta on toodud lisas 10. Laenud, mille intressi ja/või põhiosa võlgnevus on suurem kui 100 eurot jaenõuete puhul ning üle 500 euro muude nõuete puhul ja mis on ületanud maksetähtaega üle 90 päeva, jagunevad järgnevalt:

Laenude allahindlused viivituse lõikes seisuga 31. detsember 2022

Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad laenud

	Laenujääk	Laenude allahindlus	Riskipositsioon
Viivituseeta portfelli	1 254,7	-10,1	1 244,6
Viivitudes portfelli	63,3	-15,5	47,8
Kokku	1 318,0	-25,6	1 292,4
Jaotus viivispäevade järgi			
kuni 30 päeva	33,9	-2,7	31,2
31-60 päeva	9,3	-3,1	6,2
61-90 päeva	5,5	-2,3	3,2
üle 90 päeva	14,6	-7,4	7,2
Kokku viivitudes portfelli	63,3	-15,5	47,8

Õiglases väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad laenud

	Laenujääk	Riskipositsioon
Viivituseeta portfell	37,8	37,8
Kokku	37,8	37,8

Laenude allahindlused viivituse lõikes seisuga 31. detsember 2021, korrigeeritud

	Laenujääk	Laenude allahindlus	Riskipositsioon
Viivituseeta portfell	845,0	-9,9	835,1
Viivituseta portfell	58,9	-15,1	43,8
Kokku	903,9	-25,0	878,9
Jaotus viivispäevade järgi			
kuni 30 päeva	30,1	-2,3	27,8
31-60 päeva	7,3	-2,4	4,9
61-90 päeva	3,7	-1,4	2,3
üle 90 päeva	17,8	-9,0	8,8
Kokku viivituseta portfell	58,9	-15,1	43,8

Makseviivitusse sattumise tõenäosuse hinnangute korrigeerimine makromajanduslike stsenaariumitega

Kontsern kasutab allahindluse meetodikas tulevikku suunatud komponenti, mis võtab arvesse makromajanduslike stsenaariume. Kasutatud on Euroopa Keskpannga ja Euroopa Komisjoni makroprognoose. Krediidikahjude erapooletu

hinnangu tagamiseks kasutatakse kolme stsenaariumi: baas-, negatiivne ja positiivne stsenaarium. Baasstsenaarium näitab kõige tõenäolisemat tulemust.

Makrostsenaariumite esinemise tõenäosused

	2022	2021
Baasstsenaarium	70%	65-70%
Negatiivne stsenaarium	20%	20-30%
Positiivne stsenaarium	10%	5-10%

Makromajanduslike stsenaariume uuendatakse vähemalt kord aastas. Peamised makronäitajad, mis on kasutusel tulevikku suunatud komponendi arvutamisel, on: SKP kasv, inflatsioon ja töötuse määr. Praegustesse mudelitesse on

valitud ainult töötuse määr vastavalt Euroopa Keskpannga majandusprognoosile, kuid varem on riigiti kasutatud ka erinevaid makronäitajaid, mille määramisel on tuginetud statistilisele analüüsile ja eksperdihinnangule.

Prognoositud makromajanduslikud näitajad seisuga 31. detsember 2022

	2022	2023	2024
Eesti - töötuse määr			
Baasstsenaarium	5,3%	6,8%	6,8%
Negatiivne stsenaarium	5,6%	8,3%	8,7%

	2022	2023	2024
Positiivne stsenaarium	5,1%	5,3%	4,9%
Läti - töötuse määr			
Baasstsenaarium	7,2%	7,2%	6,6%
Negatiivne stsenaarium	7,5%	8,8%	8,4%
Positiivne stsenaarium	6,9%	5,6%	4,7%
Leedu - töötuse määr			
Baasstsenaarium	7,2%	7,3%	7,0%
Negatiivne stsenaarium	7,5%	8,9%	9,0%
Positiivne stsenaarium	6,9%	5,7%	5,0%
Soome - töötuse määr			
Baasstsenaarium	6,4%	6,6%	6,7%
Negatiivne stsenaarium	6,7%	8,1%	8,6%
Positiivne stsenaarium	6,1%	5,1%	4,8%
Rootsi - töötuse määr			
Baasstsenaarium	7,7%	7,1%	7,2%
Negatiivne stsenaarium	8,0%	8,7%	9,2%
Positiivne stsenaarium	7,3%	5,5%	5,2%

Bulgaaria portfelli ebaolulisuse tõttu pole selle makromajanduslikud stsenaariumid välja toodud.

Prognoositud makromajanduslikud näitajad seisuga 31. detsember 2021

	2021	2022	2023
Eesti - töötuse määr			
Baasstsenaarium	6,1%	4,9%	4,6%
Negatiivne stsenaarium	7,3%	6,7%	6,9%
Positiivne stsenaarium	4,7%	4,1%	3,9%
Läti - töötuse määr			
Baasstsenaarium	8,3%	7,3%	7,0%
Negatiivne stsenaarium	8,9%	8,3%	8,0%
Positiivne stsenaarium	7,9%	6,8%	6,3%
Leedu - töötuse määr			
Baasstsenaarium	7,1%	6,6%	6,3%
Negatiivne stsenaarium	9,1%	9,2%	8,5%
Positiivne stsenaarium	5,6%	5,6%	6,1%
Soome - töötuse määr			
Baasstsenaarium	7,7%	6,9%	6,7%
Negatiivne stsenaarium	8,3%	7,9%	7,6%
Positiivne stsenaarium	7,4%	6,4%	6,1%
Rootsi - inflatsioon			
Baasstsenaarium	1,8%	1,1%	1,3%
Negatiivne stsenaarium	1,2%	0,7%	0,8%
Positiivne stsenaarium	2,4%	1,8%	2,4%

Makromajanduslike näitajate tundlikkusanalüüs

Makronäitajate halvenemise ehk negatiivse stsenaariumi korral allahindlused suurenevad, Baasstsenaariumi ja positiivse stsenaariumi korral allahindlused vähenevad. Tundlikkusanalüüs on tehtud vastavalt eeldusele, et iga stsenaariumi on kaalutud täielikult (100% ulatuses). Baasstsenaariumi realiseerumisel allahindlused väheneksid 31. detsembri 2022 seisuga 1,8%. Negatiivse stsenaariumi korral suureneksid allahindlused 10,0% ja positiivse stsenaariumi korral väheneksid allahindlused 9,2%.

	2022		2021	
	Allahindlused portfellile 100% stsenaariumi korral	Allahindluse võrdlus kaalutud stsenaariumitega, %	Allahindlused portfellile 100% stsenaariumi korral	Allahindluse võrdlus kaalutud stsenaariumitega, %
Baasstsenaarium	25,2	-1,8%	24,8	-0,9%
Negatiivne stsenaarium	28,2	10,0%	26,1	4,5%
Positiivne stsenaarium	23,3	-9,2%	23,9	-4,3%

Krediidiriski stressitestid

Krediidiriski stressitest on osa Kontserni riskijuhtimise raamistikust ja kapitali adekvaatsuse hindamise protsessist, mis võimaldab hinnata asjaomaste äri- ja strateegiliste otsuste võimalikku mõju. Kontsern teeb stressiteste regulaarselt, et hinnata mitmesuguste võimalike, kuid vähetõenäoliste sündmuste mõju oma majandustulemustele ja kapitalile. Laenuportfelli stressitestimisel kasutatavate sündmuste hulka kuuluvad muuhulgas makseviivituse võimalik kasv makromajandusliku keskkonna muutuste tõttu, kinnisvarahindade langus ja laenukohustuste mittetäitmise dünaamika muutused. Stressitesti on kaasatud kogu laenuportfell: tarbimisläänud, äriääriläänud ja kodulaäänud. Tarbimisläänude portfelli stressitestimisel on kasutusel Monte Carlo simulatsiooni meetod. Simulatsioon genereerib tuhandeid makronäitajate komplekte, mille sisetamisel makromudelisse on võimalik hinnata PD taset erinevatel usaldusnivoodel. Kuna äriääriläänude ja kodulaäänude portfellid on väiksemad ja lühema ajalooga, siis on PD ja LGD hindamisel kasutatud väliseid andmeallikaid ja eksperthinangut. PD ja LGD stressitaseme hindamisel on lähtutud varasemast majanduskriisist, kus toimus ulatuslik kinnisvara hindade langus ja kasvasid pankade mittetoimivate portfelli osakaalud. Krediidiriski stressiteste tehakse vähemalt kord aastas ning nende tulemustest informeeritakse juhatust ja nõukogu.

COVID-19 mõju

Kontserni hinnangul COVID-19 pandeemia laenuportfelli kvaliteedile 2022. aastal mõju ei avaldanud. Samas ei ole Kontserni hinnangul COVID-19 pandeemiast tingitud ebakindlus ja riskid kadunud. Kontsern jälgib tähelepanelikult võimalike riskide eskaleerumist ning on valmis kohe rakendama ennetavaid meetmeid krediidiriski maandamiseks.

Venemaa-Ukraina sõja mõju

2022. aasta veebruaris alanud Venemaa-Ukraina sõda Kontserni laenuportfelli kvaliteeti otseselt ei mõjuta, kuna Kontsern ei ole finantseerinud Venemaa, Valgevene või Ukraina residentidest eraisikuid ja ettevõtteid. Samuti ei ole Kontserni äriklientide hulgas ettevõtteid, mis oluliselt sõltuksid oma toodete või teenuste ekspordist nimetatud riikidesse või impordist nendest riikidest. Võimalike riskide tuvastamiseks ja hindamiseks viidi läbi analüüs, millega hinnati äriklientide maksevõime võimalikku muutumist kõrgemate energia- ja toorainehindade koosmõjul (näiteks väetised, ehitusmaterjalid). Samuti hinnati energiahindade ja üldisemalt inflatsiooni mõju eraisikust klientide maksevõimele. Analüüside põhjal ei tuvastatud Kontserni laenuportfellis märkimisväärset krediidiriski suurenemist.

Raha ja nõuded pankadele pankade krediidi-reitingute lõikes

Juhtkonna hinnangul on keskpankades ja teistes pankades hoitava sularaha ja raha ekvivalentide krediidiriskipositsioon madal. Kõik laenud ja nõuded keskpankadele ja krediidiasutustele on teenindatud ja tasutud õigeaegselt. Kontserni riskijuhtimise poliitika eelistab likviidsete vahendite paigutamisel suurema omakapitali ning tugeva krediidireitinguga krediidiasutusi.

Reitinguta krediidiasutusteks on kohalikud krediidiasutused, millel pole välist krediidireitingut. Kättesaadavast turuinformatsioonist lähtudes on selliste krediidiasutuste krediidikvaliteet Kontserni hinnangul hea.

Kontserni nõuded keskpankade ja krediidiasutuste vastu ei ole seisuga 31. detsember 2022 ega 2021 makseviivituses, nimetatud nõuded on kas nõudmiseni või kuni kolmekuulise lepingulise tähtajaga. Arvestades eeltoodut, on keskpankade ja krediidiasutuste nõuete eeldatav krediidikahju ebaoluline ja seetõttu pole allahindlusi finantsseisundi aruandes kajastatud.

Kontsern arvutab riskiga kaalutud varasid kooskõlas reeglitega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses 575/2013, kasutades välise krediidikvaliteedi hindajana reitinguagentuuri Moody's Investors Service. Kontsern kasutab reitinguagentuuri järgmiste varaklasside riskipositsiooni määramiseks: (i) nõuded keskvalitsuste või keskpankade vastu; (ii) nõuded piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu; (iii) nõuded avaliku sektori asutuste vastu; (iv) nõuded mitmepoolsete arengupankade vastu; (v) nõuded rahvusvaheliste organisatsioonide vastu; (vi) nõuded krediidiasutuste ja investeerimisühingute vastu.

Vastavalt Moody's Investors Service reitingutele või nende ekvivalentidele on Kontserni vahendid hoiustatud järgnevalt:

	31.12.2022	31.12.2021
P-1	164,4	106,9
P-2	8,8	8,9
Reitinguta	0,2	0,1
Kokku	173,4	115,9

Reitingud põhinevad kas pankadele või nende emaettevõtetele antud reitingutel. Nõuded keskpankadele summas 151,1 miljonit

eurot, sealhulgas kohustusliku reservi nõue, on madala krediidiriskiga ja seetõttu on neile antud reiting P-1.

Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid reitingute lõikes

Vastavalt Moody's Investors Service reitingutele või nende ekvivalentidele jagunevad Kontserni

õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid (vt lisa 8) järgnevalt:

	31.12.2022	31.12.2021
Aaa-Aa3	5,2	6,8
A1-A3	11,1	25,6
Baa1-Baa3	2,9	12,9
Kokku	19,2	45,3

Avatud vastaspoole krediidiriski positsioonid

Vastaspoole krediidiriski põhjustab see, kui valuuta-, intressi-, kapitali-, krediidi- või kaubatuletisinstrumendiga seotud tehingu vastaspool viivitab maksimisega ja ei suuda oma finantskohustusi täita ning tagatis ei ole piisav, et nõuet katta. Finantskahju on käesoleval juhul asendus-

kulu, st kulu, mis tekib, kui olemasolev tehing asendatakse uue tehinguga, millel on küll sarnased tunnused, kuid mis on hetkel kehtiva turuhinnaga. Kontsernil puudusid nii 31. detsembri 2022 kui ka 2021 seisuga avatud vastaspoole krediidiriski positsioonid.

TURURISK

Tururisk on risk, et turuhindade ja -määrade (sh intressimäärade, krediidiriski marginaalide, aktsiahindade, valuutakursside ja kaubahindade) ebasoodsad muutused, omavaheline korrelatsioon või volatiilsus võivad põhjustada kahju. Kontsern on tururiskina tuvastanud valuutariski, intressiriski ja kinnisvarariski. Kontsern ei võta kaubariske. Seisuga 31. detsember 2022 ja 2021 ei olnud Kontsernil omakapitaliinstrumentidest tulenevaid riskipositsioone.

Valuutarisk on risk, et spot- või forvardkursside muutus ja valuutakursside volatiilsus võib põhjustada kahju.

Intressirisk on risk, et muutused intressimäärades võivad negatiivselt mõjutada Kontserni varade ja kohustiste väärtust.

Kauplemisportfelliväline intressirisk on praegune või tulevikus tekkiv risk nii Kontserni tulule kui ka majanduslikule väärtusele, mis tuleneb ebasoodsatest intressimäärade suundumustest, mis mõjutavad intressimääratundlikke kauplemisportfelliväliseid instrumente, sealhulgas ümberhindamise risk ja optsoonirisk. Kinnisvararisk on risk, mis tuleneb kinnisvarahindade muutumisest.

Tururisk tuleneb Kontserni tegevusest finantsurgudel ja valdavast osast Kontserni toodetest (laenud, hoiused), samuti Kontserni põhitegevusega seotud kinnisvarainvesteeringutest.

Tururiski poliitika ja juhtimine

Tururiski juhtimise strateegia ja riskiisu on kirjeldatud riskipoliitikas, mille kinnitab nõukogu. Soovitud riskiprofiili kohaselt on Kontserni tururiski strateegia konservatiivne ja üldine riskiisu tururiski võtmiseks mõõdukas. Kontsern väldib tururiski kontsentratsiooni teket.

Soovitud riskiprofiilis on valuutariski riskiisu madal. Valuutariski juhtimisel lähtutakse eesmärgist hoida valuuta avatud netopositsioonid minimaalsena, et vältida valuutakursi võimalikest muutustest tulenevat negatiivset mõju kapitalile. Kontsern peab hoiduma

spekulatiivsete positsioonide võtmisest.

Riskiisu Kontserni võlakirjaportfelli tuleneva intressiriski suhtes on mõõdukas. Võlakirjapositsioonid ja nendest tulenev tururisk on seotud Kontserni eesmärgiga hoida tugevat likviidsuspositsiooni. Teiseks võlakirjaportfelli hoidmise eesmärgiks on teenida Kontsernile täiendavat kasumit, ent kasumiootuste tõttu ei ole lubatud eirata likviidsusnõudeid. Kontsern ei võta spekulatiivseid kauplemispositsioone ega osuta klientidele finantsinstrumentidega kauplemise teenuseid.

Kauplemisportfelliväline intressirisk on Kontserni jaoks oluline risk. Struktuurse kauplemisportfellivälise intressiriski peamiseks allikateks on ebasoodsad muutused laenude ja/või hoiuste intressimäärades. Kontserni riskiisu kauplemisportfellivälise intressiriski võtmiseks on mõõdukas. Kontsern kaalub alati riski ja tulu vahekorda. Kauplemisportfellivälise intressiriski juhtimisel on Kontserni eesmärgiks hoida lühiajalises perspektiivis (järgmised 12–24 kuud) tasakaalustatud positsiooni ja pikemas perspektiivis kontrollitud avatud positsiooni. Seda tehakse intressitundlike varade ja kohustiste struktuuri ja tähtaegade juhtimise abil.

Kinnisvararisk tuleneb kinnisvarahindade ebasoodsatest muutustest. Kinnisvarainvesteeringute peamiseks eesmärgiks on toetada Kontserni põhitegevust. Kontsern kaalub alati riski ja tulu vahekorda ning kinnisvarariskiga seotud riskiisu on mõõdukas.

Tururiski igapäevase juhtimise eest vastutab finantsvaldkonda kuuluv *treasury* ja aruandluse üksus. Teise kaitseliinina vastutab riskide kontrollimise, mõõtmise ja juhtkonnale raporteerimise eest riskiaruandluse ja finantsriskide kontrolli üksus. Kinnisvarariski juhtimise ja jälgimise eest vastutab finantsvaldkond. Juhatus kinnitab täpsemad eeskirjad, mis kirjeldavad tururiski juhtimisega seotud protsesse.

Kontsern lähtub tururiski regulatiivse omavahendite miinimumnõude leidmisel standardmeetodist.

Tururiski limiidid

Tururiski profiil on konservatiivne ning seda peab hoidma juhatuse poolt kinnitatud limiitide piires. Juhatuse kinnitab limiitide ning võtmeriskiindikaatorite tasemed kooskõlas kehtiva riskiisuga ning neid jälgitakse pidevalt. Vähemalt kord aastas vaadatakse üle riskilimiitide tasemed, võttes arvesse turuolukorda ja äristrateegiat, ning vajadusel tehakse muudatused. Limiidi-ületustest raporteeritakse kõrgemale tasemele tururiski poliitikas kehtestatud nõuete kohaselt.

Kontsernis on kehtestatud järgmised tururiski limiidid:

- avatud netovaluutapositsioonile;
- omakapitali majandusliku väärtuse intressi-

tundlikkusele (200 bp);

- netointressitulu intressitundlikkusele (200 bp);
- võlakirjaportfelli intressitundlikkusele.

Riski mõõtmine ja aruandlus

Nõuded tururiski mõõtmisele ja aruandlusele (saajad, aruannete sisu ja sagedus) on kehtestatud tururiski poliitikas. Tururiske mõõdetakse ning juhatusele ja nõukogule esitatakse aruandeid vähemalt kord kvartalis.

Kontserni valuutapositsioon Rootsi kroonides tuleneb klientidele Rootsi filiaalis pakutud teenustest, valuutapositsioon Bulgaaria leevides Bulgaaria filiaali tegevusest. Valuutariski mõõdetakse valuuta üksik- ja koondpositsiooni tasandil.

Valuutade netopositsioonid* seisuga 31. detsember 2022

	Valuutariski kandvad varad	Valuutariski kandvad kohustised	Netopositsioon
EUR (euro)	1 544,3	1 468,8	75,5
SEK (Rootsi kroon)	62,0	63,1	-1,1
BGN (Bulgaaria leev)	7,0	1,4	5,6

Valuutade netopositsioonid* seisuga 31. detsember 2021, korrigeeritud

	Valuutariski kandvad varad	Valuutariski kandvad kohustised	Netopositsioon
EUR (euro)	1 043,4	970,3	73,1
SEK (Rootsi kroon)	84,3	82,9	1,4
BGN (Bulgaaria leev)	1,9	0,2	1,7

* Valuutade netopositsioonid on kajastatud järelevalvelise aruandlusgrupi tasemel.

Valuutariski mõõdetakse lisaks tundlikkusanalüüsi alusel. Alljärgnevalt on hinnatud välisvaluuta avatud positsioonidest tulenevate võima-

like muutuste mõju kasumile ja omakapitalile, kui välisvaluuta aruandekuupäeva kursid euro suhtes oleksid tugevnenud või nõrgenenud 10%.

Valuutakursside võimaliku muutuse mõju kasumile ja omakapitalile seisuga 31. detsember 2022

	Avatud positsioon	Rahaline mõju	% omakapitalist
SEK (Rootsi kroon)	-1,1	0,1	0,1%
BGN (Bulgaaria leev)	5,6	-0,6	0,3%

Valuutakursside võimaliku muutuse mõju kasumile ja omakapitalile seisuga 31. detsember 2021

	Avatud positsioon	Rahaline mõju	% omakapitalist
SEK (Rootsi kroon)	1,4	-0,1	0,1%
BGN (Bulgaaria leev)	1,7	-0,2	0,1%

Võlakirjaportfelli tulenevat intressiriski mõõdetakse stressitestide ja tundlikkusanalüüside alusel, mida viiakse läbi vähemalt kord kvartalis. Kontsern kasutab oma võlakirjaportfelli testimiseks ajaloolisi (varem esinenud turutegurite äärmuslikud liikumised) ja hüpoteetilisi stsenaariume (tulevikus toimuda võivad äärmuslikud liikumised).

Kauplemisportfelli välise intressiriski hindamisel määratakse esmalt kindlaks riskiallikad, millele võivad olla avatud intressiriskitundlikud positsioonid. Kontsern mõeldab vähemalt kord kvartalis intressiriski suurus, mis võib tuleneda:

- varade, kohustiste ning finantsseisundi aruande väliste lühi- ja pikaajaliste positsioonide ümberhindamise ning lõpptähtaegade ajastuse mittevastavusest (ümberhindamise risk);
- tulukõvera kaldenurga ja kuju muutusest (tulukõvera risk);
- optiooni tunnustega toodetest, kui näiteks tarbijad lunastavad intressimäärade muutudes fikseeritud intressiga tooteid (optioonirisk).

Kontsern mõeldab kauplemisportfelli välise intressiriskipositsiooni nii omakapitali majandusliku väärtuse (EVE) potentsiaalse muutuse kui ka eeldatava 12 kuu netointressitulu (NII) muutuste seisukohast. Kuna tarbimislaenu makstakse sageli tagasi enne lõpptähtaega, kasutab Kontsern intressiriski analüüsimisel ja arvestamisel lepinguliste rahavoogude asemel käitumuslikke rahavoogusid. Tähtajatutele hoiustele rakendatakse eelduslikke ümberhindluse tähtaegu. 31. detsembri 2022 seisuga oli nende keskmine ümberhindluse tähtaeg 19,2 kuud ja pikim ümberhindluse tähtaeg 4 ja 5 aasta vahemikus.

Kontsern kasutab kauplemisportfelli välise intressiriski hindamiseks erinevaid tundlikkusanalüüsi ja stsenaariume, sh nii järelevalvelisi

stsenaariume kui ka muid tulukõvera muutust ja individuaalset riskiprofiili arvestavaid stsenaariume. 31. detsembri 2022 seisuga oli järelevalvelise stsenaariumi (intressimäärade paralleelne tõus 200 baaspunkti) mõju 12 kuu netointressituludele 1,7 miljonit eurot (31. detsembri 2021 seisuga -0,3 miljonit eurot). Omakapitali majandusliku väärtuse tundlikkus intressimäärade 200-baaspunktise tõusu suhtes oli 3,9 miljonit eurot (31. detsembri 2021 seisuga 7,0 miljonit eurot). Pank on avatud intressimäärade languse riskile. Intressimäärade 200 baaspunktise languse mõju netointressituludele oleks -2,6 miljonit eurot (31. detsembri 2021 seisuga 0,2 miljonit eurot) ja omakapitali majanduslikule väärtusele -11,7 miljonit eurot (31. detsembri 2021 seisuga -0,7 miljonit eurot).

Kinnisvarariski mõõtmiseks kasutatakse stressistsenaariumit, mida kohaldatakse Kontsernile kuuluvale kinnisvarale. Tuginedes ajaloolistele andmetele ja eksperdihinnangutele leitakse vastavalt vara tüüpidele hinnalanguse tasemed ning sellest tulenevalt summaarne stressile vastav kahjutase. Kinnisvara stressitesti viiakse läbi vähemalt kord aastas ning selle tulemustest antakse aru juhatusele.

31. detsembri 2022 seisuga ei kasutanud Kontsern tururiski maandamiseks riskimaandusinstrumente.

LIKVIIDSUSRISK

Likviidsusrisk on risk, et Kontsern ei suuda märkimisväärseid kulusid kandmata oma kohustusi õigeaegselt ja täielikult täita. Kontsern eristab likviidsusriski osana rahastamisriski, mis on risk, et Kontsern ei suuda hankida vajalikke ressursse mõjutamata negatiivselt igapäevast äritegevust või finantsseisundit.

Likviidsusrisi poliitika ja juhtimine

Kontserni riskijuhtimise struktuur põhineb kolme kaitseliini mudelil. Nõukogu kinnitab likviidsusrisi poliitikaga likviidsusrisi strateegia ja riskiisu. Juhatus ülesandeks on kinnitada likviidsusrisi limiidid ja täpsemad eeskirjad likviidsusrisi juhtimiseks. Likviidsusrisi juhtimise eest vastutab finantsvaldkonda kuuluv *treasury* ja aruandluse üksus. Teise kaitseliinina vastutab riskide kontrollimise, mõõtmise ja juhtkonnale aruannete esitamise eest riskiaruandluse ja finantsriskide kontrolli üksus. Kolmanda kaitseliini moodustab siseauditi funktsioon, kes annab sõltumatu kinnituse.

Likviidsusrisi juhtimise raamistik hõlmab likviidsuse juhtimist nii tavaoludes kui ka likviidsuskriisi tingimustes. Kontsern peab igal ajal tagama võimekuse täita oma kohustusi õigeaegselt ja täies ulatuses nii pika perioodi jooksul kui võimalik. Tugeva likviidsuse hoidmine on üks Kontserni prioriteete. soovitud riskiprofiili kohaselt on Kontserni likviidsusrisi strateegia konservatiivne ja üldine riskiisu likviidsusrisi võtmiseks madal.

Kontsernis juhitakse likviidsusrisi tsentraliseeritult ning panga tüdrettevõtteid ja filiaale rahastatakse Kontserni tasemel. Pank hindab regulaarselt asjaolusid, mis võiksid takistada kontsernisest likviidsuse ülekandmist. Panga varade struktuur ja tähtajad peavad vastama rahastamisstruktuurile ning mitte väga lühiajalistele hulgirahastamisallikatele. Likviidsus- ja rahastamisrisi juhtimise peamine nõue on tasakaalustatus ning vastaspoolte kontsentratsioonide vältimine. Kontserni rahastamine välistest allikatest peab olema tasakaalustatud omakapitaliga.

Kontserni rahastamisstrateegia peamine eesmärk on tagada omakapitali ja kaasatud võõrvahendite abil piisav ja stabiilne põhitegevuse rahastamine. Rahastamise juhtimise teine olu-

line eesmärk on optimeerida kulusid ning kaasatud võõrvahendite suurust ja koosseisu, ent kulusääst ei kaalu üles piisava, stabiilse ja konservatiivse rahastamise tagamise nõudeid.

Kontserni rahastatakse peamiselt jaehoiustega, milleks on tähtajalised ja säästuhoiused. Säästuhoiuseid pakutakse klientidele piiriülestel turgudel – Saksamaal, Austrias ja Hollandis. Peale hoiustel põhineva rahastamise on Kontsern emiteerinud allutatud võlakirju. 2022. aasta mais toimus suunatud võlakirjaemissioon mahus 5 miljonit eurot. Septembris emiteeriti allutatud võlakirju mahus 20 miljonit eurot ning need noteeriti Nasdaq Tallinna börsil. Seisuga 31. detsember 2022 oli Kontserni allutatud võlakirjade maht kokku 40 miljonit eurot. Alates 2019. aastast osales Kontsern Euroopa Keskpanga sihtotstarbelises pikaajalises refinantseerimisprogrammis (TLTRO-III), kuid selle raames saadud rahastus tagastati ennetähtaegselt 2022. aasta novembris.

Aruandeperioodi üheks tähtsündmuseks oli rahvusvaheliselt reitinguagentuurilt Moody's investeerimisjärgu reitingu saamine. Pikaajaline stabiilse väljavaatega reiting Baa3 ja lühiajaline reiting Prime-3 välis- ja kohalikus vääringus hoiustele annavad meie hoiustajatele panga tegevusmudeli ja portfelli kvaliteedi suhtes kindlustunde.

Likviidsusrisi limiidid

Likviidsusrisi profiil on konservatiivne ning seda peab hoidma juhatuse poolt kinnitatud limiitide piires. Juhatus on kehtestanud võtmeriskiindikaatorite ning limiitide süsteemi, mis aitavad tuvastada riskide suurenemise või muud ohud panga likviidsuspositsioonile või potentsiaalsele rahastamisvajadusele. Võtmeriskiindikaatorite ja limiitide tasemetest ning rikkumistest raporteeritakse vastavalt poliitikas kehtestatud nõuetele juhatusele ja/või nõukogule.

Likviidsusrisi suhtarvud*

	31.12.2022	31.12.2021
Likviidsuskattekordaja	218%	258%
Toimetulekuperiood (päevades)	122	161
Stabiilse netorahastamise kordaja (NSFR)	134%	127%
Laenude ja hoiuste suhe	98%	100%
Likviidsusreservi ja varade suhe	11%	10%
Pikaajalise rahastamise (üle 1 aasta) suhe kogurahastamisse	28%	39%

* Likviidsusrisi suhtarvud on kajastatud järelevalvelise aruandlusgrupi tasemel.

Likviidsusrisi mõõtmine ja aruandlus

Nõuded likviidsusrisi mõõtmisele ja aruandlusele (saajad, aruannete sisu ja sagedus) on kehtestatud likviidsusrisi poliitikas. Likviidsusrisi aruanded esitatakse juhatusele ja nõukogule vähemalt kord kvartalis, operatiivselt jälgitakse riski taset igapäevaselt.

Likviidsusrisi mõõdetakse Kontserni tasandil, kasutades mitmeid meetodeid ja mõõdikuid nii tavalistes turutingimustes kui ka likviidsuskriisi korral. Likviidsusrisi mõõtmise üks peamisi eesmärke on välja selgitada võimalik likviidsusdefitsiit erinevate lõpptähtaegade osas. Likviidsuskattekordaja (LCR), mis on regulatiivne mõõdik, näitab, kas Kontsernil on piisavalt likviidseid varasid lühiajaliste kohustuste katmiseks, mis vastaks netorahavoole 30-päevase stressiperioodi jooksul. Kontsern mõõdab likviidsusrisi ka toimetulekuperioodi alusel, milleks on ajaperiood stressitingimustes, mille jooksul Kontsern on võimeline jätkama tavapärasest tegevust ja täitma kohustusi täiendavaid ressursse kaasamata või tegevusplaane muutmata. Regulatiivne stabiilse rahastamise kordaja (NSFR) näitab olemasolevat stabiilset rahastamise summat võrreldes nõutava stabiilse rahastamise summaga.

Kontsern teeb regulaarselt likviidsusrisi stressiteste (vähemalt kord poole aasta jooksul), et hinnata negatiivsete sündmuste mõju riskipositsioonile ja likviidsete varade kvantitatiivsele ja kvalitatiivsele adekvaatsusele ning teha kindlaks, kas Kontserni likviidsuspuhver on piisav, et reageerida riskidele või katta riske, mis võivad erinevate stressistsenaariumite korral realiseeruda. Stressiteste viiakse läbi vähemalt kolme

erineva stsenaariumi alusel: pangapõhine, turuülene ja kombineeritud stsenaarium. Likviidsusrisi stressitesti hõlmavad Kontserni kõiki portfelle. Stressitesti tulemused lülitatakse Kontserni likviidsuse ja rahastamise strateegilise planeerimise protsessi ja neid kasutatakse selleks, et tõsta likviidsusrisi juhtimise tõhusust kriisiolukorras, ning ka taasteplaanide koostamisel. Stressitesti tulemusi kasutatakse likviidsuspuhvi minimaalse suuruse ja struktuuri määramiseks. Stressitesti tulemustest raporteeritakse juhatusele ja nõukogule.

COVID-19 ja Venemaa-Ukraina sõda ei avaldanud rahastamisele suurt negatiivset mõju ning 2022. aastal jätkus hoiuste mahu kasv plaanipäraselt.

Likviidsusrisi maandamine

Kontsernis on koostatud likviidsuse talitluspidevuse plaan, mis sätestab tegevused juhul, kui Kontsernil tekib stressiolukorras likviidsusnappus. Plaanis on esitatud erineva ulatusega likviidsuskriisidega toimetulekuks vajalik strateegia, poliitika ja tegevusplaan, samuti selge käsuliin ja kõrgemate tasandite teavitamise protseduurid. Talitluspidevuse plaani testitakse regulaarselt. Olukorda finantsturgudel ja võimalusi kaasata alternatiivseid rahastamisvahendeid jälgitakse pidevalt. Likviidsusrisi maandamiseks võib kontsern kaaluda erinevate meetmete kasutuselevõttu, milleks on näiteks osaline laenuportfelli müük, keskpanga laenuprogrammides osalemine, hoiuste või krediidiilinide kaasamine teiselt krediidiiasutustelt.

Finantsvarade ja -kohustiste jaotumine järelejäänud tähtaegade lõikes seisuga 31. detsember 2022

	Tähtajaks tasumata	Alla 1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad							
Raha ja nõuded pangale	-	173,2	-	-	0,2	-	173,4
Nõuded klientidele	8,7	36,9	35,1	144,5	741,5	383,1	1 349,8
sh laenuportfell	7,5	18,5	35,1	144,5	741,5	383,1	1 330,2
sh intressinõuded	1,2	18,4	-	-	-	-	19,6
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid	-	-	0,7	3,5	13,9	1,1	19,2
Muud nõuded	0,5	1,4	0,1	0,1	-	-	2,1
Varad kokku	9,2	211,5	35,9	148,1	755,6	384,2	1 544,5
Kohustised							
Hoiused	-	666,0	53,9	291,3	317,1	39,5	1 367,8
Võlgnevus pankadele	-	-	0,1	0,2	8,9	-	9,2
Allutatud võlakirjad	-	-	-	0,1	5,0	35,0	40,1
Rendikohustis	-	0,1	0,1	0,3	0,7	-	1,2
Kohustised kokku	-	666,1	54,1	291,9	331,7	74,5	1 418,3
Varade ja kohustiste tähtaegade vahe	9,2	-454,6	-18,2	-143,8	423,9	309,7	126,2

Finantsvarade ja -kohustiste jaotumine järelejäänud tähtaegade lõikes seisuga 31. detsember 2021, korrigeeritud

	Tähtajaks tasumata	Alla 1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Varad							
Raha ja nõuded pangale	-	115,9	-	-	-	-	115,9
Nõuded klientidele	9,2	24,2	21,9	121,2	501,6	215,4	893,5
sh laenuportfell	8,0	10,8	21,9	121,2	501,6	215,4	878,9
sh intressinõuded	1,2	13,4	-	-	-	-	14,6
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid	-	-	2,0	8,6	30,7	3,9	45,2
Muud nõuded	0,5	1,4	0,1	0,1	-	-	2,1
Varad kokku	9,7	141,5	24,0	129,9	532,3	219,3	1 056,7
Kohustised							
Võlgnevus keskpankadele	-	-	-	-	36,5	-	36,5
Hoiused	-	362,8	39,7	174,7	278,4	42,7	898,3
Allutatud võlakirjad	-	-	-	-	-	15,0	15,0
Rendikohustis	-	0,1	0,1	0,5	1,1	-	1,8
Kohustised kokku	-	362,9	39,8	175,2	316,0	57,7	951,6
Varade ja kohustiste tähtaegade vahe	9,7	-234,9	-15,8	-45,3	216,3	161,6	91,6

Tabelis toodud varade ja kohustiste jaotus on esitatud tähtaegade lõikes lepinguliste rahavoo-

gude alusel. Varade ja kohustiste tähtaegade erinevus on kuni 12 kuu vahemikus suurenenud, st tähtaeguvate hoiuste maht ületab lühiajalise laenuportfelli mahtu. Kuigi säästuhoiused on kajastatud tähtajavahemikus „Alla 1 kuu“, siis

nende tegelik pikkus vastavalt käitumuslikule iseloomule on üle 12 kuu. Kontsern jälgib pidevalt, et hoiuste netoväljavoolu katmiseks oleks tagatud piisavas mahus likviidseid varasid.

Finantskohustistega seotud lepingujärgsed tulevased diskonteerimata rahavood seisuga 31. detsember 2022

	Raamatu- pidamisväärtus	Alla 1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Tarnijatele tasumata arved (lisa 22)	0,7	0,7	0,1	-	-	-	0,8
Hoiused (lisa 18)	1 367,8	666,9	55,0	299,7	330,5	42,4	1 394,5
Võlgnevus pankadele (lisa 17)	9,2	0,1	0,1	0,6	10,4	-	11,2
Allutatud võlakirjad (lisa 19)	40,1	-	0,8	2,6	16,5	47,3	67,2
Rendikohustised (lisa 20)	1,2	0,1	0,1	0,3	0,7	-	1,2
Laenuandmiskohustused (lisa 36)	113,6	2,6	6,5	39,0	65,4	-	113,5
Kohustised kokku	1 532,6	670,4	62,6	342,2	423,5	89,7	1 588,4

Finantskohustistega seotud lepingujärgsed tulevased diskonteerimata rahavood seisuga 31. detsember 2021

	Raamatupi- damisväärtus	Alla 1 kuu	1-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Tarnijatele tasumata arved (lisa 22)	1,8	1,7	0,1	-	-	-	1,8
Võlgnevus keskpankadele (lisa 17)	36,5	-	-	-	36,5	-	36,5
Hoiused (lisa 18)	898,3	363,5	42,2	180,3	290,5	45,9	922,4
Allutatud võlakirjad (lisa 19)	15,0	-	-	1,0	4,0	18,6	23,6
Rendikohustised (lisa 20)	1,8	0,1	0,1	0,5	1,2	-	1,9
Laenuandmiskohustused (lisa 36)	93,8	4,6	9,3	46,4	33,5	-	93,8
Kohustised kokku	1 047,2	369,9	51,7	228,2	365,7	64,5	1 080,0

OPERATSIOONIRISK

Operatsioonirisk on risk saada kahju sisemiste protsesside, inimeste tegevuse või süsteemide ebaadekvaatsusest või oodatud viisil mittetoimimisest või välistest sündmustest.

Operatsiooniriski alamriskid on õigusrisk, vastavusrisk (sh rahapesu ja terrorismi rahastamise risk), infoturberisk ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia risk. Operatsiooniriski definitsioon ei hõlma strateegilist riski ega maineriski.

Operatsiooniriski alamriskid on defineeritud järgmiselt.

- Õigusrisk – risk, et Kontsern ei järgi õigusaktide, lepingute, heade tavade ja eetikanormide nõudeid või tõlgendab neid väärtalt. Õigusrisk võib kaasneda kõigi eespool kirjeldatud riskitüüpidega, kuna Kontserni vastu võidakse esitada nõue või algatada menetlus lepinguliste või muude õiguslike kohustuste tõttu.
- Vastavusrisk – risk, et suutmatus täita kõigi kohalduvate seaduste, regulatsioonide ja sisemiste eeskirjade nõudeid ning klientide, töötajate ja muude osapoolte ees võetud kohustusi võib põhjustada kahju Kontserni ärimudelile, mainele ja finantsseisundile.
- Rahapesu ja terrorismi rahastamise risk (kuu-

lub vastavusriski alla) – risk, et Kontserni kasutatakse rahapesuks või terrorismi rahastamiseks tulenevalt sisemiste protsesside nõrkusest või mittevastavusest.

- Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) risk – risk kanda kahju, kuna sobimatu või mitetoimiv riist- või tarkvara võib halvendada tehnilise taristu või andmete kättesaadavust, terviklikkust, juurdepääsetavust ja turvalisust.
- Infoturberisk – risk kanda kahju tulenevalt ebapiisavast andmete konfidentsiaalsuse, terviklikkuse ja kättesaadavuse tagamisest.

Operatsiooniriski poliitika ja juhtimine

Operatsiooniriski juhtimise strateegia ja riskiisu on kirjeldatud operatsiooniriski poliitikas, mille kinnitab nõukogu. Kontserni strateegiaks on hoida operatsiooniriski võimalikult madalal, kuid mõistlikul tasemel ja minimeerida operatsiooniriske ning võimalikke kahjusid, niivõrd kui see on strateegilisi eesmärke ja majandusliku tõhususe põhimõtet arvestades võimalik. Kontsern rakendab asjakohaseid meetmeid sisemiste või väliste pettuste ja muude rikkumiste suhtes (nt sise-eeskirjade või limiitide rikkumised jne). Kontserni soovitud riskiprofiilis on operatsiooniriski riskiisu madal.

Üldine operatsiooniriski juhtimine toimub Kontserni tasandil: kõik filiaalid ja tütarettevõtted peavad järgima Kontserni tasandil kehtestatud põhimõtteid, reegleid ja piiranguid. Samas vastutab iga filiaali või maaüksuse juht operatsiooniriski juhtimise eest filiaali või maaüksuse tasandil. Kontsern tagab, et tütarettevõtted, maaüksused ja filiaalid astuvad samme selleks, et tagada oma tegevuse vastavus kohalikele seadustele ja regulatsioonidele.

Operatsiooniriski juhtimine baseerub kolme kaitseliini mudelil. Esimeseks kaitseliiniks on riski võtja, teise kaitseliini rolli täidavad kontrolliüksused ning kolmandaks kaitseliiniks on siseauditi üksus. Teise kaitseliini peamiseks ülesandeks on sõltumatult hinnata riskihinnangust tulenevalt esimese kaitseliini kontrollimehhanismi toimimist ning kolmas kaitseliin teostab sõltumatut kontrolli esimese ja teise kaitseliini üle.

Operatsiooniriski regulatiivne omavahendite miinimumnõue leitakse standardmeetodi alusel.

Operatsiooniriski tuvastamine ja hindamine

Operatsiooniriskide tuvastamine ja hindamine võimaldab paremini mõista riskiprofiili ja otstarbekalt kasutada riskijuhtimise vahendeid.

Operatsiooniriski tuvastamise aluseks on Kontserniülene intsidentide ja kahjujuhtumite käsitlemise protsess. Et kõik struktuuriüksused intsidente ja kahjujuhtumeid ühetaoliselt raporteeriks ja lahendaksid, on Kontsernis kehtestatud ühtne meetodika ja töötatud välja seda toetav infosüsteem. Keskmisest suurema mõjuga (tase 3 ja 4 skaalal 1–4) intsidentidest ja kahjujuhtumitest teavitatakse mõjutatud valdkonna eest vastutavat juhatuse liiget ja vastava valdkonna juhti ja/või filiaali/maaüksuse juhti. Suure mõjuga (tase 4 skaalal 1–4) intsidentidest ja kahjujuhtumitest teavitatakse juhatust, vastava filiaali/maaüksuse või valdkonna juhti ning panga nõukogu. Ülevaade kõikidest intsidentidest ja kahjujuhtumitest, millel on keskmisest suurem või suur mõju (tase 3 või 4 skaalal 1–4), esitatakse kvartaalselt Kontserni juhatusele ülevaatamiseks.

Kõik struktuuriüksused on kaasatud iga-aastasessse riskide ja kontrollide enesehindamise protsessi, et tagada riskide ja kontrollide tuvastamine ja hindamine ning vajadusel rakendada adekvaatseid meetmeid riskide maandamiseks.

Muudatustest (näiteks uute toodete või teenuste juurutamine, uute ärisuundade avamine, allhange jne) tulenevate riskide juhtimiseks rakendatakse spetsiaalset kvantitatiivset riskianalüüsi meetodit.

Operatsiooniriski võtmeriskiindikaatorite ja limiitide eesmärk on tagada operatsiooniriski profiili taseme hindamine ja seeläbi anda ennetavalt märku võimalikest probleemidest. Operatsiooniriski limiit on kehtestatud aastasele operatsiooniriski kahjude summale ning potentsiaalsete kahjude summale. Võtmeriskiindikaatorid on kehtestatud kõigis peamistes riskikategooriates ning nende piirmäärad on kinnitanud juhtkond. Vähemalt kord aastas toimub võtmeindikaatorite ja nende piirmäärade kalibreerimine. Kord

kvartalis esitatakse filiaalide juhtkondadele, juhatusle ja nõukogule operatsiooniriski aruanne, mis sisaldab muuhulgas võtmeriskiindikaatorite ja limiitide tasemeid. Limiitide ja võtmeriskiindikaatorite tasemetest raporteeritakse juhatusle ja/või nõukogule vastavalt poliitikas kehtestatud nõuetele.

Operatsiooniriski kontrollimine ja maandamine

Operatsiooniriski maandamiseks rakendatakse erinevaid kontrollitoiminguid, mis peavad tagama vastavuse sise-eeskirjades ja riskipoliitikas kehtestatud nõuetega. Riski aitab maandada ka töötajate teadlikkuse tõstmine, mis tagatakse läbi koolituste. Koolituste hulka kuuluvad nii iga-aastased koolitused kõigile töötajatele kui ka spetsiifilised koolitused võtmeisikutele vastavalt vajadusele. Koolitusi korraldatakse nii operatsiooniriski, vastavuskontrolli kui ka pettuste ja rahapesu tõkestamise ja teiste üksuste poolt. Kõik töötajad on kohustatud enne tööle asumist läbima kohustuslikud koolitused.

Kontsernis on kehtestatud talitluspidevuse raamistik, et tagada tegevuste jätkumine või taastamine, sealhulgas klientidele teenuste osutamine märkimisväärse teenuste katkestuse korral. Raamistikuga määratletakse lisaks, kuidas käsitleda väikese tõenäosusega, kuid suure mõjuga intsidente (IT-süsteemi katkestused, looduskatastroofid, pandeemiad jne).

Riskimaandamise meetmena kasutatakse ka riski ülekandmist ehk vara ja vastutuse kindlustamist.

COVID-19 mõju

2022. aasta esimeses pooles jälgiti COVID-19 pandeemiaga seotud kriisi endiselt aktiivselt, kuid võrreldes 2021. aastaga ei toonud see kaasa vajadust kiirelt reageerida ning panga toimepidevuse tagamiseks pandeemia ohjamisega seotud piiranguid karmistada. Kontserni töötajatel oli jätkuvalt võimalik töötada kodus või kontoris vastavalt olukorrale asukohariikides ning nendes kehtivatele piirangutele. Kontserni tegevuste järjepidev toimimine oli tagatud ja pandeemia tulemusi ei mõjutanud ning aasta teises pooles lõpetati olukorra aktiivne jälgimine.

Venemaa-Ukraina sõja mõju

24. veebruaril 2022 Ukrainas alanud sõda ei too- nud endaga kaasa operatsiooniriski suurenemist.

MUUD OLULISED RISKID

Muud olulised riskid hõlmavad maineriski ning äri- ja strateegilist riski.

Mainerisk on risk, et Kontserni maine kahjustu- mine võib praegu või tulevikus mõjutada Kont- serni kasumit, omavahendeid või likviidsust.

Äririsk on risk, et ebapiisavad äriotsused või nende puudulik rakendamine või muutused klientide ootustes või uute tehnoloogiate eba- piisav rakendamine põhjustab kahju või toob kaasa tulude olulise vähenemise.

Strateegiline risk on risk, mis tuleneb puuduli- kust strateegiast või selle ebapiisavast rakenda- misest.

Maineriski ning äri- ja strateegilise riski juhtimine

Mainerisk, äririsk ja strateegiline risk on ärimudeli olulised osad, mida analüüsitakse strateegiliste ja operatiivsete plaanide koostamisel.

Kontserni soovitud riskiprofiili kohaselt on Kont- serni riskiisu maineriski suhtes madal, ent äri- ja strateegilise riski suhtes mõõdukas.

Strateegilise riski juhtimiseks rakendab Kontsern sobivat strateegiat, mis on vastavuses kehtiva majanduskeskkonnaga ja põhineb kõikehõlma- val planeerimisprotsessil, ning reageerib muu- tustele adekvaatselt ja õigeaegselt. Kontserni maineriski juhtimise strateegia kohaselt väldi- takse olukordi, mis võivad mõjutada negatiivselt Kontserni mainet ja põhjustada tulu vähenemist või usalduse kaotust. Mainekujundus algab kliendikogemuse juhtimisest ja avaliku arvamuse teadlikust kujundamisest. Äri- ja kontrolliüksu- sed tuvastavad, juhivad ja hindavad pidevalt sisemisi ja väliseid tegureid, mis võivad takis- tada strateegiliste eesmärkide saavutamist või avaldada negatiivset mõju Kontserni mainele. Maineriski ja strateegilise riski juhtimise eest vas-

tutab juhatus. Riski jälgitakse regulaarselt ning riski taseme kohta esitatakse aruandeid juhatusse ja nõukogule.

OMAVAHENDID JA KAPITAL

Bigbanki suutlikkus riske võtta sõltub tema riskivõimest. Üheks riskivõimet määravaks teguriks on stabiilne kasum. See võimaldab luua tugeva omavahendite baasi, mille abil saab maandada võimalikke riske ja katta (ootamatuid) kahjusid. Kontsern hoiab pidevalt kõigi oluliste riskide ja regulatiivsete nõuete täitmiseks piisavat kapitali.

Meetodid, mida Kontsern kasutab omavahendite arvutamisel, on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 575/2013 krediitiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta (kapitalinõuete määrus) ja direktiivis 2013/36/EL krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimuste ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalve kohta (kapitalinõuete direktiiv), nii nagu need on Eesti õigusesse üle võetud.

Kontsern käsitleb omavahenditena regulatiivselt määratletud omavahendeid. Kontserni omavahendite olulisimad komponendid on:

- **Esimese taseme põhiomavahendid (CET1)**, mille koosseisus on:
- **Sissemakstud aktsiakapital.** Kontserni sissemakstud aktsiakapital on 8,0 miljonit eurot.
- **Kohustuslik reservkapital** (muud reservid vastavalt EL-i määruse 575/2013 artiklile 4 (117)). Vastavalt äriseadustikus esitatud nõudele on Kontsern moodustanud kohustusliku reservkapitali, milles suurus aruandekuupäeval oli 0,8 miljonit eurot.
- **Eelmiste aastate jaotamata kasum.** Eelmiste aastate jaotamata kasum on välisaudiitori poolt auditeeritud. Selle puhul on arvestatud kõiki võimalikke makse ja dividendide väljamakseid. Aruandekuupäeval oli Kontserni eelmiste aastate jaotamata kasumi suurusks 167,5 miljonit eurot.
- **Muu akumuleeritud koondkasum.** Aruande-

kuupäeval oli Kontserni muu akumuleeritud koondkasumi suurusks 3,4 miljonit eurot.

- **Aktsepteeritav kasum.** Majandusaasta 9 kuu kasum summas 15,9 miljonit eurot, mille suurus on kontrollinud sõltumatu välisaudiitor, millest on maha arvestatud prognoositud dividendid ja millele on loa andnud Eesti Finantsinspeksioon.
- **Teise taseme (Tier2) omavahendid, sh:**
- **Allutatud võlakirjad.** Aruandekuupäeval oli Kontserni poolt väljastatud erineva järelejäänud lõpptähtajaga allutatud võlakirju summas 40,0 miljonit eurot.

2022. aasta mais väljastas Kontsern suunatud emissiooni käigus 5,0 miljoni euro eest allutatud võlakirju intressimääraga 7,5% ja tähtajaga 10 aastat. Septembris toimunud avaliku emissiooni käigus väljastati 20,0 miljoni euro väärtuses tagamata allutatud võlakirju, mis noteeriti Nasdaq Tallinna börsil. Märkimisest võttis osa 1610 investorit, kes märkisid allutatud võlakirju kokku 22,8 miljoni euro eest, mis ületas algset 10 miljoni euro suurust baasmahtu enam kui kahekordselt. Kokku emiteeriti 20 tuhat võlakirja nimiväärtusega 1000 eurot, fikseeritud intressimääraga 8% aastas ja tähtajaga 10 aastat. Varem on Kontsern väljastanud 10-aastase tähtajaga allutatud võlakirju 2017. aastal 5,0 miljoni euro väärtuses ja 2021. aastal 10,0 miljoni euro väärtuses. Võlakirjad kuuluvad teise taseme (Tier2) omavahendite alla. Muid teise taseme kapitaliinstrumente Kontsernil ei ole.

Kontsern arvab esimese taseme (CET1) immateriaalsest põhivarast maha eraldised, mida sõltumatu välisaudiitor ei ole muude seaduses määratletud varade ja finantsinformatsiooni kontrollimisel kinnitanud (aruandes rida „Esimese taseme põhiomavahendite korrigeerimine“), ning muu immateriaalse vara. Aruandekuupäeval oli Kontserni omavahendite kogusumma 212,9 miljonit eurot.

Omavahendite kogusumma ja suhtarvud ning koguriskipositsioon on arvutatud järelevalvelise aruandlusgrupi tasemel (mitte raamatupidamise aruande koostamisel kasutatava konsolideerimisgrupi tasemel).

	31.12.2022	31.12.2021 korrigeeritud
Sissemakstud aktsiakapital	8,0	8,0
Kohustuslik reservkapital	0,8	0,8
Eelmiste aastate jaotamata kasum	167,5	137,6
Muu akumulatsioonid koondkasum	3,4	1,0
Muu immateriaalne vara	-22,4	-17,5
Aktsepteeritav kasum	15,9	17,0
Esimese taseme põhiomavahendite korrigeerimine	-0,3	-0,3
Esimese taseme põhiomavahendid	172,9	146,6
Esimese taseme omavahendite summa	172,9	146,6
Teise taseme omavahendite summa	40,0	15,0
Omavahendid kokku	212,9	161,6

Koguriskipositsioon

Kontsern kasutab koguriskipositsiooni ja üksikute riskipositsioonide arvutamiseks meetodeid, mis on sätestatud kapitalinõuete määruuses.

Krediidi-, turu- ja operatsiooniriski katmiseks vajalike kapitalinõuete leidmiseks kasutatakse standardmeetodit.

	31.12.2022	31.12.2021 korrigeeritud
Riskiga kaalutud vara krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski puhul (standardmeetod)		
Nõuded keskvalitsuste või keskpankade vastu	0,8	0,6
Nõuded piirkondlike valitsuste või kohalike omavalitsuste vastu	-	-
Nõuded krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu	4,2	14,6
Nõuded äriühingute vastu*	33,0	206,8
Jaenõuded	480,8	443,5
Kinnisvarale seatud hüpoteegiga tagatud riskipositsioonid	273,9	46,1
Makseviivituses olevad riskipositsioonid	14,1	13,3
Eriti suure riskiga seatud kirjed*	302,8	-
Nõuded lühiajalise krediidi hinnanguga krediidasutuste ja investeerimisühingute vastu	1,1	0,7
Omakapital	20,2	4,8
Muud kirjed	29,8	62,1
Riskiga kaalutud vara krediidiriski ja vastaspoole krediidiriski puhul (standardmeetod) kokku	1 160,7	792,5
Koguriskipositsioon positsiooni-, valuuta- ja kaubariski puhul	5,1	-
Koguriskipositsioon operatsiooniriski puhul (standardmeetod)	110,1	103,7
Koguriskipositsioon kokku	1 275,9	896,2

* 2022. aastal liigitati osa nõudeid äriühingute vastu ümber eriti suure riskiga seatud kirjeteks vastavalt kapitalinõuete määruuse artiklile 128.

Omavahendite suhtarvud

	31.12.2022	31.12.2021 korrigeeritud
Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (CET1 Capital ratio)	13,6%	16,4%
Esimese taseme omavahendite suhtarv (T1 Capital ratio)	13,6%	16,4%
Koguumavahendite suhtarv	16,7%	18,0%
Finantsvõimenduse määr	10,5%	12,5%
Omavahendite ja kõlblike kohustiste miinimumnõue (MREL)	16,7%	18,0%

Koguumavahendite suhtarv on arvatud Bigbank AS-i järelevalvelisele aruandluskontsernile. Koguumavahendite suhtarv emaettevõtte tasandil oli 31. detsember 2022 seisuga 16,6% (31. detsember 2021: 17,3%). Kontserni koguumavahendite koosseis, nende käsitus ja koguumavahendite suhtarvude arvutus vastab kapitalinõuete määrusele.

Finantsinspektsiooni juhatuse otsusega 15. detsembrist 2022 kehtestati Kontsernile uus omavahendite ja kõlblike kohustiste miinimumnõue (MREL) 12,49% koguriskipositsioonist ja 3,0% koguriskipositsiooni näitajast konsolideeritud alusel. Aruandekuupäeval oli Kontserni omavahendite ja kõlblike kohustiste ja koguriskipositsiooni suhtarv 16,7% ning omavahendite ja kõlblike kohustiste ja koguriskipositsiooni näitaja suhtarv 12,9%.

Kapitalijuhtimine

Kapitalijuhtimise eesmärgiks on tagada, et Kontsernil on optimaalne varade ja kohustiste struktuur ning alati piisavalt omavahendeid, et katta kõiki olulisi tuvastatud riske ja riskidega seotud tegevusi (kapitali adekvaatsus) ja et Kontsern täidab kõiki kapitali adekvaatsuse nõudeid.

Peamised kapitalijuhtimise meetodid on järjepidev sisemine kapitali adekvaatsuse hindamine, regulaarne kapitali planeerimine ja kapitali paigutamine.

Peamised kapitalijuhtimise põhimõtted on alljärgnevad:

- kapitali adekvaatsuse tagamine on nii strateegiliste kui ka igapäevaste äriotsuste langetamise ja igapäevase riskijuhtimise lahutamatu osa;

- kõigi oluliste tuvastatud riskide tasemeid ja nende katmiseks vajalikke omavahendeid hinnatakse ja prognoositakse järjepidevalt;
- Kontserni omavahendid peavad olema alati piisavad selleks, et katta kõiki Kontserni jaoks oluliseks hinnatud riske (peavad alati ületama Kontserni riskide kogusummat);
- tulevast omavahendite vajadust hinnatakse (kapitali planeeritakse) järjepidevalt, et kapitaliseerimine oleks mõistlik ja piisav, võttes arvesse täiendavat kapitali vajadust (kavandatud kasv, strateegilised plaanid), dividendipoliitikat ning võimalikke muutusi regulatiivses keskkonnas ja võimalikku majanduslangust;
- kapitali adekvaatsust hinnatakse nii emaettevõtte kui ka konsolideeritud näitajate alusel;
- Kontsern määratleb tegevuse jätkumiseks vajaliku miinimumkapitali ja soovitud kapitali taseme;
- Kontsern ei võta riski, kui Kontsernil ei ole piisavalt omavahendeid, et katta selle riski realiseerumisest tekkivaid kahjusid.

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamine

Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamine on pidev protsess, mille eesmärgiks on hinnata Kontserni riskiprofiili ning sellele vastavat kapitalivajadust. Protsessi väljundiks on kvantitatiivne hinnang Kontserni riskidele ja nende katmiseks vajamineva kapitali piisavusele. Sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise abil määratletud kapitalinõuet defineeritakse kui omavahendite summat, mida on vaja, et katta riske või riskielemente, mis ei ole kaetud Pillar 1 kapitalinõudega.

Iga-aastase sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise tulemused kinnitab Kontserni juhatus ja need esitatakse Finantsinspeksioonile, kes kontrollib ja hindab sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise abil määratletud kapitalinõuet järelevalvelise hindamisprotsessi (SREP) käigus. Järelevalvelise hindamise tulemusena kinnitatakse kapitalinõuete tase, mida Kontsern on kohustatud hoidma üle regulatiivse kapitalinõude taseme kuni uute juhiste saamiseni.

31. detsembri 2022. aasta seisuga kehtis Finantsinspeksiooni 2021. aasta järelevalvelise hindamisprotsessi tulemusena kehtestatud täiendav (Pillar 2) kapitalinõue 4,49% koguriskipositsioonist, millest vähemalt 2,52% peab olema kaetud esimese taseme põhiomavahenditega (CET1) ja 3,37% esimese taseme (Tier1) omavahenditega. Lisaks kehtis aasta lõpu seisuga Finantsinspeksiooni poolt Kontsernile määratud täiendav 0,5% omavahendite suunis (Pillar 2 Guidance, P2G).

Kapitalinõuded seisuga 31. detsember 2022

	Esimese taseme põhiomavahendite suhtarv	Esimese taseme omavahendite suhtarv	Kogu- omavahendite suhtarv
Baasnõue	4,5%	6,0%	8,0%
Pillar 2 kapitalinõue	2,5%	3,4%	4,5%
Kokku SREP kapitalinõue (TSCR)	7,0%	9,4%	12,5%
Kapitali säilitamise puhver	2,5%	2,5%	2,5%
Süsteemse riski puhver	0,0%	0,0%	0,0%
Vastutsüklilise riski puhver	0,5%	0,5%	0,5%
Kokku üldine kapitalinõue (OCR)	10,0%	12,4%	15,5%
Täiendav omavahendite suunis (P2G)	0,5%	0,5%	0,5%
Üldine kapitalinõue ja täiendav omavahendite suunis kokku	10,5%	12,9%	16,0%

Eesti Pank taastas Eestis asuvatele riskipositsioonidele kohalduva 1% vastutsüklilise kapitalipuhvri nõude alates 7. detsembrist 2022 ning selle nõudega asendati kriisi eel kehtinud 1% süsteemse riski puhvri määr. Lisaks kehtisid 31. detsembri 2022. aasta seisuga Kontsernile kapitalipuhvri nõuded vastavalt riskipositsioonide asukohariikides kehtivatele määradele. Vastutsüklilise puhvri määr Rootsi ja Bulgaaria krediidiriskipositsioonidelt oli 1%, Norra krediidiriskipositsioonidelt 2% ja Luksemburgi krediidiriskipositsioonidelt 0,5% ning süsteemse riski puhvri määr 2% Leedu residentist füüsiliste isikute vastu olevate elamukinnisvaraga tagatud jaenõuete suhtes.

Kontserni eesmärgiks oli seisuga 31. detsember 2022 hoida koguomavahendite suhtarv vähemalt tasemel 15,98%, millele lisandub sisemine kapitalipuhvri määr 0,75%.

Seisuga 31. detsember 2022 oli koguomavahendite suhtarv 16,7%, mis on kõrgem kui regulatiivne nõue. Kontserni esimese taseme põhiomavahendite suhtarv (*CET1 capital ratio*) ja esimese taseme omavahendite suhtarv (*Tier1 ratio*) olid 13,6%. Kontsern täidab aruandekuupäeval üldist kapitalinõuet.

5. detsembril 2022 esitas Finantsinspeksioon Kontsernile iga-aastase järelevalvelase läbivaatamise ja hindamisprotsessi (SREP) tulemusena uued kapitalinõuded, mis hakkavad kehtima alates 15. märtsist 2023.

Finantsinspeksiooni otsuse kohaselt kohaldub Kontsernile konsolideeritud alustel täiendav omavahendite nõue (P2R) summas 4,49% riskipositsiooni kogusummast (TREA), millest vähemalt 3,37% peab olema kaetud esimese taseme põhiomavahenditega ja vähemalt 2,52% esimese taseme omavahenditega. Pillar 2 kapi-

talitõue 4,49% jäi kehtima samale tasemele, mis oli Kontsernile varasema SREP-i tulemusena kehtestatud. Kontserni SREP kapitalitõue kokku (TSCR) on seega 12,49%. See on 8% Pillar 1 ja 4,49% Pillar 2 nõuete summa.

Lisaks otsustas Finantsinspeksioon tõsta Kontsernile konsolideeritud baasil kohalduvat Pillar 2 suunist (P2G) 0,5%-lt 1,5%-le TREA-st. Uued P2R ja P2G suhtarvud kehtivad alates 15. märtsist 2023, mis tähendab, et alates sellest kuupäevast peab Kontsernil olema sama riskipositsiooni jaoks rohkem kapitali.

LISA 6. VARADE JA KOHUSTISTE ÕIGLANE VÄÄRTUS

Finantsseisundi aruandes 31. detsembri 2022 ja 2021 seisuga kajastatud varade ja kohustiste

õiglane väärtus ei erine juhtkonna hinnangul oluliselt nende raamatupidamisväärtusest.

Finantsvarad seisuga 31. detsember	Raamatupidamisväärtus		Õiglane väärtus	
	2022	2021 korrigeeritud	2022	2021 korrigeeritud
Nõuded keskpankadele (lisa 7)	151,1	78,7	151,1	78,7
Nõuded pankadele (lisa 7)	22,3	37,2	22,3	37,2
Õiglates väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid (lisa 8)	19,2	45,3	19,2	45,3
Nõuded klientidele (lisa 9, 10)	1 349,8	893,5	1 349,8	893,5
Muud finantsnõuded (lisa 11)	2,4	2,7	2,4	2,7
Kokku	1 544,8	1 057,4	1 544,8	1 057,4

Finantskohustised seisuga 31. detsember	Raamatupidamisväärtus		Õiglane väärtus	
	2022	2021	2022	2021
Võlgnevus pankadele (lisa 17)	9,2	36,5	9,2	36,5
Klientide hoiused (lisa 18)	1 367,8	898,3	1 367,8	898,3
Allutatud võlakirjad (lisa 19)	40,1	15,0	39,8	15,0
Muud finantskohustised (lisa 22)	11,6	11,2	11,6	11,2
Kokku	1 419,5	924,5	1 419,2	924,5

Allpool tabelis on toodud instrumendid õiglates väärtuses hindamismeetodi järgi. Tasemed on määratletud mõttisel kasutatud oluliste sisendite jälgitavuse põhjal järgnevalt:

- *tase 1*: identsete instrumentide aktiivsel turul noteeritud hinnad (korrigeerimata);
- *tase 2*: muud sisendid kui taseme 1 noteeritud hinnad, mis on instrumentide puhul jälgitavad

kas otse (st hindadena) või kaudselt (st on hindadest tuletatud). See kategooria hõlmab instrumente, mille väärtuse hindamisel on kasutatud sarnaste instrumentide noteeritud turuhindu aktiivsel turul; identsete või sarnaste instrumentide noteeritud hindu turul, mida peetakse vähem aktiivseks, või muud hindamismeetodit, mille puhul kõik olulised sisendid on turuandmete põhjal otseselt või kaudselt jälgitavad;

- tase 3: sisendid, mis ei põhine jälgitavatel turuandmetel (st mittejälgitavad sisendid). See kategooria hõlmab kõiki instrumente, mille hindamismeetod hõlmab sisendeid, mis ei ole jälgitavad ja mille mittejälgitavad sisendid mõjutavad oluliselt instrumendi hindamist. Siia

kuuluvad ka sarnaste instrumentide noteeritud hindade alusel hinnatud instrumendid, mille puhul on vaja olulisi mittejälgitavaid korrigeerimisi või eeldusi, et kajastada instrumentidevahelisi erinevusi.

Õiglase väärtuse hierarhia seisuga 31. detsember 2022

	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
Õiglasest väärtuses kajastatavad varad				
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid (lisa 8)	19,2	-	-	19,2
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele (lisa 9, 10)	-	-	39,4	39,4
Maa ja ehitised (lisa 13)	-	-	15,9	15,9
- büroopinnad	-	-	6,2	6,2
- muud hooned	-	-	0,1	0,1
- põllumajandusmaad	-	-	9,6	9,6
Kinnisvarainvesteeringud (lisa 14)	-	-	46,5	46,5
- ärihooned	-	-	23,0	23,0
- põllumajandusmaad	-	-	18,6	18,6
Varad, mille õiglase väärtus on avalikustatud				
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele (lisa 9, 10)	-	-	1 310,4	1 310,4
Muud finantsnõuded (lisa 11)	-	-	2,4	2,4
Kokku varad	19,2	-	1 414,6	1 433,8
Kohustised, mille õiglase väärtus on avalikustatud				
Võlgnevus pankadele (lisa 17)	-	-	9,2	9,2
Klientide hoiused (lisa 18)	-	-	1 367,8	1 367,8
Allutatud võlakirjad (lisa 19)	-	20,1	20,0	40,1
Rendikohustis (lisa 20)	-	-	1,2	1,2
Muud finantskohustised (lisa 22)	-	-	11,6	11,6
Kokku kohustised	-	20,1	1 409,8	1 429,9

Õiglase väärtuse hierarhia seisuga 31. detsember 2021, korrigeeritud

	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
Õiglasest väärtuses kajastatavad varad				
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid (lisa 8)	45,3	-	-	45,3
Maa ja ehitised (lisa 14)	-	-	17,7	17,7
- büroopinnad	-	-	6,0	6,0
- muud hooned	-	-	1,7	1,7
- põllumajandusmaad	-	-	9,0	9,0
- bioloogilised varad	-	-	1,0	1,0
Kinnisvarainvesteeringud (lisa 14)	-	-	41,6	41,6

	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Kokku
- ärihooned	-	-	23,0	23,0
- põllumajandusmaad	-	-	18,6	18,6
Biooloogilised varad	-	-	1,0	1,0
Varad, mille õiglase väärtus on avalikustatud				
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad nõuded klientidele (lisa 9, 10)	-	-	893,5	893,5
Muud finantsnõuded (lisa 11)	-	-	1,9	1,9
Kokku varad	45,3	-	954,7	1 000,0
Kohustised, mille õiglase väärtus on avalikustatud				
Võlgnevus pankadele (lisa 17)	-	-	36,5	36,5
Klientide hoiused (lisa 18)	-	-	898,3	898,3
Allutatud võlakirjad (lisa 19)	-	-	15,0	15,0
Rendikohustis (lisa 20)	-	-	1,8	1,8
Muud finantskohustised (lisa 22)	-	-	11,2	11,2
Kokku kohustised	-	-	962,8	962,8

Alljärgnevas tabelis on toodud õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavate kliendinõuete saldode muutused aruandeperioodil.

Ülejäänud aruandekuupäeval õiglasest väärtusest mõõdetud 3. taseme finantsinstrumentide alg- ja lõppsaldo vastavuse kohta vt lisasid 13 ja 14. Tasemete 1 ja 2 vahel 2022. ega 2021. aastal liikumisi ei toimunud.

	2022
Saldo perioodi alguses	-
Ümberliigitamine korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavatest nõuetest õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavatesse instrumentidesse	24,3
Kokku kasum või kahjum:	
intressitulu	0,4
netotulem õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumiaruande mõõdetud finantsvaradest	0,9
Väljaantud laenud või lepingutingimuste muutmine	13,4
Laenude ja intresside laekumised	0,4
Saldo perioodi lõpus	39,4
Ümberhindluse summa ümberhindluse hetkel	7,7
Edasilükkunud ümberhindluse kasum aruandeperioodi lõpus	6,8

Kontsern muutis 2022. aasta kolmandas kvartalis valitud lepingute tehingutingimusi ja liigitas need korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavast ümber õiglasest väärtusest muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavaks. Pärast kliendilepingutesse muudatuste tegemist ei vastanud need instrumendid enam ainult üksnes põhiosa- ja intressimaksetest koosnevate lepinguliste rahavoogude nõudele. Muudetud lepingutingimused, mis mõjutavad instrumendi õiglasest väärtuse mõõtmist, näevad ette, et pangal on lepingu lõpptähtaja saabudes õigus taga-

tise turuväärtuse muutusest tulenevale kasumile (hübriidinstrument). Ümberhindlusest tulenev kasum kajastatakse lepinguperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes. Ümberhindluse summa oli 7,7 miljonit eurot, millest 0,9 miljonit eurot kajastati aruandeperioodil ümberhindluse kasumina. Õiglasest väärtusesse ümberhinnatud nõuded klientidele kajastati finantsseisundi aruandes netosummas. Edasilükkunud ümberhindluse kasum aruandekuupäeva seisuga oli 6,8 miljonit eurot.

Õiglase väärtuse mõõtmine

Kontserni finantsosakond hindab finantsaruandluse koostamisel finantsinstrumentide, sealhulgas 3. taseme instrumentide, õiglast väärtust. Keerukate hindamiste puhul tehakse koostööd sõltumatute hindajatega. Hindamismeetod valitakse iga instrumendi omaduste põhjal, eesmärgiga kasutada võimalikult palju turupõhist teavet. Hindamist viiakse läbi piisava regulaarsusega tagamaks, et varade õiglase väärtus ei erine oluliselt nende raamatupidamisväärtusest (vt lisa 40 punktid „Materiaalne põhivara“, „Kinnisvarainvesteeringud“ ja „Õiglase väärtuse mõõtmine“ ning lisa 3).

1. taseme õiglase väärtuse mõõtmine

Õiglasest väärtusest läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid koosnevad võlakirjadest, mille õiglase väärtus on hinnatud aruandekuupäeval aktiivsetel turgudel noteeritud pakumishindade alusel. Hinnaallikana on kasutatud Bloombergi. Kõik võlakirjad on aktiivselt kaubeldavad ja noteeritud aktiivsel turul. Võlakirjade õiglase väärtus muudetakse valuutades peale euro kajastab ka vastavate valuutade hetkekurssi aruandekuupäeva seisuga.

3. taseme õiglase väärtuse mõõtmine

Kinnisvarainvesteeringutel, maal ja hoonetel ei ole noteeritud hindu ning nende õiglased väärtused on määratud eksperdi hinnangute alusel, mistõttu need liigituvad õiglase väärtuse hierarhia 3. tasemele. Nende õiglase väärtuse hindamisel on kasutatud järgmisi meetodeid.

- Võrdlusmeetod – selle meetodi puhul põhineb hindaja hinnang hiljuti sarnaste objektidega tehtud turutehingute hindadel, mida on korrigeeritud, arvestades konkreetse vara erisusi, asukohta, seisundit või praegust kasutust.
- Tulumeetod ehk diskonteeritud rahavoogude meetod – selle meetodi puhul kasutatakse õiglase väärtuse määramisel eeldusi selle kohta, millist omanikutulu vara võib kasutusea jooksul teenida ja millised kohustused varaga seonduvad, sh eeldusi väljumis- ehk terminaalväärtuse kohta. Koostatakse kinnisvaraobjek-

tiga seotud rahavoogude projektsioonid ning turupõhise diskontomäära abil leitakse laekuvate rahavoogude nüüdisväärtus.

- Jäägi- ehk residuaalmeetod – seda meetodit kasutatakse juhul, kui võrreldavad turuhinnad puuduvad, näiteks maa või renoveerimist vajava või poolelioleva hoonega kinnisvara hindamisel. Jäägimeetodi puhul tuletatakse sarnaste projektide põhjal vara arendamisjärgne väärtus, millest arvatakse maha arendus- või rekonstrueerimiskulud ja arendaja kasum, mille tulemusena saadakse vara jäägi- ehk residuaalväärtus (see on arenduspotentsiaaliga kinnisvara arendamisjärgne väärtus, millest on maha arvatud hinnangulised arenduskulud ja arendaja kasum).

Maa ja ehitised

Materiaalse põhivara grupp „Maa ja ehitised“ hõlmab summas 6,2 miljonit eurot kinnisvara, mida Kontsern kasutab bürooruumidena Tallinnas, ja põllumajandusmaad summas 9,6 miljonit eurot (vt lisa 13). Tallinna bürooruumide hindamisel kasutati tulumeetodit ja järgmisi sisendeid: äriruumide eeldatav ruutmeetri renditulu kuus on 11 eurot, üüritulu tõusu määr 1,5%, pikaajaline vakantsus 5% ja diskontomäär 9,0%. Osa bürooruumidest on ümber ehitatud eluruumidest ja nende puhul kasutati võrdlusmeetodit, kus vara hindamisel võeti aluseks Tallinna kesklinna eluruumide ruutmeetri hinnad vahemikus 3962 kuni 4402 eurot, millest arvati maha bürooruumide taas korteriteks ümberehituse kulud.

Põllumajandusmaade hindamisel kasutati võrdlusmeetodit ja eksperdi hinnangu kohaselt on nende maade parimaks kasutuseks praegune põllumajanduslik kasutus. Eksperdi hinnangute järgi oli põllumajandusmaade hektari keskmine hind 7300 eurot.

Bioloogilised varad

Bioloogilisi varasid mõõdetakse õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud müügikulutused. Eluskarja väärtus põhineb sarnase vanuse, tõu ja geneetilise väärtusega loomade Eesti kohaliku

туру hindadel, mida on vajadusel korrigeeritud. Erinevalt muudest bioloogilistest varadest on mitmeaastased rohumaad ja (tali)vilja külvid (vt lisa 40 punkt „Bioloogilised varad“) kajastatud soetusmaksumuses.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringud summas 46,5 miljonit eurot koosnevad Tallinnas, Tartus ja Pärnus asuvatest ärihoonetest ja välja renditud põllumajandusmaadest (vt lisa 14). Kinnisvarainvesteeringuid mõõdetakse finantsseisundi aruandes õiglases väärtuses. Tartus asuvat büroohoonet hinnati jäägi- ehk residuaalmeetodil, mille aluseks on vara parim kasutus. Jäägimeetod arvestab kasumit, mida võiks saada, kui olemasolevat kinnisvara arendada ja müüa see kortermajana. Vara hindamisel kasutati järgmisi sisendeid: Tartu vanalinna korterite ruutmeetri müügihind 4000 eurot ja ruutmeetri arenduskulud 1690 eurot. Tallinnas ja Pärnus asuvate muude bürooja ärihoonete õiglase väärtust hinnati tulumeetodil, lähtudes Tallinnas rendihinnast vahemikus 11-14 eurot ruutmeetri kohta ja Pärnus 4-11 eurot ruutmeetri kohta. Põllumajandusmaade hindamisel kasutati peamiselt võrdlusmeetodit ja eksperdihinnangu kohaselt on nende maade parimaks kasutuseks praegune põllumajanduslik

kasutus. Põllumajandusmaade hektari keskmine hind on 6600 eurot. Põllumajandusmaade osas, mille soetamisel on lepingusse lisatud tagasiostu klausel, on arvestatud ka tagasiostuhinnaga. Seda vaatamata asjaolule, et tagasiostu klausel ei kohusta põllumajandusmaa müüjat seda kasutama, vaid annab selleks võimaluse. Selliste maade hindamisel on lähtutud konservatiivsuse printsiibist ja õiglaseks väärtuseks on loetud eksperdihinnangus märgitud väärtus või tagasiostuhind, olenevalt sellest kumb on madalam.

Hinnangud

Kontsern kaasas kinnisvarainvesteeringute ning maa ja ehitiste õiglasele väärtusele aruandekuu-päeval hinnangu andmiseks sõltumatud eksperdid ning kuna hindamiste põhjal oli büroo-oonete, -pindade ja põllumajandusmaade õiglase väärtus muutunud, viidi läbi ümberhindlused.

Hindamise sisendid ja seosed õiglase väärtusega

Järgmine tabel võtab kokku kvantitatiivse teabe oluliste mittejälgitavate sisendite kohta, mida kasutatakse korduvatel 3. taseme õiglase väärtuse mõõtmistel (hindamistehnikate kohta vt eespool):

Maa, ehitised ja bioloogilised varad

Vara	Õiglase väärtus 31. detsembri seisuga		Hindamis-meetod	Kasutatud eeldused	2022	2021
	2022	2021				
Büroopinnad	6,0	6,0	Võrdlus-meetod	Ruutmeetri hind (eurot/m ²)	3962-4402	3497-3675
			Tulumeetod	Ruutmeetri renditulu kuus	11	11
				Üüritulu tõusu määr	1,5%	1,5%
				Eeldatav vakantsuse määr	5,0%	5,0%
				Diskontomäär	9,0%	8,5%
				Üüritava pinna ühiku turuväärtus	1629	1629
Muud hooned	-	1,7	Tulumeetod	Ruutmeetri renditulu kuus	-	0,5-2
Põllumajandus-maad	9,0	9,0	Võrdlus-meetod	Kaalutud keskmine hektari hind	5826-9100	5200-7600
Bioloogilised varad	-	1,0	Turuhind	vt eespool		

Kinnisvarainvesteeringud

Vara	Õiglase väärtus 31. detsembri seisuga		Hindamis-meetod	Kasutatud eeldused	2022	2021	
	2022	2021					
Ärihooned	23,5	23,0	Jäägi- ehk residuaalmeetod	Sarnaste pindade keskmine turuhind (eurot/m ²)	4000	3500	
				Vara väärtuse* ja suletud netopinna suhe (eurot/m ²)	1200	1178	
				Tulumeetod	Ruutmeetri renditulu kuus	4-14	4-13
				Üüritulu tõusu määr	1,5%-3%	1,5%-3%	
				Eeldatav vakantsuse määr	5,0%	5,0%	
				Diskontomäär	9,5%-11,0%	8,5%-11,0%	
Põllumajandusmaad*	23,0	18,6	Võrdlusmeetod	Üüritava pinna ühiku turuväärtus	989-1435	958-1419	
				Kaalutud keskmine hektari hind	3700-7700	3200-6700	

* Arendamist vajava vara väärtus (arendamisjärgne väärtus, millest on maha arvatud arenduskulud ja arendaja kasum) suletud netopinna (m²) kohta.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittejälgitavate sisendite ja õiglase väärtuse seose mõõtmise vastastikune seos:

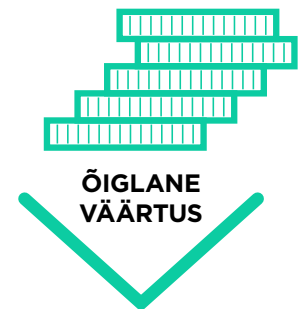
Mida kõrgem näitaja, seda suurem õiglase väärtus

- Ruutmeetri hind eurot/m²
- Ruutmeetri renditulu kuus
- Üüritulu tõusu määr
- Üüritava pinna ühiku turuväärtus
- Kaalutud keskmine hektari hind
- Sarnaste pindade keskmine turuhind eurot/m²

Mida kõrgem näitaja, seda väiksem õiglase väärtus

- Diskontomäär
- Eeldatav vakantsuse määr

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele

Hübriidinstrumendi tunnustega laenu sisaldavad põhilepingu põhiosa- ja intressinõudeid ning alusvara õiglase väärtuse ümberhindluse kasvu komponenti. Alusvara hindamisel kasutati sarnaselt põllumajandusmaade hindamisega võrdlusmeetodit. Tulu alusvara väärtuse ümberhindlusest kajastatakse lineaarselt perioodiseerituna lepingu kehtivusaja jooksul kasumina

õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetud finantsvaradelt ja see võtab arvesse kaasneda võivaid riske. Laenude õiglase väärtuse leidmiseks diskonteeriti laenumakseid turuintressimääraga, kasutades lihtsustatud meetodit ja võttes aluseks instrumendi siseintressimäära. Juhul kui turuintressimäär muutuks +/- 1 protsendipunkti, oleks õiglase väärtuse muutusest tulenev mõju +/- 1,4 miljonit eurot. Tegemist on kohustuslikus korras õiglases

väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavate varadega.

Finantsinstrumendid, mida ei mõõdata õiglases väärtuses

Nõuded klientidele (tase 3) summas 1310,4 miljonit eurot on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Õiglase väärtuse hindamiseks diskonteeriti hinnangulised rahavood diskonteeritud kehtivate turuintressimääradega. Tulemus ei erine oluliselt sellest, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, kasutades sisemist intressimäära.

Kontserni nõudeid klientidele arvestatakse lisas 40 (vt punkt „Finantsvarad“) ja lisas 5 kirjeldatud põhimõtete alusel. Juhtkonna hinnangul tagavad valitud arvestuspõhimõtted, et nõuete raamatupidamisväärtus on ligilähedane nende õiglasele väärtusele.

Võlgnevust pankadele ja klientide hoiuste õiglast väärtust hinnatakse diskonteeritud rahavoo-gude meetodil, rakendades intressimäärasid, mida pakutakse sarnase tähtaja ja tingimustega hoiuste puhul. Nõudmiseni hoiuste õiglane väärtus on aruandekuupäeval tasumisele kuuluv summa.

LISA 7. NÕUDED PANKADELE

Nõuded pankadele seisuga 31. detsember 2022

	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Rootsi	Bulgaaria	Kokku
Nõuded keskpankadele	149,4	-	-	0,2	-	1,5	151,1
sh kohustusliku reservi nõue*	7,9	-	-	0,2	-	0,5	8,6
sh reservi ülejääk keskpankades	-	-	-	-	-	1,0	1,0
sh üleõhohiused keskpankades	141,5	-	-	-	-	-	141,5
Nõuded pankadele	9,1	2,5	4,4	0,9	5,3	0,1	22,3
sh nõudmiseni hoiused	9,0	2,5	4,4	0,9	5,3	0,1	22,2
sh tähtajalised hoiused	0,1	-	-	-	-	-	0,1
Kokku	158,5	2,5	4,4	1,1	5,3	1,6	173,4
sh raha ekvivalendid kokku	150,5	2,5	4,4	0,9	5,3	1,1	164,7

Nõuded pankadele seisuga 31. detsember 2021

	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Rootsi	Bulgaaria	Kokku
Nõuded keskpankadele	76,7	-	-	0,9	-	1,1	78,7
sh kohustusliku reservi nõue*	3,9	-	-	0,1	-	0,1	4,1
sh reservi ülejääk keskpankades	72,8	-	-	0,8	-	1,0	74,6
Nõuded pankadele	14,4	3,9	2,3	6,6	9,9	0,1	37,2
sh nõudmiseni hoiused	14,4	3,9	2,3	6,6	9,9	0,1	37,2
Kokku	91,1	3,9	2,3	7,5	9,9	1,2	115,9
sh raha ekvivalendid kokku	87,2	3,9	2,3	7,4	9,9	1,1	111,8

* Kohustusliku reservi nõuet täidetakse tulenevalt Euroopa Keskpanga määrusest (EÜ) nr 1745/2003, 12. septembrist 2003 kohustuslike reservide kohaldamise kohta (EKP/2003/9). Kohustusliku reservi määraks euroalal on 1% kuni 2 aastase tähtajaga kaasatud hoiustest ja laenudest, millest on maha arvestatud lubatud mahaarvamised ning mida täidetakse Euroopa Keskpanga poolt kehtestatud täitmise perioodi keskmisena, hoides vastavat summat eurodes kohaliku keskpanga kontol. Bulgaarias on kohaliku keskpanga määrusega kehtestatud reservinõue 5-10% kohustustest. Reservi hoitakse Bulgaaria keskpangas. Rootsis reservi nõue puudub.

Raha ja raha ekvivalendid

	31.12.2022	31.12.2021
Nõudmiseni- ja üleöödeposiidid krediitiasutustes	22,2	37,2
Nõudmiseni- ja üleööhoiused keskpankades	141,5	-
Kohustusliku reservi ülejääk keskpankades	1,0	74,6
Raha ja raha ekvivalendid kokku	164,7	111,8

LISA 8. VÕLAVÄÄRTPABERID

	31.12.2022	31.12.2021
Jaotus emitentide lõikes		
sh riiklikud võlakirjad	9,6	3,4
sh krediitiasutuste võlakirjad	1,5	14,4
sh muude finantsettevõtete võlakirjad	-	2,1
sh mittefinantsettevõtete võlakirjad	8,1	25,4
Kokku võlaväärtpaberid	19,2	45,3
Jaotus valuutade lõikes		
sh EUR (euro)	16,0	42,7
sh SEK (Rootsi kroon)	3,2	2,6

Õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaberite muutused:

	2022	2021
Saldo perioodi alguses	45,3	45,8
Rahavoo kirjed:		
Uute finantsinstrumentide soetus	7,7	4,6
Finantsinstrumentide lunastamine	-31,9	-5,2
Mitterahalised kirjed:		
Õiglase väärtuse muutus	-2,1	-0,5
Tekkepõhine intress	0,5	0,6
Kursierinevused	-0,3	-0,1
Saldo perioodi lõpus	19,2	45,2

LISA 9. NÕUDED KLIENTIDELE

Ümberliigitamine

Kontsern muutis 2022. aasta kolmandas kvartalis valitud lepingute tehingutingimusi ja liigitas need korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavast ümber õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavaks. Pärast kliendilepingutesse muudatuste tegemist ei vastanud need instrumendid enam ainult üksnes põhi-osa- ja intressimaksetest koosnevate lepinguliste rahavoogude nõudele. Ümberliigitamisel vähendati korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetud laenu- ja intressinõudeid 24,3 miljoni euro võrra, samas summas suurenesid õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõu-

ded klientidele moodustasid aruandekuupäeval 39,4 miljonit eurot, mis sisaldab alusvara väärtuse ümberhindlust summas 0,9 miljonit eurot (vt lisa 6) ning laenu- ja intressinõudeid summas 38,5 miljonit eurot. Alusvara ümberhindluse tulu oli aruandeaastal 0,9 miljonit eurot ja intressitulu 0,4 miljonit eurot (vt lisa 26).

Nõuded klientidele

Nõudeid klientidele mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, v.a hübriidinstrumendi tunnustega laenud, mida mõõdetakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi. Ärimudeli ja rahavoogude tunnuste alusel oli nõuete jaotus klientidele aruandekuupäeval järgnev:

	31.12.2022	31.12.2021 korrigeeritud
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud nõuded	1 310,4	893,5
Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded	39,4	-
Nõuded klientidele	1 349,8	893,5

Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad nõuded klientidele sisaldavad eritingimustega investeerimislaenu alusvara väärtuse ümberhindlust summas 0,9 miljonit eurot. Alusvara ümberhind-

luse tulu on kajastatud kasumiaruande real „Netotulem õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetud finantsvaradest“.

Nõuded klientidele seisuga 31. detsember 2022

	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Rootsi	Bulgaaria	Kokku
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad laenud							
Laenuõuded klientidele	502,6	208,5	441,0	103,9	55,0	7,0	1 318,0
Laenuõuete allahindlused	-5,8	-4,8	-4,3	-5,8	-3,9	-1,0	-25,6
Intressinõuded klientidele	2,8	1,4	13,9	0,8	0,3	0,2	19,4
Intressinõuete allahindlused	-0,6	-0,3	-0,3	-0,1	-	-0,1	-1,4
Kokku	499,0	204,8	450,3	98,8	51,4	6,1	1 310,4
Õiglasest väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad laenud							
Laenuõuded klientidele	37,8	-	-	-	-	-	37,8
Alusvara väärtuse kasv	0,9	-	-	-	-	-	0,9
Intressinõuded klientidele	0,7	-	-	-	-	-	0,7
Kokku	39,4	-	-	-	-	-	39,4
Laenuõuded klientidele kokku	538,4	204,8	450,3	98,8	51,4	6,1	1 349,8
Piirkonna osakaal	39,9%	15,1%	33,4%	7,3%	3,8%	0,5%	100,0%

Nõuded klientidele seisuga 31. detsember 2021, korrigeeritud

	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Rootsi	Bulgaaria	Kokku
Laenunõuded klientidele	286,9	151,1	280,2	106,6	77,5	1,6	903,9
Laenunõuete allahindlused	-5,3	-5,5	-3,9	-6,0	-4,3	-	-25,0
Intressinõuded klientidele	2,2	1,7	11,0	0,8	0,5	-	16,2
Intressinõuete allahindlused	-0,7	-0,5	-0,1	-0,1	-0,2	-	-1,6
Kokku	283,1	146,8	287,2	101,3	73,5	1,6	893,5
Piirkonna osakaal	31,7%	16,5%	32,1%	11,3%	8,2%	0,2%	100,0%

Laenunõuded klientidele* laenu liikide lõikes

	31.12.2022	31.12.2021 korrigeeritud
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad laenud		
Tagatiseta laen	609,0	583,9
Laen käenduse tagatisel	0,6	45,1
Laen kinnisvara tagatisel	642,0	248,0
Laen muu tagatisega	66,4	26,9
Õiglasest väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad laenud		
Laen kinnisvara tagatisel	37,8	-
Laenunõuded klientidele kokku	1 355,8	903,9

Laenunõuded klientidele* lepinguvaluutade lõikes

	31.12.2022	31.12.2021 korrigeeritud
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad laenud		
EUR (euro)	1 255,9	824,8
SEK (Rootsi kroon)	55,1	77,5
BGN (Bulgaaria leev)	7,0	1,6
Õiglasest väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad laenud		
EUR (euro)	37,8	-
Laenunõuded klientidele kokku	1 355,8	903,9

* Laenunõuded klientidele sisaldavad põhiosa nõudeid.

Aegumisanalüüs seisuga 31. detsember 2022*

	Aegumata	kuni 30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	üle 90 päeva	Kokku
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad laenud						
Tagatiseta laen						
Laenuportfell	554,1	27,9	8,0	5,2	13,8	609,0
Laenu allahindlus	-9,7	-2,6	-3,0	-2,3	-7,2	-24,8
Laen käenduse tagatisel						
Laenuportfell	0,5	0,1	-	-	-	0,6
Laenu allahindlus	-	-	-	-	-0,1	-0,1

	Aegumata	kuni 30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	üle 90 päeva	Kokku
Laen kinnisvara tagatisel						
Laenuportfell	638,9	2,4	0,4	-	0,3	642,0
Laenu allahindlus	-0,1	-	-	-	-	-0,1
Laen muu tagatisega						
Laenuportfell	61,2	3,5	0,9	0,3	0,5	66,4
Laenu allahindlus	-0,3	-0,1	-0,1	-	-0,1	-0,6
Õiglasest väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavad laenud						
Laenuportfell	37,8	-	-	-	-	37,8
Kokku laenuportfell	1 292,5	33,9	9,3	5,5	14,6	1 355,8
Kokku laenu allahindlus	-10,1	-2,7	-3,1	-2,3	-7,4	-25,6

Aegumisanalüüs seisuga 31. detsember 2021, korrigeeritud*

	Aegumata	kuni 30 päeva	31-60 päeva	61-90 päeva	üle 90 päeva	Kokku
Tagatiseta laen						
Laenuportfell	528,7	27,6	7,0	3,5	17,1	583,9
Laenu allahindlus	-9,7	-2,3	-2,4	-1,4	-8,8	-24,6
Laen käenduse tagatisel						
Laenuportfell	44,9	0,1	-	-	0,1	45,1
Laenu allahindlus	-	-	-	-	-0,1	-0,1
Laen kinnisvara tagatisel						
Laenuportfell	247,1	0,5	-	0,1	0,3	248,0
Laenu allahindlus	-0,2	-	-	-	-0,1	-0,3
Laen muu tagatisega						
Laenuportfell	24,3	1,9	0,3	0,1	0,3	26,9
Kokku laenuportfell	845,0	30,1	7,3	3,7	17,8	903,9
Kokku laenu allahindlus	-9,9	-2,3	-2,4	-1,4	-9,0	-25,0

* Ainult laenu põhiosa, ei sisalda intressinõudeid.

LISA 10. LAENUNÕUETE ALLAHINDLUSED

Laenuõuete liigitamine etappide vahel aegumise seisuga 31. detsember 2022

Laenuõuete aegumise seis	1. etapp	2. etapp	3. etapp	Kokku
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavad laenud				
Ei ole viivituses	1 241,4	12,0	1,3	1 254,7
Kuni 30 päeva üle tähtaja	22,9	8,7	2,3	33,9
31-60 päeva üle tähtaja	-	7,0	2,3	9,3
61-90 päeva üle tähtaja	-	2,6	2,9	5,5
Enam kui 90 päeva üle tähtaja	-	-	14,6	14,6
Laenuõuete brutosumma	1 264,3	30,3	23,4	1 318,0
Laenude allahindlus	-8,5	-6,1	-11,0	-25,6
Raamatupidamisväärtus	1 255,8	24,2	12,4	1 292,4

Laenuõuete liigitamine etappide vahel aegumise seisuga 31. detsember 2021, korrigeeritud

Laenuõuete aegumise seis	1. etapp	2. etapp	3. etapp	Kokku
Ei ole viivituses	834,4	9,0	1,6	845,0
Kuni 30 päeva üle tähtaja	20,8	8,0	1,3	30,1
31–60 päeva üle tähtaja	-	5,8	1,5	7,3
61–90 päeva üle tähtaja	-	2,3	1,4	3,7
Enam kui 90 päeva üle tähtaja	-	-	17,8	17,8
Laenuõuete brutosumma	855,3	25,1	23,5	903,9
Laenude allahindlus	-8,5	-5,0	-11,5	-25,0
Raamatupidamisväärtus	846,8	20,1	12,0	878,9

Nõuete allahindlus seisuga 31. detsember 2022

	Laenuõuded	Intressinõuded	Nõuded, millele on allahindlus moodustatud, kokku	Allahindlused kokku
1. etapp	1 264,3	15,9	1 280,2	-8,5
2. etapp	30,3	0,8	31,1	-6,1
3. etapp	23,4	2,7	26,1	-12,4
Kokku	1 318,0	19,4	1 337,4	-27,0

Nõuete allahindlus seisuga 31. detsember 2021, korrigeeritud

	Laenuõuded	Intressinõuded	Nõuded, millele on allahindlus moodustatud, kokku	Allahindlused kokku
1. etapp	855,3	12,6	867,9	-8,4
2. etapp	25,1	0,6	25,7	-5,0
3. etapp	23,5	3,0	26,5	-13,2
Kokku	903,9	16,2	920,1	-26,6

Muutused allahindlustes 2022. aastal

	Algsaldo seisuga 01.01.2022	Suurenemine allahindluse kajastamise tõttu	Vähennemine kajastamise lõpetamise, tagasimaksete ja võõrandamise tõttu	Muutused krediidiriski muutumise tõttu (neto)	Vähennemine mahakandmise tõttu	Lõppsaldo seisuga 31.12.2022
1. etapp	-8,4	-4,4	1,5	2,5	0,3	-8,5
2. etapp	-5,0	-1,4	0,3	-1,7	1,8	-6,1
3. etapp	-13,2	-2,1	0,8	-5,1	7,1	-12,4
Kokku	-26,6	-7,9	2,6	-4,3	9,2	-27,0

Muutused allahindlustes 2021. aastal

	Algsaldo seisuga 01.01.2021	Suurenemine allahindluse kajastamise tõttu	Vähennemine kajastamise lõpetamise, tagasimaksete ja võõrandamise tõttu	Muutused krediidiriski muutumise tõttu (neto)	Vähennemine mahakandmise tõttu	Lõppsald seisuga 31.12.2021
1. etapp	-10,4	-4,3	1,9	4,3	0,2	-8,4
2. etapp	-4,0	-1,7	0,3	-0,5	0,9	-5,0
3. etapp	-13,0	-1,4	1,1	-6,4	6,6	-13,2
Kokku	-27,4	-7,4	3,3	-2,6	7,7	-26,6

Kliendinõuete allahindlused gruppide lõikes seisuga 31. detsember 2022

	Laenu nõuded	Intressinõuded	Nõuded, millele on allahindlus moodustatud, kokku	Allahindlused kokku
Grupeeritult hinnatavad nõuded	647,0	17,4	664,4	-26,6
Individuaalselt hinnatavad nõuded	708,8	3,6	712,4	-0,4
Kokku	1 355,8	21,0	1 376,8	-27,0

Kliendinõuete allahindlused gruppide lõikes seisuga 31. detsember 2021, korrigeeritud

	Laenu nõuded	Intressinõuded	Nõuded, millele on allahindlus moodustatud, kokku	Allahindlused kokku
Grupeeritult hinnatavad nõuded	305,6	15,4	321,0	-26,2
Individuaalselt hinnatavad nõuded	598,3	0,8	599,1	-0,4
Kokku	903,9	16,2	920,1	-26,6

Grupeeritult hinnatavateks nõueteks loetakse kõiki mitteolulise maksumusega homogeenseid nõudeid, mille ajalooline maksekäitumine ning tagatus või muud ühised omadused on sarnased ning mis ei kuulu individuaalsele hindamisele.

Individuaalselt hinnatakse nõudeid äriühingute vastu, samuti nõudeid, mis on suuremad kui 100 000 eurot, ja nõudeid, mida ei ole hinnatud grupeeritult.

LISA 11. MUUD NÕUDED

	31.12.2022	31.12.2021
Ostjate tasumata arved ja muud nõuded	2,1	1,6
Laekumata sissenõude- ja muud tulud	0,5	0,4
Laekumata nõuete allahindlus	-0,2	-0,2
Muud nõuded	-	0,9
Kokku	2,4	2,7

LISA 12. ETTEMAKSTUD KULUD JA MAKSUD

	31.12.2022	31.12.2021
Tulumaksu ettemaksed	0,4	0,4
Maksude ettemaksed	1,7	-
Ettemaksed hankijatele ja ettemakstud kulud	0,8	1,1
Kokku	2,9	1,5

LISA 13. MATERIAALNE PÕHIVARA

	31.12.2022	31.12.2020
Maa	9,6	9,0
Ehitised	6,2	7,7
Kasutusõigusvarad: büroopinnad	1,1	1,4
Kasutusõigusvarad: põllumajandusseadmed ja -tehnika	-	0,6
Muu põhivara	1,4	1,2
Bioloogilised varad	-	1,0
Kokku	18,3	20,9

Maa, ehitised, muu põhivara ning bioloogilised varad

	Maa	Ehitised	Muu põhivara*	Bioloogilised varad	Kokku
Soetusmaksumus					
Saldo 01.01.2021	-	1,6	4,2	-	5,8
Ostetud põhivara	-	-	0,5	-	0,5
Müüdud põhivara	-	-	-0,1	-	-0,1
Hindamine õiglasesse väärtusesse läbi muu koondkasumi	-	0,1	-	-	0,1
Lisandumised äriühenduste soetustest (lisa 39)	9,0	1,7	0,9	1,0	12,6
Ümberliigitamine kinnisvarainvesteeringust (lisa 14)	-	4,3	-	-	4,3
Saldo 31.12.2021	9,0	7,7	5,5	1,0	23,2
Saldo 01.01.2022	9,0	7,7	5,5	1,0	23,2
Ostetud põhivara	-	-	1,2	-	1,2
Müüdud põhivara	-	-	-0,3	-	-0,3
Mahakantud põhivara	-	-	-0,4	-	-0,4
Hindamine õiglasesse väärtusesse läbi muu koondkasumi	2,4	0,2	-	-	2,6
Ümberliigitamine kinnisvarainvesteeringuks (lisa 14)	-1,5	-	-	-	-1,5
Üleviimine	-	-	0,1	-	0,1
Ümberliigitamine müügiks hoitavateks varadeks (lisa 16)	-0,3	-1,7	-1,0	-1,0	-4,0
Saldo 31.12.2022	9,6	6,2	5,1	-	20,9
Kulum					
Kulumi saldo 01.01.2021	-	-	-3,4	-	-3,4
Kulum perioodi jooksul	-	-0,1	-0,5	-	-0,6
Müüdud põhivara kulum	-	-	0,1	-	0,1
Lisandumised äriühenduste soetustest (lisa 39)	-	-0,1	-0,4	-	-0,5
Üleviimine**	-	0,1	-	-	0,1
Kulumi saldo 31.12.2021	-	-0,1	-4,2	-	-4,3
Kulumi saldo 01.01.2022	-	-0,1	-4,2	-	-4,3
Kulum perioodi jooksul	-	-0,3	-0,5	-	-0,8
Müüdud põhivara kulum	-	-	0,2	-	0,2
Mahakantud kulum	-	-	0,3	-	0,3
Allahindlused	-	-0,4	-	-	-0,4
Ümberliigitamine müügiks hoitavateks varadeks (lisa 16)	-	0,6	0,6	-	1,2
Üleviimine**	-	0,2	-	-	0,2
Kursierinevused	-	-	-0,1	-	-0,1
Kulumi saldo 31.12.2022	-	-	-3,7	-	-3,7
Jääkväärtus					
Jääkväärtus 01.01.2021	-	1,6	0,8	-	2,4
Jääkväärtus 31.12.2021	9,0	7,6	1,3	1,0	18,9
Jääkväärtus 31.12.2022	9,6	6,2	1,4	-	17,2

* Muu põhivara koosneb arvutitest, kontoritehnikast, -mööblist ja muust inventarist.

** Maa ja ehitiste hindamiseks kasutatakse ümberhindluse meetodit. Ümberhindluse kuupäeva akumuleeritud kulumi saldo elimineeriti ümberhindatud vara soetusmaksumuse vastu, vt lisa 6.

Kui maa ja ehitiste hindamisel oleks kasutatud soetusmaksumuse meetodit, oleks nende jääkväärtus olnud alljärgnev:

	31.12.2022	31.12.2021
Soetusmaksumus	5,8	6,2
Kulumi saldo	-1,7	-1,3
Jääkväärtus	4,1	4,9

Kasutusõigusvarad

	2022	2021
Jääkväärtus perioodi alguses	2,0	2,1
Täpsustus*	-	-0,3
Lisandumised	0,4	0,1
Amortisatsioonikulu	-0,7	-0,6
Hinna korrigeerimine	-	0,1
Ümberliigitamine müügiks hoitavaks varaks (lisa 16)	-0,6	-
Lisandumised äriühenduste soetustest	-	0,6
Jääkväärtus perioodi lõpus	1,1	2,0

* Nii kasutusõigusvarasid kui rendikohustisi vähendati üriteenustele lisatud tagastamisele mittekuluvate käibemaksu osas.

Kasutusõigusvara rendimaksude kohta vt lisa 20 ning amortisatsioonikulude kohta lisa 34.

LISA 14. KINNISVARAINVESTEERINGUD

	2022	2021
Saldo perioodi alguses	41,6	27,2
Kinnisvarainvesteeringu soetus	3,4	29,3
sh põllumajandusmaad	3,4	27,0
sh ärihooned	-	2,3
Müüdud kinnisvarainvesteeringud	-6,2	-17,0
Ümberliigitamine büroopinnaks*	-	-4,3
Ümberliigitamine maast kinnisvarainvesteeringuks**	1,5	-
Kasum õiglase väärtuse muutusest (lisa 6)	6,2	6,4
Saldo perioodi lõpus	46,5	41,6

* Osa esialgselt kinnisvarainvesteeringuna soetatud ärihoonest liigitati ümber materiaalse põhivara koosseisu, kuna Kontsern hakkab seda pinda kasutama kontoriruumidena.

** Osa seni Kontsernis põhivarana kajastatud põllumaad müüdi teisele tütarettevõttele ja renditi seejärel välja kolmandatele osapooltele, mistõttu liigitati põllumaad ümber kinnisvarainvesteeringuks.

Aruandeaastal teenis Kontsern kinnisvarainvesteeringutelt renditulu 3,6 miljonit eurot (2021: 1,8 miljonit eurot), haldamisega seotud kulud olid 1,6 miljonit eurot (2021: 1,4 miljonit eurot) vt lisad 28, 29 ja 34.

Kontsernil ei ole piiranguid oma kinnisvarainvesteeringute realiseerimisel ega lepingulisi kohustusi osta, ehitada või arendada kinnisvarainvesteeringuid või teostada remonti, hooldust ja soetada lisaseadmeid.

LISA 15. IMMATERIAALNE PÕHIVARA

	2022	2021
Soetusmaksumus perioodi alguses	35,0	29,9
Soetatud ja arendatud tarkvara*	5,5	5,0
sh soetatud	2,8	2,2
sh kapitaliseeritud tööjõukulud	2,7	2,8
Mahakantud põhivara	-1,9	-
Soetusmaksumus perioodi lõpus	38,6	34,9
Kulum perioodi alguses	-7,9	-5,7
Kulum perioodi jooksul	-2,5	-2,2
Mahakantud põhivara kulum	1,8	-
Kulum perioodi lõpus	-8,6	-7,9
Jääkväärtus perioodi alguses	27,1	24,2
Jääkväärtus perioodi lõpus	30,0	27,0

* Kontserni immateriaalse põhivara moodustavad erinevad tarkvarad.

Kontsern on viimastel aastatel märkimisväärselt investeerinud info- ja pangandustehnoloogialahendusse Nest. Soetatud ja arendatud tarkvara sisaldab ka Nesti arendamisega vahetult seotud töötajate kapitaliseeritud palga- ja tööjõumak-

sude kulusid, vt lisa 30. Nesti raamatupidamisväärtus 31. detsembri 2022 seisuga oli 29,8 miljonit eurot (31. detsember 2021: 26,6 miljonit eurot).

LISA 16. MÜÜGIKS HOITAVAD MÜÜGIGRUPID JA LÖPPEVAD TEGEVUSED

9. detsembril 2022 teatas Kontsern oma plaanist alustada kahe tütarettevõtte Palupera Põllud OÜ ja Abja Põld OÜ majandustegevuse lõpetamist, kuna nende tegevus (põllumajanduslik tootmine) ei toeta panga põhitegevust ja ei kuulu Kontserni pikaajalistesse strateegilistesse plaanidesse. Tegevused piimakarja- ja teraviljakasvatusest väljumiseks ja varade võõrandami-

seks on alanud. Sellest lähtuvalt on 2022. aasta konsolideeritud finantsseisundi aruandes nende tütarettevõtete varad ja kohustised kajastatud müügiks hoitavatena. Tegevussegmentide aruandes (vt lisa 25) olid nende ettevõtete tegevused liigitatud muude tegevuste segmenti.

Müügiks hoitava müügigrupi varad ja kohustised

Müügiks hoitavaid varasid tuleb mõõta kas jääkväärtuses või õiglasest väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused, olenevalt sellest,

kumb on madalam. Seisuga 31. detsember 2022 koosnesid müügiks hoitavad müügigrupid järgmistest varadest ja kohustistest:

	31.12.2022
Maa	0,3
Ehitised	1,1
Kasutusõigusvarad: põllumajandusseadmed ja -tehnika	0,4
Muu põhivara	0,4
Bioloogilised varad	1,0
Varud	0,7
Müügiks hoitavad varad	3,9
Rendikohustus (lisa 20)	-0,2
Muud kohustised, sh võlad hankijatele ja töövõtjatele	-0,8
Müügiks hoitavate varadega seotud kohustised	-1,0
Müügigrupi netoväärtus	2,9

Müügigrupi allahindlused

Et mõõta müügiks hoitavaid varasid õiglasel väärtuses, millest on maha arvatud müügikulusid, kajastati varade väärtuse langus summas

0,6 miljonit eurot. Allahindluse võrra vähendati müügigrupi materiaalse põhivara raamatupidamislikku maksumust.

	Vara jääkväärtus enne allahindlust	Allahindlus	31.12.2022
Ehitised	1,5	-0,4	1,1
Kasutusõigusvarad: põllumajandusseadmed ja -tehnika	0,5	-0,1	0,4
Bioloogilised varad	1,1	-0,1	1,0
Kokku	3,1	-0,6	2,5

Müügigrupiga seotud kumulatiivseid tulusid ega kulusid muus koondkasumis kajastatud ei ole.

Õiglase väärtuse mõõtmine

Müügigrupi ühekordseks õiglaseks väärtuseks hinnati 2,9 miljonit eurot, mis kasutatud hindamistehnikate alusel liigitub õiglase väärtuse

hierarhia 3. tasemele. Müügigrupi varade õiglase väärtuse hindamisel kasutati võrdlusmeetodit (vt lisa 6).

Lõppevad tegevused

Tegevus liigitatakse lõpetatuks kas võõrandamisel või siis, kui tegevus vastab müügiks olevaks varaks liigitamise kriteeriumitele – olenevalt sellest, kumb on varasem. Tütarettevõtted Palupera Põllud OÜ ja Abja Põld OÜ jätkasid

aruandekuupäeva seisuga oma majandustegevust, kuid nende varade müügitegevustega oldi alustatud ja seetõttu liigitati need lõppevateks tegevusvaldkondadeks.

Lõppevate tegevuste kahjum

	2022	2021
Muud tegevustulud	3,7	1,0
Muud tegevuskulud	-2,2	-0,6
Neto tegevustulud kokku	1,5	0,4
Palgakulud	-0,7	-0,2
Halduskulud	-0,4	-0,1
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-1,0	-0,1
Tegevuskulud kokku	-2,1	-0,4
Kahjum enne maksustamist	-0,6	-
Tulumaks	-	-
Lõppevate tegevuste kahjum	-0,6	-
Tava puhaskahjum aktsia kohta (eurodes)	-7	-
Lahustatud puhaskahjum aktsia kohta (eurodes)	-7	-

Lõppevate tegevuste rahavood

	2022	2021
Rahavoog äritegevusest	0,8	-0,2
Rahavoog investeerimistegevusest	-0,1	0,5
Rahavoog finantseerimistegevusest	-0,2	-
Tütarettevõtete raha ja selle ekvivalentide juurdekasv	0,5	0,3

LISA 17. VÕLGNEVUS PANKADELE

	31.12.2022	31.12.2021
Võlgnevus keskpangale	-	36,5
Võlgnevus teistele krediidasutustele	9,2	-

Võlgnevus keskpangale

Kontsern sai 2019. ja 2020. aastal Euroopa Keskpanga sihtotstarbeliste pikemaajaliste refinantseerimis-operatsioonide kolmanda seeria (TLTRO-III) raames kokku 36,5 miljonit eurot rahastust. Laenu esialgne tähtaeg oli kolm aastat ennetähtaegse tagastamise võimalusega alates 29. septembrist 2021. Kontsern kasutas ennetähtaegse tagastamise võimalust laenu tähtaegade efektiivseks pikendamiseks, makstes varasemalt võetud laene tagasi ja laenates uuesti samas mahus TLTRO-III kümnest operatsioonist. TLTRO-III laenu baasintress on olnud -0,5%, pankade puhul, mis vastavad Euroopa Keskpanga kindlaksmääratud laenukriteeriumitele, mida Kontsern täitis kõigil vaatlusperioodidel, võis

intressimäär olla kuni -1,0%. Euroopa Keskpank otsustas oktoobris 2022 laenuintressi tingimusi muuta ning lisas ennetähtaegse lõpetamise võimalusi, mida Kontsern novembris 2022 kasutas, makstes laenu täielikult tagasi. Kontserni intressitulu negatiivsetelt intressidelt oli aruandeaastal 0,2 miljonit eurot (2021: 0,5 miljonit eurot).

Võlgnevus teistele krediidasutustele

Kontsern finantseeris varem oma tütarettevõtete kinnisvarasoetusi kontsernisestest laenudega. 2022. aastal refinantseeriti kahe tütarettevõtte kinnisvaralaenu kontsernivälisest laenudega. Saadud laenude summa oli 9,3 miljonit eurot tähtajaga 5 aastat, aruandeaasta intressikulu oli 0,2 miljonit eurot.

LISA 18. KLIENTIDE HOIUSED

	31.12.2022	31.12.2021
Klientide hoiuste jääk	1 367,7	898,3
Jaotus klienditüübi põhjal		
sh eraisikud	1 353,5	881,1
sh juriidilised isikud	14,2	17,2
Jaotus valuuta põhjal		
sh EUR (euro)	1 303,9	815,8
sh SEK (Rootsi kroon)	62,6	82,5
sh BGN (Bulgaaria leev)	1,2	-
Jaotus lõpptähtajani jäänud aja põhjal		
nõudmisel*	627,2	343,8
kuni 1 kuu	39,6	20,3
1–6 kuud	160,4	102,5
6–12 kuud	184,0	109,4
12–18 kuud	71,9	60,3
18–24 kuud	85,0	64,2
24–36 kuud	100,7	80,1
36–48 kuud	39,9	42,0
48–60 kuud	19,5	32,7
60+ kuud	39,5	43,0

* Sisaldab tähtajalisi hoiuseid, mille lõpptähtajani on kuni 3 päeva, ja säästuhoiuseid.

Klientidele pakutavate hoiuste aastaintressi määrad seisuga 31. detsember 2022

Klientidele pakutavate hoiuste intressimäärad sõltuvad riigist, hoiustamisperioodi pikkusest, valuutast, intressi tasumise viisist ja hoiustatava summa suurusel. Pakutavate tähtajaliste hoiuste tähtajad jäävad vahemikku 1 kuu kuni 10 aastat, lisaks pakub Kontsern säästuhoiust, mida klient võib lühikese etteteatamisajaga koheselt kasutusse võtta. Aruandlusperioodi jooksul on hoiuse intressimäärad oluliselt kasvanud seoses keskpanga intresside tõstmisega, seisuga 31. detsember 2022 jäid hoiuseintressid vahe-

mikku 0,3%–3,2% (2021: 0,2%–2,5%): tähtajaliste hoiuste intressid olid 0,3%–3,2% ja säästuhoiustel 1,3%–2,0% (2021: 0,2%–0,5%) . Minimaalse, 1 kuu pikkuse perioodiga hoiust pakutakse Eestis, Lätis, Soomes, Austrias ja Saksamaal, Bulgaarias. Rootsis on lühimaks võimalikuks perioodiks 6 kuud ja Hollandis 12 kuud. Säästuhoiust pakutakse Saksamaal, Austrias ja Hollandis. Minimaalseks võimalikuks hoiusummaks tähtajalisel hoiusel on 500 eurot või 10 000 Rootsi krooni. Kliendi hoiuse mediaansumma oli 49 tuhat eurot.

LISA 19. ALLUTATUD VÕLAKIRJAD

Bigbank väljastas 2022. aastal kahel korral allutatud võlakirju. Mais väljastas Bigbank teise taseme omavahendite hulka kuuluvaid allutatud võlakirju mahus 5 miljonit eurot tähtajaga 10 aastat ja lõpptähtajaga 2032. aastal. Septembris väljastas Bigbank Nasdaq Tallinna börsil avalikult kaubeldavaid teise taseme omavahendite

hulka kuuluvaid allutatud võlakirju mahus 20 miljonit eurot, intressimääraga 8% ja tähtajaga 10 aastat, lõpptähtajaga 2032. aastal. Finantsinspeksiooni loa alusel on võimalik mõlemate võlakirjade ennetähtaegne lõpetamine 5 aasta möödumise järel.

Muutused võlakirjades

	31.12.2022	31.12.2021
Saldo perioodi alguses	15,0	5,0
Rahavoo kirjed:		
Laekumised	25,0	10,0
Tasutud	-1,2	-0,3
Mitterahalised kirjed:		
Tekkepõhised intressid	1,7	0,3
Võlakirjade väljastamise tehingukulud	-0,4	-
Saldo perioodi lõpus	40,1	15,0

Võlakirjad seisuga 31. detsember 2022

	Nominaalhind	Intressimäär	Väljastamise kuupäev	Lõpptähtaeg
Võlakiri EE3300111400	5,0	6,5%	28.12.2017	28.12.2027
Võlakiri EE3300002526	10,0	6,5%	30.12.2021	30.12.2031
Võlakiri EE3300002583	5,0	7,5%	16.05.2022	16.05.2032
Võlakiri EE3300002690	20,0	8,0%	21.09.2022	21.09.2032

LISA 20. RENDIKOHUSTIS

Allpool on esitatud rendikohustiste raamatupidamisväärtus aruandekuupäeval ja muutused perioodil:

	2022	2021
Saldo perioodi alguses	1,8	2,1
Täpsustus*	-	-0,3
Lisandumine	0,4	0,2
Lisandumised äriühenduste soetustest	-	0,4
Rendimaksud	-0,8	-0,6
Ümberliigitamine müügiks hoitavate varadega seotud kohustisteks (lisa 16)	-0,2	-
Saldo perioodi lõpus	1,2	1,8

* Nii kasutusõigusvarasid kui rendikohustisi vähendati üüriteenustele lisatud tagastamisele mittekuuluva käibemaksu osas. Rendikohustistega seotud kasutusõigusvara kohta vt lisa 13 ja intressikulu kohta lisa 27.

LISA 21. ETTEMAKSTUD TULUD JA MAKSUVÕLAD

	31.12.2022	31.12.2021
Tulumaksu võlg (lisa 33)	0,4	0,8
Muud maksuvõlad	1,0	0,9
Ettemaksed klientidelt	0,3	0,2
Kokku	1,7	1,9

LISA 22. MUUD KOHUSTISED

	31.12.2022	31.12.2021
Laekunud selgitamisel summad	7,0	5,5
Võlad töövõtjatele	2,8	2,5
Võlad hankijatele	0,7	1,8
Muud võlad	1,1	1,4
Kokku muud kohustised	11,6	11,2

Laekunud selgitamisel summad hõlmavad klientidelt enne maksetähtaega laekunud summasid, mis ei ole veel seotud konkreetsete laenulepin-

gutega, kuna nende maksete olemus on ebakindel.

LISA 23. OMAKAPITAL

Aktsiakapital

Bigbank AS on aktsiaselts, mille põhikirjajärgseks miinimumkapitali suuruseks on 5,1 miljonit eurot ja maksimumkapitali suuruseks 12,8 miljonit eurot. Aktsiakapital koosneb 31. detsember 2022 ja 31. detsember 2021 seisuga 80 000 täielikult sissemakstud 100-eurose nimiväärtusega lihtaktsiast. Iga aktsia annab aktsionärile ühe hääle, mis annab aktsionärile õiguse osaleda aktsiaseltsi juhtimises ja kasumi jaotamisel ning aktsiaseltsi lõpetamisel allesjäänud vara jaotamisel.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt äriseadustikule moodustatakse kohustuslik reservkapital iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Igal majandusaastal tuleb emaettevõtte reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suuren-

damiseks. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele.

Muud reservid

Muude reservide koosseisus kajastatakse:

- Realiseerimata kursivahed. Realiseerimata kursivahedena kajastatakse kursivahesid, mis tekivad Kontserni arvestusvaluutatst erinevat arvestusvaluutat kasutavate välismaiste üksuste raamatupidamise aruannete ümberhindamisel Kontserni arvestusvaluutasse.
- Vara ümberhindluse reservis kajastatakse materiaalne põhivara alla kuuluvate maa ja ehitiste ümberhindluse tulemusena jääkväärtuse suurenemine. Vara ümberhindluse reservist ei või teha omanikele kasumijaotisi.
- Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaberite õiglasest väärtuse muutused.

	31.12.2022	Muutus	31.12.2021	Muutus	31.12.2020
Valuutakursi muutuste reserv	1,1	0,4	0,7	0,1	0,6
Vara ümberhindluse reserv	3,6	2,8	0,8	0,2	0,6
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaberite õiglasest väärtuse muutused	-1,3	-0,9	-0,4	-0,3	-0,1
Kokku muud reservid	3,4	2,3	1,1	-	1,1

Vaba omakapital

Kontserni vaba omakapital 31. detsembril 2022 seisuga moodustas 201,2 miljonit eurot (31. detsember 2021: 176,2 miljonit eurot).

Dividendid

Dividende on makstud järgnevalt:

- 2022. aastal 75,00 eurot aktsia kohta, kokku 6,0 miljonit eurot; ja
- 2021. aastal 75,00 eurot aktsia kohta, kokku 6,0 miljonit eurot.

LISA 24. TÛTARETTEVÕTTED

Järgmises tabelis on toodud kontserni tütarettevõtete andmed.

Tütarettevõtte	Asukohariik	Omakapital	Osalus	
			2022	2021
OÜ Rütli Majad	Eesti Vabariik	3,6	100%	100%
OÜ Rütli Property	Eesti Vabariik	11,1	100%	100%
OÜ Papiniidu Property	Eesti Vabariik	2,1	100%	100%
OÜ Pärnu mnt 153	Eesti Vabariik	0,9	100%	-
Abja Põld OÜ*	Eesti Vabariik		100%	100%
Palupera Põllud OÜ*	Eesti Vabariik	4,2	100%	100%
Balti Võlgade Sissenõudmise Keskus OÜ	Eesti Vabariik	2,4	100%	100%
SIA Baltijas Parādu Piedziņas Centrs*	Läti Vabariik		100%	100%
AS Baltijas Izaugsmes Grupa	Läti Vabariik	1,8	100%	100%

* Tütarettevõtete Palupera Põllud OÜ, Abja Põld OÜ ja SIA Baltijas Parādu Piedziņas Centrs majandustegevuse lõpetamisega alustati detsembris 2022, vt lisa 16.

LISA 25. TEGEVUSSEGMENTID

Ärisegmendid on Kontserni tegevuse osad, mille kohta on kättesaadavad eraldi finantsandmed, mis võimaldavad juhatusel ja nõukogul jälgida regulaarselt äritulemusi. Kontsern jaotab oma pangandustegevuse kaheks peamiseks segmentiks: jaepangandus ja ettevõtete pangandus. Neile lisandub muude tegevuste segment.

Segmentiaruandlus koostatakse Kontserni

tegevjuhtkonnale esitatavate sisearuannete alusel. Kontserni kõrgeim äriotsustaja on Bigbank AS-i juhatus, kes jälgib regulaarselt sisearuandeid, et tegevuste, sh tegevussegmentide tulemusi hinnata ja ressursse tõhusalt jaotada. Kontserni pangandusega seotud äritegevus on jaotatud kahte klientide jaotusest lähtuvasse tegevussegmenti: jaepangandus ja ettevõtete pangandus. Jaepanganduse segment hõlmab

kõiki riike, kus Bigbank tegutseb, ja ettevõtete panganduse segment Balti riike. Mõlemad segmentid pakuvad klientidele laenukoode ja kaasavad hoiuseid. Kontserni kinnisvarainvesteeringute ja põllumajandusega tegelevad äriettevõtted koos pangandust toetavate tegevustega (sh *treasury*) moodustavad muude tegevuste segmenti. Segmentide vahelised laenamised, osutatud teenused ning omavahelised nõuded ja kohustused on näidatud allpool tabelis elimineerimisena.

Tegevussegmenti tulem on segmenti netokasum, mis sisaldab otseselt segmentiga seotud finantsnäitajaid. Jae- ja ettevõtete panganduse

segmentid sisaldavad veel segmentide vahel jaotatud finantsnäitajaid (muud tegevustulud ja -kulud, tegevuskulud ning tulumaksukulu), mis jaotatakse vastavalt nende olemusele kas laenuportfelli mahu, laenude arvu või segmentiga seotud töötajate arvu alusel. Jaotus põhineb sisehindadel. Segmentide omavahelistes tehingutes (sh laenu andmine ja teenuste osutamine Kontserni ettevõtetele) ei ole kasutatud turuhinnast oluliselt erinevaid hindasid. Segmenti varad ja kohustised koosnevad otseselt segmentiga seotud varadest ja kohustistest ning segmentile laenuportfelli mahu alusel jaotatud varadest ja kohustistest.

Segmentide kasum 2022

	Jaepangandus	Ettevõtete pangandus	Muud tegevused	Elimineerimine	Kokku
Intressitulu	75,5	22,0	0,6	-1,6	96,5
Intressikulu	-9,5	-3,7	-1,2	1,2	-13,2
Neto intressitulu	66,0	18,3	-0,6	-0,4	83,3
Teenustasutulu	7,7	-	-	-	7,7
Teenustasukulu	-0,2	-0,1	-	-	-0,3
Neto teenustasud	7,5	-0,1	-	-	7,4
Netokasum finantsvaradelt ja mitte-finantsvara kajastamise lõpetamisest	-	-	-0,9	-	-0,9
Muud tegevustulud	0,8	-	4,3	-0,7	4,4
Muud tegevuskulud	-3,3	-0,2	-1,6	-	-5,1
Neto tegevustulud kokku	71,0	18,0	1,2	-1,1	89,1
Tegevuskulud ja eraldiste kulu	-34,5	-7,9	-0,3	0,7	-42,0
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest tulenev kasum	-	-	6,2	-	6,2
Kasum enne allahindluste kulu	36,5	10,1	7,1	-0,4	53,3
Neto laenukoode ja finantsinvesteeringute allahindlused	-15,5	-	-	-	-15,5
Kasum enne maksustamist	21,0	10,1	7,1	-0,4	37,8
Tulumaks	-1,8	-1,7	-	-	-3,5
Aruandeaasta jätkuvate tegevuste kasum	19,2	8,4	7,1	-0,4	34,3

Segmentide varad ja kohustised seisuga 31. detsember 2022

	Jaepangandus	Ettevõtete pangandus	Muud tegevused	Elimineerimine	Kokku
Varad kokku	1 040,4	554,2	94,2	-42,4	1 646,4
Kohustised kokku	1 404,3	32,1	39,0	-42,4	1 433,0

Segmentide kasum 2021

	Jaepangandus	Ettevõtete pangandus	Muud tegevused	Elimineerimine	Kokku
Intressitulu	67,3	6,8	1,1	-0,5	74,7
Intressikulu	-6,9	-0,9	-0,5	0,5	-7,8
Neto intressitulu	60,4	5,9	0,6	-	66,9
Teenustasutulu	6,7	-	-	-	6,7
Teenustasukulu	-0,1	-0,1	-	-	-0,2
Neto teenustasud	6,6	-0,1	-	-	6,5
Netokasum finantsvaradelt ja mittefinantsvara kajastamise lõpetamisest	-	-	-0,3	-	-0,3
Muud tegevustulud	0,7	-	2,2	-0,3	2,6
Muud tegevuskulud	-3,0	-0,1	-1,7	0,2	-4,6
Neto tegevustulud kokku	64,7	5,7	0,8	-0,1	71,1
Tegevuskulud ja eraldiste kulu	-30,0	-4,1	-0,1	0,3	-33,9
Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest tulenev kasum	-	-	-	6,4	6,4
Firmaväärtuse allahindluse kahjum	-	-	-	-0,7	-0,7
Negatiivse firmaväärtuse kasum	-	-	-	4,6	4,6
Kasum enne allahindluste kulu	34,7	1,6	0,7	10,5	47,5
Neto laenuõuete ja finantsinvesteeringute allahindlused	-11,1	-0,3	-	-	-11,4
Kasum enne maksustamist	23,6	1,3	0,7	10,5	36,1
Tulumaks	-2,5	-0,5	-	-	-3,0
Aruandeaasta jätkuvate tegevuste kasum	21,1	0,8	0,7	10,5	33,1

Segmentide varad ja kohustised seisuga 31. detsember 2021

	Jaepangandus	Ettevõtete pangandus	Muud tegevused	Elimineerimine	Kokku
Varad kokku	818,3	275,3	125,3	-70,5	1 148,4
Kohustised kokku	905,1	25,3	103,2	-68,6	965,0

LISA 26. INTRESSITULU

	2022	2021 korrigeeritud
Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumi või kahjumi mõõdetud klientidele antud laenudelt	0,4	-
Korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetud klientidele antud laenudelt	94,9	73,6
Võlaväärtpaberitelt	0,5	0,6
Hoiustelt	0,4	-
Intressitulu kohustistelt	0,2	0,5
Kokku	96,4	74,7

LISA 27. INTRESSIKULU

	2022	2021
Hoiustelt	11,1	7,2
Võlgnevuselt pankadele	0,2	-
Võlakirjadelt	1,7	0,3
Muu intressikulu	0,2	0,3
Kokku	13,2	7,8

LISA 28. MUUD TEGEVUSTULUD

	2022	2021 korrigeeritud
Sissenõudemenetlusega seotud tulud*	0,5	0,5
Renditulu	3,6	1,8
Muud äritulud	0,3	0,3
Kokku	4,4	2,6

* Võlgade sissenõudemenetlusega seotud tulud ja kulude hüvitised.

LISA 29. MUUD TEGEVUSKULUD

	2022	2021 korrigeeritud
Registrite päringute kulud	1,1	1,2
Täitemenetluse protsessiga seotud kulud	0,5	0,7
Õigusliku reguleerimise kulud	1,1	0,8
Kinnisvarainvesteeringute kulu	1,6	1,4
Muud	0,8	0,5
Kokku	5,1	4,6

LISA 30. PALGAKULUD

	2022	2021 korrigeeritud
Palgakulud	16,7	13,9
Sotsiaalmaksud*	4,2	3,5
Tervishoiukulud ja erisoodustused töötajatele (sh maksud)	0,4	0,2
Kokku	21,3	17,6

* Lähtuvalt kohalikest seadusandlusest tööjõu maksustamisel, on osade filiaalide sotsiaalmaksud kulud marginaalsed ja need sisalduvad palgakuludes.

Koos Nesti arendamisega seotud kapitaliseeritud palga- ja tööjõumaksud kuludega (vt lisa 15) on palgakulud ja nendega seotud maksud 2,7 miljoni euro võrra suuremad.

Täistööajaga aasta keskmine töötajate arv oli 461 (2021: 412).

LISA 31. HALDUSKULUD

	2022	2021 korrigeeritud
Turunduskulud	11,1	9,9
Lühiajalised rendid	0,1	0,2
Töökohtadega seotud kulud	1,1	0,4
Muud personaliga seotud kulud	1,5	0,8
Tarkvarakulud	1,5	1,4
Muud teenused	0,6	0,5
Postikulud	0,2	0,2
Kommunikatsioonikulud	0,7	0,6
Muud kulud	0,2	0,2
Kokku	17,0	14,2

LISA 32. PUHASKASUM AKTSIA KOHTA

	2022	2021 korrigeeritud*
Jätkuvate tegevuste kasum, mln eurodes	34,3	33,1
Lõppevate tegevuste kasum, mln eurodes	-0,6	-
Aruandeaasta puhaskasum, mln eurodes	33,7	33,1
Aktsiate arv aasta alguses, tk	80 000	80 000
Aktsiate arv aasta lõpus, tk	80 000	80 000
Lihtaktsiate kaalutud keskmine arv, tk	80 000	80 000
Puhaskasum aktsia kohta jätkuvatest tegevustest, eurodes	429	414
Puhaskasum aktsia kohta lõppenud tegevustest, eurodes	-7	-
Puhaskasum aktsia kohta, eurodes*	422	414

* Vt lisad 4 ja 16.

Arvestades, et aktsiate tulu lahustava toimega instrumente Kontsernil 2022. ja 2021. aasta lõpu

seisuga ei olnud, oli lahustatud puhaskasum sama mis tava puhaskasum aktsia kohta.

Dividendimaksud

	Summa aktsia kohta (eurodes)	Summa kokku (mln eurodes)
Makstud ja deklareeritud aastal 2022	75,0	6,0
Makstud ja deklareeritud aastal 2021	75,0	6,0

Pärast aruandepäeva on juhatus teinud ettepaneku maksta 2022. aasta majandusaasta eest dividende samuti summas 6,0 miljonit eurot, 75 eurot aktsia kohta.

LISA 33. TULUMAKS

Tulumaksukulu

	2022	2021
Tulumaksu kulu	3,5	3,0

Ülaltoodud tulumaksu arvestati Leedus, Soomes ja Rootsis teenitud kasumilt ja see sisaldab avansilist tulumaksu, mida krediidasutused peavad Eestis tasuma. Lätis teenitud kasumi jaotamisel

makstav tulumaksukulu oleks 10,6 miljonit eurot ja seda kajastatakse aruandeväliselt. Aktsionäridele dividendide väljamaksmisega ei kaasnenud tulumaksu ei 2022. ega 2021. aastal.

Raamatupidamiskasumi ja tulumaksukulu võrdlus

	2022	2021
Kontserni tulumaksueelne kasum	37,2	36,1
Emaettevõtte tulumaks	1,0	0,4
Välisriikide üksuste aruandeperioodi tulumaks	2,5	2,6
Koondkasumiaruandes kajastatud tulumaks	3,5	3,0

Kontserni tulumaksueelne kasum sisaldab nii jätkuvate kui lõppenud tegevuste kasumit, 2021. aasta kasumit on korrigeeritud.

maks on arvestatud selliselt, et maksubaasist on maha arvatud välisiirigi püsivatele tegevuskohadele (filiaalid) omistatud kasumid ja tasumisele kuuluvat tulumaksu on vähendatud avansilise tulumaksu võrra, mida krediidasutused peavad Eestis tasuma. Maksimaalne tegelik eelduslik tulumaksukohustise summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 21,8 miljonit eurot ja netodividendidena oleks võimalik välja maksta 179,4 miljonit eurot. Tulumaksukohustise summa sisaldab Läti jaotatavalt kasumilt arvestatud edasilükkunud tulumaksu.

Tingimuslik tulumaksukohustis

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2022 moodustas 201,2 miljonit eurot (31. detsember 2021: 173,5 miljonit eurot).

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustise arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide dividendide tulumaksu kulu summa ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit 31. detsembri 2022 seisuga.

Vastavalt Eesti tulumaksuseadusele kehtis 2022. aastal kasumi jaotamisel, sealhulgas dividendidele, netoväljamaksele kohaldatav maksumäär 20/80. Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 40,2 miljonit eurot, seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta 161,0 miljonit eurot.

Dividendidelt tasumisele kuuluv Kontserni tulu-

LISA 34. RENDID

Kontsern rentnikuna - kasutusrendid

Kontsernil on kontoripindade rendilepingud, üldjuhul tähtajaga 3 kuni 10 aastat. Rendilepinguid võib tühistada 1-kuulise kuni 10-aastase

etteteatamisega, tähtajalisi rendilepinguid saab pikendada turutingimustel. Lisaks on Kontsernil põllumajandustehnika rendilepingud tähtajaga 5 aastat. Samuti on Kontsernil mõned kontori-ruumide rendilepingud, mille tähtaeg on kuni 12

kuud, ja väikese väärtusega kontoriseadmete rendilepinguid. Kontsern kohaldab nendele rendilepingutele lühiajalise rendi ja väheväärtusliku vara rentimise erandeid. Halduskulude hulgas kajastatud lühiajaliste rentide kulud ulatusid 2022. aastal 0,1 miljoni euroni (2021: 0,2 miljoni eurot).

Kontsern rendileandjana

Kontsern rendib äripindu ja põllumajandusmaid.

Kontsern kajastas 2022. aastal kontoriruumide kasutusõigusvaradelt amortisatsioonikulusid summas 0,7 miljonit eurot (2021: 0,6 miljonit eurot), vt lisad 13 ja 40. Rendikohustise muutuste kohta vt lisa 20.

Mittekatkestatavatest rentidest saadaolev tulevikumaksete miinimumsumma

	31.12.2022	31.12.2021
Kuni 1 aasta	2,7	2,9
1 kuni 5 aastat	4,9	10,3
Üle 5 aasta	0,9	2,1

Renditulu- ja kulude kohta vt lisa 14.

LISA 35. PANDITUD VARAD

Koormatud varad tekivad läbi tagatise vastu saadud laenude ja teiste kohustiste. Varasemalt pantis Bigbank tagatiseks võlakirju, et saada eurosüsteemi avaturuoperatsioonide kaudu suunatud pikemaajaliste refinantseerimisoperatsioonide (*targeted longer-term refinancing operations*, TLTRO) madalate intressikuludega rahastust. Seisuga 31. detsember 2022 tagatiseks panditud võlakirjad puudusid (31. detsem-

ber 2021: 39,5 miljonit eurot). Völväärtpaperite kohta vt lisa 8.

LISA 36. POTENTSIAALSED KOHUSTISED

Laenude ja krediidiinide kasutamata jääk moodustas seisuga 31. detsember 2022 summa 113,6 miljonit eurot (31. detsember 2021: 93,8 miljonit eurot), väljastatud garantiide summa oli 5 tuhat eurot (31. detsember 2021: sama).

LISA 37. TÄIENDAV TEAVE RAHAVOOGUDE KOHTA

Muutused finantseerimistegevusest tulenevates kohustistes 2022. aastal

	Allutatud võlakirjad	Laen keskpangast	Laen teistest krediitiasutustest	Rendikohustis
Saldo perioodi alguses	15,0	36,5	-	1,8
Rahavoo kirjed:				
Laekumised	25,0	-	9,3	-
Tasutud	-1,2	-36,3	-0,3	-0,8
Mitterahalised kirjed:				
Tekkepõhised intressid, ümberhindlus ja kohustise lisandumine	1,7	-0,2	0,2	0,4
Võlakirjade väljastamise tehingukulud	-0,4	-	-	-

Ümberliigitamine müügiks hoitavate varadega seotud kohustisteks (lisa 16)	-	-	-	-0,2
Saldo 31.12.2022	40,1	-	9,2	1,2

Muutused finantseerimistegevusest tulenevates kohustistes 2021. aastal

	Allutatud võlakirjad	Laen keskpangast	Rendikohustis
Saldo perioodi alguses	5,0	36,5	2,1
Rahavoo kirjed:			
Laekumised	10,0	0,5	-
Tasutud	-0,3	-	-0,6
Mitterahalised kirjed:			
Tekkepõhised intressid, ümberhindlus ja kohustise lisandumine	0,3	-0,5	0,6
Täpsustus	-	-	-0,3
Saldo 31.12.2021	15,0	36,5	1,8

LISA 38. TEHINGUD SEOTUD OSAPPOOLTEGA

Osapooli loetakse seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriolulistele otsustele. Seotud osapooled on:

- Bigbank AS-i aktsionärid;
- Kontserni ettevõtete juhatuste ja nõukogude liikmed;
- eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased;
- eelnimetatud isikutega seotud ettevõtted, välja arvatud juhul, kui antud isikutel puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte äriolulistele otsustele.

2022. aastal moodustasid Kontserni ettevõtete juhatuste liikmetele arvestatud tasud koos

maksudega 1,9 miljonit eurot (2021: 1,4 miljonit eurot) ning nõukogu liikmetele arvestatud tasud koos maksudega 70 tuhat eurot (2021: 70 tuhat eurot). Aruandeaastal maksti lahkumishüvitist ühele juhatuse liikmele summas 133 tuhat eurot.

31. detsembri 2022 seisuga oli Kontsernil nõudeid seotud osapoolte vastu („Nõuded klientidele“) summas 9,4 miljonit eurot (31. detsember 2021: 4,3 miljonit eurot), mis olid liigitatud 1. etappi ja sisaldasid laenuõuete allahindlusi summas 9 tuhat eurot (31. detsember 2021: 1 tuhat eurot). Intressitulu vastavate nõuetelt moodustas 2022. aastal 0,3 miljonit eurot (2021: 0,1 miljonit eurot) ja laenuõuete allahindluste kulu 16 tuhat eurot (2021: 1 tuhat eurot). Seotud osapooltele antud laenud on väljastatud turutingimustel.

	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded klientidele	9.4	4.3
sh juhatuse ja nõukogu liikmetele	1.8	0.1
sh seotud osapooltega seotud ettevõtetele	7.6	4.2
Allutatud võlakirjad	0.2	-
sh juhatuse ja nõukogu liikmetele	0.2	-

Kontsern finantseerib Kontserni tütarettevõtteid ja filiaale pikaajaliste laenudega. Sellised laenud

on konsolideeritud raamatupidamise aruandes elimineeritud.

LISA 39. ÄRIÜHENDUSED

Bigbank AS-i tütarettevõtte Rütli Majad OÜ omandas 2021. aastal põllumajandusettevõtete Abja Põld OÜ ja Palupera Põllud OÜ 100% osalused, Palupera Põllud OÜ omakorda soetas Abja Farmid OÜ äritegevuse. Ostuhind oli kokku 7,8 miljonit eurot, millest 0,5 miljonit eurot kuulub tasumisele pärast 18-kuulist sulgemisperioodi.

Omandatud ettevõtted tegelevad teraviljakasvatuse, piimatootmise ja piimakarjakasvatusega.

Ostuhind, omandatud netovara ja firmaväärtuse üksikasjad on järgmised:

Ostuhind

	Abja Farmide äritegevus	Abja Põld OÜ	Kokku
<i>Soetuse kuupäev</i>	15.09.2021	15.09.2021	
Tasutud summa	6,4	0,9	7,3
Peale tehingu sulgemist tasutav summa	0,5	-	0,5
Ostusumma kokku	6,9	0,9	7,8

Omandamise tulemusena kajastatud varade ja kohustiste õiglane väärtus on järgmine:

	Abja Farmide äritegevus	Abja Põld OÜ	Kokku
Sularaha ja nõudmiseni hoiused	-	0,3	0,3
Materiaalne põhivara	10,6	1,2	11,8
sh maa (haritav põllumaa)	9,0	-	9,0
sh ehitised	1,5	0,1	1,6
sh muu põhivara	0,1	1,1	1,2
Bioloogiline põhivara	0,9	0,1	1,0
Varud ja muud nõuded	0,1	1,1	1,2
Rendikohustis	-	-0,4	-0,4
Laenud	-	-1,7	-1,7
Muud kohustised	-0,1	-0,4	-0,5
Omandatud identifitseeritavad netovarad	11,5	0,2	11,7
Firmaväärtus	-	0,7	0,7
Kasum soodusostust - negatiivne firmaväärtus	-4,6	-	-4,6
Kokku	6,9	0,9	7,8

Ostuanalüüs eeldab juhtkonna hinnangute tegemist, mis maade ja ehitiste puhul põhinesid kinnisvarahindaja hindamisaruannetel. Ekspertihinnangu kohaselt oli põllumajandusmaa hektari keskmine hind hindamiskuupäeva seisuga ligi 7000 eurot. Hoonete puhul lähtus hindaja tulumeetodist, arvestades ruutmeetri renditu-

luks 0,5-2 eurot. Bioloogiliste varade, sh varude õiglane väärtus põhines müügihinnal, millest on maha arvatud müügikulutused, täpsemalt vt lisa 6 „Varade ja kohustiste õiglane väärtus“. Muu põhivara õiglase väärtuse määramisel lähtus juhtkond põhivara turuväärtusest, eeldatavast kasulikust elueast ja võimest kasu tuua. Rendi-

laenukohustiste õiglased väärtused põhinevad lepingujärgsetel kohustustustel, muude kohustiste – lühiajalised hankijatele tasumata arved ja maksuvõlad – saldosisid võrreldi vastaspooltega ja nende raamatupidamisväärtused loeti võrdseks õiglase väärtusega.

Palupera Põllud OÜ soetusel 9. juulil 2021 tasuti 9 tuhat eurot ja varade õiglaseks väärtuseks hinnati 3 tuhat eurot.

Ostujärgselt viidi läbi äriühenduse käigus tekkinud firmaväärtuste kaetava väärtuse test, mille tulemusena kajastati kasumiaruandes summas 0,7 miljonit eurot firmaväärtuse allahindluse kahjumit. Kasum soodusostult summas 4,6 miljonit eurot kajastati negatiivse firmaväärtuse kasumina kasumiaruandes. Soetamisega seotud kulud on kajastatud kasumiaruande halduskulude hulgas.

Omandatud ärid töid alates omandamise hetkest Kontsernil muid äritulusid 1,0 miljonit eurot, aruandeaasta tulem (v.a soodusostudest saadud kasum ja firmaväärtuse allahindlus) oli 0 eurot. Kui omandamine oleks toimunud 1. jaanuaril 2021, oleks omandatud ärid eelduslikult toonud 0,4 miljonit eurot täiendavat kahjumit. Juhtkond eeldas summa arvutamisel, et omandamise kuupäeval leitud õiglased väärtused oleksid olnud samad, kui omandamine oleks toimunud 1. jaanuaril 2021.

2022. aasta detsembris otsustas Kontsern alustada tütarettevõtete Palupera Põllud OÜ ja Abja Põld OÜ majandustegevuse lõpetamisega, vt lisa 16.

LISA 40. PEAMISED ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Selles lisas on toodud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannete koostamisel kasutatud olulised arvestuspõhimõtted, mida ei ole eespool lisades juba avalikustatud. Neid põhimõtteid on järjepidevalt rakendatud kõikidel käsitletud aastatel, kui ei ole märgitud teisiti.

KONSOLIDEERIMINE

Filiaalid

Filiaalid on ettevõtte nimel teenuste pakkuamiseks loodud majandusüksused. Filiaal ei ole iseseisev juriidiline isik. Ettevõtte vastutab filiaali tegevusest tulenevate kohustuste eest. Välismaal asuvate filiaalide kohta peetakse eraldi raamatupidamist. Ettevõtte konsolideerib eraldi raamatupidamist omavate filiaalide raamatupidamisaruanded alates tegevuse algusest kuni filiaali tegevuse lõpetamiseni.

Tütarettevõtted

Tütarettevõtetena käsitletakse kõiki ettevõtteid, mille üle Kontsernil on kontroll. Kontroll loetakse saavutatuks, kui Kontsern on mõjutatud või tal on õigus investeringu muutuvtulule ning tal on võime neid tulusid mõjutada läbi oma mõjuvõimu investeeritava üle. Täpsemalt omab Kontsern kontrolli siis ja ainult siis kui ta:

- omab mõjuvõimu investeeritava üle (st eksisteerivad õigused, mis annavad käesoleval ajal võimekuse juhtida investeeritava vastavaid tegevusi);
- on mõjutatud või tal on õigus muutuvtulule läbi oma osaluse investeeritavas;
- omab võimekust mõjutada tulusid läbi oma mõjujõu investeeritava üle.

Üldjuhul eeldatakse, et hälteenamus annab kontrolli. Tütarettevõtted konsolideeritakse täielikult alates päevast, kui Kontsern omandab kontrolli. Konsolideerimine lõpetatakse päevast, kui kontroll lõpeb.

Äriühendused

Tütarettevõtte soetamist kajastatakse ostumeetodil (v.a ühise kontrolli all toimuvad äriühendused, mida kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil). Vastavalt ostumeetodile võetakse omandatud ettevõtte varad, kohustised ja tingimuslikud kohustised arvele nende õiglases väärtuses ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara õiglase väärtuse vahe kajasta-

takse positiivse või negatiivse firmaväärtusena. Alates omandamise kuupäevast kajastatakse omandatud ettevõtte varad, kohustised ja tingimuslikud kohustised ning tekkinud positiivne firmaväärtus konsolideeritud finantsseisundi aruandes ning osalus omandatud ettevõtte tuludes ja kuludes kajastatakse konsolideeritud koondkasumiaruandes. Negatiivne firmaväärtus – soodusost – kajastatakse koheselt tuluna. Soetusmaksumuse hulka ei loeta äriühendusega seotud tehingukulud (v.a soetamiseks emiteeritud võla- või omakapitaliinstrumentidega seotud kulud) ning need kajastatakse koheselt perioodi kasumis või kahjumis.

Ühise kontrolli all olevate ettevõtete vahel toimunud äriühendusi kajastatakse korrigeeritud ostumeetodil, mille kohaselt kajastatakse omandatud osalus teises ettevõttes omandatud netovara bilansilises väärtuses (st nagu omandatud varad ja kohustised olid kajastatud omandatud ettevõtte bilansis) ning omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud netovara bilansilise väärtuse vahe kajastatakse omandava ettevõtte omakapitali vähenemise või suurenemisena.

Konsolideerimisel elimineeritud tehingud

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtte kontrolli all olevate üksuste (v.a edasimüügi eesmärgil omandatud tütarettevõtted) finantsnäitajad. Konsolideeritud aruannete koostamisel on elimineeritud kõik Kontserni kuuluvate ettevõtete vastastikused saldod, omavahelised tehingud ja nende tulemusena tekkinud realiseerumata kasumid ning kahjumid, v.a juhul, kui on viiteid vara väärtuse langusele. Kõikide Kontserni kuuluvate ettevõtete arvestuspõhimõtted on kooskõlas Kontserni arvestuspõhimõtetega. Vajadusel on tütarettevõtete ja filiaalide arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks Kontserni arvestuspõhimõtetele.

VÄLISVALUUTA

Välisvaluutapõhised tehingud

Välisvaluutapõhised tehingud arvestatakse arvestusvaluutasse tehingu päeval kehtiva keskpanga kursiga. Finantsseisundi aruandes hinna-

takse välisvaluutapõhised monetaarsed varad ja kohustised ümber aruandepäeval kehtiva keskpanga kursiga. Rahaliste varade või kohustistega seotud kursivahedest tekkiv kasum või kahjum on aruandeperioodi alguse arvestusvaluutas fikseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse ja perioodi lõpul kehtiva vahetuskursiga ümberhinnatud välisvaluutas fikseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse vahe. Välisvaluutas fikseeritud mitterahalised varad ja kohustised, mida kajastatakse õiglasel väärtuses, hinnatakse arvestusvaluutasse ümber kasutades nende õiglaste väärtuste määramise kuupäeval kehtinud valuutakursse. Välisvaluutas fikseeritud mitterahalised varad ja kohustised, mida kajastatakse ajalooliste kurssidega, hinnatakse arvestusvaluutasse ümber kasutades tehingu päeval kehtivaid valuutakursse. Ümberhindamisest saadud kursikasumid ja kahjumid kajastatakse aruandeperioodi koondkasumiaruande real „Netokasum(kahjum) vahetuskursi erinevustest“.

Välisriikides asuvate konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste aruannete teisendamine

Kontserni üksuste raamatupidamise aruanded on koostatud selles valuutas, mis on iga üksiku üksuse äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta (arvestusvaluuta). Konsolideeritud aruanded on koostatud miljonites eurodes, mis on Kontserni esitusvaluuta. Sellest tulenevalt teisendatakse välismaiste konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste varad ja kohustised ning õiglaste väärtuse korrigeerimised eurodesse aruandekuupäeva Euroopa keskpanga kursiga.

Välisriikides asuvate konsolideerimisgruppi kuuluvate üksuste tulud ja kulud teisendatakse eurodesse aruandeperioodi keskmise kursiga. Erinevate valuutakursside kasutamisest tekkiv kursivahe kajastatakse finantsseisundi aruandes omakapitali koosseisus kirjel „Muud reservid“ ja muutus kursivahedes kajastatakse muus koondkasumis kirjel „Välismaiste äriüksuste ümberarvestamise kursivahed“.

NETOARVESTUSED

Finantsvarade ja -kohustiste vahel teostatakse netoarvestusi ainult juhul, kui selleks on

juriidilist jõudu omav õigus ja ühtlasi on kavas nimetatud summasid tasaarvestada või realiseerida vara ja katta kohustis samaaegselt.

FINANTSINSTRUMENDID

Finantsinstrumendid – peamised mõõtmisega seotud mõisted

Õiglane väärtus on hind, mis saadaks vara müügil või makstaks kohustise üleandmisel mõõtmiskuupäeval turuosaliste vahelises tavapärasel tehingus. Õiglase väärtuse parimaks tõendiks on hind aktiivsel turul. Aktiivne turg on turg, kus vara või kohustisega seotud tehingute sagedus ja maht on piisavad selleks, et anda pidevalt teavet hinna kohta. Aktiivsel turul kaubeldavate finantsinstrumentide õiglane väärtus on üksiku vara või kohustise noteeritud hinna ja majandusüksusele kuuluva vastava instrumendi koguse korrutis. See kehtib ka siis, kui turu tavapärane kauplemismaht ei ole olemasoleva koguse jaoks piisav ja korraldus müüa positsioon ühe tehinguga võib noteeritud hinda mõjutada. Finantsvarade hindamisel loetakse noteeritud hinnaks antud hetke pakkumishinda.

Kui finantsinstrumendi turuhinna kohta ei ole võimalik välistest allikatest teavet saada, siis kasutatakse selle väärtuse mõõtmiseks hindamistehnikat, näiteks diskonteeritud rahavoogude meetodit, võrdlust mitteseotud osapoolte vaheliste hiljutiste turutehingutega või investeerimisobjekti finantsteabe analüüsi. Õiglasi väärtusi liigitatakse vastavalt tasemele, kuhu nende mõõtmise sisendid õiglase väärtuse hierarhias kuuluvad, järgmiselt: (i) esimesele tasemele kuuluvad mõõtmistulemused, mille sisenditeks on identsete varade või kohustiste (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel, (ii) teisele tasemele mõõtmistulemused, mille kõik olulised sisendid on vara või kohustise puhul kas otseselt (hinnana) või kaudselt (hindadest tuletatuna) jälgitavad ja (iii) kolmandale tasemele mõõtmistulemused, mis ei põhine ainult jälgitavatel turuandmetel (st mõõtmiseks kasutatakse olulisi mittejälgitavaid sisendeid).

Tehingukulud on lisakulud, mis on otseselt seotud finantsinstrumendi omandamise, emitee-

rimise või võõrandamisega. Lisakulu on kulu, mis ei oleks tekkinud, kui tehingut ei oleks toimunud. Tehingukulude hulka kuuluvad tasud ja vahendustasud, mida makstakse agentidele (sh müügiagentidena tegutsevatele töötajatele), nõustajatele, maakleritele ja vahendajatele, järelevalveorganite ja väärtipaberibörside poolt nõutavad summad ning omandiõiguse üleminekuga kaasnevad maksud ja lõivud. Tehingukulude hulka ei kuulu võlainstrumentide lisatasud või allahindlused, finantseerimiskulud ning sisemised haldus- või hoidmiskulud.

Korrigeeritud soetusmaksumus on finantsinstrumendi esmasel kajastamisel kajastatud summa, millest on maha arvatud põhiosa tagasimaksud, millele on liidetud kogunenud intress ja millest finantsvarade puhul on maha arvatud ka võimalikud eeldatava krediidikahju katteks moodustatud allahindlused. Kogunenud intress sisaldab muuhulgas esmasel kajastamisel kapitaliseeritud tehingukulude ja lisatasude või allahindluste sisemise intressimäära meetodil arvestatud amortisatsiooni. Kogunenud intressitulu ja kogunenud intressikulu, sh kogunenud kupongiintressi ja allahindluste või lisatasude (sh esmasel kajastamisel kapitaliseeritud tasude) amortisatsiooni, ei esitata eraldi, vaid lisatakse vastavate instrumentide jääkväärtusele finantsseisundi aruandes.

Sisemise intressimäära meetod on meetod intressitulude või -kulude jaotamiseks asjakohasele perioodile nii, et kogu perioodi vältel oleks intressimäär instrumendi jääkväärtuse suhtes sama (sisemine intressimäär). Sisemine intressimäär on määr, millega diskonteeritakse hinnangulised tulevased maksed või laekumised (välja arvatud tulevased krediidikahjud) finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja või vajaduse korral lühema perioodi jooksul täpselt finantsvara või kohustise brutojääkväärtusesse.

Sisemine intressimäär diskonteerib muutuva intressimääraga instrumentide rahavoogusid järgmise intressimäära muutmise kuupäevani. Erandiks on lisatasud ja allahindlused, mis väljendavad instrumendi muutuva intressimääraga seotud krediidiriski marginaali, ja muud muutujad, mida ei korrigeerita turutingimustele vastavaks. Selliseid lisatasusid ja allahindlusi amortiseeritakse instrumendi kogu eeldatava

kehtivusaja jooksul. Nüüdisväärtuse arvutamisel võetakse arvesse kõiki lepingu poolte vahel makstud või saadud tasusid, mis on sisemise intressimäära olemuslikeks osadeks. Finantsvarade puhul, mille väärtus on langenud nende ostmise või väljaandmise hetkel, korrigeeritakse esmasel kajastamisel sisemist intressimäära krediidiriskiga, st see arvutatakse esmasel kajastamisel eeldatavate rahavoogude, mitte lepinguliste maksete alusel.

Finantsinstrumendid – esmane kajastamine

Õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavaid finantsinstrumente kajastatakse nende esmasel kajastamisel õiglases väärtuses. Kõiki muid finantsinstrumente kajastatakse nende esmasel kajastamisel õiglases väärtuses, mida on korrigeeritud tehingukuludega. Esmasel kajastamisel on õiglase väärtuse parimaks tõendiks tehinguhind. Esmasel kajastamisel kajastatakse kasum või kahjum vaid juhul, kui õiglase väärtus erineb tehinguhinnast ja seda tõendavad muud jälgitavad jooksvad turutehingud sama instrumendiga või hindamistehnika abil saadud mõõtmistulemus, mille sisenditeks on ainult jälgitavate turgude andmed. Pärast instrumentide esmast kajastamist kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavate finantsvarade ja õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlakirjainvesteeringute eeldatavate krediidikahjude katmiseks moodustatud allahindlused, millega seoses kajastatakse kohe ka arvestuslik kahjum.

Kõiki finantsvarade oste ja müüke, mille puhul tuleb vara anda üle ajavahemiku jooksul, mis on kehtestatud õigusaktidega või vastab konkreetse turu tavadele (tavapärasel turutingimustel toimuvad ostud ja müügid), kajastatakse tehingupäeval, mis on kuupäev, mil Kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse. Kõiki muid oste kajastatakse siis, kui Kontsernist saab instrumendi lepinguline osapool.

Finantsvarad – liigitamine ja edasine mõõtmine – mõõtmiskategooriad

Kontsern liigitab finantsvarasid järgmistesse mõõtmiskategooriatesse: õiglases väärtuses

läbi kasumi või kahjumi, õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi ja korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad. Võlainstrumentidest finantsvarade liigitamine ja edasine mõõtmine sõltub: (i) ärimudelitest, mille abil Kontsern vastavat varade portfelli haldab, ja (ii) vara rahavoogude tunnustest.

Finantsvarad – liigitamine ja edasine mõõtmine – ärimudel

Ärimudel väljendab seda, kuidas Kontsern varasid rahavoogude tekitamiseks haldab – kas Kontserni eesmärk on: (i) saada ainult varade lepingulisi rahavooge (hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude saamiseks) või (ii) saada nii varade lepingulisi kui ka müügist tulenevaid rahavooge (hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude saamiseks ja müügiks). Kui eesmärk ei ole (i) ega (ii), siis liigitatakse finantsvarad ärimudelisse „muu“ ja mõõdetakse õiglases väärtuses läbi kasumi või kahjumi.

Ärimudel määratletakse varade grupile (portfelli tasandil), võttes arvesse kõiki hindamiskuupäeval kättesaadavaid asjakohaseid tõendeid tegevuste kohta, mille abil Kontsern saavutab portfelli seatud eesmärgi. Ärimudeli määratlemisel võtab Kontsern muuhulgas arvesse portfelli eesmärki ja koosseisu.

Finantsvarad – ümberliigitamine

Finantsinstrumendid liigitatakse ümber ainult siis, kui Kontsern muudab terve vastava portfelli haldamise ärimudelit. Ümberliigitamine on edasiulatava mõjuga ja see hakkab kehtima alates ärimudeli muutmisele vahetult järgneva aruandeperioodi algusest.

Finantsvarad – mahakandmine

Finantsvara kantakse finantsseisundi aruandest kas tervikuna või osaliselt maha siis, kui kõik praktilised meetmed võla sisse nõudmiseks on ammendunud ja Kontsern on jõudnud järeldusele, et võla tasumist ei ole mõistlik eeldada. Maha kandmine tähendab kajastamise lõpetamist. Kontsern võib kanda maha finantsvara, millega suhtes täitemenetlus veel kestab, kui

Kontsern püüab sisse nõuda summat, millele tal on õigus, kuid mille tasumist ei ole mõistlik eeldada.

Finantsvarad – kajastamise lõpetamine

Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise, kui (a) vara on lunastatud või Kontserni õigused varast tulenevatele rahavoogudele on muul viisil lõppenud või (b) Kontsern on andnud üle õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või sõlminud rahavoo ülemineku kokkuleppe ning (i) on ka andnud üle sisuliselt kõik vara omandiõigusega seotud riskid ja hüved või (ii) sisuliselt kõik omandiõigusega seotud riskid ja hüved pole üle antud ega säilinud, kuid Kontsern on kaotanud kontrolli vara üle. Kontroll säilib, kui vastaspool pole praktiliselt suuteline vara tervikuna müüma mitteseotud kolmandale isikule, ilma et tal oleks vaja müügile piiranguid seada.

Finantsvarad – lepingutingimuste muutmine

Kontsern räägib vahel finantsvarade lepingutingimused uuesti läbi või muudab neid muul viisil. Kontsern hindab seda, kas lepinguliste rahavoogude muutus on oluline, võttes muuhulgas arvesse järgmisi tegureid: märkimisväärne intressimäära muutus, vara valuuta muutus, uus tagatis või krediitkvaliteeti parandav kokkulepe, mis märkimisväärselt mõjutab vara krediidiriski või laenu märkimisväärne pikendamine situatsioonis, kus laenuvõtja ei ole rahalistes raskustes.

Kui muudetud tingimused on algsetest oluliselt erinevad, siis õigused algsest varast tulenevate rahavoogude saamiseks lõpevad ja Kontsern lõpetab algse finantsvara kajastamise ning kajastab uue vara selle õiglases väärtuses. Tingimuste muutmise kuupäeva käsitletakse edasise väärtuse languse arvestamisel, sh krediidiriski olulise suurenemise hindamisel esmase kajastamise kuupäevana. Kontsern hindab ka seda, kas uus laen või võlainstrument vastab ainult põhiosa- ja intressimaksete kriteeriumile. Erinevust maha kantud algse vara jääkväärtuse ja uue oluliselt muudetud vara õiglase väärtuse vahel kajastatakse kasumis või kahjumis, välja arvatud juhul, kui erinevus tuleneb sisuliselt omanikega

tehtud kapitalitehingust.

Kui uute tingimuste läbi rääkimine tulenes vastaspoole rahalistest raskustest ja suutmatusest teha algsest kokku lepitud makseid, võrdleb Kontsern vara algseid ja muudetud rahavooge, et hinnata, kas vara riskid ja hüved on lepingutingimuste muutmise tagajärjel oluliselt muutunud. Kui riskid ja hüved ei ole muutunud, siis ei ole muudetud vara algsest varast oluliselt erinev ja muutus ei põhjusta kajastamise lõpetamist. Kontsern arvestab vara bruto jääkväärtuse ümber, diskonteerides muudetud lepingulisi rahavooge algse sisemise intressimääraga (või krediidiriskiga korrigeeritud sisemise intressimääraga, kui tegu on ostmise või väljaandmise hetkel langenud väärtusega finantsvaradega) ja kajastab muutusest tingitud kasumi või kahjumi perioodi kasumis või kahjumis.

Seoses COVID-19 pandeemiaga klientidele antud maksepuhkuseid käsitatakse vastavate laenude ja ettemaksete lepinguliste muudatustena.

Finantskohustised – mõõtmiskategooriad

Kontsern liigitab kõik finantskohustised pärast esmast kajastamist korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavateks. Eranditeks on (i) finantskohustised, mida mõõdetakse õiglases väärtuses läbi kasumi või kahjumi, sealhulgas tuletisinstrumentid, kauplemiseks hoitavad finantskohustised (nt väärtpaperite lühikesed positsioonid), tingimuslik tasu, mida omandaja kajastab äriühenduses ja muud finantskohustised, mis liigitatakse sellesse kategooriasse esmasel kajastamisel ning (ii) finantsgarantiilepingud ja siduvad laenuandmiskohustused.

Finantskohustised – kajastamise lõpetamine

Finantskohustiste kajastamine lõpetatakse, kui need on kustunud (st kui lepingus määratletud kohustus on täidetud, tühistatud või aegunud). Oluliselt erinevate tähtaegadega võlainstrumentide vahetust Kontserni ja selle algse laenuandja vahel ning olemasolevate finantskohustiste tingimuste olulist muutmist kajastatakse kui algse finantskohustise kustutamist ja uue finantskohustise kajastamist. Tingimused on oluliselt eri-

nevad, kui uute tingimuste kohane rahavoogude nüüdisväärtus, sealhulgas kõik makstud tasud, millest on maha arvatud kõik saadud tasud, mida on diskonteeritud algset sisemist intressimäära kasutades, erineb üle 10% algse finantskohustise järelejäänud rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtusest. Kui võlainstrumentide vahetamist või tingimuste muutmist arvestatakse kustutamisenä, kajastatakse mis tahes esinenud kuludid või tasusid kustutamisest tingitud kasumi või kahjumi osana. Kui vahetamist või muutmist ei arvestata kustutamisenä, korrigeeritakse kohustise jääkväärtust kõikide esinenud kulude või tasudega ning need kulud või tasud amortiseeritakse muudetud kohustise järelejäänud tähtaja jooksul.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid on kirjed, mis on kergesti konverteeritavad teadaolevateks rahasummadeks ja mille väärtuse muutumise risk on minimaalne. Raha ja raha ekvivalendid hõlmavad kõiki pankadevahelisi väljamakseid, mille esialgne tähtaeg on alla kolme kuu. Raha ja raha ekvivalentide hulka nii finantsseisundi aruandes kui ka rahavoogude aruandes ei arvestata rahalisi vahendeid, mille tähtaeg on pikem kui kolm kuud. Raha ja raha ekvivalendid kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumus, kuna: (i) neid hoitakse lepinguliste rahavoogude saamiseks ja need rahavood on ainult põhiosa- ja intressimaksete ja (ii) neid ei ole liigitatud õiglases väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavateks finantsvaradeks. Rahavoogude aruanne on koostatud otsesel meetodil.

Kohustuslikud reservid keskpankades kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumus ja need sisaldavad intresse mittekanadvate kohustuslike reservide hoiuseid, mis ei ole kättesaadavad Kontserni igapäevase tegevuse rahastamiseks ja mida seetõttu ei käsitleta konsolideeritud rahavoogude aruandes raha ja raha ekvivalentidena.

Nõudeid muudele pankadele kajastatakse siis, kui Kontsern laenab teistele pankadele raha.

Investeeringud võlakirjadesse

Ärimudeli ja rahavoogude tunnuste alusel lii-

gitab Kontsern investeeringud võlakirjadesse õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavateks. Võlakirju mõõdetakse õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi, kui neid hoitakse lepinguliste rahavoogude saamiseks ja müügiks, juhul kui nende rahavood koosnevad ainult põhiosa- ja intressimaksetest ja neid ei ole määratletud õiglases väärtuses läbi kasumi või kahjumi mõõdetavateks. Selliste varade intressitulu arvestatakse sisemise intressimäära meetodil ja kajastatakse kasumis või kahjumis. Eeldatava krediidikahju mudeli abil arvestatud hinnangulisi allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kasumis või kahjumis. Kõiki muid jääkväärtuse muutusi kajastatakse muus koondkasumis. Kui võlakirja kajastamine lõpetatakse, siis varem muus koondkasumis kajastatud kumulatiivne kasum või kahjum kantakse muust koondkasumist kasumisse või kahjumisse. Selliste varade intressitulu kajastatakse real „Intressitulu“.

Kontserni õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlainstrumentid koosnevad üksnes noteeritud võlakirjadest, mis vastavalt Moody's Investors Service'i reitingutele kuuluvad kõige kõrgemasse investeerimiskategooriasse ja liigitatakse seega 1. etappi kui madala krediidiriskiga investeeringud. Kontsern kajastab sellistele instrumentidele allahindluse 12 kuu eeldatava krediidikahju ulatuses. Kõikidel juhtudel eeldab Kontsern, et krediidirisk on oluliselt suurenenud, kui lepingulised maksed on üle 30 päeva hilinenud. Aruandekuupäeva seisuga ei olnud Kontsernil võlakirjainvesteeringuid, mida oleks tulnud liigitada 2. või 3. etappi.

Nõuded klientidele

Laenuõudeid klientide vastu kajastatakse, kui Kontsern väljastab raha, et osta või anda laen kliendile. Ärimudeli ja rahavoogude tunnuste alusel liigitab Kontsern nõuded klientidele korrigeeritud soetusmaksumus mõõdetavateks (v.a hübriidinstrumenti tunnustega laenud): need on laenud, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude saamiseks, mille rahavood koosnevad ainult põhiosa- ja intressimaksetest ja mida ei ole vabatahtlikult määratletud mõõdetavaks õiglases väärtuses läbi kasumi või kahjumi. Allahindlusi kajastatakse tulevikku vaatava eeldatava krediidikahju meetodi abil.

Hübriidinstrumendi tunnustega (nt investeerimisriskiga laenud) laene mõõdetakse õiglaselt väärtuses läbi kasumi või kahjumi. Need laenud sisaldavad põhilepingu (mittetuletisvara) ja alusvara komponenti ja nende eesmärk on saada lisaks põhiosa- ja intressimaksete rahavoogudele võimalikku täiendavat rahavoogu alusvara müügisest lepingu lõpus. Lähtuvalt ärimudelilt ja rahavoogudest ei vasta hübriidinstrument üksnes põhiosa- ja intressimaketest koosnevate lepinguliste rahavoogude nõudele ega liigitu müügiks hoitavaks instrumendiks. Seetõttu ei mõõdetata seda korrigeeritud soetusmaksumuses ega õiglaselt väärtuses läbi muu koondkasumi. Tulu alusvara väärtuse ümberhindlusest kajastatakse lineaarselt periodiseerituna lepingu kehtivusaja jooksul kasumina õiglaselt väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud finantsvaradelt.

Finantsvarade allahindluse meetodika

Kontsern kasutab laenuõuete hindamiseks ja arvestamiseks kolmeetapilist lähenemisviisi, mis lähtub sellest, kas nõue on toimiv (võlgnik täidab kohustusi) või mitte ja kui nõue on toimiv, siis kas on märke sellest, et krediidirisk on laenu väljastamise ajal määratud riskiga võrreldes suurenenud. Meetodika põhineb eeldatava krediidikahju valemil, mille kohaselt tuleb eeldatava krediidikahju leidmiseks korrutada omavahel makseviivituse tõenäosus, makseviivitusest tingitud kahjumäär ja makseviivituses olev riskipositsioon makseviivituse hetkel. Kontsern kasutab riigipõhiseid makseviivituse tõenäosuse ja makseviivitusest tingitud kahjumäärade hinnanguid. Hinnangud arvutatakse eri tooteliikide lõikes, kui on olemas piisavalt statistilisi andmeid. Tooteliikide puhul, mille kohta statistilised andmed puuduvad, arvutatakse vastavad hinnangud lähima sarnase tootetüübi andmete põhjal.

Kolmeetapiline lähenemisviis nõuete klassifitseerimiseks ühiste krediitkvaliteedi tunnuste abil:

1. etapp – 12 kuu eeldatava krediidikahju mudelit kasutatakse kõigi nõuete puhul, millel ei ole krediidiriski olulise suurenemise tunnuseid. Eeldatava krediidikahju leidmiseks kasutatakse 12 kuu makseviivituse tekkimise tõenäosuse näitajat, mis väljendab

makseviivituse tõenäosust järgneva 12 kuu jooksul. Selliste varade puhul, mille tähtaeg saabub vähem kui 12 kuu pärast, kasutatakse järelejäänud tähtajale vastavat makseviivituse tõenäosust.

2. etapp – kasutatakse nõuete puhul, millel on krediidiriski olulise suurenemise tunnuseid, mida väljendab makseviivitus enam kui 30 päeva kas aruandekuupäeval või viimase kuue kuu jooksul enne aruandekuupäeva. Eeldatava krediidikahju leidmiseks kasutatakse kehtivusaja makseviivituse tõenäosuse näitajat, mis väljendab makseviivituse tõenäosust finantsvara järelejäänud tähtaja jooksul.

3. etapp – sellesse etappi kuuluvad ebatõenäoliselt laekuvad või makseviivituses olevad nõuded, lootusetud nõuded ja restruktureeritud nõuded, mille tagasimaksetingimusi on muudetud vastaspoole makseraskuse tõttu. Sarnaselt 2. etapile hõlmab krediidikahju katteks moodustatav allahindlus kogu järelejäänud kehtivusaja eeldatavat krediidikahju, kus makseviivitus tõenäosus on 100%. Selles etapis olevatele nõuetele rakendatakse üheaastast järelevalve perioodi. Kui leping pole aasta jooksul ületanud 30-päevast makseviivitust, liigub leping järelevalve alt välja. Kui leping ületab 30-päevast makseviivitust, pikeneb järelevalveperiood aasta võrra.

Riski olulise suurenemise tunnusteks on üle 100-eurose jaenõude ja üle 500-eurose muu nõude tasumisega viivitamine 30 või enam päeva aruandeperioodi viimase kuue kuu vältel. Tasumisega viivitamist 30 või enam päeva hinnatakse selle tegeliku esinemise alusel. Muid riski suurenemise märke ja nende mõju analüüsitakse juhtumipõhiselt ja kliendi riskitaset muudetakse juhtkonna hinnangu alusel. Hinnangud on ajas muutuvad, st finantsvarasid võib liigitada tagasi 1. etappi, kui krediidirisk on pärast suurenemist langenud ja pole tõendeid selle kohta, et krediidirisk oleks viimase kuue kuu jooksul suurenenud.

Finantsvara, mille krediitkvaliteet on juba esmasel kajastamisel langenud (ostmise või väljaandmise hetkel langenud väärtusega finantsvarad), liigitatakse 3. etappi ja kajastatakse väärtuses, mis peegeldab vara kehtivusaja jooksul eeldata-

vaid krediidikahjusid.

Eeldatavad krediidikahjud põhinevad lepinguliste rahavoogude ja kõigi Kontserni hinnangul laekuvate rahavoogude erinevusel. Leitud vahet diskonteeritakse määraga, mis on ligilähedane vara algsele sisemisele intressimäärale.

Eeldatav krediidikahju

Allahindluste meetodika põhineb eeldatava krediidikahju valemil, mille kohaselt tuleb eeldatava krediidikahju (*Expected Credit Loss*, ECL) leidmiseks korrutada omavahel makseviivituse tõenäosus (*Probability of Default*, PD), makseviitusest tingitud kahjumäär (*Loss Given Default*, LGD) ja makseviituses olev riskipositsioon makseviivituse hetkel (*Exposure at Default*, EAD). Need on peamised parameetrid, millest Kontsernis krediidiriski hindamisel lähtutakse. PD näitab, kui suure tõenäosusega tekib lepingul või kliendil makseviivitus. LGD kirjeldab ajaloolisel kahjustatistikal põhinevat ja vajadusel eksperdihinnanguga kohandatud riigi- ja tootepõhist kahjumäära makseviivituse korral. EAD on eeldatav nõuete kogusumma makseviivituse hetkel.

Krediidiriski hindamiseks kasutatakse eeldatava krediidikahju (*Expected Credit Loss*, ECL) valemit:

Eeldatav krediidikahju (ECL) = makseviivituse tõenäosus (PD) * makseviitusest tingitud kahjumäär (LGD) * riskipositsioon makseviivituse hetkel (EAD).

Aastal 2022 uuendati mudelit nii teises kui ka neljandas kvartalis. Muudatuste tulemusena suurenes laenukahjude reserv aastaga 1,1 miljoni euro võrra. Mudeli uuendused esitatakse Kontserni juhatusele ning nendest teavitatakse ka filiaalide juhtkondi.

Kohustuste täitmata jätmine ja mahakandmine

Leping liigitatakse mittetoimivaks järgmistes olukordades, mis viitavad võimalusele, et klient jätab oma maksekohustused täitmata ja on muutunud või võib muutuda maksejõuetuks:

- makseviivituse alusel: nii suhtelise olulisuse

piirmäära (võlas oleva summa suhe kogusummamasse 1%) kui ka absoluutse olulisuse piirmäära (100 eurot jaenõuete ning 500 eurot muude nõuete põhiosa ja/või intressimakse puhul) ületatakse 90 päeva järjest;

- maksete laekumise ebatõenäolisus: leping on toimiv, kuid objektiivsele tõendusmaterjalile tuginedes võib eeldada, et klient ei suuda tasuda oma finantskohustisi (põhisumma, intress ja lepingutasu) täies ulatuses ja olukorda ei ole võimalik rahuldavalt lahendada. Maksete laekumine on ebatõenäoline, kui: a) kliendile on saadetud teade lepingu lõpetamise kohta ja talle on esitatud maksenõue; b) makseraskustes või hiljuti makseraskustes olnud klient on restruktureerimisel; c) klient on pankrotis või surnud või tema suhtes on algatatud pankroti-, likvideerimis- või võlgade ümberstruktureerimise menetlus; d) toimunud on identiteedivargus, st on tuvastatud, et krediidisaaaja identiteeti on väärkasutatud.

Kui nõue ei laeku või selle sissenõudmine ei ole võimalik või majanduslikus mõttes otstarbekas, võib nõude finantsseisundi aruandest maha kanda.

Nõuded kantakse maha pärast seda, kui kõik mõistlikud restruktureerimis- ja sissenõudmistoimingud on tehtud ja edasist laekumist peetakse ebatõenäoliseks. Kui nõue kantakse finantsseisundi aruandest maha, vähendatakse vastava summa võrra nii laenuportfelli kui ka allahindluskontol kajastatud summat. Maha kantud laenuõuete laekumist arvestatakse kassapõhiselt ja kajastatakse koondkasumiaruandes kirjel „Neto laenuõuete ja finantsinvesteeringute allahindlused“.

Laenuõuete allahindlusi, muutusi laenuõuete allahindlustes ja laenuõuete allahindluste tühistamisi kajastatakse finantsseisundi aruandes kirjel „Nõuded klientidele“ ja koondkasumiaruandes kirjel „Neto laenuõuete ja finantsinvesteeringute allahindlused“.

Tagatisega nõuete allahindluse meetodika

Kinnisvaraga tagatud äri-laenu allahindluse vajadust hinnatakse individuaalselt. Kontsern moodustab individuaalse allahindluse nõudele

või nõuete grupile, mille allahindluse vajadus on tuvastatud. Individuaalse hindamise puhul määratakse tagatise netorealiseerimisväärtuse hindamise abil nõude tagamata osa. Tagamata osa puhul on oluliseks parameetrik laenusumma ja tagatisvara turuhinna suhe (*Loan-to-Value, LTV*). Seejärel leitakse nõude tagamata osa väärtuse langus diskonteeritud rahavoogude meetodil, kasutades diskontomäärana nõude sisemist intressimäära. Individuaalselt hinnatava laenu nõudega seotud viitlaekumistele kohaldatakse sama allahindlusmäära, mida rakendatakse nõudele endale. Kõik individuaalselt ebaolulise suurusega samalaadsed nõuded, mida pole mõistlik individuaalselt hinnata, rühmitatakse gruppidesse, mille võimalikku väärtuse langust hinnatakse kogumina.

MATERIAALNE PÕHIVARA JA KASUTUSÕIGUSVARA

Materiaalset põhivara, v.a maa ja ehitised, kajastatakse soetusmaksumus, mida on vähendatud akumulatsioonidest tuleneva kahjumi võrra. Soetusmaksumus sisaldab kulusid, mis on otseselt seotud vara soetamisega.

Materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud lisatakse vara jääkväärtusele või

Hinnangulised majanduslikult kasulikud tööead on järgmised:

Materiaalse põhivara grupp

	Kasulik eluiga
Maa ja ehitised	
Maa	ei amortiseerita
Ehitised	25–50 aastat
Muu põhivara	
Kontoritehnika, -mööbel ja muu inventar	5 aastat
Arvutid	3–4 aastat

Materiaalsele põhivara lõppväärtused ja kasulikud eluead vaadatakse üle iga aruandepäeva seisuga ja neid korrigeeritakse, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara või põhivaragrupi kasulikke tööead. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodil ja järgnevatel perioodidel.

Materiaalse põhivara kulum kajastatakse koondkasumiaruandes kirjel „Põhivara kulum ja väärtuse langus“.

Maad ja ehitisi kajastatakse viimasel ümberhindluse kuupäeval määratud õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud hilisem ehitiste amortisatsioon ja väärtuse langus. Õiglane väärtus

kajastatakse vajaduse korral eraldi varana siis, kui on tõenäoline, et Kontsern saab sellest väljaminekust tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumus on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldi varana kajastatud mis tahes vara osa kajastamine lõpetatakse, kui see asendatakse. Kõik muud remondi- ja hoolduskulud kajastatakse kasumis või kahjumis aruandeperioodil, mil need tekkisid.

Kui materiaalse põhivara objekti väärtus langeb alla tema jääkväärtuse, hinnatakse põhivara objekt alla. Vara allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Eeldatava kasuliku eluea muutusi kajastatakse vastavalt amortisatsiooniperioodi või meetodika muutmisele ja neid käsitletakse raamatupidamislike hinnangute muutustena.

Kulumit kajastatakse koondkasumiaruandes ning arvestatakse materiaalselt põhivaralt ning selle eristatavalt osadelt lineaarsel meetodil. Materiaalse põhivara amortisatsiooniarvestus algab vara soetushetkest.

Kasutusõigusvarad on finantsseisundi aruandes esitatud koos materiaalse põhivaraga. Kasutusõigusvarasid amortiseeritakse lineaarselt rendiperioodi jooksul.

põhineb sõltumatu kinnisvaraeksperti poolt määratud turuhinnal või juhatuse hinnangul. Hindamist viiakse läbi piisava regulaarsusega tagamaks, et ümberhinnatud varade jääkväärtus ei erineks oluliselt nende õiglasest väärtusest.

Ümberhindluse kasum kajastatakse muus koondkasumis ja „Muude reservide“ koosseisus

omakapitalis. Selles ulatuses, milles ümberhindluse kasum tühistab sama vara eelnevalt kasumis või kahjumis kajastatud ümberhindluse kahjumi, kajastatakse ümberhindluse kasum kasumis või kahjumis. Ümberhindluse kahjum kajastatakse kasumis või kahjumis, välja arvatud see osa, millega saldeeritakse sama vara ümberhindluse reservis kajastatud kasumit. Maa ja ehitiste ümber hindamisel elimineeritakse varaobjekti akumulatsioonid ümberhindluse kuupäeval vara bruto jääkväärtuse vastu ja varaobjekti neto jääkväärtust korrigeeritakse ja esitatakse vara ümberhinnatud väärtuses. Vara müümisel või ümberliigitamisel kantakse konkreetse varaobjektiga seotud ümberhindluse reserv jaotamata kasumisse. Ümberhindluse reservi kasutatakse ainult siis, kui vara kajastamine lõpetatakse.

BIOLOOGILISED VARAD

Bioloogilised varad kajastatakse nii esmasel arvelevõtmisel kui ka järgnevatel aruandekuupäevadel nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused. Bioloogilise vara esmasest arvelevõtmisest õiglases väärtuses ja hilisemast õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse aruandeperioodi koondkasumiaruande kirjel kas „Muud tegevustulud“ või „Muud tegevuskulud“.

Erandina kajastab Kontsern soetusmaksumuses sellist bioloogilist vara, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata. Talivilja külvid kajastatakse tegelikes kulusummades, kuna nende bioloogilist muundumist ei saa aruandekuupäeva seisuga usaldusväärselt hinnata, ja mitmeaastased rohumaad tuletatud soetusmaksumuses. Rohumaa rajamisele järgneva nelja aasta jooksul kantakse raamatupidamisväärtus võrdsetes osades kuludesse läbi koondkasumiaruande rea „Muud tegevuskulud“.

Kontserni bioloogilised varad hõlmavad eluskarja (piimakari ja noorloomad), rajatud mitmeaastaseid rohumaid ja kasvavat vilja, mida kajastatakse finantsseisundi aruande real „Materiaalne põhivara“. Põllumajandustoodangut (pullvasikad) kajastatakse bioloogiliste varudena finantsseisundi aruande real „Muud nõuded“.

VARUD

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostu-, töötlemis- ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse. Varude kuluks kandmisel kasutatakse kaalutud keskmise soetusmaksumuse meetodit. Varusid hinnatakse finantsseisundi aruandes kas soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses lähtuvalt sellest, kumb on madalam. Põllumajandustoodangut hinnatakse õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused.

IMMATERIAALNE VARA

Tarkvaraprogrammide haldamisega seotud kulud kajastatakse kuluna nende tekkimise hetkel. Arenduskulud, mis on otseselt seotud eristatava ja unikaalse Kontserni kontrolli all oleva tarkvara projekteerimisega ja testimisega, kajastatakse immateriaalse varana, kui on täidetud järgmised kriteeriumid:

- tarkvara kasutus- või müügikõlblikuks muutmine on tehniliselt võimalik;
- juhtkond kavatses tarkvara valmis saada ja seda kasutada või müüa;
- tarkvara on võimalik kasutada või müüa;
- suudetakse näidata, kuidas tarkvara loob tõenäolist tulevast majanduslikku kasu;
- tarkvara arendamise lõpetamiseks ja kasutamiseks või müümiseks on olemas piisavad tehnilised, rahalised ja muud vahendid; ja
- tarkvara arendamisega seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Tarkvaraga otseselt seotud kulud, mis kapitaliseeritakse tarkvara osana, hõlmavad tööjõukulusid ja põhjendatud osa asjakohastest üldkuludest. Kapitaliseeritud arenduskuludid kajastatakse immateriaalse põhivarana ja amortiseeritakse alates hetkest, mil vara on kasutusvalmis.

Kontserni peamised immateriaalsed põhivarad on kapitaliseeritud info- ja pangandustehnoloogia lahendus Nest ja muu kapitaliseeritud tarkvara. Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, mida on vähendatud aku-

muleerunud kulumis ja vara väärtuse langusest tulenevate kahjumite võrra. Immateriaalset põhivara amortiseeritakse lineaarselt vara eeldatava kasuliku eluea jooksul, mis on 5 kuni 15 aastat. Immateriaalse vara kulumis kajastatakse koondkasumiaruandes kirjel „Põhivara kulumis ja väärtuse langus“.

VARA VÄÄRTUSE VÄHENEMINE

Igal aruandepäeval hindab juhtkond, kas on märke, mis võiksid viidata vara väärtuse langusele. Juhul, kui on asjaolusid, mis viitavad varaobjekti väärtuse langemisele alla tema jääkväärtuse, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus (miinus müügikulutused) või diskonteeritud rahavoogude meetodil leitud kasutusväärtus, sõltuvalt sellest, kumb on kõrgem. Kui testimise tulemusena selgub, et vara kaetav väärtus on madalam tema jääkväärtusest, hinnatakse põhivara objekt alla tema kaetavale väärtusele. Juhul kui vara väärtuse testi ei ole võimalik teostada üksiku varaobjekti suhtes, leitakse kaetav väärtus väikseima varade grupi (raha genereeriva üksuse) kohta, kuhu see vara kuulub. Vara allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kui varem alla hinnatud varade kaetava väärtuse testi tulemusena selgub, et kaetav väärtus on tõusnud üle jääkväärtuse, siis tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse vara jääkväärtust. Ülempiiriks on vara jääkväärtus, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni, kui allahindlust ei oleks kajastatud.

Finantsvarade väärtuse vähenemise kohta vaata käesoleva lisa punkti „Finantsvarad“.

KINNISVARAINVESTEERINGUD

Kinnisvarainvesteeringuks loetakse maad ja hooneid, mida hoitakse renditulu teenimise või turuväärtuse suurenemise või mõlemal eesmärgil ning mida ei kasutata enda majandustegevuses. Kinnisvarainvesteering võetakse finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses, sh tehingutasud. Edaspidi kajastatakse kinnisvarainvesteeringut iga aruandeperioodi lõpu seisuga õiglases väärtuses. Õiglase väärtuse muu-

tusest tulenev kasum või kahjum kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis koondkasumiaruande kirjel „Kinnisvarainvesteeringute õiglase väärtuse muutusest tulenev kasum (kahjum)“. Õiglane väärtus põhineb iga-aastaselt sõltumatu kinnisvaraeksperti poolt määratud turuhinnal ja/või juhatuse hinnangul.

Teenitud renditulu kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis koondkasumiaruande kirjel „Muud tegevustulud“.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine finantsseisundi aruandes lõpetatakse objekti võõrandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu. Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis.

MÜÜGIKS HOITAVAD PÕHIVARAD (VÕI MÜÜGIGRUPID)

Põhivarad ja müügigrupid, mis võivad sisaldada nii põhi- kui ka käibevarasid, liigitatakse finantsseisundi aruandes müügiks hoitavateks, kui nende jääkväärtus kaetakse peamiselt müügitehinguga, mis toimub 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu ja millega võib kaasneda ka varasid hoidva tüdrettevõtte üle kontrolli kaotamine.

Varad liigitatakse ümber, kui kõik järgnevad tingimused on täidetud: (a) varad on saadaval koheseks müügiks käesolevas seisukorras; (b) Kontserni juhtkond on ostja leidmiseks kinnitanud ja algatanud aktiivse tegevusprogrammi; (c) varasid pakutakse aktiivselt müügiks mõistliku hinnaga; (d) eeldatakse, et müük toimub ühe aasta jooksul; (e) on ebatõenäoline, et müügiplaani oluliselt muudetakse või sellest loobutakse. Põhivarasid või müügigruppe, mis on aruandeperioodi finantsseisundi aruandes müügiks hoitavaks liigitatud, võrdlusperioodi finantsseisundi aruandes ümber ei liigitata ja uuesti ei esitata, et võrdlusperiood peegeldaks aruandeperioodi liigitust.

Müügigrupp on grupp, kuhu kuuluvad põhi- või käibevarad, mis realiseeritakse müügi teel või muud moodi ühe, kogu varade gruppi hõlmava

tehinguga, ja nende varadega otseselt seotud kohustised, mis tehinguga üle antakse. Põhi-varad on varad, mis sisaldavad summasid, mis eeldatavasti laekuvad või tasutakse hiljem kui 12 kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Kui vara on vaja ümber liigitada, siis liigitatakse ümber nii vara lühiajaline kui ka pikaajaline osa.

Müügiks hoitavat müügigruppi mõõdetakse tervikuna kas jääkväärtuses või õiglases väärtuses, millest on maha arvatud müügikulutused, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Müügiks hoitavaid hooneid ja seadmeid ei amortiseerita. Ümber liigitatud pikaajalisi finantsinstrumente ei hinnata alla nende jääkväärtusesse või õiglasesse väärtusesse, millest on maha arvatud müügikulutused, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Lõpetatud tegevusvaldkond on kontserni äritegevuse osa, mille tegevus ja rahavood on selgelt eristatavad ülejäänud kontsernist ning mis: a) esindab eraldi peamist ärivaldkonda või geograafilist tegevuspiirkonda; b) on osa kooskõlastatud plaanist võõrandada eraldi suur ärivaldkond või geograafiline tegevuspiirkond; või c) on tütarettevõtte, mis on omandatud ainult edasimüügi eesmärgil.

Lõpetatud tegevusvaldkonnaks klassifitseerimine toimub võõrandamisel või kui tegevus vastab müügiks olevaks varaks liigitamise kriteeriumitele, olenevalt sellest, kumb toimub varem.

Kui tegevusvaldkond on klassifitseeritud lõpetatud tegevusvaldkonnaks, esitatakse koondkasumiaruanne uuesti nii, nagu oleks tegevus lõpetatud võrdlusaasta alguses.

ÕIGLASE VÄÄRTUSE MÕÕTMINE

Kontsern mõõdab finantsinstrumente nagu tulevisinstrumendid ning bioloogilisi varasid, maad ja ehitisi õiglases väärtuses igal aruandekuupäeval. Samuti on korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsinstrumentide õiglase väärtus toodud lisas 6.

Õiglase väärtus on hind, mida oleks saanud vara müües või mida oleks makstud kohustise üleandmisel turuosaliste vahelises tavapärasel tehingus vara väärtuse määramise kuupäeval.

Õiglase väärtuse mõõtmise aluseks on eeldus, et vara müügitehing või kohustise üleandmine toimub kas:

- vara või kohustise põhiturul;
- kui põhiturg puudub, siis soodsaimal vara või kohustise turul.

Põhi- või soodsaimale turule peab olema Kontsernil ligipääs.

Vara või kohustise õiglast väärtust mõõdetakse kasutades eeldusi, mida turul osalejad kasutaksid vara või kohustise hinna määramisel, kui turuosalisel tegutseksid oma parimates majanduslikes huvides.

Mittefinantsvara õiglase väärtuse mõõtmine võtab arvesse turuosalise võimet luua majanduslikku kasu, kasutades vara selle parimal kasutuse viisil või müües vara teisele turuosalisele, kes kasutaksid vara selle parimal kasutuse viisil.

Kontsern kasutab hindamismeetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kohta on piisavalt andmeid, et mõõta õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustised, mille õiglase väärtus on mõõdetud või avalikustatud raamatupidamise aruandes, on jaotatud õiglase väärtuse hierarhiasse lähtudes madalaima taseme sisendist, mis on oluline õiglase väärtuse kui terviku mõõtmiseks, alljärgnevalt:

Tase 1 - identsete varade või kohustiste aktiivsel turul noteeritud hinnad;

Tase 2 - hindamismeetodid, mille madalaima taseme sisend, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmiseks, on otseselt või kaudselt jälgitav;

Tase 3 - hindamismeetodid, mille madalaima taseme sisend, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmiseks, ei ole jälgitav.

Raamatupidamise aruandes korduvalt kajastatud varade ja kohustiste puhul teeb Kontsern igal aruandekuupäeval kindlaks, kas hierarhia tasemete vahel on esinenud liikumisi, hinnates

kategooriatesse määramist uuesti igal aruandekuupäeval (põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse kui terviku mõõtmiseks).

Kontserni juhtkond määrab poliitika ja reeglid nii korduva õiglase väärtuse mõõtmiseks (nt kinnisvarainvesteeringud ja noteerimata finantsvarad) ning ühekordseks mõõtmiseks (nt materiaalsed põhivarad nagu maa ja ehitised). Väli-seid hindajaid kaasatakse oluliste varade nagu maa ja ehitiste ning kinnisvarainvesteeringute hindamisel.

Hindamisprotsesse ja õiglase väärtuse muutusi arutab juhtkond vähemalt kord aastas. Juhtkond analüüsib nende varade ja kohustiste väärtuste muutusi, mida on Kontserni arvestuspõhimõtete kohaselt vaja uuesti mõõta või hinnata. Analüüsi jaoks kontrollib juhtkond üle peamised sisendid, mida kasutati viimasel väärtuse mõõtmisel, võrreldes väärtuse arvutamisel kasutatud teavet lepingutes ja muudes asjakohastes dokumentides toodud informatsiooniga. Samuti võrdleb Kontserni juhtkond koostöös väliste hindajatega iga vara ja kohustise iga õiglase väärtuse muutust koos asjakohaste väliste allikatega, otsustamaks kas muudatus on põhjendatud.

Õiglase väärtuse avalikustamiseks on Kontsern määratlenud varade ja kohustiste klassid, lähtudes varade ja kohustiste laadist, omadustest ja riskidest, ning õiglase väärtuse hierarhia taseme nagu eespool selgitatud.

RENDIARVESTUS

Kontsern hindab lepingu jõustumisel, kas leping on rendileping või sisaldab renti. See tähendab, et kui leping annab tasu eest õiguse kontrollida kindlaksmääratud vara kasutamist teatud aja jooksul.

Üürnikule seoses COVID-19-ga antud rendisoodustusi arvestatakse rendimuudatustena.

Kontsern rentnikuna

Kontsern rakendab ühtset kajastamis- ja mõõtmismudelit kõigi rentide puhul, välja arvatud lühiajalised rendid ja väheväärtuslikud varad.

Kontsern kajastab rendimaksete tegemiseks rendikohustisi ja renditava vara näitamiseks kasutusõigusvara.

Kasutusõigusvara

Kontsern kajastab kasutusõigusvara rendilepingu alguskuupäeval (s.o kuupäeval, kui alusvara on kasutusvalmis). Kasutusõigusvara mõõdetakse soetusmaksumus, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad kahjumid, ning neid korrigeeritakse rendikohustiste ümberhindamisega. Kasutusõigusvara maksumus sisaldab kajastatud rendikohustiste summat, esialgseid otseseid kulusid ja alguskuupäeval või enne seda tehtud rendimakseid, millest on maha arvatud saadud rendisoodustused. Kasutusõigusvara amortiseeritakse lineaarselt rendiperioodi jooksul. Finantsseisundi aruandes esitatakse kasutusõigusvara koos materiaalse põhivaraga.

Kasutusõigusvara on toodud lisa 13 „Materiaalne põhivara“ ja nende väärtuse langus on kooskõlas Kontserni poliitikaga, mida on kirjeldatud lisa 40 „Vara väärtuse vähenemine“.

Rendikohustised

Rendilepingu alguskuupäeval kajastab Kontsern rendikohustisi, mida mõõdetakse rendiperioodi jooksul tehtavate rendimaksete nüüdsväärtuses. Rendimakse sisaldab fikseeritud makseid (millest on maha arvatud saadaolevad rentimisstiimulid), muutuvaid rendimakseid, mis sõltuvad indeksist või määrast, ning summasid, mis eeldatavasti makstakse jääkväärtuse garantiide alusel. Rendimaksete hulka kuulub ka Kontserni poolt mõistlikult kasutatava ostuoptsiooni kasutamise hind ja rendi lõpetamise eest trahvide maksmine, kui rendi tähtaeg kajastab lõpetamise võimaluse kasutamist. Muutuvaid rendimakseid, mis ei sõltu indeksist ega määrast, kajastatakse kuludena perioodil, mil toimub makse algatav sündmus või tingimus. Üüriteenustele lisatud käibemaks, mis ei kuulu tagastamisele, kajastatakse lühiajaliste rentide kuluna arve kuupäeval.

Kontsern rendib erinevaid äripindu. Rendilepingud on tavaliselt sõlmitud fikseeritud perioodiks 3 kuni 10 aastani ning sisaldavad reeglina ka

pikendamise ja katkestamise õigusi. Renditingimused räägitakse läbi individuaalsel baasil ning võivad sisaldada erinevaid tingimusi. Samuti liisib Kontsern põllumajandustehnikat rendiperioodiga 5 aastat.

Kontsern rendileandjana

Kasutusrendi alla liigitatakse rendid, mille puhul Kontsern ei kanna üle praktiliselt kõiki vara omanisega seotud riske ja hüvesid. Tekkivat üüritulu arvestatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt ja kajastatakse kasumiaruandes tuluna selle põhiolemuse tõttu. Kasutusrendi üle peetavate läbirääkimiste ja korraldamisega seotud otsesed kulud lisatakse renditava vara raamatupidamislikule maksumusele ja kajastatakse rendiperioodi jooksul samadel alustel kui renditulu. Tingimuslikke saadavaid renditasusid kajastatakse tuluna nende teenimise perioodil.

FINANTSKOHUSTISED

Finantskohustisteks loetakse võlgnevusi klientidele, väärtpapierkohustisi, pangalaene ning viitvõlgasid ja muid võlakohustisi. Kontserni laenukapitali allikateks on hoiused ja allutatud võlakirjad.

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud kohustisega otseselt seotud tehingukulud. Finantskohustisi kajastatakse edaspidi finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksu- mused, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Finantskohustis eemaldatakse aruandest siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Allutatud võlakirjad

Võlakiri liigitub allutatud võlakirjaks, kui krediidiasutuse likvideerimisel või pankrotti minemisel kuulub võlakiri rahuldamisele pärast seda, kui kõigi teiste võlausaldajate põhjendatud nõuded on rahuldatud.

Eraldised

Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes juhul, kui Kontsernil on mineviku sündmustest tulenev juriidiline või faktiline kohustus, mida on

võimalik usaldusväärselt hinnata ja on tõenäoline, et selle kohustuse täitmine nõuab ressursidest loobumist.

Ümberstruktureerimiseraldis kajastatakse siis, kui Kontsern on kinnitanud üksikasjaliku ja formaalse ümberstruktureerimiskava ning ümberstruktureerimine on kas alanud või avalikustatud. Tulevaste ärikahjumite katteks eraldisi ei moodustata.

Kahjuliku lepingu katteks moodustatud eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui lepingust tulenevate kohustuste täitmise vältimatud kulutused ületavad lepingust eeldatavalt saadavat majanduslikku kasu. Kahjuliku lepingu jaoks moodustatud eraldist mõõdetakse kas lepingu lõpetamise eeldatava kulu nüüdisväärtuses või lepingu jõusse jätmise eeldatava netokulu nüüdisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam.

Antud finantsgarantiid ja võetud siduvad laenuandmiskohustused

Finantsgarantiileping on leping, mis nõuab Kontsernilt kindlaksmääratud maksete sooritamist, et hüvitada garantii omanikule kahju, mis tekib kui garantiis määratletud võlgnik ei tee makseid tähtaegselt ja vastavalt võlainstrumendi tingimustele. Laenuandmiskohustus on siduv kohustus anda laenu eelnevalt kindlaksmääratud tingimustel.

Finantsgarantiid võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses, mida amortiseeritakse finantsgarantii kehtivusaja jooksul. Eraldised eeldatava krediidikahju katteks moodustatakse vastavalt Kontserni eeldatava krediidikahju arvutamise poliitikale, nagu eespool toodud. Krediidilimiite pakutakse ainult äriklientidele ja need on täielikult hüpoteekidega tagatud. Eraldatud, kuid kasutusse võtmata krediidilimiidi võib kasutusse võtta, kui klient täidab kõiki krediidingimusi, sh tingimust, et kliendil ei tohi olla Kontserni ees tähtaega ületanud kohustisi. Seetõttu hinnatakse kasutamata krediidilimiitide krediidiriski madalaks.

Antud finantsgarantiisid ja võetud siduvaid laenuandmiskohustusi kajastatakse finantsseisundi

aruande väliselt. Eraldi eeldatava krediidikahju jaoks kajastatakse koondkasumiaruandes.

KOHUSTUSLIK RESERVKAPITAL

Kohustuslik reservkapital ei või Eesti Vabariigi äriseadustiku kohaselt olla väiksem kui 1/10 ettevõtte aktsiakapitalist. Sellest lähtudes eraldab emaettevõtte igal aastal kasumi jaotamisel vähemalt 1/20 puhaskasumist kohustuslikku reservkapitali, kuni reservkapital saavutab nõutava suuruse. Reservkapitalist ei või teha väljamakseid aktsionäridele, kuid seda võib kasutada kahjumite katmiseks juhul, kui kahjumite katmiseks ei piisa vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks fondiemissiooni teel.

INTRESSITULUD JA -KULUD

Intressitulu ja -kulu kajastatakse lähtudes varade ja kohustiste sisemisest intressimäärast.

Intressituluna ja -kuluna näidatakse kõiki intressi- ja intressi iseloomuga tulusid ja kulusid. Intressi iseloomuga on need tulud (sh lepingute sõlmimise tasud) ja kulud, mis on seotud vara või kohustise lepingulise/lunastustähtajaga või suhtega vara või kohustise suurusesse ning need periodiseeritakse vastavalt nõude või kohustise kestusele. Intressitulu ja -kulu arvestamisel lähtutakse vara ja kohustise tulevaste rahavoogude diskonteerimiseks kasutatavast esialgsest sisemisest intressimäärast. Esialgne intressimäär võtab arvesse kõiki tehinguga otseselt seotud kulusid ja tulusid, sealhulgas lepingu sõlmimise tasud, korraldustasud jms. Lepingute väljastamisega otseselt seotud kulud kapitaliseeritakse ja periodiseeritakse vastavalt nõude kestusele.

TEENUSTASUD

Teenustasutuluna kajastatakse aruandeperioodil klientidelt saadud mitmesuguseid teenustasusid nagu laenu igakuine haldustasu, tasu kliendi andmete ja lepingu muutmise ning ennetähtaegse lõpetamise eest, saldoteatise tasu ja muud sarnased tasud. Teenustasukuluna näidatakse teistele krediidiasutustele makstavaid teenustasukulusid, sealhulgas ülekande tasud.

Teenustasutulu kajastatakse Kontserni tavapärasel majandustegevuses saadud või saadava teenuse tulu õiglasel väärtusel. Teenustasutulud ja -kulud kajastatakse tekkepõhiselt: reeglina teostamiskohustuse ajahetkel, mis on tavaliselt tehingu läbiviimise hetk. Laenude teenustasutulud (miinus otsesed kulud) võetakse arvesse sisemise intressimäära leidmisel.

MUUD TEGEVUSTULUD

Muude tegevustulude all näidatakse:

- sissenõudemenetlusega seotud tulusid (sh viivised, trahvid jms), mida kajastatakse tekkepõhiselt vastavate teenuste osutamisel;
- tulusid Kontserni poolt võlakohustiste ennetähtaegsest lunastamisest, mida kajastatakse võlakirjade lunastamise hetkel;
- mitmesuguseid tegevustulusid, mis hõlmavad tulu kaupade müügist, mida kajastatakse siis, kui kaup müüakse kliendile, ja tulu teenuste müügist, mida kajastatakse aruandeperioodil, mil teenuseid osutatakse (nt renditulu ja põllumajandustoodangu müügitulu);
- bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusest tulenev kasum;
- dividenditulu (emaettevõtte aruandes), mida kajastatakse vastava nõudeõiguse tekkimisel.

MUUD TEGEVUSKULUD

Muude tegevuskuludena kajastatakse:

- täitemenetluse protsessiga seotud kulud (sh notari-, kohtutäituri- inkassotasud, riigilõivud);
- seaduses ettenähtud tasud ja maksed (Tagatisfondi ja järelevalvetasu maksed);
- registripäringute jms kulud;
- kinnisvara investeeringutega seotud kulud;
- müüdnud põllumajandustoodangu kulud ja bioloogiliste varade õiglase väärtuse muutusest tulenev kahjum;
- väärtpaberitega seotud kulud.

Muid tegevuskulusid kajastatakse siis, kui teenus on saadud ja kohustis on tekkinud.

TÖÖTAJATE HÜVITISED

Töötajate lühiajaliste hüvitiste kohustisi mõõdetakse diskonteerimata kujul ja kajastatakse vastava teenuse saamisel kuluna. Kontsern kajastab töötajatele preemiade maksmisega seotud kohustisi ja kulusid eraldi juhul, kui vastavad preemiad on selgelt fikseeritud ning seotud arvestusperioodiga.

TULUMAKS

Tulumaksu kajastamisel konsolideeritud raamatupidamise aruandes on lähtutud aruandeperioodi lõpus kehtivatest või olulises osas vastu võetud õigusaktidest. Tulumaks sisaldab tasumisele kuuluvat maksu ja seda kajastatakse aruandeaasta kasumis või kahjumis, välja arvatud juhul, kui see kajastatakse otse omakapitalis, kuna on seotud tehingutega, mida samal või mõnel muul perioodil kajastatakse samuti otse omakapitalis. Tasumisele kuuluv tulumaks on summa, mis makstakse või küsitakse tagasi käesoleva ja eelnevate perioodide maksustatava kasumi või kahjumi eest. Kui konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on kinnitatud enne asjakohaste maksudeklaratsioonide esitamist, põhineb maksustatav kasum või kahjum hinnangul. Muud maksud peale tulumaksu kajastatakse ridadel „Palgakulud“ ja „Halduskulud“.

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata ettevõtete kasumit, vaid jaotamata kasumit jaotatavaid dividende. Tulumaksu tavamäär on 20% (20/80 netodividendina väl-

jamakstavast summast). Regulaarseid dividende maksustatakse vähendatud maksumääraga 14%, mida rakendatakse dividendiosale, mis ulatub viimase kolme kalendriaasta jooksul välja makstud maksustatud dividendide keskmiseni (2018 on esimene arvutusse kaasatud aasta). Dividendidelt arvestatud tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna dividendide väljakuulutamise perioodil, sõltumata sellest, millal dividendid välja makstakse. Alates 2018. aastast peavad krediitiasutused Eestis tasuma avansilist tulumaksu, mille määr on 14% maksueelsest kvartalikasumist ja mis kajastatakse kuluna. Tasutud avansilist tulumaksu ei tagastata, kuid selle võib dividendidelt tasumisele kuuluvast tulumaksust maha arvata. Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtete varade ja kohustiste jääkväärtuste ning maksubaasi ajutistest erinevustest tulenevaid edasilükkunud tulumaksu varasid ega kohustisi. 2018. aastast alates kehtivad Lätis ettevõtete tulu maksustamisel Eestiga sarnased põhimõtted: kasumit maksustatakse selle jaotamisel ja edasilükkunud tulumaksu varasid ja kohustisi ei teki. Maksumäär on 20% (rakendatakse maksustatavale brutosummale).

Leedus, Soomes ja Rootsis on teenitud kasum, mida on korrigeeritud kohalike tulumaksuseaduste nõuetest lähtuvalt püsivate ja ajutiste erinevustega, tulumaksuga maksustatav.

Leedus on tavapärane tulumaksumäär 15%, ent krediitiasutuste 2 miljoni euro piirmäära ületavale maksustatavale kasumile kohaldatakse 20% maksumäära.

Ettevõtte tulumaksu määrad

	2023	2022	2021
Eesti*	14,0%	14,0%	14,0%
Bulgaaria	10,0%	10,0%	10,0%
Leedu	15,0–20,0%	15,0–20,0%	15,0–20,0%
Läti	-	-	-
Rootsi	20,6%	20,6%	21,4%
Soome	20,0%	20,0%	20,0%

*Eestis ei maksustata kasumit, vaid jaotamata kasumit jaotatavaid dividende (tavamäär on 20/80 netodividendina väljamakstavast summast). Krediitiasutused peavad teenitud kasumilt tasuma avansilist tulumaksu maksumääraga 14%.

Välismaal asuvates üksustes kajastatakse edasilükkunud tulumaksukohustist ja -vara, mille koha-

selt näidatakse finantsseisundi aruandes ajutiste erinevuste tõttu edasilükkunud maksusummad.

Konsolideeritud aruandes kajastatakse edasilükkunud tulumaksukohustis finantsseisundi aruande real „Edasilükkunud tulumaksukohustis”. Edasilükkunud maksuvara kajastatakse aruandes juhul, kui on tõenäoline vastavate maksustatavate kasumite tekkimine tulevikus, mille suhtes on võimalik edasilükkunud maksuvara kasutada.

Standardi IAS 12 punkti 39 kohaselt kajastab ettevõtte edasilükkunud tulumaksukohustise kõikide tütarettevõtetesse, sidusettevõtetesse, ühisettevõtetesse ja filiaalidesse tehtud investeeringutega seotud maksustatavate ajutiste erinevuste puhul, välja arvatud erinevused, mille puhul on täidetud järgmised tingimused: (a) ettevõtte suudab kontrollida ajutise erinevuse tühistumise ajastamist ja (b) on tõenäoline, et ajutine erinevus ei tühistu lähemas tulevikus. Edasilükkunud tulumaksukohustist ei kajastata, kui investeering vastab mõlemale eespool märgitud kriteeriumile (a) ja (b). Kriteeriumi (a) täitmiseks peab investeering olema ettevõtte kontrolli all. Ettevõtted omavad enamasti kontrolli oma tütarettevõtete ja filiaalide üle. Sidus- ja ühisettevõtete üle ettevõtted enamasti kontrolli ei oma, mistõttu selliste investeeringutega seotud ajutiste erinevuste puhul tuleb tavaliselt tulumaksukohustis kajastada. Kriteeriumi (b) täitmiseks peab ettevõtte suutma tõendada, et ajutine erinevus lähemas tulevikus ei tühistu. Tühistumine hõlmab tehinguid nagu kasumi jagamine, äritegevuse müük, likvideerimine jne.

LISA 41. SENI VEEL JÕUSTUMATA STANDARDID

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused 31. detsembril 2022 lõppenud aruandeperioodile veel ei kohaldu ja seetõttu pole neid käesoleva konsolideeritud aruande koostamisel rakendatud. Kontsern kavatab neid rakendada siis, kui need jõustuvad ja on EL-is heaks kiidetud. Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Seni veel jõustumata standardid, tõlgendused ja avaldatud standardite muudatused:

- Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused;

Lähemat tulevikku ei ole standardis määratletud, ent tavapäraselt peetakse selleks aruandekuupäevale järgnevat 12 kuud.

Kontserni juhtkond analüüsis tütarettevõtetesse ja filiaalidesse tehtud investeeringuid ja otsustas, et nendes tütarettevõtetes ja filiaalides, mille puhul esineb maksustatavaid ajutisi erinevusi, on kriteeriumid (a) ja (b) täidetud ning aruandekuupäeval pole vaja edasilükkunud tulumaksukohustist kajastada.

PUHASKASUM AKTSIA KOHTA

Tava puhaskasum aktsia kohta leitakse jagades aruandeaasta puhaskasumi perioodi keskmise emiteeritud lihtaktsiate arvuga.

Selleks, et leida lahustatud puhaskasum aktsia kohta, korrigeeritakse lihtaktsionäridele omistatavat puhaskasumit ja kaalutud keskmist olemasolevat aktsiate arvu kõikide potentsiaalsete lihtaktsiatega, millel on lahustav mõju. Kuna Kontsernil puuduvad finantsinstrumendid, mis võivad tulevikus lahustada puhaskasumit aktsia kohta, on tava puhaskasum ja lahustatud puhaskasum aktsia kohta võrdsed.

Kuna Kontserni aktsiad ei ole börsil noteeritud, siis on käesoleva majandusaasta aruande lisas 32 esitatud info vabatahtlik.

- Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRSi rakendusjuhendi nr 2 „Olulisuse üle otsustamine“ muudatused;
- Standardi IAS 8 „Arvestuspõhimõtted, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused;
- Standardi IAS 12 „Tulumaks“ muudatused;
- Standard IAS 1 “Kohustuste liigitamine lühi- või pikaajaliseks, jõustumiskuupäeva edasilükkamine” muudatused ;
- Standard IFRS 16 „Rendid“: Rendikohustus müük-tagasirent muudatused.

Ülejäänud uutel standarditel, standardite

muudatustel ja tõlgendustel, mis pole veel jõustunud, ei ole eeldatavasti olulist mõju Kontserni raamatupidamise aruandele.

LISA 42. EMAETTEVÖTTE PÕHIARUANDED

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud vastavalt Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusele ja ei vasta emaettevõtte

eraldiseisvatele finantsaruannetele IAS 27 „Konsolideerimata finantsaruanded“ mõistes.

Finantsseisundi aruanne

<i>(miljonites eurodes)</i>	31.12.2022	31.12.2021 korrigeeritud
Varad		
Nõuded keskpankadele	151,1	78,7
Nõuded pankadele	18,9	35,0
Õiglasest väärtuses läbi muu koondkasumi mõõdetavad võlaväärtpaberid	19,2	45,3
Nõuded klientidele	1 349,8	893,5
Nõuded tütarettevõtetele	36,6	48,8
Tütarettevõtete aktsiad ja osad	0,6	0,6
Muud nõuded	1,7	1,3
Ettemakstud kulud ja maksud	2,9	1,5
Materiaalne põhivara	3,0	2,5
Kinnisvarainvesteeringud	0,1	0,1
Immateriaalne põhivara	30,0	27,0
Varad kokku	1 613,9	1 134,3
Kohustised		
Võlgnevus keskpankadele	-	36,5
Klientide hoiused	1 367,8	898,3
Võlgnevused tütarettevõtetele	1,8	1,9
Allutatud võlakirjad	40,1	15,0
Rendikohustis	1,2	1,4
Eraldised	0,4	0,3
Ettemakstud tulud ja maksuvõlad	1,3	1,7
Muud kohustised	11,3	10,1
Kohustised kokku	1 423,9	965,2
Omakapital		
Aktsiakapital	8,0	8,0
Kohustuslik reservkapital	0,8	0,8
Muud reservid	0,2	0,7
Jaotamata kasum	181,0	159,6
Omakapital kokku	190,0	169,1
Kohustised ja omakapital kokku	1 613,9	1 134,3

Koondkasumiaruanne

<i>(miljonites eurodes)</i>	2022	2021 korrigeeritud
Intressitulu	98,0	75,1
Intressikulu	-13,1	-7,8
Neto intressitulu	84,9	67,3
Neto teenustasud	7,4	6,5
Kahjum õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetud võlaväärtpaberite müügist	-1,3	-0,2
Netotulem õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande mõõdetud finantsvaradest	0,9	-
Netokahjum vahetuskursi erinevustest	-0,4	-0,2
Netokahjum mittefinantsvara kajastamise lõpetamisest	-0,1	-
Muud tegevustulud	0,8	0,8
Muud tegevuskulud	-3,4	-3,0
Neto tegevustulud kokku	88,8	71,2
Palgakulud	-21,3	-17,7
Halduskulud	-17,6	-14,3
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-3,4	-3,2
Tegevuskulud kokku	-42,3	-35,2
Eraldiste kulu	-0,1	1,2
Kasum enne allahindluste kulu	46,4	37,2
Neto laenuõuete ja finantsinvesteeringute allahindlused	-15,5	-11,5
Kasum enne maksustamist	30,9	25,7
Tulumaks	-3,5	-3,0
Aruandeaasta kasum	27,4	22,7
Muu koondkahjum	-0,5	-0,2
Muu koondkasum, mida võib tulevikus ümber liigitada kasumisse või kahju- misse	-0,5	-0,2
<i>Välismaiste äriüksuste ümberarvestamise kursivahed</i>	0,4	0,1
<i>Õiglasel väärtusel läbi muu koondkasumi mõõdetavate võlaväärtpaberite omakapitali kantud hindamise tulem</i>	-0,9	-0,3
Aruandeaasta koondkasum	26,9	22,5

Rahavoogude aruanne

<i>(miljonites eurodes)</i>	2022	2021
Rahavoog äritegevusest		
Laekunud intressid	90,8	73,6
Makstud intressid	-7,7	-6,7
Tasutud palga-, haldus- ja muud kulud	-46,5	-39,4
Muud laekunud tegevustulud ja teenustasud	12,0	8,1
Laekunud lootusetud nõuded ja portfelli müügist laekunud tasud	8,0	8,7
Laekunud muu vara eest	0,3	0,8
Väljaantud laenud	-861,5	-655,4
Laenude tagasilaekumised	395,7	301,1
Keskpankade kohustusliku reservi ja intressinõude muutus	-4,4	-2,4
Laekumised hoiustamisest	1 155,9	710,7
Makstud hoiuste lunastamisel	-684,2	-359,1
Makstud tulumaks	-4,6	-2,1
Rahavoog äritegevusest kokku	53,8	37,9
Rahavoog investeerimistegevusest		
Soetatud materiaalne ja immateriaalne põhivara	-6,2	-4,5
Makstud väärtpaberite soetamisel	-7,7	-4,6
Laekumised väärtpaberite lunastamisest	31,9	5,2
Rahavoog investeerimistegevusest kokku	18,0	-3,9
Rahavoog finantseerimistegevusest		
Laekumised võlakirjaemissioonist	25,0	10,0
Makstud allutatud võlakirjade intressid	-1,2	-0,3
Tagasimakstud laen keskpangale	-36,3	-
Saadud negatiivsed intressid keskpanga laenult	-	0,5
Makstud rendikohustiste põhiosa	-0,6	-0,6
Tasutud dividendid	-6,0	-6,0
Rahavoog finantseerimistegevusest kokku	-19,1	3,6
Valuutakursi muutuse mõju	-0,8	-0,2
Raha ja selle ekvivalentide muutus	51,9	37,4
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	109,5	72,1
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	161,4	109,5

Raha ja raha ekvivalendid

<i>(miljonites eurodes)</i>	31.12.2022	31.12.2021
Nõudmiseni- ja üleõhoiused krediitiasutustes	18,9	34,9
Nõudmiseni- ja üleõhoiused keskpankades	141,5	-
Kohustusliku reservi ülejääk keskpankades	1,0	74,6
Kokku	161,4	109,5

Omakapitali muutuste aruanne

<i>(miljonites eurodes)</i>	Aksia- kapital	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 01.01.2021	8,0	0,8	0,9	142,9	152,6
Aruandeaasta kasum	-	-	-	25,5	25,5
Muu koondkasum					
Valuutakursimuutuste reserv	-	-	0,1	-	0,1
Õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi möödetavate võlaväärtpaperite õiglase väärtuse muutus	-	-	-0,3	-	-0,3
Kokku muu koondkasum	-	-	-0,2	-	-0,2
Kokku aruandeaasta koondkasum	-	-	-0,2	25,5	25,3
Makstud dividendid	-	-	-	-6,0	-6
Tehingud omanikega kokku	-	-	-	-6,0	-6,0
Saldo 31.12.2021	8,0	0,8	0,7	162,4	171,9
Vea korrigeerimine	-	-	-	-2,8	-2,8
Korrigeeritud saldo 31.12.2021	8,0	0,8	0,7	159,6	169,1
Saldo 01.01.2022	8,0	0,8	0,7	159,6	169,1
Aruandeaasta kasum	-	-	-	27,4	27,4
Muu koondkasum					
Valuutakursimuutuste reserv	-	-	0,4	-	0,4
Õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi möödetavate võlaväärtpaperite õiglase väärtuse muutus	-	-	-0,9	-	-0,9
Kokku muu koondkasum	-	-	-0,5	-	-0,5
Kokku aruandeaasta koondkasum	-	-	-0,5	27,4	26,9
Makstud dividendid	-	-	-	-6,0	-6,0
Tehingud omanikega kokku	-	-	-	-6,0	-6,0
Saldo 31.12.2022	8,0	0,8	0,2	181,0	190,0

	31.12.2022	31.12.2021 korrigeeritud
Konsolideerimata omakapital perioodi lõpus	190,0	169,1
Tütaretevõtete aktsiate ja osade:		
raamatupidamisväärtus (bilansilises väärtuses, soetusmaksumus)	-0,6	-0,6
raamatupidamisväärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	24,0	14,8
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital perioodi lõpus	213,4	183,3

Juhatuse allkirjad majandusaasta aruandele

Juhatus on koostanud Bigbank AS-i 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande.

Martin Länts Juhatuse esimees	10.03.2023	<i>allkirjastatud digitaalselt</i>
Mart Veskimägi Juhatuse liige	10.03.2023	<i>allkirjastatud digitaalselt</i>
Argo Kiltsmann Juhatuse liige	10.03.2023	<i>allkirjastatud digitaalselt</i>
Ingo Pöder Juhatuse liige	10.03.2023	<i>allkirjastatud digitaalselt</i>
Ken Kanarik Juhatuse liige	10.03.2023	<i>allkirjastatud digitaalselt</i>

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Bigbank AS-i aktsionäridele

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi kohta

Arvamus

Oleme auditeerinud **Bigbank AS** ja selle tütaretevõtete (koos nimetatud *kontsern*) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2022, konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ning muud selgitavat informatsiooni.

Meie arvates kajastab eespool mainitud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt kontserni konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme kontsernist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Peamised auditi asjaolud

Peamised auditi asjaolud on asjaolud, mis olid meie kutsealase otsustuse kohaselt käesoleva perioodi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditi seisukohast kõige märkimisväärsamad. Neid asjaolusid käsitlesime konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku auditi kontekstis ja selle kohta arvamusel kujundamisel ning me ei esita nende asjaolude kohta eraldi arvamust. Me oleme otsustanud järgmise asjaolu välja tuua meie arvamusel kui peamise auditi asjaolu.

Klientidele antud laenude allahindlus	
Vt lisa 3 „Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud“, lisa 5 „Riski- ja kapitalijuhtimine“, lisa 9 „Nõuded klientidele“, lisa 10 „Laenuõuete allahindlused“ ja lisa 40 „Peamised arvestuspõhimõtted“.	
Peamine auditi asjaolu	Kuidas seda asjaolu auditis käsitleti
Laenuõuete raamatupidamuslik väärtus 2022. aasta 31. detsembri seisuga oli 1 356 miljonit eurot ehk 82% kontserni varadest ja laenude allahindluse reservi väärtus oli 26 miljonit eurot. Laenude allahindlus on hinnanguline valdkond, kuna krediidikahjumite ulatuse kindlakstegemisel toetutakse sedavõrd suure ulatuses juhtkonna hinnangutele, mis sõltuvad kõnealuste laenuõuete seotud krediidiriskist.	Meie auditi protseduurid selles valdkonnas hõlmasid muuhulgas järgnevat: Hindasime, kas kontserni arvestuspõhimõtted ja rakendatud metodoloogia klientidele antud laenude ja nõuete väärtuse languse osas on kooskõlas IFRS 9 nõuetega. Kaasasime

Meie sõltumatu vandeaudiitori aruande käesolev versioon on PDF-versioon originaalist, mis koostati xhtml formaadis ja esitati Nasdaq Tallinnale koos konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande originaalversiooniga. Tehtud on kõik võimalik, et PDF-versioon oleks originaali täpne esitus, välja arvatud xbrl-sildid, kuid kõigis teabe, seisukohtade või arvamuste tõlgendamise küsimustes on meie aruande algversioon selle PDF-versiooni suhtes ülimuslik.

<p>Juhtkond kasutab olulisi hinnanguid kaalumaks erinevaid majandus-stsenaariumeid ning nende realiseerumise tõenäosust.</p> <p>Erinevate modelleerimismeetodite ja eelduste kasutamine eeldatava krediitkahjumi (ECL) leidmisel võib anda tulemuseks väga erineva suurusega hinnangu allahindluse osas. Kõnealused mudelid nõuavad juhtkonnalt oluliste hinnangute tegemist sobiva segmenteerimise, krediidiriski osas oluliste muutuste tuvastamise ja tulevikku vaatavate sisendite kasutamise kohta ning täiendavate muutujate rakendamist, et analüüsida ka neid asjaolusid, mida mudelitega katta ei õnnestu.</p> <p>Kontsern rakendab krediitkahjumite arvutamiseks IFRS 9 kohast eeldatava krediitkahjumi mudelit. Kontserni allahindluse kajastamise põhimõtted on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisa 40 „Peamised arvestuspõhimõtted“ osas „Finantsvarade allahindluse meetodika“. Olulisemad raamatupidamislikud hinnangud ja otsused on toodud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisa 3 „Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud“.</p> <p>Kuna eeldatava krediitkahjumi leidmine on sedavõrd keerukas ja hinnanguline, peame klientidele antud laenude allahindlust üheks auditi peamiseks asjaoluks.</p>	<p>KPMG IFRS 9 spetsialiste hindamaks põhimõtete vastavust IFRS 9 nõuetele;</p> <p>Omandasime arusaama laenude väljastamise, kajastamise ning allahindamisega seotud protsessidest ning tuvastasime nendega seonduvad kontrollimehhanismid. Testisime olulisemaid sisekontrole ning viisime läbi analüütilised protseduurid. Samuti testisime laenulepingute ja laenusüsteemis kajastatava info vastavust, veendumaks krediitkahjumi mudelites kasutatud sisendite korrektsuses;</p> <p>Viisime läbi detailsed auditi protseduurid järgmistes valdkondades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ECL arvutussüsteemis kasutatud alusandmete täielikkus ja korrektsus; • IFRS 9 metodoloogias tulenevate oluliste sisendite korrektne kasutamine ECL arvutussüsteemis; • 12 kuu ja kogu eluea ECL arvutuste korrektsus ning vastavus IFRS 9 metodoloogiale ECL arvutussüsteemis; • diskonteerimise korrektsus ECL mudelis; • laenude etappidesse määramisel kasutatud alusandmete korrektsus ja täielikkus; • olulise krediidiriski suurenemise kriteeriumite korrektne rakendamine; • krediidireitingute sisemine määramine, mis on sisendiks ettevõtelaenude ECL mudelile; • ECL mudeli sisendiks oleva tagatise käsitleva informatsiooni ja nende väärtuste õigsus laenusüsteemis. <p>Hindasime oluliste ECL mudeli sisenditeks olevate juhtkonnapoolsete hinnangute mõistlikkust, nagu näiteks hinnangud erinevate stsenaariumite osakaalude, laenuportfelli hetke makseviivituse tõenäosus, olulise krediidiriski suurenemise kriteeriumite määratlemine, oluliste makromajanduslike prognooside kasutamine erinevate makromajanduslike stsenaariumite korral.</p> <p>Hindasime konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud informatsiooni asjakohasust.</p>
--	--

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab Bigbank kontserni lühituvustust, juhatuse esimehe pöördumist, tegevusaruannet, sotsiaalse vastutuse ja jätkusuutlikkuse aruannet ning ühingujuhtimise aruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei esita selle kohta mitte mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meil kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seejuures, kas see lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või teadmistest, mille auditi käigus omandasime, või kas see näib olevat muul viisil oluliselt väärkajastatud. Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme oma töö alusel järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, siis oleme kohustatud sellest asjaolust teavitama. Meil ei ole sellega seoses millestki teavitada ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud, ja sellise sisekontrolli eest, mida juhatus peab vajalikuks, et oleks võimalik koostada pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama, kas kontsern suudab oma tegevust jätkata, esitama infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta, kui see on asjakohane, ja kasutama arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatab kontserni likvideerida või selle tegevuse lõpetada või kui tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad kontserni finantsaruandlusprotsessi järelevalve eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamiseta ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise esinemisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) teostatud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Rahvusvaheliste auditeerimise standardite (Eesti) kohase auditi käigus kasutame kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi vältel. Lisaks:

- teeme kindlaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid ja hindame neid, kavandame riskidele vastavad auditiprotseduurid ja teostame neid ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, informatsiooni tahtlikku esitamata jätmist või väaresitust või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi jaoks asjakohasest sisekontrollist, et kavandada antud tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust kontserni sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse raamatupidamishinnangute ja nende kohta avalikustatud informatsiooni põhjendatust;
- teeme järelduse selle kohta, kas arvestuses tegevuse jätkuvuse alusprintsipi kasutamine juhatuse poolt on asjakohane ja kas hangitud auditi tõendusmaterjali põhjal esineb sündmustest või tingimustest tulenevat olulist ebakindlust, mis

Meie sõltumatu vandeaudiitori aruande käesolev versioon on PDF-versioon originaalist, mis koostati xhtml formaadis ja esitati Nasdaq Tallinnale koos konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande originaalversiooniga. Tehtud on kõik võimalik, et PDF-versioon oleks originaali täpne esitus, välja arvatud xbrl-sildid, kuid kõigis teabe, seisukohtade või arvamuste tõlgendamise küsimustes on meie aruande algversioon selle PDF-versiooni suhtes ülimuslik.

võib tekitada märkimisväärset kahtlust kontserni jätkuva tegutsemise suhtes. Kui järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, siis oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud informatsioonile või kui avalikustatud informatsioon on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad kuni vandeaudiitori aruande kuupäevani hangitud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad põhjustada seda, et kontsern ei jätku oma tegevust;

- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab selle aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi õiglasel viisil;
- hangime kontserni majandusüksuste või äritegevuse finantsinformatsiooni kohta piisavalt asjakohast tõendusmaterjali, et avaldada arvamust kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta. Vastutame kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja teostamise eest. Oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Aruanne muude seadusest tulenevate ja regulatiivsete nõuete kohta

Aruanne konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande iXBRL-vormingus elektrooniliste märgendite vastavuse kohta Euroopa ühtse elektroonilise aruandevormingu regulatiivsete tehniliste standardite (ESEF RTS) nõuetele

Oleme teostanud põhjendatud kindlust andva töövõtu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande iXBRL-vormingus elektrooniliste märgendite osas, mis sisalduvad **Bigbank AS** koostatud digitaalsetes andmefailides nimega 5493007SWCCN9S3J2748-2022-12-31-et.zip.

Juhatus kohustused seoses digitaalsete andmefailide koostamisega vastavalt ESEF RTS-i nõuetele

Juhatus vastutab digitaalsete andmefailide koostamise eest vastavalt ESEF RTS-i nõuetele. See vastutus hõlmab:

- asjakohaste iXBRL-märgendite valimist ja rakendamist, kasutades vajadusel otsustust;
- digitaalse teabe ja inimloetavas vormingus esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande vastavuse tagamist;
- ESEF RTS-i kohaldamisega seotud sisekontrollide kavandamist, rakendamist ja alalhoidmist.

Vandeaudiitori kohustus

Meie kohustuseks on avaldada kogutud tõendusmaterjali põhjal arvamust selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande elektrooniline märgistamine vastab olulisel osal ESEF-i regulatiivsetele tehnilistele standarditele (ESEF RTS).

Me rakendame rahvusvahelist kvaliteedikontrolli standardit (Eesti) 1 (täiendatud) ja sellest tulenevalt on kehtestanud mitmekülgse kvaliteedikontrollisüsteemi, mis sisaldab dokumenteeritud poliitikaid ja protseduure vastavuse osas eetikanoouetele, kutsesstandarditele ning rakendatavatest seadustest ja regulatsioonidest tulenevatele nõuetele.

Me oleme Bigbank AS-ist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid) ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele.

Viisime läbi põhjendatud kindlust andva töövõtu vastavalt rahvusvahelisele kindlustandvate teenuste standardile (Eesti) 3000 (muudetud) „Kindlustandvad teenused, mis on muud kui mõõduvad perioodide finantsinformatsiooni auditid või ülevaatused“ (ISAE (EE) 3000 (muudetud)).

Standardi ISAE (EE) 3000 (muudetud) kohane põhjendatud kindlust andev töövõtt hõlmab protseduuride läbiviimist, et koguda tõendusmaterjali vastavuse kohta ESEF RTS-iga. Protseuuride olemuse, ajastuse ja ulatuse valik sõltub vandeaudiitori otsustest, sealhulgas hinnangust ESEF RTS-i nõuetest peetuse või vea tõttu olulise kõrvalekaldumise riski kohta. Põhjendatud kindlust andev töövõtt sisaldab:

- arusaamise omandamist märgistamisest ja ESEF RTS-ist, sealhulgas töövõtuga hõlmatud märgistamisprotsessi suhtes rakendatud sisekontrollidest;
- märgistatud andmete võrdlemist auditeeritud konsolideeritud raamatupidamise aruandega seisuga 31. detsember 2022;
- konsolideeritud raamatupidamise aruande märgistamise täielikkuse hindamist;
- aruandva üksuse poolt ESEF-i põhitaksonoomiast valitud iXBRL-elementide ja sobiva põhitaksonoomia elemendi puudumisel laiendtaksonoomia elemendi loomise asjakohasuse hindamist;
- aruandva üksuse poolt kasutatud laiendtaksonoomia elementide kinnistamist põhitaksonoomia elementide külge.

Meie sõltumatu vandeaudiitori aruande käesolev versioon on PDF-versioon originaalist, mis koostati xhtml formaadis ja esitati Nasdaq Tallinnale koos konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande originaalversiooniga. Tehtud on kõik võimalik, et PDF-versioon oleks originaali täpne esitus, välja arvatud xbrl-sildid, kuid kõigis teabe, seisukohtade või arvamuste tõlgendamise küsimustes on meie aruande algversioon selle PDF-versiooni suhtes ülimuslik.

Usume, et meie hangitud tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane, et olla aluseks meie arvamusele.

Meie arvates on Bigbank AS-i 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta aastaaruandes sisalduv konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne andmekogumis nimega 5493007SWCCN9S3J2748-2022-12-31-et.zip märgistatud kooskõlas ESEF-i regulatiivsete tehniliste standarditega (ESEF RTS)

Muud audiitori aruande nõuded tulenevalt Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrusest (EL) nr 537/2014

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, määrasid meid 3. juunil 2020 auditeerima Bigbank AS seisuga 31. detsember 2022 lõppeva majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet. Audiitorteenust oleme osutanud katkematult kolm aastat ja see hõlmab perioode, mis lõppesid 31. detsember 2020 kuni 31. detsember 2022.

Me kinnitame, et:

- meie auditiarvamus on kooskõlas kontserni auditikomiteele esitatud täiendava aruandega;
- me ei ole osutanud kontsernile keelatud auditiväliseid teenuseid, millele on viidatud määruse (EL) nr 537/2014 artikli 5 lõikes 1. Me olime auditi tegemisel auditeeritavast üksusest sõltumatud.

Tallinn, 10. märts 2023

(digitaalselt allkirjastatud)

Eero Kaup

Vandeaudiitori number 459

KPMG Baltics OÜ

Audiitorettevõtja tegevusluba nr 17

KPMG Baltics OÜ

Narva mnt 5

Tallinn 10117

Estonia

Tel +372 626 8700

www.kpmg.ee

Kasumi jaotamise ettepanek

Bigbank AS-i konsolideeritud jaotamata kasum on 31. detsembri 2022 seisuga:

Eelmiste perioodide jaotamata kasum 31.12.2022 seisuga	167,5 mln eurot
2022. aasta puhaskasum	33,7 mln eurot
Kokku jaotamata puhaskasum 31.12.2022 seisuga	201,2 mln eurot

Bigbank AS-i juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta kasum alljärgnevalt:

1. dividende maksta (75,00 eurot aktsia kohta)	6,0 mln eurot
2. eelmiste perioodide jaotamata kasumi koosseisu suunata	27,7 mln eurot
Jaotamata kasumi jääk peale kasumi jaotamist on	195,2 mln eurot

Martin Länts

Juhatuse esimees

10.03.2023

allkirjastatud digitaalselt

Mart Veskimägi

Juhatuse liige

10.03.2023

allkirjastatud digitaalselt

Argo Kiltsmann

Juhatuse liige

10.03.2023

allkirjastatud digitaalselt

Ingo Pöder

Juhatuse liige

10.03.2023

allkirjastatud digitaalselt

Ken Kanarik

Juhatuse liige

10.03.2023

allkirjastatud digitaalselt

